

Órfi Mária–Pusztai László
Római katolikus hittan tanterv és minta tanmenet
A 6+6-os és a 8+4-es általános iskolák és
gimnáziumok 1–12. évfolyamai számára

Mű a Pázmány Péter Elektronikus Könyvtár (PPEK)
– a magyar nyelvű keresztény irodalom tárháza – állományában.

Bővebb felvilágosításért és a könyvtárral kapcsolatos legfrissebb hírekért
látogassa meg a <http://www.ppek.hu> internetes címet.

RÓMAI KATOLIKUS
HITTAN TANTERV
és
MINTA TANMENET

MÁRTON ÁRON KIADÓ

Impresszum

Órfi Mária–Pusztai László

Római katolikus hittan tanterv és minta tanmenet

A 6+6-os és a 8+4-es általános iskolák és gimnáziumok 1–12. évfolyamai számára

Készült az OHB 1996-os egri
Római Katolikus Hitoktatás
kerettanterve alapján

Készítették

Órfi Mária szaktanár (1–4. évfolyam) és

Pusztai László szaktanár (5–12. évfolyam)

Lektorálta

Dr. Rédly Elemér, Budapest, 1998.

Engedélyszám

E.H. Győr, 2269/1997. sz.

A könyv elektronikus változata

Ez a publikáció az azonos című könyv elektronikus változata. A könyv 1998-ban jelent meg a Márton Áron, a Magyar Katolikus Püspöki Kar Lelkipásztori Intézetének Kiadója gondozásában az ISBN 963 9011 45 2 azonosítóval. Az elektronikus változat a szerző, Pusztai László engedélyével készült. A könyvet lelkipásztori, hitoktatási célokra a Pázmány Péter Elektronikus Könyvtár szabályai szerint lehet használni. Minden más szerzői jog Pusztai László tulajdonában marad.

Az elektronikus változat a minta tanmenetet az aktuális tanévtől és dátumtól függetlenül tartalmazza. Ezt az általános formát tetszés szerinti tanérve lehet alkalmazni.

Tartalomjegyzék

Impresszum.....	2
Tartalomjegyzék	3
Előszó	5
Bevezetés.....	6
I. A hitoktatás rendszeresen visszatérő feladatai	6
II. A lelki nevelés	6
III. A liturgikus nevelés.....	7
IV. Az önnevelés megalapozása	8
V. A tanulók munkájának segítése és értékelése	8
Prohászka tanterv	10
1. évfolyam: Isten gyermekei vagyunk (Keresztény alapismeretek)	10
2. évfolyam: Jézus hív – Jézus Krisztus az Isten Fia, a mi Megváltónk	15
3. évfolyam: Találkozás Jézussal a bűnbocsánatban és az Eukarisztiában	21
4. évfolyam: Népem vagytok – mondja az Úr	28
5. évfolyam: Az élet Isten népének közösségében (Liturgia).....	33
6. évfolyam: Egyházunk a történelemben	39
7. évfolyam (8 + 4): Bibliikus hittan. Alapvető bibliai ismeretek, hitünk az apostoli hitvallásban.....	44
7. évfolyam (6 + 6): Isten üdvösségterve az Ószövetségben (Introdukción)	53
8. évfolyam (8 + 4): Bibliikus erkölcsstan. Krisztus követése.....	58
8. évfolyam (6 + 6): Az Újszövetség, Isten üdvösségtervének beteljesedése (Introdukción).....	66
9. évfolyam: Isten üdvözítő tervének megvalósulása az Egyház történelmében.....	74
10. évfolyam: Az üdvtörténet misztériumai a liturgiában (Liturgikus dogmatika)	82
11. évfolyam: Az üdvtörténet erkölcsi tanulságai (Erkölcsstan).....	91
12. évfolyam: Hiszem, értem, vallom (Az üdvtörténet alapjai az ész fényében)	99
A hittan érettségi vizsga általános követelményei (Világnézetileg elkötelezett, katolikus tanulók részére).....	103
A legfontosabb imádságok és tudnivalók.....	105
Húsvét ünnepnapja 2035-ig	113
Minta tanmenet	114
1. évfolyam: Isten gyermekei vagyunk (Keresztény alapismeretek)	114
2. évfolyam: Jézus hív – Jézus Krisztus az Isten Fia, a mi Megváltónk	116
3. évfolyam: Találkozás Jézussal a bűnbocsánatban és az Eukarisztiában	118
4. évfolyam: Népem vagytok – mondja az Úr	121
5. évfolyam: Az élet Isten népének közösségében (Liturgia).....	123
6. évfolyam: Egyházunk a történelemben	125
7. évfolyam (8 + 4): Bibliikus hittan. Alapvető bibliai ismeretek, hitünk az apostoli hitvallásban.....	127
7. évfolyam (6 + 6): Isten üdvösségterve az Ószövetségben (Introdukción)	130
8. évfolyam (8 + 4): Bibliikus erkölcsstan. Krisztus követése.....	132
8. évfolyam (6 + 6): Az Újszövetség, Isten üdvösségtervének beteljesedése (Introdukción).....	135
9. évfolyam: Isten üdvözítő tervének megvalósulása az Egyház történelmében.....	137
10. évfolyam: Az üdvtörténet misztériumai a liturgiában (Liturgikus dogmatika)	139
11. évfolyam: Az üdvtörténet erkölcsi tanulságai (Erkölcsstan).....	141

12. évfolyam: Hiszem, értem, vallom (Az üdvtörténet alapjai az ész fényében)	143
Elsőáldozók felkészítése augusztus utolsó hetében, téma és foglalkozási terv	145
OHB tanterv.....	149
Függelék I. A Római katolikus hitoktatás kerettanterve	149
Függelék II. A MKK kérdéseinek elrendezése az általános iskola 1–8. osztályának katechetikai tantervének megfelelően.....	161
Függelék III. A legfontosabb imádságok és tudnivalók.....	163
Katolikus és nemkatolikus iskolák 12 osztályos hittan tanterve. Áttekintő táblázat	164
1. évfolyam: Isten gyermekei vagyunk (Keresztény alapismeretek)	165
2. évfolyam: Jézus hív – Jézus Krisztus az Isten Fia, a mi Megváltónk	166
3. évfolyam: Találkozás Jézussal a bűnbocsánatban és az Eukarisztiában	167
4. évfolyam: Népem vagytok – mondja az Úr	168
5. évfolyam: Az élet Isten népének közösségében (Liturgia)	169
6. évfolyam: Egyházunk a történelemben	170
7. évfolyam (8 + 4):Biblikus hittan. Alapvető bibliai ismeretek, hitünk az apostoli hitvallásban	171
8. évfolyam (8 + 4): Biblikus erkölcsstan. Krisztus követése.....	172
9. évfolyam: Isten üdvözítő tervének megvalósulása az Egyház történelmében.....	173
10. évfolyam: Az üdvtörténet misztériumai a liturgiában (Liturgikus dogmatika)	174
11. évfolyam: Az üdvtörténet erkölcsi tanulságai (Erkölcsstan).....	175
12. évfolyam: Hiszem, értem, vallom (Az üdvtörténet alapjai az ész fényében)	176
7. évfolyam (6 + 6): Isten üdvösségterve az Ószövetségben (Introdukción)	177
8. évfolyam (6 + 6): Az Újszövetség, Isten üdvösségtervének beteljesedése (Introdukción)	178
9. évfolyam (10): Egyháztörténelem.....	179
10. évfolyam (10): Keresztény élet	180
11. évfolyam (szakközépiskola): Az élet kérdései.....	181
12. évfolyam (szakközépiskola): Isten terve az emberrel	182

Előszó

Az Országos Hitoktatási Bizottság 1996 januárjában készítette el 12 évfolyamos tantervét az általános iskolák, középiskolák és szakiskolák számára. Ezt a tantervet a *Magyar Katolikus Püspöki Kar* az 1996. június 4–6. között tartott nyári konferenciáján jóváhagyta. Ennek a jóváhagyott tantervnek alapján készítette el a Győri Prohászka Ottokár iskola hitoktatóinak munkacsoportja ezt a helyi tantervet, melyet a katolikus iskolák 1996. dec. 6-án tartott tantervi értekezletén a jelenlevő hitoktatóknak bemutattak, miután *Dr. Pápai Lajos* győri püspök azt E.H. Győr, 2269/1996. sz. alatt engedélyezte.

Az elkészült helyi hittan tanterv iránti érdeklődés készítette arra a Márton Áron Kiadót, hogy a tantervet és a hozzá készített minta tanmeneteket nyomtatásban közreadja. Célszerűnek látszott, hogy kiadványunk függelékében a tanterv alapjául szolgáló, Az OHB által készített *hittan kerettantervet* is közreadjuk, tekintettel arra, hogy az eddig kereskedelmi forgalomban nem volt kapható.

A tanterv készítői az OHB által készített kerettanterv alapján – az új NAT követelményeit figyelembe véve – készítették el a *hitoktatás tantervét* és annak *minta tanmenetét* az 1–12. évfolyamokra úgy, hogy a 7. és 8. osztály számára két-két tantervet és minta tanmenetet készítettek, figyelembe véve a 6 + 6-os és a 8 + 4-es beosztás lehetőségét.

Az elkészült tanterv azt mutatja, hogy készítőik ismerik a tanulók mai helyzetét, és megértették az OHB által készített kerettanterv hitoktatásfejlesztő szándékát. Ez mutatkozik meg abban, hogy a tanterv készítői nem kötötték le magukat egy már meglévő hittankönyvhöz vagy hittankönyvsorozathoz, hanem *új könyveket* képzelnek el, amely az OHB tanterve alapján remélhetőleg egy-két év alatt el is készül. Ezért azzal is számoltak, hogy az átmeneti időben nehézséget fog jelenteni, hogy ezek a várt könyvek még nincsenek készen, de ezt a hitoktatók áthidalhatják azzal, ha a tantervhez közelebb álló hittankönyveket felhasználva óráról órára megfelelő feladatlapot vagy vázlatot készítenek, amelyeket a tanulóknak fénymásolva adhatnak át.

Mint a helyi tanterv és minta tanmenet lektora örömmel ajánlom a szerzők munkáját valamennyi hitoktatónak és a hitoktatásra készülő kispap és világi teológusnak.

Sopron, 1998. március 10.

Dr. Rédly Elemér
az OHB igazgatója

Bevezetés

A katekézis oktatási célja: Megismertetni Jézus örömhírét, tanítását és életét, amint azt Egyházunk tanítja.

A katekézis nevelési célja: Az ifjúság bevezetése a keresztény életbe, hogy az Egyház öntudatos tagja legyen. Ismerje meg a keresztény értékeket, azokat a gyakorlati életben hasznosítsa.

A tanterv a *Római Katolikus Hitoktatás Kerettanterve* (összeállította az Országos Hitoktatási Bizottság, Eger 1996) és a *Katolikus Kerettanterv* (összeállította a kerettantervi hittan csoport 1996) alapján készült, kiegészítve a helyi sajátosságoknak megfelelően.

A tanterv heti két hittanórával 37 tanítási hétre, évi 74 órára készült.

Hitünk alapvető tanítását a Katolikus Egyház Katekizmusa tartalmazza. Jelen tantervben a Magyar Katekizmus 1995-ös kiadására hivatkozunk (lásd MKK sorszámok). A tanterv szerint az adott évfolyamban az Országos Hitoktatási Bizottság által javasolt kérdéseket fel kell dolgozni, azokra önállóan válaszolni tudni kell. A tanulók ismerjék a leggyakoribb imádságokat: Miatyánk, Angyali üdvözlét, Az Úrangyala, reggeli, esti ima, Hiszekegy (ökumenikus fordítás).

I. A hitoktatás rendszeresen visszatérő feladatai

A tanulók életkorának megfelelő motiváltságú készítés a napi imára, illetve Szentírás olvasásra, a vasárnapi szentmisén való részvételre, a gyakori szentáldozásra, rendszeres szentgyónásra, a mindennapi szeretetre, önfegyelemre, önnevelésre, a becsületes munkára és kötelességteljesítésre. A tanulóktól meg kell követelni a mindennapi életben az alapvető becsületes emberi magatartást, amit a keresztény magatartás is feltételez. Tanítványainknak többet kívánunk adni, ezért többet is követelünk tőlük. A kereszténység áldozatvállalást, kereszthordozást kíván. A hitoktatás ezért nem elégedhet meg a hitismeretek közlésével, célja nem lehet csupán a hitismeretek átadása. Tanítványainknak nem csupán a keresztény műveltség elemeit akarjuk átadni. A hittanórák keretein belül alkalmat kell adni a fiataloknak arra, hogy hitükkel, a mindennapi keresztény életükkel kapcsolatos kérdéseiket feltehessék, azokra megfelelő választ kapjanak, még akkor is, ha azok nem kapcsolódnak közvetlenül a tárgyalt tananyaghoz. A tanmenet összeállításánál figyelembe kell venni, hogy az egyházi év jelentősebb ünnepeit a korosztálynak megfelelően dolgozzuk fel. A liturgiába való hatékonyabb bekapcsolódást segíti elő, hogy tanulóink a Hozsanna vagy az Éneklő Egyház imakönyvet rendszeresen használják. A leggyakoribb népénekeket – az egyházi évnek megfelelően – tanítjuk. Ezek az énekek tananyag részét képezik.

A tanterv megadott témaköreire megállapított óraszámokat a szaktanár belátása szerint osztja fel az altémák között. Ugyancsak a szaktanár döntése, hogy az al- és nagy témákban rendelkezésre álló óraszámot milyen arányban használja fel a hagyományos ismeretközlésre a vegyesen alkalmazott anyagközlésre és értékelésre, az önállóan végeztetett tanulói munkára vagy az ismétlésre, rendszerezésre.

II. A lelki nevelés

Az ima: A hívő ember lételeme az imádság. A hitoktatás egyik legfontosabb feladata az imádságra nevelés. Az imádságos lelkület kialakítása a hit elmélyítésének alapja, ezáltal épül

és fejlődik Istennel való kapcsolatuk. Nem elég csupán tanítani, hanem hitet kell ébreszteni és nevelni a tanítás által. A megfelelő légkör kialakításával kezdjük. Odafigyelünk Istenre, Jézus tanítására és válaszolunk szavainkkal és életünkkel. Így az ima nem monológ lesz, hanem igazi párbeszéd. Ez az imádságos lelkület a liturgikus nevelés alapja. A legismertebb imádságokat a tanterv melléklete tartalmazza.

Az elmélkedésre tanítás fokozatosan, az imádkozó lelkület kialakításával együtt történik. Elolvasunk egy-egy evangéliumi részletet, történetet vagy tanítást. Csendben ráfigyelünk az Úr Jézusra. Elképzelem a jelenetet... ott vagyok... – Jézusra tekintek: milyen Ő, mit mond, mit tesz.... – Magamba tekintek: mit jelent ez nekem, milyen vagyok, miért vagyok ilyen, mit kell tennem, hogy hozzá hasonló legyek... Elképzelem a helyzetet, mit kellene tennem, mit tenne Jézus... Megbeszélem vele örömet – bánatomat, terveimet – gondjaimat... Megfontolom tennivalóimat – jó elhatározásaimat... Segítségét kérem... Így tanítjuk meg a gyerekeket saját szavaikkal imádkozni.

Lelkivezetés: Az élet igazolja, minden gyermeknek, serdülőnek, ifjúnak szüksége van a lelkipapra. Csak így lehet megelőzni fiataljaink életének kisiklását. Ehhez szükséges a személyes segítség, odafigyelés tanítványaink lelki egészségére. A fiatalok bátran fordulhassanak problémáikkal nevelőikhez, akiktől segítséget remélhetnek. Lelkipap lehet lelkileg érett pedagógus is, nemcsak pap. Formája lehet „ad hoc” jellegű, de lehet előre megbeszélte alkalom. Célja segíteni a keresőt, elvezetni a bajban lévő Jézushoz. A fiatal tanuljon meg Isten jelenlétében élni, tanuljon meg Jézus tanítása szerint dönteni a mindennapi élet kérdéseiben. A keresztyén iskolába olyan tanulók is vannak, akiknek lelkük mélyén ott él a *hívás csírája*. Rájuk is figyelniük kell, hogy ezen érdeklődésüket, elhatározásukat kívülről is segítsük, hivatástudatukat erősítsük.

III. A liturgikus nevelés

A **szentmise** keresztyén életünk csúcsa és forrása (II. V. Zs. Lit. Konst.). Hogy valóban így legyen, erre lelkileg is rá kell nevelnünk a gyermekeket. Úgy épüljenek be Krisztus titokzatos testébe, a keresztyén közösség életébe, hogy hétköznapi életük is keresztyén legyen. A lelki nevelés mellett ki kell építenünk a helyes gyakorlatokat is: keresztyén imádságos kéztartás, térdhajtás az Oltáriszentség előtt... Legyen igényük a vasárnap megszentelése, a liturgikus közösségbe való bekapcsolódás, azt ne tekintsék „kötelező” feladatnak. Tanuljon meg bekapcsolódni a szentmisébe, hogy ne legyen az számára terhes kötelesség. Szívesen működjenek közre: felolvasás, ének, ministrálás... Ezért fontos feladata a hitoktatóknak, hittanároknak, hogy rendszeresen gyakoroltassák a templomi énekeket. A gyerekeknek legyen saját imakönyvük, tanulják meg annak használatát.

Minden hitoktatás egyben *liturgikus nevelés* is, nemcsak abban az évfolyamban, amelynek a tárgya a liturgia. A liturgikus évet minden hitoktatóknak figyelembe kell venni, még akkor is, ha a tankönyv – témájának és felépítésének logikája miatt – nem tudja a liturgikus évet figyelembe venni. A liturgikus évben több mint egyhónapos időközben változik húsvét ünnepe. Ezért lehetetlen, hogy egy-egy tankönyv pontosan illeszkedjen az adott év liturgikus naptárához, de ezt még a tanterv sem tudja megoldani. Ezért a tanár feladata, hogy az év tervezése során, a tanmenet készítésénél figyelembe vegye a liturgikus évet, és adott esetben a tanterv, illetve a tankönyv sorrendjétől eltérve tárgyalja a megfelelő anyagot.

IV. Az önnevelés megalapozása

Nem az a jó keresztény, aki ismeri Jézus tanítását, hanem aki *Jézus tanítása szerint él, aki erre törekszik*. Nem elég tudni, mi a jó, mi a rossz, hanem a jót meg is kell tenni, a rosszat pedig el kell kerülni, Jézus tanítását életre kell váltani. Ennek útja az egyre tudatosabb önnevelés.

A bűntudat alapja saját gyarlóságunk felismerése. A gyermek lássa meg szülei, nevelői fájdalmas arcát, és ismerje fel tette és a nemtetszés közötti kapcsolatot. Próbáljon meg a környezete arcáról, kifejezéseiről, gesztusairól stb. következtetni saját cselekedeteinek hatására. Meg kell értenie, hogy tette sérti akit megbántott, és ezt csak őszinte bánattal és bocsánatkéréssel teheti jóvá. A rossz cselekedet az egész közösséget is sérti, megbontja egységét, harmóniáját, esetleg nem kívánt indulatot vált ki.

A bűnért bűnhődni kell, ami nem szükségszerűen testi fájdalom, hanem lehet lelki fájdalom is, amit sokszor még nehezebb elviselni, mint a testi fájdalmat. Ezeknek készséges vállalásával teheti jóvá vétkeit.

A rosszat jóvá kell tenni nemcsak szándékkal, hanem vagy szóval, vagy cselekedettel, vagy valami más módon. Mindez vonatkozik az egész keresztény életre. A bűnnel nemcsak embertársainkat, hanem bennük Istent bántjuk meg. Jézus Krisztus mindezekért a bűneinkért szenvedte el a kereszthalált, hogy jóvá tegye azokat, nekünk pedig engesztelésünkkel kell megmutatni, hogy a jóvátételben mi is részt akarunk venni. A jóvátétellel tartozunk nemcsak Isten iránt, hanem az egyházi közösség iránt is. Ezért van szükség a kiengesztelődés külső jeleire is. A szentgyónás előtt a gyerekeket készítsük arra, hogy kérjenek bocsánatot azoktól, akiket megbántottak. Ez necsak elhangzó szó legyen, hanem párosuljon jócselekedettel, apró ajándékkal, vagy más figyelmességgel is. Mindezt elősegíti ha közös bűnbánati liturgiát tartunk.

V. A tanulók munkájának segítése és értékelése

Jelen tantervünk – amely az OHB új tanterve alapján készült – valójában a régebbi tantervek megújítását szolgálja. Ezért az egyes évfolyamok tanításához a jelenlegi hittankönyvek csak részben adhatnak segítséget, a hitoktatóknak azoktól el kell tudniuk szakadni. Szükségszerű követelmény, hogy a hitoktatók az új tanterv alapján megfelelő jegyzetet és vázlatot készítsenek maguknak, ezért a meglévő hittankönyveket csak mint irodalmat, esetleg forrásmunkát használhatják. A gyermekek kezébe csak olyan hittankönyvet adjanak segédanyagként, amelyet valóban rendszeresen használnak. Ám ebben az esetben is legyen a gyermekeknek *hittanfüzetük*, amelyben vezetik az egymás utáni órák sorát, megjegyezve, hogy melyik anyagrészhez hol találnak segítséget. Így az is szükségessé válik, hogy a tanárok rövid, csak a leglényegesebbre szorító anyagot fénymásolva adják a gyermekek kezébe, illetve, hogy egy-egy órára készítsenek olyan munkalapot, amelyet a gyermekek magukkal vihetnek és egy kis dossziéba összegyűjthetnek.

Az oktató-nevelő munkának igen fontos feladata tanítványaink munkájának folyamatos, rendszeres *ellenőrzése és értékelése*. Ez többféle módon is történhet: rendszeres szóbeli feleltetéssel, kikérdezéssel, időnkénti felmérő dolgozatok íratásával, máskor tesztlapok kitöltésével, stb. A tanár és a gyermek szempontjából egyformán nélkülözhetetlen, mert ez segíti a reális önismeretet, a helyes önellenőrzés és önértékelés kialakulását.

Alapelvek

Folyamatosan megfigyeljük, hogyan vesznek részt a tanulók a tanítás-tanulási folyamatban, milyen a figyelmük, az érdeklődésük és az aktivitásuk. Ellenőrizzük, hogy

megértették-e az anyagot, hogyan vesznek részt a közösségi munkában, hogyan készítik el a házi feladatukat.

A feladatok szóbeli ellenőrzése beszélgetéssel – összefüggő feleletek – vagy írásbeli beszámolókkal történhet. Az ellenőrzésnek ezen megoldásait folyamatosan alkalmazzuk.

Az osztályozás a pedagógiai gyakorlat megszokott összetevője, mely a pedagógustól lelkiismeretes mérlegelést kíván. A hittanár komoly probléma elé kerül az értékelésnél. A tanulók *tudását* viszonylag könnyű értékelni, *lelki előrehaladásuk* azonban már semmiként nem osztályozható. A katekézis nem lehet csupán tantárgy, amit jól vagy rosszul meg lehet tanulni, hanem elsősorban *életre váltandó örömhír*, amit kívülről aligha lehet igazságosan megítélni. Az értékelésnél éppen ezért célszerűbb a szöveges értékelés, akár írásban, de leginkább szóban. A tanár önmagának külön jelekkel jegyezze (+, -, stb) a tanulóknál év közben tapasztalt eredményeket, amelyekből azután félévkor és év végén szöveges értékelést adjon. A gyakorlat igazolja, hogy a tanulókat különböző csoportokra lehet osztani tudásuk, hozzáállásuk szerint. Ezek szerint:

Példás:

szorgalmasan tanulja a hittant,
tudása pozitívan értékelhető,
teljesítménye folyamatosan kiemelkedő,
aktívan részt vesz a közösség életében,
önként és rendszeresen ministrál, felolvas,
szorgalmi feladatokat végez,
versenyeken részt vesz,
példaként állítható a közösség elé.

Jól megfelelt:

szorgalmasan tanulja a hittant,
tudása pozitívan értékelhető,
teljesítménye jó, de nem kiemelkedő,
a közösség életében részt vesz.

Megfelelt:

Képességei alatt teljesít,
tudása, teljesítménye ingadozó,
közösségi életben passzív magatartást tanúsít,
önállótlan, irányításra szorul.

Nem felelt meg:

hitismeretei nem érik el a korosztályától megkövetelhető szintet,
ennek megváltoztatására nem is törekszik,
vallását nem gyakorolja,
azt az iskolai körülmények között is kényszernek érzi.

(A tapasztalat azt mutatja, hogy ezek a gyerekek idővel iskolát váltanak.)

Prohászka tanterv

1. évfolyam: Isten gyermekei vagyunk (Keresztény alapismeretek)

I. Elöljáróban

A kisgyermek fejlődésében új szakasz kezdetét jelenti az iskolába járás. Új környezetének személyiségfejlesztő hatása életének minden területén érvényesül, így hitének fejlődésében is. Az iskolába kerülő gyermekek hitoktatása a *hit ébresztésével* kezdődik. Bevezetjük őket a keresztény hit világába és elvezetjük őket a tudatos lelkiélet kezdetére. Csatlakozva a gyermek életkori sajátosságait figyelembe vevő „Világlátó” elnevezésű komplex tantárgyhoz, a „keresztény alap és környezetismeret” koncepcióban gondolkodunk. A gyermekek élethelyzetéhez igazodva rálátást nyújtunk hitünk alapjára és lényegére, Isten atyaságára, Jézus Krisztushoz való kapcsolódásunkra és az Egyházban való életünkre.

II. Cél és feladatrendszer

a) **Oktatási cél:** Ismerkedjenek meg a gyermekek az *Úr Jézus* életének főbb eseményeivel. Ismerjék meg Jézus Krisztust mint az Atya küldöttjét. Néhány evangéliumi példabeszéd feldolgozásának tükrében ismerjék meg a jézusi tanítás sarkalatos elemeit. Váljanak ismerőssé, érthetővé számukra a vallási jelek, főbb szimbólumok, az egyházi élet személyei, eseményei. Tanulják meg a legfontosabb imádságokat.

b) **Nevelési cél:** A kisgyermek hitoktatásának nevelői feladata, bevezetni őket a *tudatos kegyelmi életbe*. A gyermek igyekezzék személyes kapcsolatot teremteni Jézussal, rendszeresen imádkozzon. Legyen számára élmény a közös imádság fegyelmezettsége és áhítata. Kezdje alakítani életét Jézus példája szerint, az élet kis eseményeiben is tudjon találkozni Vele. Tanításának ismeretében tudatosan reflektáljon személyes élete eseményeire, feladataira.

A tanterv 37 tanítási hétre, heti 2 órára, évi 74 órára készült.

III. Témakörök

1. témakör: Jézus szeret minket

Javasolt óraszám: 8

Jézussal találkozunk (Jn 1,35-42)

A templom az Isten háza, itt találkoznak Isten gyermekei (Lk 19,1-10)

(Megszentelődünk)

Jézus első munkatársai; Máté, János evangélium írók (Mk 2,13-17 – Jn 20,30-31)

Mennyei Atyánk gondoskodik rólunk (Mt 6,25-34)

(Teremtőnk és Gondviselőnk, aki szeret minket)

Ki olyan jó, mint a mi Mennyei Atyánk? (Lk 11,11-18)

(Beszélgetünk környező világunkról amelyet Istentől kaptunk)

Jézusra figyelünk (Mt 7,21 – Mt 14,13-14)

(A csend az, hogy valamire koncentrálok, most Jézusra)

Jézussal beszélgetünk (Lk 10,38-42 – Lk 11,5-9)

(Gondolatban és szóval)

Jézus példabeszéde a magvetőről (Mt 13,1-9.18-23.)

(Amit Jézus mond, az alakítson minket.)

2. témakör: Isten gyermekei vagyunk

Javasolt óraszám: 8

Szeretjük szüleinket (Lk 2,51-52)

(Mennyei Atyánk bízott rájuk)

Milyen jó, hogy Isten gyermeke lettem (Róm 6,3-4 – Róm 8,12-18)

(Keresztség)

Naponta imádkozunk (ApCsel 2,42)

(Összetartozunk)

Szeretjük embertársainkat, barátainkat és iskolatársainkat (Mt 18,21-35)

(Megbocsátás, elfogadás)

Szeretjük embertársainkat, tanítóinkat, nevelőinket (Róm 13,1-7)

(Engedelmesség, tisztelet)

Szeretjük embertársainkat, ellenségeinket (Lk 6,27-36)

(Jóakarát, ajándékozás)

Jézus példabeszéde az irgalmas szamaritánusról (Lk 10,25-37)

(Nem kell mindenkitől félni)

Kiengesztelődés: bocsássunk meg egymásnak, ahogy Jézus megbocsátott nekünk. (Mt 5,23-24)

3. témakör: A Mennyországba készülünk

Javasolt óraszám: 8

Jézus az élet ura: Jézus feltámasztja Jairus leányát (Mk 5,21-24.35-42)

Az elrejtett kincs (Mt 13,44-46)

(Jézus azt akarja, hogy mi is boldogok legyünk)

A királyi lakoma (Lk 14,15-24)

(A Mennyország)

Mi lesz velünk ha meghalunk? (Lk 16,19-31)

(A halál átmenet a földi életből az örök életre)

Példaképeink a szentek (ApCsel 7,54-60)

(Szent Imre, Szent Tarzicius, Szent Erzsébet)

Jézus a mi királyunk (Jn 6,14-15 – Jn 18,33-40)

4. témakör: Isten Fia emberré lett

Javasolt óraszám: 8

Advent: az angyali üdvözlét (Lk 1,26-38)

(Isten megajándékoz minket. – Az egyházi év)

Mikulás: megajándékozunk egymást. (Mt 6,1-4)

Mária és József várja a gyermeket (Mt 1,20-24)

(Várakozás, felkészülés a karácsonyra)

Jézus születése, ő a mi karácsonyi ajándékunk, akit a Mennyei Atya küldött (Lk 2,1-7)

A betlehemi pásztorok (Lk 2,8-20)

(Ünnepi karácsonyi óra: ajándékot adunk Jézusnak)

Jézus szent neve (Lk 2,21)

(Isten nevében)

A 12 éves Jézus a templomban (Lk 2,41-53)

(Jézus Isten is meg ember is)

A napkeleti bölcsek (Mt 2,1-12)

(Jézus minden emberhez eljön)

5. témakör: Jézus köztünk élt

Javasolt óraszám: 8

Jézus a názáreti zsinagógában (Lk 4,14-22)

A kánai mennyegző (Jn 2,1-11)

(Tegyétek, amit Jézus mond)

Jézussal találkozunk a szentmisén (Mt 18,20)

(Mit jelent Jézus jelenléte)

A templom megtisztítása (Jn 2,13-17)

(A szent helyek és dolgok „kezelése”)

A csodálatos halfogás (Lk 5,1-11)

A jerikói vak meggyógyítása (Lk 18,35-43)

A vihar lecsendesítése (Mk 4,35-40)

Péter hitvallása (Mt 16,13-20)

6. témakör: Jézus értünk szenvedett

Javasolt óraszám: 11

A nagyböjt, húsvéti felkészülés ideje (Mt 2,18-22)

(Hamvazkodás)

Tartsatok bűnbánatot (Mk 1,14-15)

(Péntek bűnbánati nap)

Jézus megjövendöli szenvedését (Mt 16,21-23)

Aki utánam akar jönni, vegye fel keresztjét (Mt 16,24-27)

A vakonszülött meggyógyítása (Jn 9,1-41)

(Jézus ellenségei)

Ti vagytok a világ világossága (Mt 5,13-16)

Hiszek Jézus Krisztusban (Lk 18,35-43)

(Hiszek; nemcsak a szemével lát az ember)

Virágvasárnap: Bevonulás Jeruzsálembe, Jézus a Messiás király (Jn 12,12-19)

Nagypéntek: Jézus értünk szenvedett és meghalt a kereszten (Lk 23,1-47)

Húsvét: Jézus feltámadása (Lk 24,1-12)

Az emmauszi tanítványok (Lk 24,13-35)

7. témakör: Isten népe

Javasolt óraszám: 12

Legeltesd bárányaimat (Jn 21,15-17)

(Lelkipásztoraink: papok, püspökök, pápa)

Jézus visszatért az Atyához (ApCsel 1,3-11)

Jézus édesanyjával együtt imádkozó apostolok (ApCsel 1,12-14)

A Szentlélek pünkösdi eljövetele (ApCsel 2,1-11)

Jézus feltámadásának tanúi (1Kor 15,1-11)

A Szentháromság ünnepe (Mt 28,16-20)

Az első keresztények (ApCsel 2,42-47)

(Részteszünk a szentmisén. – Úrnapja az Oltáriszentség ünnepe)

Szent István vértanú (ApCsel 7,54-8,3)

A kereszttségben lettünk Isten népének tagjai (ApCsel 8,26-38)

Az Egyház növekedése (ApCsel 12,1-19)

(Péter csodálatos szabadulása)

Így élünk mi, keresztények (ApCsel 11,26)

(Visszatekintés az év folyamán tanultakra)

Ünnepi hálaadó óra (ApCsel 11,19-21)

(Kitekintés a nyári szünidőre)

Szabadon felhasználható óra: 11

IV. Módszer

Az első évben különösen fontos a személyiség sokoldalúságát tekintetbe vevő komplex módszerek alkalmazása: az érzelmileg motivált, személyes jellegű beszélgetések, melyek a vallási fogalmak megalapozását szolgálják. Nem sokat magyarázunk, hanem lélekben leülünk Jézus lába mellé és figyelünk rá. A hitoktató Jézus tanítását a gyermekek „nyelvére” fordítja úgy, hogy megértsék, mit mond nekik és mit kíván tőlük Jézus. Ezért javasoljuk, hogy a hittankönyv biblikus képét kinyitva a gyerekek nézzék a képet, a hitoktató pedig közben elmondja mit tett, mit tanított Jézus. Ezután néhány percig csendben gondolkodunk a hallottakon és látottakon, mit jelent nekem Jézus tanítása. Ezután magunkban megfogalmazzuk, mit teszünk ezután jobban vagy másként Jézus kedvéért. Ezek alapján megígérünk Jézusnak valamit, amit a kedvéért teszünk vagy elviselünk és kérjük, hogy ebben minket segítsen. Ehhez a gondolkodó imádkozáshoz nyugodt körülményekre, csendre van szükség. Ha valami külső zavaró zajforrásra kell számítani a hitoktatónak, akkor ezt azzal lehet ellensúlyozni, hogy magnetofonról megfelelő halk zenét, orgonamuzsikát vagy csendes éneket játszik le.

A tantárgy tanításához ajánlott irodalom:

Magyar Katolikus Katekizmus

Újszövetségi Szentírás

Elsőáldozók könyve I. rész

(OHB – Szt. István Társulat)

A Mennyei Atya szeret minket

(OHB – Szt. István Társulat)

Jézussal az úton a Mennyei Atya felé

(Mária Iskolatestvérek)

V. Követelmények

A hit ébresztését és növelését legjobban a *hitoktató tanúságtevő élete*, Jézusra emlékeztető szeretete szolgálja. A gyermek ismerje meg a keresztény élet elemeit és gyakorolja azt: napi imádság, rendszeres templomba járás, templomi viselkedés, alapvető imádságok ismerete (Miatyánk, Üdvözlégy, Órangyalhoz szóló ima, a szentmise közös imái és az egyszerűbb templomi énekek)

Ismerje Jézus életének és tanításának főbb vonásait. Válgjon tudatossá benne, hogy ő is az Isten gyermekeinek a családjába, az Egyházba tartozik. Legyen személyes kapcsolata Istennel.

A témakörökhöz tartozó katekizmus kérdések:

(A *-gal jelölt kérdések csak később kerülnek tárgyalásra, a megjelölt helyen csak a fogalmat kell előkészíteni)

17. Milyen vallásúak vagyunk?
21. Hány Isten van?
22. Hogyan nevezzük a három isteni személyt egy szóval?
24. Ki az Isten?
25. * Milyen az Isten?
26. Hol van az Isten?
27. Miért nem látjuk Istent földi életünkben?
33. Milyen irántunk az Isten?
34. Ki teremtette a világot?
36. * Hogyan teremtette Isten a világot?

37. Mit tesz Isten a világgal?
38. * Hogyan gondoskodik Isten az emberekről?
39. * Kik az angyalok?
41. Milyen angyalokat teremtett Isten?
42. * Jók maradtak-e mind az angyalok?
43. Milyenek irántunk az angyalok?
44. Hogyan nevezzük azokat az angyalokat, akik minket oltalmaznak?
53. Kicsoda Jézus Krisztus?
54. * Mit jelent Jézus neve?
55. * Mit jelent a Krisztus szó?
56. * Hogyan lett a Fiúisten emberré?
59. Kit választott ki Isten, hogy a Megváltó anyja legyen?
61. Ki volt Jézus Krisztus nevelőapja?
62. Hol született Jézus?
63. Hol nevelkedett Jézus?
64. Mikor kezdett Jézus tanítani?
71. Milyen fájdalmakat vállalt értünk Jézus élete utolsó napjaiban?
72. * Miért szenvedett és halt meg Jézus?
74. * Kénytelen volt-e Jézus szenvedni?
75. Mikor ünnepeljük Jézus kereszthalálát?
77. Mit tett Jézus halála után harmadnapon?
116. * Mi történik az emberrel, amikor meghal?
117. Hogyan nevezzük a halál utáni ítéletet?
118. Mi lesz az ember sorsa a különítélet után?
119. * Mi a mennyország, vagyis az üdvösség?
120. Kik jutnak a mennyországba?
121. * Mit jelent a tisztítóhely?
122. * Mi az örök halál, vagyis a kárhozat?
123. * Kik jutnak a kárhozatra?
124. Hogyan nevezzük a világ végén bekövetkező ítéletet?
125. Mi lesz az emberek sorsa az utolsó ítélet után?
174. Mi jelzi templomainkban, hogy az Úr Jézus az Eukarisztiában jelen van?
175. Hogyan köszöntjük az Úr Jézust az Oltáriszentségben?
176. Hogyan köszöntik a görög és örmény rítusú katolikusok az Eukarisztiát?
300. Hogyan szól a főparancs?
301. * Mikor szeretjük Istent mindennél jobban?
323. * Mikor szeretjük magunkat helyesen?
324. Ki a felebarátunk?
325. * Mikor szeretjük úgy felebarátunkat, mint magunkat?
326. * Miért kell minden embert szeretnünk?
327. Miért kell ellenségeinket is szeretnünk?
366. Mit teszünk, amikor imádkozunk?
372. Mikor kell imádkoznunk?
373. Kikért imádkozunk?
374. Mivel kezdjük és végezzük az imádságot?
375. Melyik a legtökéletesebb imádság?
377. Melyik imádsággal köszöntjük Jézus édesanyját?

2. évfolyam: Jézus hív – Jézus Krisztus az Isten Fia, a mi Megváltónk

I. Elöljáróban

Az elsőáldozásra való felkészítés első éve: Jézus meghív mennyegzős lakomájára. A második osztályos gyermek már elég érett arra, hogy meg tudja különböztetni az örök élet kenyerét a közönséges kenyértől, a jót a rossztól, elindulhat az önnevelés útján és kialakítható benne a helyes lelkiismeret. Ebben a korban tudatosodik a bűn, a bűnbánat, a lelkiismeret fogalma.

II. Cél és feladatrendszer

a) **Oktatási cél:** A gyermek ismerje meg *Jézus életének és tanításának* főbb mozzanatait, különös tekintettel az Eukarisztia, a bűnbánat és a bűnbocsánattal kapcsolatos vonatkozásokra. Ismerje meg Jézus tanítását: Isten irgalmasságáról és a megkezdett örök életről. Ismerje fel Jézus csodáiban isteni erejét és irántunk való szeretetét. Az Eukarisztiában Jézus van jelen, aki meghalt bűneinkért és feltámadt megigazulásunkra. Tanulják meg a Hiszekegyet és a leggyakoribb hagyományos imádságokat.

b) **Nevelési cél:** *A keresztény élet alapvető gyakorlatainak* meggyökereztetése: imádság, templombajárás, áldozatvállalás, kötelességteljesítés, jócselekedetek, részvétel az egyházi év ünnepein. Példánkkal, az Oltáriszentség jelenlétében tanúsított magatartásunkkal ébresszük fel a gyermekek hitét az Eukarisztiában jelenlévő Jézus Krisztusban. Segíteni kell annak felismerésében, hogy Jézusban Isten szeret minket, aki nekünk is megbocsát, és minket is meghív az örök életre. Fel kell készíteni a tanulókat az Úr Jézussal való szentségi találkozásra.

A tanterv 37 tanítási hétre, heti 2 órával, évi 74 órára készült.

III. Témakörök

1. témakör: Jézus követésre hív

Javasolt óraszám: 6

Az első tanítványok meghívása (Mk 1,16-20)

(Te is Jézushoz tartozol, téged is hív)

Jézus és a gyerekek (Mk 10,13-16)

(Jézus számára te fontos vagy, meg akar áldani, vár a templomban)

Jézus imádkozni tanít (Mt 6, 7-15)

(Akit szerettek, azzal jó beszélgetni)

Lévi, a vámos meghívása (Lk 5,27-32)

Jézus és a bűnös asszony (Jn 8,1-11)

(Jézus mindenkit hív, ne ítéld el a másikat, hanem segíts neki jobbra válni, kövesd Jézust)

A gazdag ifjú találkozása Jézussal (Mk 10, 17-22)

(Jó gyerek vagy, mi az ami még elválaszt Jézustól?)

2. témakör: Jézus Isten örömhírét hozza

Javasolt óraszám: 9

A béna meggyógyítása (Mk 2,1-12)

Jézus gyógyítani küldi apostolait (Mk 6,7-13)

Jézus a Názáreti zsinagógában (Lk 4,14-21)

A kánai menyegző (Jn 2, 1-11)

A csodálatos kenyérszaporítás (Jn 6, 1-15)
 Jézus tanítása az örök élet kenyeréről (Jn 6,22-59)
 Hiszek Jézus Krisztusban (Jn 6,66-68)
 Jézus az élet ura (Jn 11,1-44)
 Összefoglaló ismétlés Jézus szeretetének jeleiről (Jézus megmutatja isteni hatalmát)

3. témakör: A Mennyei Atyához hív

Javasolt óraszám: 7
 Mi Atyánk, aki a mennyekben vagy (Mt 6,9-12)
 Szenteltessék meg a Te neved (Mt 11,25-30)
 Jöjjön el a te országod, legyen meg a Te akaratod (Jn 6,37-40)
 (Isten akaratát keresem)
 Mindennapi kenyerünket add meg nekünk ma (Jn 6,26-34)
 (Mi az, ami igazán fontos?)
 Nemcsak földi kenyérral él az ember (Mt 4,1-4)
 (Mindennapi kenyér – szentáldozás)
 Bocsásd meg vétkeinket, miképpen mi is... (Jézus minden emberhez eljön)
 (Ne légy haragtartó!)
 Jézus a helyes imádságra tanít (Mt 6,5-9)

4. témakör: Jézus testvérünké lett

Javasolt óraszám: 12
 Az ország, ahol Jézus élt és tanított (Judea és Galilea, a Genezáreti tó)
 Az angyali üdvözlés (Lk 1,26-38)
 (Mária igent mond – és te?)
 Mária látogatása Erzsébetnél (Lk 1,39-57)
 (A Szentlélek sugallatára felismeri Máriában a Megváltó anyját)
 Várakozásunk – advent (Mt 3,1-12)
 (Örömteli készülődés az ajándékozásra – adventi koszorú)
 Szent József a Szentcsalád őre (vö. Mt 1,18-25)
 Úton Betlehem felé, szálláskeresés (Lk 2,1-7)
 (Te is készítsd szívedet Jézusnak!)
 Jézus születése (vö. Róm 8,32. – Tit 2,11)
 (Jézus Isten ajándéka. – Betlehem – időszámításunk kezdete)
 Az első látogatók, a pásztorok (Lk 2,1-20)
 Jézus bemutatása a templomban (Lk 2,22-35)
 A napkeleti bölcsek látogatása (Mt 2,1-12)
 A 12 éves Jézus a templomban (Lk 2,41-52)
 (Jézus valóságos Isten és valóságos ember)
 Összefoglaló ismétlés: Jézus a Fiúisten, aki értünk emberré lett (Róm 4,24-25)

5. témakör: Jézus a mi példaképünk

Javasolt óraszám: 10
 Jézus megkeresztelkedése (Mt 3,13-17)
 (Mindenben hasonlónak lett hozzánk, a bűnt kivéve)
 Jézus elvonul a pusztába (Mt 4,1-11)
 (Csend, ima, önfegyelem, böjt, küzdeni kell a kísértés ellen)
 Jézus színeváltozása (Lk 9,28-36)
 (Ez az én szeretett Fiam, Őt hallgassátok!)
 A templom megtisztítása (Jn 2,13-16)

(Emészt a házadért való buzgalom)
 Jézus Simon farizeus házában (Lk 7,36-50)
 (Hited megszabadított)
 Farizeus és a vámos (Lk 18,9-14)
 (Helyes önismeret és jóra törekvés)
 Példabeszéd a szőlőmunkásokról (Mt 20,-1-16)
 (Örömmel teljesítem kötelességeimet)
 Példabeszéd a főhelyekről (Lk 14,7-11)
 (Helyes önértékelés)
 Jézus a jó pásztor (Jn 10,1-18)
 (Jézus számára mindenki fontos)
 Péter vallomása (Mt 16,13-20)
 (Jézus az Isten Fia, aki értünk emberré lett)

6. témakör: Jézus az Isten Báránya (a húsvéti misztérium)

Javasolt óraszám: 12
 A főtanács határozata Jézus ellen (Jn 11,45-53)
 (Jézus tudta mi vár rá)
 Az utolsó vacsora előkészítése (Lk 22,7-18)
 (Jézus azért jött, hogy odaadja magát értünk)
 A lábmosás (Jn 13,1-16)
 (Jézus alázatos szeretete tisztít meg minket)
 Jézus ünnepélyesen felajánlja értünk életét (Mk 14,22-25)
 (Ez az én testem... Ez az én vérem... amelyet sokakért kiontok)
 A szentmise rendelése (1Kor 11,23-26)
 (Ezt tegyétek az én emlékezetemre)
 Jézust ismerjük fel a szentmisében (Lk 24,13-32)
 (Jézus ma is tanít minket a szentmise ige-liturgiájában, Jézus jelenvalóvá teszi áldozatát a szentmise áldozati liturgiájában.)
 Jézus az Olajfák hegyén (Lk 22,39-46)
 (Atyám, legyen meg a te akaratod!)
 Jézus elfogása, Jézus a főtanács előtt (Mt 26,57-66)
 (Te vagy-e a Messiás, az Isten Fia? – Én vagyok!)
 Jézus a kereszten – János és Mária (Jn 19,25-27)
 (Mária a mi Anyánk is)
 Jézus oldalát megnyitják (Jn 19,31-35)
 (Jézus Szíve tisztelete)
 Jézus feltámadt (Jn 20, 1-10 – Róm 1,4)
 (Feltámadásával Isten Fiának bizonyult)
 Összefoglaló ismétlés: Így szeretett minket Jézus (Jn 19,38-20,10)
 (A keresztút és a 15. állomás)

7. témakör: Jézus él tovább Egyházában

Javasolt óraszám: 8
 Az emmauszi tanítványok (Lk 24,13-35)
 (Az Írásokat magyarázza, megtöri a kenyeret)
 A feltámadt Jézus ajándéka (Jn 20,19-23)
 (Amint engem küldött az Atya... Vegyétek a Szentlelket... Akinek megbocsátjátok...)
 Tamás apostol hite (Jn 20,19-29)

- (Boldogok akik nem látnak és mégis hisznek)
 Jézus Péterre bízta Egyházát (Jn 21,15-17)
 (Lelkipásztoraink)
 Jézus mennybemenetele (Mt 28,16-20)
 (Hirdessétek az Evangéliumot...)
 A Szentlélek eljövetele (ApCsel 2,1-13)
 (Ő a másik Közbenjáró, aki megtanít mindenre...)
 Saul, miért üldözöl engem? (ApCsel 9,1-9)
 (Jézus él Egyházában)
 A feltámadás tanúi. (1Kor 15,1-11)
 (Akik a feltámadt Jézussal találkoztak)

Szabadon felhasználható óra: 10

IV. Módszer

Ebben az évben nagyon nehéz anyagot kell a gyermekeknek átadni. Ne bonyolódjunk bele a teológiai magyarázkodásba, hanem legyünk az események és a misztérium hívő szemlélői. A *hívő megértést* a következetesen helyes szóhasználat is elősegíti. Csak a legszükségesebb fogalmak megalapozására kell törekednünk, a részletesebb magyarázatot a felsőbb osztályok hitoktatására kell bízni.

Az elsajátítás megkönnyítésére és az életkori sajátosságokat figyelembe véve játékos, mozgásos, *kreatív elemeket* építsünk be az órákba. (Rajzos magyarázat, kép, diavetítés, tábla, dramatizálás.) Jézus tanítása mindig kíván tőlünk valamit, amit jobban tehetünk mint eddig. A jóra törekvés nem bünkeresés, hanem a szeretet követelményeire való ráfigyelés legyen.

A tantárgy tanításához ajánlott irodalom:

Magyar Katolikus Katekizmus	
Újszövetségi Szentírás	
Elsőáldozók könyve (2 éves anyag)	(OHB – Szt. István Társulat)
Jézushoz megyünk (2 éves anyag)	(Veszprémi HB – Szt. István Társulat)
Jézus követésében járunk	(Mária Iskolatestvérek)
Ilyeneké az Isten országa	(Bajtai Zsigmond)

V. Követelmények

A gyermek ismerje Jézus életének és tanításának főbb mozzanatait, különös tekintettel az Eukarisztia, a bűnbánat és a bűnbocsánattal kapcsolatos vonatkozásokra. Ismerje fel Jézus csodáiban isteni erejét és irántunk való szeretetét, és azt őszinte jóratörekvéssel viszonzza. Természetes követelmény: a rendszeres imádság, a megbízható kötelességteljesítés, az örömteli szentmisére járás és áldozatvállalás, figyelmesség és jócselekedetek, részvétel az egyházi év ünnepein.

A témakörökhöz tartozó katekizmus kérdések:

(A *-gal jelölt kérdések csak később kerülnek tárgyalásra, a megjelölt helyen csak a fogalmat kell előkészíteni)

1. * Miért élünk a világon?
2. Hogyan szerette Isten a világot?
3. Hogyan viszonzzuk Isten szeretetét?
4. * Mit kell hinnünk?
5. * Mi a kinyilatkoztatás?
6. * Mit üzent Isten az embereknek?

10. Mi a Szentírás?
14. * Mi a Szenthagyomány?
21. Hány Isten van?
22. Hogyan nevezzük a három isteni személyt egy szóval?
24. Ki az Isten?
27. Miért nem látjuk Istent földi életünkben?
33. Milyen irántunk az Isten?
38. Hogyan gondoskodik Isten az emberekről?
45. * Ki az ember?
46. Milyennek teremtette Isten az embert?
47. * Mi az emberi méltóság alapja?
48. * Mi rontotta meg az emberek életét?
49. * Mi lett az eredeti bűn következménye?
50. * Hogyan könyörült meg Isten az embereken?
51. Ki váltotta meg a világot?
53. Kicsoda Jézus Krisztus?
56. Hogyan lett a Fiúisten emberré?
57. * Miért lett a Fiúisten emberré?
58. Jézus Krisztus Isten vagy ember?
65. Mivel kezdte tanítását Jézus?
66. * Mi az Isten országa?
67. Mit tanított az Úr Jézus?
68. Mit tanít Jézus Istenről?
69. Minek nevezzük az Úr Jézus tanítását?
70. * Hogyan váltott meg minket Jézus?
72. * Miért szenvedett és halt meg Jézus?
75. Mikor ünnepeljük Jézus kereszthalálát?
76. * Mit jelent az apostoli hitvallásban, hogy Jézus „alászállt a poklokra”?
77. Mit tett Jézus halála után harmadnapon?
79. * Mit jelent az, hogy Jézus fölment a mennybe?
80. * Mit jelentenek ezek a szavak: „ott ül a mindenható Atyaisten jobbján” ?
81. * Mikor jön el ismét Jézus?
82. * Miért jön el Jézus a világ végén?
83. * Mit tesz velünk Isten a világ végén?
84. Ki a Szentlélek?
85. Mikor szállott a Szentlélek az apostolokra?
86. * Miért jött el a Szentlélek?
88. * Mi az Anyaszentegyház?
89. Ki alapította az Anyaszentegyházat?
90. * Miért alapította az Úr Jézus az Egyházat?
91. * Kihez szól az Egyház küldetése?
92. * Hány Egyházat alapított Jézus Krisztus?
93. * Mit jelentenek a különböző rítusok az Egyházban?
94. * Milyen rítusú katolikus keresztények élnek Magyarországon?
95. * Melyek Jézus Krisztus Egyházának lényeges tulajdonságai?
99. * Milyen Egyházat alapított Jézus Krisztus?
100. Kik tartoznak a Katolikus Egyházhoz?
101. * Ki zárja ki magát az Egyház közösségéből?
102. * Ki az Anyaszentegyház feje?
103. * Kit tett Jézus Krisztus az Anyaszentegyház alapjává?

104. Mi a római pápa?
105. Kik az Egyház püspökei?
106. Kik segítik a püspököket küldetésükben?
107. * Mi a küldetése a világi híveknek az Egyházban?
108. * Kik a szerzetesek?
109. * Mire irányítja az Egyház figyelmét a szerzetesi életforma?
110. Mit jelent a szentek közössége?
280. Mi a kegyelem?
281. Mit cselekszik Isten lelkünkben a megszentelő kegyelem által?
282. Mikor kapjuk meg először a megszentelő kegyelmet?
284. Mit cselekszik Isten lelkünkben a segítő kegyelem által?

3. évfolyam: Találkozás Jézussal a bűnbocsánatban és az Eukarisztiában

I. Elöljáróban

A harmadik osztályban készítjük fel a gyermekeket az *elsőáldozásra és a kiengesztelődés szentségére*. A tanév során kell a gyermekeknek elsajátítaniuk a szentáldozáshoz és a szentgyónáshoz szükséges gyakorlati és elméleti alapismereteket.

A lelkipásztori tapasztalat azt javasolja, hogy az elsőáldozás ne a tanév végén legyen, hanem annak *első felében*. Ebben az esetben az alább megjelölt témaköröket a következő sorrendben tárgyaljuk:

5. A szentáldozás,
6. A bűnbocsánat szentsége,
3. Jézus jelenvalóvá teszi áldozatát,
1. Jézus a megváltás művét folytatja Egyházában,
2. Jézus Mennyei Atyánk szeretetére tanít,
4. Jézus embertársaink szeretetére tanít.

NB. Ezt a megoldást az teszi lehetővé, hogy a gyermeknek nem kell mindent értenie és tudományosan tudnia, *amit gyakorol, azt később is tudatosíthatja*. Vagy addig nem adunk a gyermeknek táplálékot, amíg nem tudja, hogy az hogyan növeli őt? Ha a gyermek rendszeresen jár szentmisére és élő hite van, nyugodtan járjon áldozni is, s majd közben egyre jobban megérti, hogy milyen ajándékot kap Istentől. Én magam is napról napra egyre jobban felfedezem Őt, s arra gondolok, milyen jó, hogy szüleim nem vártak addig, míg teológiát tanulok. X. Szent Pius pápa engedélyét ne akarjuk felülbírálni maximalista gyakorlatunkkal.

II. Cél és feladatrendszer

a) **Oktatási cél:** Ismerje meg a gyermek az Úr Jézus tanítása alapján *a megváltás és az istengyermeki élet* fogalmának egyes elemeit: kegyelem, üdvösség, bűn, áldozat, jóvátétel...; továbbá a szentgyónáshoz és szentáldozáshoz szükséges ismereteket: erkölcsi törvény, lelkiismeret, szándékosság, a bűnök különböző fajtái, bűnbánat, erős fogadás, szentgyónás, feloldozás, a bűnbánat öröme, elégtétel... áldozás, kegyelem állapota, Oltáriszentség, Jézus jelenléte, Jézus áldozata, hálaadás, Jézussal való együttlétnünk öröme... (A szentáldozás nemcsak találkozás Jézussal, hanem önátadás, egyesülés azzal, aki értünk, a mi üdvösségünkért áldozatul adta magát.) Ismerje fel Jézusban Isten üdvözítő szeretetét.

b) **Nevelési cél:** A Krisztus-központú gondolkodás, a rendszeres *szentségi élet kialakítása*, a hálaadás, az eukarisztikus és a bűnbánó lelkület megalapozása. Élje át a gyermek az Úr Jézussal való közösségünk örömét. Felkészülés a szentgyónásra, lelkiismeret-vizsgálás gyakorlata, a bánat és erős fogadás felindítása, a szentgyónás módja... felkészülés a szentáldozásra, az áldozás módja (gyakorlati, technikai kérdések), imádság szentáldozás után... Eközben a gyermeket hozzá kell segíteni ahhoz a felismeréshez, hogy a Krisztust követő ember válasza Isten szeretetére nem más, mint a Jézus Krisztus tanítása szerinti élet, melynek táplálója a Jézussal való találkozás az Eukarisztiában. A gyermek tárgyi tudásának építésével egy időben lelki fejlődését is segítenünk kell, hogy felkészülten várja a Jézussal való személyes találkozást a szentáldozásban. Imaéletének formálásában arra kell törekednünk, hogy a saját korának megfelelő szinten értse és érezze az ima fontosságát. Segítenünk kell őt abban, hogy szintjének megfelelően tudatosan válaszoljon Jézus szeretetére, törekedjen a jóra.

A tanterv 37 tanítási hétre, heti 2 órával, évi 74 órára készült.

III. Témakörök

1. témakör: Jézus a megváltás művét folytatja Egyházában

Javasolt óraszám: 10

Mit tudunk Jézusról? (Lk 1,1-4)

(Összefoglaljuk mindazt, amit eddig Jézusról tanultunk)

Jézus a Názáreti zsinagógában (Lk 4,14-22)

(Jézus örömhíre)

Nem mindaz aki mondja: Uram, Uram... (Mt 7,21-27)

(A sziklára épült ház – Jézus tanítása szerint élünk)

(Isten szeret – engedelmeskedünk)

Nem mindig könnyű jónak lenni... (Róm 7,18-25)

(A lelkiismeret)

Példabeszéd az engedetlen testvérekről (Mt 21,28-32. – Lk 8,19-21)

(Ki tartozik Jézushoz?)

(Bűn, ha nem azt teszem, amit Mennyei Atyám akar)

Példabeszéd a tékozló fiú atyjáról (Lk 15,11-32)

(Mennyei Atyánk bűneink ellenére is szeret)

Egy éjszakai beszélgetés: Úgy szerette Isten a világot... (Jn 3,16-17)

(Jézus meghalt értünk és feltámadt – vö. Róm 4,24-25)

Péter bűnbánata (Lk 22,-54-62)

(Megtérünk és bűnbánatot tartunk – vö. ApCsel 2,37-41)

Aki hisz és megkeresztelkedik, üdvözülni fog (Mk 16,15-16 – Mt 28,16-20 – Jn 15,1-11)

(A keresztségben Isten gyermeke lettem, az istengyermeki, kegyelmi élet)

Az etióp udvarnok megtérése (ApCsel 8,26-38)

(Megújítjuk keresztségi fogadásunkat)

2. témakör: Jézus Mennyei Atyánk szeretetére tanít

Javasolt óraszám: 10

Naponta imádkozunk (Lk 18,1-8)

(Akit szeretünk, azzal szívesen beszélgetünk)

Urunk színeváltozása (Lk 9,28-36)

(Mester, jó nekünk itt...)

Mindaz aki kér, kap (Mt 7,7-12)

(Ne csak kérj, tedd a jót!)

Jézus az olajfák hegyén (Mk 14,32-42)

(Imádság Jézus nevében, Jézus lelkiületével)

A főparancs (Mt 22,34-40)

(Istenszeretet és felebaráti szeretet egymást feltételezik)

Jézus megkísértése (Lk 4,1-12)

(Uradat Istenedet imádd és csak neki szolgálj!)

Jézus nevében (ApCsel 4,13-22)

(Mit jelent nekünk Jézus neve, hogyan beszélünk róla?)

Jézus nevére hajoljon meg minden térd... (Fil 2,5-11 – Mt 5,33-37)

(Isten nevét hiába ne vedd!)

Gyógyítás szombaton (Mt 12,1-14)

(Az Úr napját szenteld meg!)

Szent Pál Troázbán (ApCsel 20,1-12)

(A hét első napján ... kenyértörésre...)

3. témakör: Jézus jelenvalóvá teszi áldozatát: az Eukarisztia

Javasolt óraszám: 16

Az utolsó vacsora ünneplése (1Kor 11,23-26)

Jézus és a gyerekek (Mk 10,13-16)

(A szentmisén Jézust vesszük körül)

A tíz leprás (Lk 17,11-19)

(Jézus megtisztít minket – bűnbánat a szentmisén)

János evangéliuma... (Jn 20,30-31)

(Az újszövetségi Szentírás – az apostoli tanítás – vö. Kol 4,16-18)

Hitvallás, tanúságtétel (ApCsel 5,40-42)

(Nemcsak szavunkkal, hanem életünkkel is valljuk meg hitünket)

Istennek szentelt áldozat (Lk 2,21-24)

(Jézussal együtt magunkat is felajánljuk)

Mária hálaadó éneke (Lk 1,46-55)

(A szentmise hálaadás)

Az átváltoztatás és úrfelmutatás (Mt 26,26-28)

(Ezt tegyétek az én emlékezetemre: Jézus jelenvalóvá teszi áldozatát)

Halálat hirdetjük... hittel valljuk feltámadásodat (1Kor 11,26)

(Hívó részvétel a szentmisén)

Jézus önként adta oda életét értünk (Jn 10,1-18)

(Én is önként megyek szentmisére, odaadom magam Jézusnak)

A Fiúisten azért lett emberré... (vö. Jn 3,16-17 – Jn 6,37-40 – Jn 11,53)

(Karácsony és húsvét kapcsolata, amiért Jézus közénk jött)

Az Úr imádsága (Lk 11,1-4)

(Mindennapi kenyere Jézus, az örök élet kenyere)

A kafarnaumi százados (Mt 8,5-13)

(Uram, nem vagyok méltó... Ki mehet áldozni?)

A szentmiséhez hozzátartozik a szentáldozás (Mt 15,21-28)

(A kiskutyák is esznek... – A szentáldozás élteti bennünk az istengyermeki, kegyelmi életet.)

Jézus Máriával és Mártával beszélget (Lk 10,38-42)

(Áldozás után Jézussal beszélgetünk)

Küldetésünk van (Mt 28,16-20)

(Az Úr áldásával a mindennapi életbe)

4. témakör: Jézus embertársaink szeretetére tanít

Javasolt óraszám: 11

Szeresd szüleidet! (Lk 2,51-53)

(Légy engedelmes! – Szeretsz-e otthon lenni?)

Légy szemérmes! (Mt 19,4-6 – Mt 5,8)

(Az élet Isten ajándéka – szüleink szeretetéből élünk)

Szeresd embertársaidat! (Mt 25,31-46 – Mt 7,12)

(Embertársainkban Jézust szeretjük – légy udvarias és figyelmes!)

Élj békességben! (Jn 13,34-35 – vö. Mt 10,34-42)

(Arról ismerni meg, hogy tanítványaim vagytok... – Mindenkit szeretünk, a szeretet sorrendje)

Bocsássatok meg szívből egymásnak! (Mt 18,23-35 – Mt 5,43-48)

(Jézus bűneink ellenére is szeret – ellenségszeretet)

Tégy jót embertársaidal! (ApCsel 20,35 – vö. Mk 12,41-44)

(Nagyobb boldogság adni, mint kapni. – Ajándék, dicséret, jó szó...)

Teljesítsd kötelességedet! (Mt 25,14-30 – 2Tesz 3,6-15 vö. Lk 17,7-10)

(Dolgozz becsületesen! Példabeszéd a talentumokról. Aki nem dolgozik, ne is egyék!)

A földi javak és a mennyei kincs (Mt 6,19-24 – Lk 12,13-21 – 1Tim 6,17-19 – Jak 5,1-5)

(Nem a vagyonban bővelkedéstől... Ahol a kincsed, ott a szíved is. Senki nem szolgálhat két úrnak.)

Légy megbízható! (Jn 10,11-18 – 2Kor 1,19-20)

(Ne légy béres lelkületű.)

Isten országáért dolgozunk! (2Kor 5,11-15)

(Krisztus szeretete sürget... Feladataink az Egyházban)

Légy őszinte! (Mt 5,37 – Jak 5,12)

(Igen igen, nem nem...)

5. témakör: A szentáldozás

Javasolt óraszám: 9

A csodálatos kenyérszaporítás (Jn 6,1-15)

(Jézus az örök élet kenyérével éltet.)

A kánai menyegző (Jn 2,1-11)

(Az átváltoztatás fogalma)

Mit tett Jézus az utolsó vacsorán? (Mt 26,26-28 – 1Kor 11,23-26)

(Átváltoztatta...– Felajánlotta életét...– Megbízást adott az apostoloknak...– a papság és a szentmise)

Péter apostol hitvallása (Jn 6,60-69)

(Péter apostol hite – hiszek az Oltáriszentségben)

A szentáldozás (Lk 24,13-31 – Mt 15,21-28)

(A kánaáni asszony hite)

(Jézust felismerjük a kenyértörésben, vele találkozunk a szentmisén a szentáldozásban.)

Boldog, aki asztalhoz ülhet Isten országában! (Lk 14,15)

(Az áldozás gyakorlati, technikai kérdései)

Ki mehet áldozni? (1Kor 11,27-32)

(Felkészülés a szentáldozásra: szentségi böjt...)

Szentáldozás után (Jn 1,35-42 vö. Lk 10,38-42)

(Hálaadás. „Aznap nála maradtak.” Legyen időnk beszélgetni Jézussal)

Senki sem juthat az Atyához, csak általam (Jn 14,1-6)

(Olv.: A két jóbarát. – X. Pius története)

(Miért járunk szentmisére, miért megyünk áldozni?)

6. témakör: A bűnbocsánat szentsége

Javasolt óraszám: 11

Zakeus (Lk 19,1-10)

(Találkozás a bűnbocsátó Jézussal)

A vakonszületett meggyógyítása (Jn 9,1-41)

(A bűn a lélek betegsége)

Tartsatok bűnbánatot (Mt 3,1-12 vö. Lk 3,1-16 – Mt 7,13-14)

(A szűk kapu)

A bűnös asszony (Jn 8,1-11)

(Én sem ítélek el, menj, de többé ne vétkezzél!)

Jézus megmenti a bűnösöket (Lk 15,1-7)

(Az elveszett bárány)

Jézus megbízást ad a bűnbocsátásra (Jn 20,19-23)

- (Olv.: A király szolgálai)
 (Amint engem küldött az Atya... Akinek megbocsátjátok...)
 Így készülünk a szentgyónásra (Lk 22,54-62.)
 (Lelkiismeret-vizsgálás és lelkítükör.)
 Bocsánatot kérünk Istentől (Lk 7,36-50.)
 (Olv. A gyónási titok áldozata)
 Így gyónunk (Mt 14,22-33)
 (A szentgyónás gyakorlati kérdései. Gyónási tanácsok. – A gyóntató pap által Jézus kezét foghatom meg, aki Pétert kiemelte a vízből)
 Szentgyónás után (Lk 17,11-19)
 (Hálaadás, elégtétel)
 Jézus hív, kövessük. (Mt 19,16-22)
 (Jézus kedvéért elhagyunk mindent, ami neki nem tetszik)

Szabadon felhasználható óra: 7

IV. Módszer

A szentmise, az Oltáriszentség, Jézus jelenléte misztérium. Nem kell túlmagyarázni, sokkal fontosabb, hogy tanítványaink *rajtunk lássák*, hogy számunkra milyen fontos a szentmisén való gyakori részvétel, a szentáldozás. Inkább azt gyakoroljuk, hogyan és miről beszéljünk Jézussal szentáldozás után.

A gyónási felkészítés, a *lelkiismeret-vizsgálás megtanítása* nem néhány óra feladata. Az egész hitoktatás egyben lelkiismeret-vizsgálás és formálás, hiszen minden órán Jézus tanításával, az ő követelményeivel találkozunk, ami napról napra újabb és újabb feladatokat jelent. Nem szabad a gyermekekkel betaníttatni a lelkítükört, mert akkor egész életükben rosszul fognak készülni a szentgyónásra, mintha csak a gyerekbűnök lennének igazán bűnök.

A napi lelkiismeret-vizsgálat ne részletes bűnkeresés legyen, hanem mindennap ismerjük fel, hogy mennyire szeret minket Mennyei Atyánk, és azt nézzük, hogyan viszonyoztuk, mit kellett volna jobban tenni érte. Vigyázzunk, hogy túlzott követelményeinkkel ne tegyük aggályossá a gyermekeket. A túlzott követelmények közömbösséghez is vezethetnek, mert „úgysem tudom” azokat teljesíteni.

Nagyon fontos, hogy a szentgyónást maga a tanár is *Isten ajándékának* tartsa, milyen jó, hogy megfoghatom Jézus kezét, aki vezet és segít a bűn elleni küzdelemben. A bűnbánat felkeltése nem épülhet a büntetéstől való félelemre, hanem – Péter bánatához hasonlóan, akire az Úr ránézett és sírva fakadt –, a gyermek is nézzon az értünk szenvedő Jézus szemébe, és így bánja meg bűneit. A jól felkészített gyermekek szívesen gyónnak, ezért óvnunk kell őket attól, nehogy havonta többször, netán hetenként, vagy minden szentáldozás előtt gyónni akarjanak.

Fontos, hogy az új bánatimádságot tanulják meg, ebben ugyanis megvan a szükséges 4 elem:

1. *Istenem szeretlek téged!*
2. *Ezért bánom, hogy megbántottalak.*
3. *Kérlek, bocsáss meg.*
4. *Ígérem, hogy...*

Továbbá ne tanítsuk, hogy „kiskoromtól fogva...” mert ezt csak egyszer kell mondania, sokan mégis egész életükben ezzel kezdik a szentgyónást.

A tantárgy tanításához ajánlott irodalom:

Magyar Katolikus Katekizmus
 Újszövetségi Szentírás

Elsőáldozók könyve (2 éves anyag)	(OHB – Szt. István Társulat)
Jézushoz megyünk (2 éves anyag)	(Veszprémi HB – Szt. István Társulat)
Találkozás az Istennel	(Mária Iskolatestvérek)
Jézus a mi életünk	(Bajtai Zsigmond)

V. Követelmények

A gyermek ismerje az *Istennel való szeretetkapcsolat* alapvető fogalmait. A megváltás fogalmát ebben a korban alapozzuk meg, amikor annak egyes elemeit tárgyaljuk: kegyelem, bűn, áldozat, jóvátétel... Vegyük figyelembe, hogy a gyerek még csak konkrét fogalmakkal tud gondolkodni, ezért ne boncolgassunk teológiai, üdvtörténeti vagy más, korának meg nem felelő kérdéseket. Ügyeljünk a következetesen helyes szóhasználatra és a túlzásokat kerülő, őszinte áhítatra. Elégedjünk meg a korának megfelelő szinten elsajátított fogalmakkal, de azokat úgy alapozzuk meg, hogy később is lehessen rájuk építeni. Ne gyakoroltassunk be velük olyan felesleges, gyermeces imádságokat vagy magatartásformákat, amelyek később akadályoznák harmonikus fejlődését. (Rossz példának pl. az „Én Istenem, jó Istenem becsukódik már a szemem...” ima. Helyette javasoljuk pl. „Kezed közé leteszem...” imádságot.)

A témakörökhöz tartozó katekizmus kérdések:

(A *-gal jelölt kérdések csak később kerülnek tárgyalásra, a megjelölt helyen csak a fogalmat kell előkészíteni)

38. Hogyan gondoskodik Isten az emberekről?
48. Mi rontotta meg az emberek életét?
50. Hogyan könyörült meg Isten az embereken?
51. Ki váltotta meg a világot?
52. Hogyan valósul meg bennünk a megváltás műve?
154. Mi az Eukarisztia, vagyis az Oltáriszentség?
155. Miért alapította az Úr Jézus az Eukarisztiát?
156. Mikor alapította az Úr Jézus az Eukarisztiát?
157. Mit tett az Úr Jézus e szavakkal: „Ez az én testem, ez az én vérem”?
158. Hogyan van jelen Jézus az Oltáriszentségben?
159. Kiknek adott az Úr Jézus hatalmat, hogy a kenyeret és a bort testvéé és vérévé változtassák át?
160. Mikor változtatják át a püspökök és a papok a kenyeret és a bort az Úr Jézus testvéé és vérévé?
161. * Mi a szentmise?
162. * Miből áll a szentmise?
163. * Mi történik az Ige liturgiájában?
164. * Mi történik az Eukarisztia liturgiájában?
165. Hogyan veszünk részt a szentmisén?
166. Mi történik, amikor áldozunk?
167. Ki áldozhat?
168. Hogyan készülünk lelkileg a szentáldozásra?
169. Hogyan készülünk testileg a szentáldozásra?
170. Hogyan áldozhatunk?
171. Mit teszünk a szentáldozás után?
172. Mi a szentáldozás hatása?
178. Mi a bűnbocsánat szentsége?
179. Mely szavakkal alapította Jézus a bűnbocsánat szentségét?

180. Mi a szentgyónás hatása?
181. Mikor kell gyónni?
182. Miért ajánlatos a gyakori gyónás?
183. Mi a rendje a bűnbocsánat szentségének?
184. Hogyan vizsgáljuk meg lelkiismeretünket?
185. Mit kell feltétlenül meggyónnunk?
186. Miért szükséges a bűnbánat és az erős fogadás?
187. Mikor van bűnbánatunk?
188. Mi az erős fogadás?
189. Mit cselekszünk, amikor gyónunk?
190. * Mit kell tennie annak, aki halálos bűnt kifejejtett a gyónásból?
191. * Mit kell tennie annak, aki szándékosan kihagyott a gyónásból halálos bűnt?
192. Mit tesz a gyóntató pap a bűnbevallás után?
193. Mit teszünk a szentgyónás után?
194. Mi az elégtétel?
195. Mit kell tennünk, ha halálos bűnünk van, de nincs alkalmunk meggyónni?
252. Mi a bűn?
253. Ki követ el bűnt?
254. Hányféleképpen követünk el bűnt?
255. Egyenlő-e minden bűn?
256. Ki követ el halálos bűnt?
257. Milyen kárt okozunk magunknak a halálos bűnnel?
258. Ki követ el bocsánatos bűnt?
259. Miért veszélyes a bocsánatos bűn?
263. Mi kísért minket bűnre?
264. Hogyan győzhetjük le a kísértést?
265. Mi lehet bűnre vezető alkalom?

4. évfolyam: Népem vagytok – mondja az Úr

I. Elöljáróban

A gyermek hite fejlődésének fontos szakasza az elsőáldozás utáni kor, melynek feladata a Jézus Krisztussal való személyes kapcsolat megteremtése és állandó mélyítése a *rendszeres lelkiélet*: a napi imádság, szentáldozás és szentgyónás által. A hitoktatónak segítenie kell a gyermekeket a helyes lelkiismeret-vizsgálásban, a szentgyónásban és az szentáldozás gyakorlatában. Segítse őket, hogy templombajáró embertársaikkal megismerkedve és különböző szolgálatokat vállalva (ministrálás, felolvasás, énekkar...) bekapcsolódjanak a plébánia közösségébe.

A negyedik osztályban ószövetségi elbeszélések olyan részleteket kell bemutatnunk, melyeknek helyes megértése nem feltételez a gyermekek életkori sajátosságait felülmúló ismereteket. Ezek a történetek az Istennek az egész történelmen végigvonuló szeretetét mutatják meg: azt a végtelen jóságot, amellyel minden hűtlenség és engedetlenség ellenére sem hagyja az embert magára, hanem hű marad ígéreteihez és nem vonja meg tőlük gondoskodását. Az ószövetségi elbeszélések konkrét eseményeket rögzítenek, s belőlük a minden körülmények között szerető Isten üzenetét olvashatja ki a negyedik osztályos gyermek.

II. Cél és feladatrendszer

a) **Oktatási cél:** Ismerkedés Isten üzenetével, a *Szentírással*. A gyermek ismerje meg a Szentírás legfontosabb ószövetségi részleteit, ismerje fel bennük Istennek nekünk szóló üzenetét, valamint a belőlük sugárzó végtelen isteni szeretetet.

Az ószövetségi elbeszélések alapján szeretnénk megéreztetni a gyermekkel Isten végtelen, ajándékozó szeretetét, amelynek csúcscaként egyszülött Fiát adta értünk, hogy „mindaz, aki hisz benne, meg ne haljon, hanem örökké éljen”. Ezzel az elsőáldozás utáni időben fokozatosan elmélyítjük a gyermek hitismereteit.

Törekednünk kell arra is, hogy a tanuló észrevegye az ószövetségi elbeszélések Újszövetségre mutató jellegét. Nem szabad azonban elfelejtenünk, hogy ebben az életkori szakaszban a gyermek még nem rendelkezik történelmi ismeretekkel, nem képes történelmi távlatban gondolkodni. A történetek bizonyos időrendiségben következnek egymás után, így ezek lesznek azok a mozaikszemek, amelyekből később – a 7. osztályban -, összerakhatjuk Isten üdvözítő tervének történelmi képét.

b) **Nevelési cél:** Tanuljuk meg felismerni a Szentírásban *Isten nekünk szóló üzenetét*. Alapcélkitűzés, hogy megragadjuk a gyermek bizalommal teli érdeklődését és azt Isten szeretetére irányítsuk. Az elsőáldozás utáni időben ezzel mélyítjük el Istennel való szeretetkapcsolatát. Tudatosítanunk kell benne, hogy miként a bibliai ember élete, az ő élete is Isten kezében van. Segítsük őt abban, hogy mindennapi életében bizalommal hagyatkozzék a Mennyei Atya gondviselő jóságára. Alakítsuk ki benne a készséget, hogy figyeljen a népét féltő szeretettel vezető és a minden problémára válaszoló Úr szavára.

A tanterv 37 tanítási hétre, heti 2 órával, évi 74 órára készült.

III. Témakörök

1. témakör: Pátriárkák kora

Javasolt óraszám: 10

Vedd és olvasd! (A Bibliára vonatkozó legfontosabb alapismeretek)

Hogyan készült a Szentírás? (Jer 36,1-32 – 2Mak 2.13 -32)

(Isteni sugalmazás – emberi utánajárás és megfogalmazás.)

Mi az Isten terve énvelem? (Ábrahám meghívása)
Ábrahám legnagyobb próbatétele (Izsák feláldozása)
Ábrahám könyörög a bűnösökért (Lót megmenekülése)
Szabad-e veszélyeztetni örök életünket? (Jákob és Ézsau)
Jákob idegenben (Jákob menekülése)
Elfeledkezik-e rólunk az Isten (József és testvérei)
József Egyiptom kormányzója lesz
Ábrahám családjából nagy nép lesz

2. témakör: Rabság és szabadulás

Javasolt óraszám: 6
Legyőzhetjük-e a rosszat? (Mózes születése)
Mózes küldetése (A csipkebokor)
Az egyiptomi csapások
Ki szabadít meg bűneinktől? (A húsvéti bárány)
Átkelés a Vörös-tengeren
Számíthat-e rád az Isten? (A szövetségkötés)

3. témakör: Vándorlás a pusztában

Javasolt óraszám: 8
Hol vannak a te bálványaid? (Az aranyborjú)
Milyen táplálék erősíti a lelkünket? (A manna)
Alkalmas eszköze vagy-e az Úrnak? (Kémek)
Ki lehet Isten papja? (Kóré lázadása)
Ki szólhat bele Isten terveibe? (Bálám jövendölése)
Mi a győzelmi jelvényünk? (A rézkígyó)
Átkelés a Jordánon (Jerikó elfoglalása)
A szövetség megújítása (Mózes halála)

4. témakör: A bírák kora

Javasolt óraszám: 6
Mire való a lemondás és a böjt? (Gedeon)
Mit adhatsz te Istennek? (Jefté)
Adhat-e örömet a bűn? (Sámson)
Meghallod-e az Úr hívását? (Sámuel)
Mit jelent neked az Úr hívása? (Héli és fiai)
Vereséget szenvedhet-e az Isten? (A frigyláda sorsa)

5. témakör: A királyok kora

Javasolt óraszám: 12
Milyen ember vagy? (Saul a király)
Saul engedetlensége (Jobb az engedelmesség, mint az áldozat.)
Kik az Isten kedvencei? (Dávid felkenése)
Győzhetnek-e a kicsinyek is? (Dávid és Góliát)
Mi a legszebb győzelem? (Dávid és Saul – Dávid zsoltárénekei)
Igazságosak-e az emberek? (Az amalekiták legyőzése)
Hízlegéssel előbbre jutsz? (Saul halála)
Szabad-e vétkezniük a hatalmasoknak? (Dávid és Uriás)
Nem élsz vissza a szeretettel? (Absalom lázadása)
Ki az igazán bölcs ember? (Salamon imája)

A salamoni ítélet (Az igazi okosság)
Kitől kérjünk tanácsot? (Roboám [Rechabeám] és Jeroboám [Jerobeám])

6. témakör: A próféták kora

Javasolt óraszám: 15

Lehet-e kölcsönt adni Istennek? (Illés próféta és a száreptai özvegy)
Az élő Isten megmutatkozik (Illés áldozata)
Hol találsz meg az Istent? (Illés menekülése)
Mit kaptál a keresztségben? (Elizeus – Námán [Naamán] gyógyulása)
Mennyibe kerül a lelki gyógyulás? (Giezi [Gechaszi] bűne és bűnhődése)
Még hálálod-e az Isten jószágát? (Izaiás próféta példázata a szőlősketről)
Bízhatsz-e Isten ígéretében? (Izaiás jóvendölései)
Ki alkalmas az Úr szolgálatára? (Jeremiás meghívása)
Ki áll melletted amikor szenvedsz? (Jeremiás próféta sorsa)
Van-e élet a halál után? (Ezekiel próféta látomása)
Hogyan vallom meg hitemet? (Dániel és három társa)
Kell-e félni az emberektől? (A három ifjú hűsége)
Kiderül-e minden rosszság? (A bálványok leleplezése)
Szabad-e megtagadni az Istent? (Dániel és az oroszlánok)
Szabad-e szent dolgokkal tréfálni? (Baltazár lakomája)

7. témakör: A fogság után

Javasolt óraszám: 10

Mindig a többségnek van igaza? (Matatiás)
Mi értékesebb az életnél? (Makkabeusok)
Elfuthatsz-e Isten elől? (Jónás menekülése)
Hányszor bocsát meg az Isten? (Ninive megtérése)
Miért szenvednek a jók is? (A béketűrő Jób)
Meddig kell bízni Istenben? (Judit bátorsága)
Jótettért jót várj? (Tóbiás vaksága)
Hogyan vigyáz ránk az Isten? (Tóbiás gyógyulása)
Kérdezz még többet! (Ezdrás összeszedi a szentírási könyveket)

Szabadon felhasználható óra: 8

Megjegyzés: A közvetlen elsőáldozási felkészítéshez mintaprogramot mutatunk be a 114. oldalon.

IV. Módszer

Az ószövetség történetei nagy lehetőséget nyújtanak az elbeszélésre, kibontásra. A bibliai mondanivalót közel kell hozni a gyermek lelkéhez. Az elbeszélések, az órai kérdések arra irányuljanak, hogy *az isteni üzenet feltáruljon előttük*. Adott esetben mutassunk rá az újszövetségi vonatkozásokra (előképek), más részletek pedig alkalmat adnak annak bemutatására, hogy az emberek bűnei sem tudják megakadályozni Isten terveinek megvalósulását. (Isten egyenesen ír görbe sorainkra.) Azáltal, hogy a szent író leírja Isten választott embereinek bűneit, azok még nem nyernek utólagos jóváhagyást. Azt bizonyítják, hogy Isten bűneink ellenére is szeret minket, sőt ő még a rosszból is tud jót kihozni.

Ebben a korban a gyermekeknek még nincs történelemszemléletük. Ennek ellenére javasoljuk, hogy ragaszkodjunk *az események időrendi sorrendjéhez*, és minden alkalommal keressük meg az időszalagon az elbeszélésnek megfelelő időpontot. Így rakjuk le azokat a

mozaikszemeket – a történelem sok apró párhuzamos és egymás után történő eseményből kiragadott részleteket –, amelyek alapján később felismerhetik a történelmi összefüggéseket és ráismerhetnek Isten üdvösségtervének megvalósulására a történelem folyamán.

A tantárgy tanításához ajánlott irodalom:

Magyar Katolikus Katekizmus	
Szentírás (teljes)	
Válaszol az Úr	(OHB – Szt. István Társulat)
Üdvösségünk története	(OHB – Szt. István Társulat)
Jézushoz megyünk (2 éves anyag)	(Veszprémi – Szt. István Társulat)
Üdvösségre váró nép	(Mária Iskolatestvérek)
Régtől fogva szól hozzánk az Úr	(Bajtai Zsigmond)

V. Követelmények

A gyermek ismerje fel az üdvtörténet egyes eseményeiben Isten üzenetét. Csodálkozzon rá az előképekre, ismerje fel beteljesülésüket az Újszövetségben. Legyen fogalma az Ószövetség nagy korszakainak egyes eseményeiről (áttekintést majd csak 7. osztályos korában kívánhatunk!). Ismerje a tanító elbeszélések tanulságát, tudjon nyitott lélekkel figyelni Isten üzenetére, és tudja azt megvalósítani saját életében. További követelmény, hogy a gyerekek ne csak szentmise járjanak, hanem *rendszeresen áldozzanak, és évente legalább ötször elvégezzék szentgyónásukat*. A felkészülésre felhasználhatunk egy-egy hittanórát, de a szentgyónásukat külön időben végezzék, esetleg egy-egy délutáni, koraesti bűnbánati liturgiához kapcsolódóan. Fontos, hogy ebben a gyakorlatukban következetesek legyünk. Ezt a követelményt azonban nagyon diszkréten kell kezelni, rávezetve őket arra, hogy tudatosan keressék a gyónási alkalmat, esetleg más templomban is. Figyelmeztessük őket, hogy lehetőleg ne szentmise alatt menjenek gyónni. Segítsük őket az áldozás utáni imádkozásban és készítsük őket az egyre tudatosabb önnevelésre: Jézus kedvéért akarok jobb lenni! Áldozás utáni imájában legyen: köszönet, ígéret és kérés.

A témakörökhöz tartozó katekizmus kérdések:

1. Miért élünk a világon?
2. Hogyan szerette Isten a világot?
3. Hogyan viszonyozzuk Isten szeretetét?
4. Mit kell hinnünk?
5. Mi a kinyilatkoztatás?
6. Mit üzent Isten az embereknek?
7. Miért nem várunk új kinyilatkoztatást?
8. Kire bízta Jézus Krisztus a kinyilatkoztatást?
9. Hogyan adja tovább az Anyaszentegyház a kinyilatkoztatást?
10. Mi a Szentírás?
11. Honnan tudjuk, hogy mely könyvek tartoznak a Szentírásba?
12. Mi a sugalmazás?
13. Hány részre osztjuk a Szentírás könyveit?
14. Mi a Szenthagyomány?
15. Ki magyarázza tévedés nélkül a Szentírást és a Szenthagyományt?
16. Melyik vallásban található meg a teljes kinyilatkoztatás?
33. Milyen irántunk az Isten?
88. Mi az Anyaszentegyház?
96. Kik tanítják az Egyházban tévedés nélkül az igaz hitet?
97. Miben nem tévedhet az Egyház?

98. Mi biztosítja az Egyház tévedhetetlenségét?

5. évfolyam: Az élet Isten népének közösségében (Liturgia)

I. Elöljáróban

A negyedik osztály végére a tanulók már minimális liturgikus, szentségi ismeretekkel rendelkeznek. Ismernek sok részletet az ószövetségi és az újszövetségi Szentírásból. Az év anyaga ezen ismeretek rendszerezése, *bővítése*, a liturgia lényegének bemutatása, a fogalmak tisztázása, továbbá az eukarisztikus lelkület elmélyítése.

A legkisebb emberi közösség a család. A vallásgyakorlat első lépéseit a családban tesszük meg. Az édesanya az, aki először kulcsolja imára gyermeke kezét. Ezért nagyon fontos szerepe van a *családban az imádságnak*. Jó lenne, ha minden családban megtalálható lenne a Szentírás, s azt rendszeresen olvasnák is.

II. Cél és feladatrendszer

a) **Oktatási cél:** *A liturgikus alapismeretek bővítése.* A tanulókat életkoruknak megfelelően bevezetjük a szentmise, a szentségek, a liturgikus ünnepek, továbbá a szent cselekmények, helyek, idők, kellékek jelképrendszerének ismeretébe, megismertetjük velük a különböző rítusoknak jellegzetességeit, elmélyítjük bennük hitünk megünnepelt igazságainak ismeretét.

b) **Nevelési cél:** Cselekvő bekapcsolódás az üdvösség nagy eseményeinek ünneplésébe. *Az egyéni, családi és közösségi imaélet elmélyítése.* Elméleti megalapozással segítjük a tanulókat, hogy figyelmesen és tevékenyen vegyenek részt az Egyház liturgikus életében, különösképp a szentmisén: imádság, éneklés, ministrálás... Kapcsolódjanak be az Egyház imádságos életébe: zsoltó, kereszttűz, rózsafüzér, litánia... Ismerjék fel, hogy Isten jelen van az életünkben, s minden nap szól hozzánk. Isten üzenete minden kor emberének szól.

A tanterv 37 tanítási hétre, heti 2 órával, 74 tanítási órára készült.

III. Témakörök

1. témakör: Isten népe ünnepel

Javasolt óraszám: 11

Miért járunk templomba?

(Templomi viselkedés: kereszttűz, térdhajtás... – gyakori szentáldozás, évelejei szentgyónás)

A liturgikus ünneplés (vö. MKK 127. 129.)

(Az ünneplés lényege: Jézus velünk van, emlékezünk, hálát adunk...)

Az ószövetségi nép nagy ünnepei

(Kivonulás – Szövetségkötés – Templomszentelés – Ezdrás)

Jézus a jeruzsálemi templomban

(Ünnepek Jézus idejében a Templomban, szombat a zsinagógákban)

Az ősegyház liturgiája (ApCsel 2,42 – ApCsel 20,7-12 – 1Kor 11,17-34)

Mi a szertartás és mi a rítus? (MKK 128. 93.)

(A latin és görög rítus hasonlóságai és különbözőségei)

(A liturgia és az egyes népek hagyományai)

A liturgikus közösség vezetője

(Kézrátétel – papszentelés, megbízás a tanításra...)

(vö. Lk 22,19 – Lk 10,16 – ApCsel 8,17 – ApCsel 10,24-48 – ApCsel 14,23)

Liturgikus szolgálatok

(Ministránsok, felolvasók, énekesek... sekrestyés, kántor)

Hogyan ünnepelnek a keresztény családok

(Karácsonyi szenteste, húsvét, házassági évforduló...)
 Községi ünnepeink
 (Szent Gellért, Szent Orsolya, Szent Angéla)
 Hogyan vegyünk részt az ünneplő Egyház életében? (Összefoglalás)

2. témakör: Az ünneplés helye és „kellékei”

Javasolt óraszám: 10
 A templom az Isten háza (vö. Ter 22,2 – 28,10-19 – Jn 12,12 – 18,20)
 (A „szent hely”, ahol Istennel találkozunk – a „szent helyek”, ahová zarándoklunk)
 A templomok kialakulása (ApCsel 2,46 – 20,7-12)
 (Magánházak – temetkezési helyek – csarnokok, bazilikák – mai templomaink)
 A templomok belső felépítése, részei, berendezései
 (Szentély, hajó... gyóntatószoba – oltár – szembeoltár, ambo... gyóntatószék)
 A különböző stílusú templomok
 Liturgikus tárgyak
 (Kehely és misefelszerelések, szentségtartó, csengő...)
 Liturgikus ruhák
 Leggyakoribb képeink és jelképeink
 (Freskó, szobor, stációs képek – szakrális művészet)
 A templomok díszítése és rendben tartása
 (Liturgikus előírások, közös feladatok)
 Egyéb szent helyek
 (Temető, kápolnák, útszéli keresztek, szobrok...)
 Miért építünk díszes templomokat?
 (Összefoglalás: Istennek mindig a legértékesebbet adjuk!)

3. témakör: Ünnepeink, a liturgikus év ünnepei

Javasolt óraszám: 11
 Mindennapjaink
 (Imádság otthon, a hétköznapi szentmise, bibliaolvasás)
 Heti ünnepünk a vasárnap
 (Isten harmadik parancsa – a vasárnap megszentelése)
 Heti bűnbánati nap
 (Péntek, a böjt, az önmegtagadás és a bűnbánattartás)
 Ünnepkörök
 (Az egyházi év és a szentek ünnepei)
 Adventben a keresztény ember a Megváltó születését várja
 Jézusról jövendöltek a próféták
 Keresztelő János, a Megváltó előhírnöke
 Mária ünnepek
 (Szeplőtelen Fogantatás, Kisboldogasszony, Magyarok Nagyasszonya)
 A karácsonyi ünnepkör
 (Jézus neve, Vízkereszt, Jézus megkeresztelése)
 Évközi időszak – Jézus nyilvános működése
 Összefoglalás (az ünnepek bibliai háttere)

4. témakör: A szentségek és a szentelmények liturgiája

Javasolt óraszám: 14
 A szentségek
 (A szentségekre vonatkozó alapismeretek vö. MKK 132-139. kérdések)

A beavatás szentségei, a keresztség szentsége, az istengyermeki élet kezdete
 A beavatás szentségei, az Eukarisztia, részesedés Jézus Krisztus áldozatában
 A beavatás szentségei, a bérmlás, a krisztusi élet teljessége
 A gyógyulás szentségei, a bűnbocsánat szentsége
 A gyógyulás szentségei, a betegek kenete
 A közösség szolgálatának szentségei, az egyházi rend
 A közösség szolgálatának szentségei, a házasság
 A szentelmények: litánia, rózsafüzér, keresztút...
 Búcsú a földi élettől, a temetés
 Körmenetek és az áldások
 Az ereklyék tisztelete
 Összefoglalás
 (Az Egyházban Jézussal együtt imádkozunk, az ő ereje éltet és segít)

5. témakör: A húsvéti misztérium ünneplése

Javasolt óraszám: 15
 A nagyböjt, felkészülés a szent háromnapra
 A húsvéti misztérium (vö. MKK 126. kérd.)
 Nagycsütörtök, az utolsó vacsora napja
 Nagypéntek, Jézus szenvedése és kereszthalála
 Húsvét vigíliája és ünnepe, Jézus feltámadása
 A liturgia, a szentmise keresztény életünk csúcsa és forrása . (vö. MKK 127. kérd.)
 A szentmise szerkezete és kialakulása
 A szentmise „kellékei”
 A szentmise közös imádságai és könyörgései
 A szentmise énekei és a zsoltárok, a szent zene
 Olvasmányok és szentbeszéd
 A mi válaszunk: hitvallás és felajánlott adományaink
 A hívek könyörgésében kéréseinket fogalmazzuk meg
 Az Eukarisztia hálaadás, Isten ajándékai üdvösségünk történetében
 Amit Jézus az utolsó vacsorán tett
 Jézus meghív menyegzős lakomájára, Miatyánk, kiengesztelődés (vö. Mt 5,23)
 Találkozás Jézussal az Eukarisztiában
 Összefoglalás
 (Jézust visszük az emberek közé)

6. témakör: Mindennapi életünk a feltámadás fényében

Javasolt óraszám: 10
 Jézus mennybemenetele (ApCsel.1,1-11)
 A Szentlélek eljövetele (ApCsel 2,1-44)
 A Szentháromság ünnepe (Jn 16.12-15)
 Úrnapja (Lk 9,10-17)
 Jézus Szent Szíve tisztelete
 Nagyboldogasszony
 Szent István király
 Mindenszentek
 Krisztus király
 Veni Sancte és Te Deum

Szabadon felhasználható óra: 3

IV. Módszer

A tanítási folyamatban szerepet kell kapnia az evangéliumi részek megbeszélésének és a vonatkozó katekizmus kérdések felelevenítésének. Ne felejtsük el, hogy csak akkor lesz hatékony hitoktatói munkánk, ha *a tanulók lelkilete* is folyamatosan fejlődik. A liturgiát nem „szépen kell csinálni”, hanem át kell élni. A tanár nagyon diszkréten, de folyamatosan figyeljen tanítványai lelkiéletére, a napi imádságra, a gyakori szentáldozásra és a rendszeres szentgyónásra. Vegye észre, ha tanítványai közül valaki válságba kerül, és tapintatosan legyen segítségére.

Ebben az évben különösképpen időszerű, hogy a liturgia tanítása kapcsolódjon *az egyházi évhez*, amennyiben ez egyáltalán megvalósítható. (Az iskolai szünetre eső ünnepeket vagy előkészületben, vagy visszaemlékezve tárgyaljuk.) Célszerű, ha az adott év (A,B,C) évnek megfelelő aktuális szentírási részekhez kapcsoljuk egy-egy lecke mondanivalóját. Ezzel a módszerrel arra irányítjuk figyelmüket, hogy a liturgia egyben hitoktatás, hitre nevelés is, csak a témák sorrendje – az ünnep tartalma – nem a hittan, hanem a liturgikus évet követi. Ebben az évfolyamban a gyerekek már nehezebb dallamokat is el tudnak énekelni. Fontos, hogy a hittanórákon rendszeresen gyakoroljuk a liturgikus időnek megfelelő énekeket.

A tantárgy tanításához ajánlott irodalom:

Magyar Katolikus Katekizmus	
Újszövetségi Szentírás	
Dicsérvételek az Urat	(OHB Eger)
Képes Evangélium	(Csanád Béla – Szt. István Társulat)
Életünk az Egyházban	(Budapesti Hitoktatási Bizottság)
Üdvösségünk története	(OHB – Szt. István Társulat)
Hitünk és életünk	(OHB – Szt. István Társulat)
Szentségi élet az Egyházban	(Mária Iskolatestvérek)
saját jegyzet	

V. Követelmények

A tanév során a tanuló ismerje meg az egyházi év legfontosabb ünnepeit, *értse meg az adott ünnep jelentőségét*, annak liturgiáját. Ismerje saját lelkipásztorát, plébániatemplomát. Saját egyházközségében és az iskola közös rendezvényein tevékenyen kapcsolódjon bele a szertartásokba. *Vállaljon templomi szolgálatokat*. (Ministrálás, felolvasás, éneklés...) Ismerje a leggyakrabban használatos liturgikus tárgyakat, jelképeket. A templom az Isten háza. Ismerje a templomi viselkedés szabályait. Tudja mikor, milyen módon fejezzük ki tiszteletünket a templomban. (Térdhajtás, keresztvetés, főhajtás...) *Ismerje és értse meg a szentségek lényegét*. Tudja, melyik szentséget mikor, milyen körülmények között szolgáltatják ki. Ki lehet annak felvevője s ki a kiszolgáltatója. Ismerje a legismertebb szentelményeket. Vallását családi körben is gyakorolja.

A témakörökhöz tartozó katekizmus kérdések:

126. Mi a húsvéti misztérium?
127. Mi a liturgia?
128. Mi a szertartás?
129. Mit történik a liturgiában?
130. Melyek a liturgikus imádságok?
131. Mi a zsolozsma?
132. Mik a szentségek?

133. Ki alapította a szentségeket?
134. Ki cselekszik az Egyház szentségeiben?
135. Hogyan éltetik a szentségek az Egyházat?
136. Hány szentség van?
141. Mi a keresztség?
142. Lehet-e keresztség nélkül más szentséget érvényesen felvenni?
143. Ki keresztelhet?
144. Hogyan kell keresztelni?
145. Kit lehet megkeresztelni?
146. Mikor lehet kisgyermeket megkeresztelni?
147. Mi a keresztszülő kötelessége?
148. Mi a bérálás?
149. Ki bérálhat?
150. Hogyan bérál a püspök?
151. Ki bérálkozhat?
152. Mi a bérmaszülő kötelessége?
153. Miben tér el a bérálás gyakorlata a görög szertartásban?
154. Mi az Eukarisztia, vagyis az Oltáriszentség?
161. Mi a szentmise?
162. Miből áll a szentmise?
163. Mi történik az Ige liturgiájában?
164. Mi történik az Eukarisztia liturgiájában?
166. Mi történik, amikor áldozunk?
170. Hogyan áldozhatunk?
174. Mi jelzi templomainkban, hogy az Úr Jézus az Eukarisztiában jelen van?
175. Hogyan köszöntjük az Úr Jézust az Oltáriszentségben?
176. Hogyan köszöntik a görög és örmény rítusú katolikusok az Eukarisztiát?
178. Mi a bűnbocsánat szentsége?
189. Mit cselekszünk, amikor gyónunk?
196. Mi a búcsú?
197. Kik nyerhetnek búcsút?
198. Mi a betegek kenete?
199. Mi a betegek kenetének szentírási alapja?
200. Hogyan segíti a betegek kenete a szenvedőket?
201. Milyen hatása van még a betegek kenetének?
202. Ki veheti fel a betegek kenetét?
203. Hányszor lehet a betegek kenetét felvenni?
204. Mi a szent útravaló?
206. Mi az egyházi rend?
210. Ki szolgálthatja ki az egyházi rend szentségét?
211. Mi a papok feladata?
212. Kinek van papi hivatása?
213. Mi a diakónusok feladata?
214. Mi a házasság szentsége?
219. Kik köthetnek házasságot?
220. Hogyan kell a házasság szentségének felvételére készülni?
221. Mikor érvényes a katolikusok házasságkötése?
225. Mikor érvényes egy katolikus és egy meg nem keresztelt házassága?
227. Mik a szentelmények?
228. Melyek az ismertebb szentelmények?

- 366. Mit teszünk, amikor imádkozunk?
- 367. Melyek az imádság formái?
- 368. Melyek az imádság módjai?
- 370. Miért a liturgia az Egyház legfontosabb imádsága?
- 374. Mivel kezdjük és végezzük az imádságot?
- 378. Melyek még a legismertebb imádságaink?
- 379. Mit fejezünk ki az „Ámen” szóval?

6. évfolyam: Egyházunk a történelemben

I. Elöljáróban

A hatodik osztály feladata az *Egyházra* vonatkozó ismeretek felelevenítése, gazdagítása és mélyítése, továbbá az Egyház iránti szeretet ébresztése, erősítése és tudatosítása. Az Egyházra vonatkozó kép rendezése és kiegészítése ebben a korosztályban azért fontos, mert a hatodik osztály elvégzése után a gyermek többféle iskolatípusban folytathatja tanulmányait: fontos tehát, hogy egészséges, jó egyházképet alakítsunk ki benne. Másrészt ebben az életkorban erősödik benne a közösség utáni vágy: szükséges tehát, hogy az egyházi közösségről is helyes alapismeretei legyenek.

II. Cél és feladatrendszer

a) **Oktatási cél:** *Az Egyházban továbbélő Krisztust* mutatjuk be az Egyház életéből vett képek által. Segítjük a tanulót abban, hogy sokrétű és korszerű ismereteket szerezhessen az Egyház alapításáról, lényegéről (isteni és emberi sajátosságairól), mint közösségről (communio), annak életéről, szervezeteiről és céljáról. (Tehát nem egyháztörténelmet tanítunk, hanem az egyházfogalmat mutatjuk be a történelemből vett képek által.)

b) **Nevelési cél:** *Szeresse, vállalja Egyházát*, érezzen együtt Egyházával (sentire cum Ecclesia), vállaljon felelősséget Egyházáért. Felébresztjük a tanulóban az egyházi közösséghez tartozás vágyát, felébresztjük felelősségérzetét is, amely később elvezetheti őt ahhoz a döntéshez, amelyben az Egyház tudatos elfogadjává és az egyházi közösség tevékeny tagjává válik.

A tanterv 37 tanítási hétre, heti 2 órával, 74 tanítási órára készült.

III. Témakörök

1. témakör: Az üdvösség műve az Egyház életében bontakozik ki.

(Az egyházfogalom biblikus alapjai)

Javasolt óraszám: 10 + 8

Az Egyház Isten gyermekeinek közössége, családja

(Hierarchikus intézmény)

Jézus azért alapította Egyházát, hogy művét folytassa

(Az Egyház az üdvösség jóhírének és megszentelő erejének közvetítője)

Az Egyház Krisztus titokzatos teste

Jézus megígérte, hogy mindvégig Egyházával marad

Tanítóhivatal, az Egyház tévedhetetlen: „A pokol kapui sem vesznek erőt rajta” (Mt 16,18)

Jézus azért küldte el a Szentlelket, hogy Egyházának éltetője legyen

Jézus egy Egyházat akart (Egy)

Jézus megbízást adott áldozatának megjelenítésére, a bűnök megbocsátására (Szent)

Jézus Egyházába minden embert meghív (Katolikus)

Jézus tanítását és a lelkipásztori szolgálatot apostolaira bízta (Apostoli)

Kik tartoznak Isten országához? (A szentek közössége)

2. témakör: Az Egyház életének indulása

Javasolt óraszám: 8 + 6

A jeruzsálemi egyház élete (ApCsel 2,1-47)

Inkább kell engedelmessé válni Istennek, mint embernek (ApCsel 4,13-22)

Az Egyház Istentől való (ApCsel 5,34-42)

- (Őskeresztények tanúságtétele)
 A hierarchia kiépülése (ApCsel 6,1-7 – 14,22-23 – 1Tim 5,15-25 – 2Tim 1,6)
 (Diákonusok, presbiterek rendelete)
 A kereszténység elterjedése (ApCsel 11,19-26 – 13,1-3 – 16,1-10 – 18,1-2 – Róm 3,21-31)
 (Szent Pál útjai – Isten nem csak a zsidóké)
 Az Egyház az igaz hit őrzője (ApCsel 15,1-35 – Róm 1,1-5 – Gal 1,6-2,5 – 1Tim 2,7)
 (Istentől kapott küldetést, nincsen más evangélium)
 A keresztények vére mag (Isten magvetése)
 (A keresztényüldözések a Római Birodalomban)
 Az Oltáriszentség vértanúja
 (Szent Tarziciusz – az Eukarisztiában való hit bizonyossága)

3. témakör: Az Egyház terjedése és annak problémái

Javasolt óraszám: 8 + 6

Konstantini fordulat

(Meggzúnik a keresztények üldözése)

(Milánói rendelet – az Egyház és a hatalom viszonya – Szent Ambrus)

A zsinatok az igaz hit őrzői

(Az első egyetemes zsinatok)

(Szentháromsági, Krisztológiai hitviták, arianizmus és más eretnekségek zsákutcája)

Az első szerzetesek és remeték

(Szent Antal, Pachómiusz, Szent Benedek)

(Szent Benedek „fiai” nevelték az új Európát)

Az egyházatyák szerepe

(Az apostoli tanítás áthagyományozása)

(Szent Ágoston: Roma locuta... – Aranyszájú Szent János fellépése a cezaropapizmussal szemben)

A nyugati és a keleti egyház kapcsolata és szakadása

(A hatalmi érdekek szerepe)

(A megtért frankok a pápaság védelmezői – Klodvig -Nagy Károly)

A magyar nép kereszténnyé lesz

(Megtérés és a pogány lázadások)

(Géza – Szent István – Árpádházi szentek)

VII. Szent Gergely az Egyház szabadságáért

Az iszlám terjedése és a keresztesháborúk

4. témakör: Az Egyház folyamatos megújulásra szorul

Javasolt óraszám: 7 + 5

Miért kell az Egyháznak folytonosan megújulnia?

(A pápai hatalom hanyatlása, a pápák avignoni fogsága)

Küzdelem a hit egységéért

(A nyugati keresztény népközösség felbomlása, az újabb eretnekségek)

A Tridenti Egyetemes Zsinat

(A reformáció kihívása és a zsinati megújulás)

A szerzetesek szerepe az Egyház megújulásában

(Cluny-tól Taise-ig)

Az Egyháztól elszakadt közösségek

(Luther Márton követői [evangélikusok], Kálvin követői [reformátusok], anglikánok)

Megújulás a Tridenti Zsinat után

(Papképzés, iskolák, katekizmusok)
 Megújulás Magyarországon
 (Pázmány Péter, Esterházy Miklós)

5. témakör: Az Egyház ma is él

Javasolt óraszám: 9 + 7

Az I. Vatikáni Zsinat és a Pápai Állam megszűnése

(A pápai hatalom, állam és Egyház)

Az Egyház szolgálata a társadalmi fejlődésben

(Egyetemek, iskolák, kórházak, szegénygondozás, tudós szerzetesek)

(Jedlik Ányos, Batthyány Strattmann László...)

Az Egyház szociális tanítása

(Miért szólhat bele az Egyház a társadalom és a gazdaság életébe?)

(Prohászka Ottokár)

A keresztény egység igénye

(Az ökumenikus mozgalom és a mai helyzet)

Ma is érdemes élni és meghalni Krisztusért

(Goretti Mária, Kolbe atya, Popjeluszkó, vértanúk a mai világban)

Akikre ma is felnézhetünk

(XII. Pius, XXIII. János, VI. Pál, I. János Pál, II. János Pál)

A II. Vatikáni Zsinat

(Az Egyház önértelmezése és megújulása a mai világban)

A magyar egyház kálváriája, üldöztetése

(Iskolák államosítása, hitoktatás ellehetetlenítése, beleszólás egyházunk belügyeibe)

(Apor Vilmos, Mindszenty József, Márton Áron)

Az Egyház ma is tovább él, az egyházi élet és a szerzetesrendek megújulása

Szabadon felhasználható órák: Az egyes témakörökhöz beállított többletórát a tanár a tanulók érdeklődése szerint használja fel az egyházfogalommal kapcsolatos kérdések tisztázására.

IV. Módszer

Ismételten hangsúlyozzuk, hogy ebben az évfolyamban nem egyháztörténelmet tanítunk, hanem az egyházfogalmat és az *Egyház szeretetét* kell megalapoznunk. A NAT szerint csak a 7. osztályban kezdenek a gyermekek történelmet tanulni az iskolában, ezért az egyházfogalom megalapozásánál meglévő történelmi ismeretekre nem támaszkodhatunk. Mi az Egyház történetéből kiragadott eseményeket mint mozaikszemeket használjuk fel az egyházfogalom megvilágítására, helyes értelmezésére. Ebben a korban bátran meríthetünk a szentek életéből példákat és tanulságokat. Az ő példájukon is be lehet mutatni, hogy Jézus tanítását mindig lehetett követni, természetesen sokszor nem csekély áldozatok, akár a vértanúság árán. Azt szeretjük meg, akiért mi is tudunk áldozatot vállalni, ezért fontos, hogy a szentek példái a mai gyerekeket is készítsék arra, hogy hitünkért, egyházunkért készségesen vállaljanak áldozatot, és így életükkel legyenek Krisztus tanúi a mai világban.

A tantárgy tanításához ajánlott irodalom:

Magyar Katolikus Katekizmus

Újszövetségi Szentírás

Krisztus tanúi a történelemben

(Bajtai Zsigmond)

Jézus kezdettől fogva jelen van

(Mária Iskolatestvérek)

Szentek élete

(többféle kiadás is van)

saját jegyzet

V. Követelmények

A tanuló az év során – történelmi példák felhasználásával – alapozza meg *biblikus egyházfogalmát*. Tudja megfogalmazni s elmondani mindazt, amit az Egyházzól tudni illik az általános műveltség szintjén. Ismerje alapítóját, az első keresztények életét.

Ismerje egyházunk mai vezetőit: a pápát, az ország prímását, egyházmegyéje püspökét, plébánosát név szerint is ismerje. Legyen fogalma *egyházunk szervezetéről*, plébániák, esperesi kerületek, egyházmegyék, érsekségek. Ismerjen mai magyar egyházi intézményeket. Tudjon felsorolni hazánkban működő szerzetesrendeket (és azok központját). Legyen tisztában a szerzetesrendek szerepével az Egyházban.

Ismerje meg néhány vértanú életét, tudja őket elhelyezni a megfelelő korban. Ismerje Szent István király ország- és egyházépítő tevékenységét. Az *Árpád-házi szentek* (Szent László, Szent Erzsébet, Szent Margit) életét ismerje. Tudjon különbséget tenni a katolikus és a protestáns egyházak között. Ismerje a *katolikus megújulás nagy alakjait*. (Loyolay Szent Ignác, Néri Szent Fülöp, Borromeo Károly, Pázmány Péter, Esterházy Miklós)

Egyházüldözés a XX. században. Mindszenty József Magyarország hercegprímása. Tudjon megnevezni XX. századi vértanukat.

A témakörökhöz tartozó katekizmus kérdések:

1. Miért élünk a világon?
2. Hogyan szerette Isten a világot?
3. Hogyan viszonyozzuk Isten szeretetét?
4. Mit kell hinnünk?
5. Mi a kinyilatkoztatás?
6. Mit üzent Isten az embereknek?
7. Miért nem várunk új kinyilatkoztatást?
8. Kire bízta Jézus Krisztus a kinyilatkoztatást?
9. Hogyan adja tovább az Anyaszentegyház a kinyilatkoztatást?
11. Honnan tudjuk, hogy mely könyvek tartoznak a Szentírásba?
14. Mi a Szenthagyomány?
15. Ki magyarázza tévedés nélkül a Szentírást és a Szenthagyományt?
16. Melyik vallásban található meg a teljes kinyilatkoztatás?
85. Mikor szállott a Szentlélek az apostolokra?
86. Miért jött el a Szentlélek?
87. Hogyan munkálkodik a Szentlélek az Egyházban?
88. Mi az Anyaszentegyház?
89. Ki alapította az Anyaszentegyházat?
90. Miért alapította az Úr Jézus az Egyházat?
91. Kihez szól az Egyház küldetése?
92. Hány Egyházat alapított Jézus Krisztus?
93. Mit jelentenek a különböző rítusok az Egyházban?
94. Milyen rítusú katolikus keresztények élnek Magyarországon?
95. Melyek Jézus Krisztus Egyházának lényeges tulajdonságai?
96. Kik tanítják az Egyházban tévedés nélkül az igaz hitet?
97. Miben nem tévedhet az Egyház?
98. Mi biztosítja az Egyház tévedhetetlenségét?
99. Milyen Egyházat alapított Jézus Krisztus?
100. Kik tartoznak a Katolikus Egyházhoz?
101. Ki zárja ki magát az Egyház közösségéből?

102. Ki az Anyaszentegyház feje?
103. Kit tett Jézus Krisztus az Anyaszentegyház alapjává?
104. Mi a római pápa?
105. Kik az Egyház püspökei?
106. Kik segítik a püspököket küldetésükben?
107. Mi a küldetése a világi híveknek az Egyházban?
108. Kik a szerzetesek?
109. Mire irányítja az Egyház figyelmét a szerzetesi életforma?

7. évfolyam (8 + 4): Biblikus hittan. Alapvető bibliai ismeretek, hitünk az apostoli hitvallásban

I. Elöljáróban

A fiatalok hitének fejlődésében különösen nagy jelentősége van a *serdülőkor* első szakaszának. A fiatal ebben az életkorban szinte mindent megkérdőjelez, hogy ismereteit új alapra építhesse. Ekkor kezdjük lerakni hívő világnézetének alapjait. *Vallási gyakorlataiban is meg kell újulnia*, hogy lelkiélete, lelkiismeretvizsgálata megfeleljen életkori sajátosságainak, hogy hite megélt hit legyen. A hittanórák keretében alkalmat kell adni a fiataloknak arra, hogy hitükkel és mindennapi keresztény életükkel kapcsolatos problémáikat felvethessék, és azokra megfelelő választ kapjanak.

A biblikus ismeretek tanításának célja, hogy a tanulóknak *helyes fogalmi legyenek a Bibliáról*, hitünk forrásáról. Az üdvösségtörténet tanításának célja:

1. hogy tényekben, történetekben bemutassa Isten üdvözítő szeretetét, az Ő szeretetének nagyságát, szépségét és hatalmát;
2. hogy főbb vonásokban megismertesse az üdvösség rendjét, amelynek középpontjában Jézus Krisztus, az egyetlen Megváltó áll;
3. hogy élményszerű példákra rámutasson, hogyan lehet és kell különböző körülmények között Isten szeretetére válaszolnunk és ezáltal növelje bennünk a reményt;
4. hogy bizonyítsa: Isten jelen van a történelemben.

II. Cél és feladatrendszer

a) **Oktatási cél:** A *Szentírásra* vonatkozó ismeretek megalapozása. Hitünk legfontosabb tanításainak megismertetése a kinyilatkoztatás, a Biblia és a Szenthagyomány alapján, ahogy azt Egyházunk tanítja. Építse be a tanuló ismeretvilágába a Szentírásra, az Egyházra vonatkozó alapvető ismereteket és a legfontosabb hitigazságokat, melyekben felismerhetjük Isten üdvösségtervét, üdvözítő szeretetét.

b) **Nevelési cél:** Segítsük a tanulót annak tudatosításában, *hogy az ő életében is jelen van a Gondviselő Isten*, aki mindnyájunkat meghív az örök boldogságra. Válgjon a katolikus hit személyes meggyőződésévé, amit képes belátni, befogadni (hiszem, mert az Egyház tanítja), megélni és másoknak továbbadni. Szeresse Egyházunkat. Szívesen olvassa a Szentírást, tanulja meg azt az Egyház tanítása szerint értelmezni és alkalmazni.

A tanterv 37 tanítási hétre, heti 2 órával, 74 tanítási órára készült.

III. Témakörök

1. témakör: Kinyilatkoztatás és a Biblia

Javasolt óraszám: 9

Az Istent kereső ember

(Mi a vallás)

Isten szólt

(Isten szóba állt az emberrel. – Isten szavát közvetítők mondták el. – Isten szavát jelek hitelesítik. – Isten szólt, tehát szava kötelez)

Isten írásba foglalt üzenete

(Ki a Szentírás szerzője? – Irodalmi műfajok a Szentírásban – Milyen írások tartoznak a bibliához?)

A Szentírás, melyet kezünkben tartunk

(Hogyan jutott el hozzánk? – Megbízható-e a kezünkben lévő Szentírás? – Milliók olvassák. – Hogyan olvassuk a Szentírást?)

A Szentírás első lapjai

(Ősi tanító elbeszélések – Isten üzenete a világ eredetéről – Isten üzenete az emberről – Az angyalok)

Irodalmi műfajok a Szentírásban

(A jövendölések és csodák helyes szemlélete)

Isten üdvösségterve és az Ószövetség

(Üdvösségterv és üdvtörténet)

Isten kiválaszt egy népet

(Különleges történelem – A választott nép ősei – Isten szövetségre lép választott népével – Az ígéret földjén)

Isten terve és a választott nép

(Mit jelentett a Sinai-hegyi szövetségkötés az izraeliták számára? – Mi volt Isten célja a szövetségkötéssel?)

2. témakör: Hiszek Istenben, Mennyei Atyánkban

Javasolt óraszám: 7

Mit mond az anyagvilág Istenről? Mit mond emberi természetünk az Istenről?

Hiszek egy Istenben

(Egyistenhit, többistenhit)

Isten kinyilatkoztatja önmagát: Az egy Isten három Személy

Isten a mi Mennyei Atyánk, a világ Teremtő Ura

Az ember Isten nagyszerű teremtménye, akit meghívott az örök életre

Isten igazságos és irgalmas – A bűn megrontja az ember életét, Isten bűneink ellenére szeret minket

Mennyei Atyánk Megváltót ígért nekünk – Az ószövetségi nép istenhite és vallása

3. témakör: Hiszek Istenben, Jézus Krisztusban, Isten egyszülött Fiában

Javasolt óraszám: 18

Keresztelő Szent János fellépése – Jézus bemutatkozása

Jézus tanítványokat gyűjt

(Elhagyták mindenüket és követték Őt)

Jézus új Istenarcot mutat nekünk

(Mi Atyánk – Atyánk az Isten)

Jézus példabeszédekben tanít

Jézus szavának ereje van: gyógyít, csodákat tesz

Jézus szavának ereje van: megbocsátja a bűnöket

Jézus meghirdeti Isten országát

Jézus tanítása a boldogságról

Jézus legfőbb parancsa a szeretet

(Hogyan kell helyesen szeretni?)

Lehet-e mindenkit szeretni?

(Ellenségszeretet Mt 5,43)

Jézus igazolja magát és tanításait

(Beteljesíti mindazt, amit róla a próféták jövendöltek)

Ki vagy Te Uram?

(Jézus valóságos Isten és valóságos ember)

Az Angyali üdvözlés – Szűz Mária és Szent József

Jézus születése, gyermekkora – Jézus élete nyilvános működése előtt

„Nagyobb szeretete senkinek sincs annál, mint aki életét adja barátaiért” (Jn 15,13)

„Ez a kehely az új szövetség az én véremlében, amelyet értetek ontok.” (Lk 12,20)

A sikeres élet titka

(Legyen meg a Te akaratod – ráhagyatkozás Jézusra, összefoglalás)

4. témakör: Hiszek Istenben, Isten Szentlelkében

Javasolt óraszám: 14

Jézus megígéri a Szentlelket

Ki a Szentlélek? – A Szentlélek munkálkodásából ismerjük meg, hogy ki Ő?

Jézus előkészíti az Egyház alapítását – Te Péter vagy, erre a sziklára építem... (Mt 16,18)

Jézus rábízta magát tanítványaira – Az utolsó vacsora – Az Egyház Krisztus Titokzatos Teste

Jézus hierarchikus Egyházat alapít – Aki titeket hallgat... – Legeltesd bárányaimat...

Az apostolok küldetése, Jézus művének folytatása, az örömhír hirdetése – (Mt 28,19)

A Szentlélek kiáradása, az Egyház születése – Az Apostolok Cselekedeteinek könyve

Jézus örömhíre – Az evangéliumok keletkezése

Szent Pál missziós tevékenysége, levelei

Apostoli levelek

(Segítség a kezdeti nehézségek leküzdéséhez)

Kik tartoznak Jézus Egyházához? – Az Apostoli Zsinat

A szentek közössége – Az elhunytak sorsa

Jézus második eljövetele, a feltámadás és az ítélet napja

A Mennyei Jeruzsálem – Jelenések Könyve

5. témakör: A keresztény misztérium ünneplése

Javasolt óraszám: 17

Az egyházi év – Advent

Nagybőjt, Hamvazószerda

A Nagyhét liturgiája – Virágvasárnap,

Nagycsütörtök, Az Eukarisztia ünneplése – A szentmise

Nagypéntek, Jézus szenvedése – passió, keresztút

Húsvét vigiliája

Jézus mennybemenetele

Pünkösöd a Szentlélek eljövetele

A Szentháromság ünnepe

Az Oltáriszentség ünnepe – Részvételünk a szentmisén

Jézus Szíve tisztelet

Jézus és az Egyház titkait ünnepeljük

(Összefoglalás)

Az Egyház a szentségek által él és éltet

A beavató szentségek

(Kereszttség, bérmálás, Oltáriszentség)

A gyógyulás szentségei

(Bűnbocsánat szentsége, betegek kenete)

A közösség szolgálatának szentségei

(Egyházi rend, házasság)

Élsz-e a szentségek kegyelmeivel?

(Összefoglalás)

6. témakör: A keresztény imádság

Javasolt óraszám: 7

Az ősegyház imaélete

A zsoltószma
 Az imádságban Istennel találkozunk
 Az ima formái
 (Hálaadó, kérő, dicsőítő...)
 Egyéni és közösségi imák
 A litánia, rózsafüzér, keresztút
 A szentelmények, temetés, körmenetek
 Néhány probléma az imádsággal kapcsolatban

Szabadon felhasználható órák: 2

IV. Módszer

Ebben az évfolyamban át kell tárgyalni azokat az *alapvető hitigazságokat, amelyek Szentírás helyes megértéséhez szükségesek*. A tanár hívja fel a tanulók figyelmét arra, hogy az ószövetségi ember hitvilága még nélkülözte a krisztusi feltámadás hitének fényét. Mi már többet látunk, ezért semmiként sem szabad az ő hitüket lebecsülni, ugyanakkor nagy baj lenne, ha mi vissza akarnánk térni az ő szintjükre. Isten első kinyilatkoztatott neve: Jahve volt. Azóta sokkal többet tudunk róla. Már az ószövetségi ember is tudta, a próféták tanítása nyomán, hogy Isten irgalmas és gondviselő Atyánk. Mi pedig már azt is tudjuk, hogy az egy Isten három személy: Atya, Fiú és Szentlélek. Az ószövetségi ember hitt az ő szabadító Istenében, és az általa megígért Messiás eljövételében. Mi Jézus Krisztusban hiszünk, akiben a jövendölések beteljesedtek, aki valóban megszabadított minket és elvezet az ígért földjére, a boldog örök életre.

A tantárgy tanításához ajánlott irodalom:

Magyar Katolikus Katekizmus	
Szentírás (teljes)	
Aki hisz, üdvözülni	(Bajtai Zsigmond)
Hítünk és életünk	(OHB – Szt. István Társulat)
A Biblia üzenete	(Mária Iskolatestvérek)
Nagykorúság Krisztusban	(OHB – Szt. István Társulat)
Az üdvösség története	(OHB – Szt. István Társulat)
saját jegyzet	

V. Követelmények

A Szentíráshoz vonatkozó ismeretek megalapozása. Igazodjon el a Szentírás könyvei között. Ismerje a Szentírás felosztását, keletkezésének körülményeit, irodalmi műfajait. Legyen képes adott szentírási részt kikeresni, és megfelelő szövegkörnyezetbe helyezve azt az újszövetség fényében helyesen értelmezni. Életkorának megfelelő szinten *ismernie kell Jézus életének eseményeit*. Ismernie kell a *szentségeket*, mint kegyelemközvetítő eszközöket. Ezekkel rendszeresen éljen is (szentgyónás, szentáldozás). Végül tudatosítsa, hogy amint Isten népének életében megmutatkozik a *Gondviselő Isten*, ugyanúgy megtapasztalhatja azt saját életében is. (Ott van életem az Isten tenyerén.)

A témakörökhöz tartozó katekizmus kérdések:

1. * Miért élünk a világon?
2. * Hogyan szerette Isten a világot?
3. * Hogyan viszonyozzuk Isten szeretetét?
4. Mit kell hinnünk?
5. Mi a kinyilatkoztatás?

6. * Mit üzent Isten az embereknek?
7. Miért nem várunk új kinyilatkoztatást?
8. * Kire bízta Jézus Krisztus a kinyilatkoztatást?
9. Hogyan adja tovább az Anyaszentegyház a kinyilatkoztatást?
10. * Mi a Szentírás?
11. Honnan tudjuk, hogy mely könyvek tartoznak a Szentírásba?
12. * Mi a sugalmazás?
13. Hány részre osztjuk a Szentírás könyveit?
14. * Mi a Szenthagyomány?
15. * Ki magyarázza tévedés nélkül a Szentírást és a Szenthagyományt?
16. Melyik vallásban található meg a teljes kinyilatkoztatás?
17. * Milyen vallásúak vagyunk?
18. Mi az apostoli hitvallás?
19. Mit vallunk meg az apostoli hitvallásban?
20. * Hogyan szól az apostoli hitvallás?
21. * Hány Isten van?
22. * Hogyan nevezzük a három isteni személyt egy szóval?
23. Honnan tudjuk, hogy az egy Isten három személy?
24. * Ki az Isten?
25. * Milyen az Isten?
26. Hol van az Isten?
27. Miért nem látjuk Istent földi életünkben?
28. * Honnan tudjuk, hogy van Isten?
29. * Értelmünkkel miből ismerhetjük fel Istent?
30. Mit tud az Isten?
31. Mit tehet meg az Isten?
32. Mit akar az Isten?
33. * Milyen irántunk az Isten?
34. Ki teremtette a világot?
35. * Miért teremtette Isten a világot?
36. Hogyan teremtette Isten a világot?
37. * Mit tesz Isten a világgal?
38. * Hogyan gondoskodik Isten az emberekről?
39. * Kik az angyalok?
40. Honnan tudunk az angyalokról?
41. Milyen angyalokat teremtett Isten?
42. Jók maradtak-e mind az angyalok?
43. Milyenek irántunk az angyalok?
44. Hogyan nevezzük azokat az angyalokat, akik minket oltalmaznak?
53. * Kicsoda Jézus Krisztus?
54. Mit jelent Jézus neve?
55. Mit jelent a Krisztus szó?
56. * Hogyan lett a Fiúisten emberré?
57. * Miért lett a Fiúisten emberré?
58. * Jézus Krisztus Isten vagy ember?
59. * Kit választott ki Isten, hogy a Megváltó anyja legyen?
60. Milyen ajándékokat kapott Szűz Mária Istentől?
61. Ki volt Jézus Krisztus nevelőapja?
62. * Hol született Jézus?
63. Hol nevelkedett Jézus?

64. Mikor kezdett Jézus tanítani?
65. Mivel kezdte tanítását Jézus?
66. Mi az Isten országa?
67. * Mit tanított az Úr Jézus?
68. * Mit tanít Jézus Istenről?
69. Minek nevezzük az Úr Jézus tanítását?
70. * Hogyan váltott meg minket Jézus?
71. Milyen fájdalmakat vállalt értünk Jézus élete utolsó napjaiban?
72. * Miért szenvedett és halt meg Jézus?
73. Van-e értelme a szenvedésnek?
74. Kénytelen volt-e Jézus szenvedni?
75. * Mikor ünnepeljük Jézus kereszthalálát?
76. Mit jelent az apostoli hitvallásban, hogy Jézus „alászállt a poklokra”?
77. * Mit tett Jézus halála után harmadnapon?
78. Mit jelent számunkra Jézus feltámadása?
79. Mit jelent az, hogy Jézus fölment a mennybe?
80. Mit jelentenek ezek a szavak: „ott ül a mindenható Atyaisten jobbján”?
81. Mikor jön el ismét Jézus?
82. * Miért jön el Jézus a világ végén?
83. * Mit tesz velünk Isten a világ végén?
84. * Ki a Szentlélek?
85. Mikor szállott a Szentlélek az apostolokra?
86. Miért jött el a Szentlélek?
87. * Hogyan munkálkodik a Szentlélek az Egyházban?
88. * Mi az Anyaszentegyház?
89. * Ki alapította az Anyaszentegyházat?
90. Miért alapította az Úr Jézus az Egyházat?
91. Kihez szól az Egyház küldetése?
92. Hány Egyházat alapított Jézus Krisztus?
93. Mit jelentenek a különböző rítusok az Egyházban?
94. Milyen rítusú katolikus keresztények élnek Magyarországon?
95. * Melyek Jézus Krisztus Egyházának lényeges tulajdonságai?
96. Kik tanítják az Egyházban tévedés nélkül az igaz hitet?
97. Miben nem tévedhet az Egyház?
98. * Mi biztosítja az Egyház tévedhetetlenségét?
99. * Milyen Egyházat alapított Jézus Krisztus?
100. * Kik tartoznak a Katolikus Egyházhoz?
101. Ki zárja ki magát az Egyház közösségéből?
102. Ki az Anyaszentegyház feje?
103. Kit tett Jézus Krisztus az Anyaszentegyház alapjává?
104. * Mi a római pápa?
105. * Kik az Egyház püspökei?
106. * Kik segítik a püspököket küldetésükben?
107. * Mi a küldetése a világi híveknek az Egyházban?
108. Kik a szerzetesek?
109. Mire irányítja az Egyház figyelmét a szerzetesi életforma?
110. Mit jelent a szentek közössége?
111. Kik tartoznak a szentek közösségéhez?
112. Hogyan segítik egymást a zarándokegyház tagjai az üdvösség útján?
113. Mivel segíthetünk a tisztítóhelyen szenvedő lelkeken?

114. Mivel segítenek minket az üdvözültek?
115. Mit tanít az apostoli hitvallás a bűnök bocsánatáról?
116. * Mi történik az emberrel, amikor meghal?
117. Hogyan nevezük a halál utáni ítéletet?
118. Mi lesz az ember sorsa a különítélet után?
119. * Mi a mennyország, vagyis az üdvösség?
120. * Kik jutnak a mennyországba?
121. Mit jelent a tisztítóhely?
122. * Mi az örök halál, vagyis a kárhozat?
123. Kik jutnak a kárhozatra?
124. Hogyan nevezük a világ végén bekövetkező ítéletet?
125. * Mi lesz az emberek sorsa az utolsó ítélet után?
126. * Mi a húsvéti misztérium?
127. Mi a liturgia?
128. Mi a szertartás?
129. Mit történik a liturgiában?
130. Melyek a liturgikus imádságok?
131. Mi a zsoltosma?
132. * Mik a szentségek?
133. Ki alapította a szentségeket?
134. Ki cselekszik az Egyház szentségeiben?
135. Hogyan éltetik a szentségek az Egyházat?
136. * Hány szentség van?
137. Mely szentségek törlik el a halálos bűnt?
138. Mely szentségekhez nem járulhat, aki tudja, hogy halálos bűnben van?
139. Mely szentségeket szabad csak egyszer felvenni?
140. Melyek a keresztény beavatás szentségei?
141. * Mi a kereszttség?
142. Lehet-e kereszttség nélkül más szentséget érvényesen felvenni?
143. * Ki keresztelhet?
144. Hogyan kell keresztelni?
145. Kit lehet megkeresztelni?
146. Mikor lehet kisgyermeket megkeresztelni?
147. Mi a keresztszülő kötelessége?
148. * Mi a bérmálás?
149. Ki bérmálhat?
150. Hogyan bérmál a püspök?
151. * Ki bérmálkozhat?
152. Mi a bérmászülő kötelessége?
153. Miben tér el a bérmálás gyakorlata a görög szertartásban?
154. * Mi az Eukarisztia, vagyis az Oltáriszentség?
155. Miért alapította az Úr Jézus az Eukarisztiát?
156. Mikor alapította az Úr Jézus az Eukarisztiát?
157. Mit tett az Úr Jézus e szavakkal: „Ez az én testem, ez az én vérem”?
158. * Hogyan van jelen Jézus az Oltáriszentségben?
159. * Kiknek adott az Úr Jézus hatalmat, hogy a kenyeret és a bort testévé és vérévé változtassák át?
160. Mikor változtatják át a püspökök és a papok a kenyeret és a bort az Úr Jézus testévé és vérévé?
161. Mi a szentmise?

162. Miből áll a szentmise?
163. Mi történik az Ige liturgiájában?
164. Mi történik az Eukarisztia liturgiájában?
165. * Hogyan veszünk részt a szentmisén?
166. Mi történik, amikor áldozunk?
167. * Ki áldozhat?
168. Hogyan készülünk lelkileg a szentáldozásra?
169. Hogyan készülünk testileg a szentáldozásra?
170. Hogyan áldozhatunk?
171. * Mit teszünk a szentáldozás után?
172. Mi a szentáldozás hatása?
173. Ki áldozik méltatlanul?
174. Mi jelzi templomainkban, hogy az Úr Jézus az Eukarisztiában jelen van?
175. Hogyan köszöntjük az Úr Jézust az Oltáriszentségben?
176. Hogyan köszöntik a görög és örmény rítusú katolikusok az Eukarisztiát?
177. Melyek a gyógyulás szentségei?
178. * Mi a bűnbocsánat szentsége?
179. Mely szavakkal alapította Jézus a bűnbocsánat szentségét?
180. Mi a szentgyónás hatása?
181. Mikor kell gyónni?
182. Miért ajánlatos a gyakori gyónás?
183. * Mi a rendje a bűnbocsánat szentségének?
184. Hogyan vizsgáljuk meg lelkiismeretünket?
185. Mit kell feltétlenül meggyónnunk?
186. Miért szükséges a bűnbánat és az erős fogadás?
187. Mikor van bűnbánatunk?
188. Mi az erős fogadás?
189. * Mit cselekszünk, amikor gyónunk?
190. Mit kell tennie annak, aki halálos bünt kifizetett a gyónásból?
191. Mit kell tennie annak, aki szándékosan kihagyott a gyónásból halálos bünt?
192. * Mit tesz a gyóntató pap a bűnbevallás után?
193. * Mit teszünk a szentgyónás után?
194. Mi az elégtétel?
195. Mit kell tennünk, ha halálos bűnünk van, de nincs alkalmunk meggyónni?
196. Mi a bűcsú?
197. Kik nyerhetnek bűcsút?
198. * Mi a betegek kenete?
199. Mi a betegek kenetének szentírási alapja?
200. Hogyan segíti a betegek kenete a szenvedőket?
201. Milyen hatása van még a betegek kenetének?
202. Ki veheti fel a betegek kenetét?
203. Hányszor lehet a betegek kenetét felvenni?
204. Mi a szent útravaló?
205. Melyek a közösség szolgálatának szentségei?
206. * Mi az egyházi rend?
207. Hányféle módon lehet részesülni Krisztus papságában?
208. Melyek az egyházi rend szentségének fokozatai?
209. Mire kapnak küldetést és hatalmat a felszentelt püspökök?
210. Ki szolgálthatja ki az egyházi rend szentségét?
211. * Mi a papok feladata?

212. * Kinek van papi hivatása?
213. Mi a diákonusok feladata?
227. Mik a szentelmények?
228. Melyek az ismertebb szentelmények?
366. * Mit teszünk, amikor imádkozunk?
367. Melyek az imádság formái?
368. Melyek az imádság módjai?
369. Miért imádkozunk?
370. Miért a liturgia az Egyház legfontosabb imádsága?
371. Hogyan kell imádkoznunk, ha Istentől valamit kérünk?
372. * Mikor kell imádkoznunk?
373. Kikért imádkozunk?
374. Mivel kezdjük és végezzük az imádságot?
375. Melyik a legtökéletesebb imádság?
376. Imádkozhatunk-e a szentekhez?
377. Melyik imádsággal köszöntjük Jézus édesanyját?
378. Melyek még a legismertebb imádságaink?
379. Mit fejezünk ki az „Amen” szóval?

7. évfolyam (6 + 6): Isten üdvösségterve az Ószövetségben (Introdukción)

I. Elöljáróban

A fiatalok hitének fejlődésében különösen nagy jelentősége van a *serdülőkor* első szakaszának. A fiatal ebben az életkorban szinte mindent megkérdőjelez, hogy ismereteit új alapra építhesse. Ekkor kezdjük lerakni hívő világnézetének alapjait. *Vallási gyakorlataiban is meg kell újulnia*, hogy lelkiélete, lelkiismeretvizsgálata megfeleljen életkori sajátosságainak, hogy hite megélt hit legyen. A hittanórák keretében alkalmat kell adni a fiataloknak arra, hogy hitükkel és mindennapi keresztény életükkel kapcsolatos problémáikat felvethessék, és azokra megfelelő választ kapjanak.

Az üdvösségtörténet tanításának feladatait, céljait a Kateketika jegyzet így fogalmazza meg: „Az üdvösségtörténet tanításának célja:

1. hogy tényekben, történetekben bemutassa Isten üdvözítő szeretetét, az Ő szeretetének nagyságát, szépségét és hatalmát;
2. hogy főbb vonásokban megismertesse az üdvösség rendjét, amelynek középpontjában Jézus Krisztus, az egyetlen Megváltó áll;
3. hogy élményszerű példákra rámutasson, hogyan lehet és kell különböző körülmények között Isten szeretetére válaszolnunk és ezáltal növelje bennünk a reményt;
4. hogy bizonyítsa: Isten jelen van a történelemben.”

II. Cél és feladatrendszer

a) **Oktatási cél:** A *Szentírásra* vonatkozó ismeretek megalapozása. Ebben az évben kell az eddig (a 4. évfolyamban) lerakott mozaikkövekből egységes képet alkotni – természetesen a tanuló életkorának megfelelő szinten –, Isten üdvösségtervéről és annak megvalósulásáról az Ószövetség történetében. Bibliai szemelvények segítségével bemutatjuk, hogy a zsidóság a maga történelmében hogyan tapasztalta meg az üdvösséget ígérő Isten jelenlétét, gondoskodó szeretetének „működését”, és hogyan próbálta „megrajzolni” titokzatos Istenének arcát, amellyel a Messiás eljövételét előkészítette.

b) **Nevelési cél:** Segítsük a tanulót annak tudatosításában, *hogy az ő életében is jelen van a Gondviselő Isten*, aki mindnyájunkat meghív az örök boldogságra. A mi életünkben is felismerhetjük azokat a csodákat, jeleket, amelyek a választott népnek reményt és bizalmat adtak a Messiás várásában. Szeresse meg és rendszeresen olvassa a Szentírást, annak ószövetségi könyveit is. Tanulja meg azt az Egyház tanítása szerint értelmezni és alkalmazni.

A tanterv 37 tanítási hétre, heti 2 órával, 74 tanítási órára készült.

III. Témakörök

1. témakör: Isten Írásos üzenete (Általános bevezető az ószövetségi üdvtörténetbe)

Javasolt óraszám: 8 + 4

Isten szólt

(Isten szóba állt az emberrel – Isten szavát közvetítők mondták el – Isten szavát jelek hitelesítik – Isten szólt, tehát szava kötelez)

Isten írásba foglalt üzenete

(Ki a Szentírás szerzője? – Irodalmi műfajok a Szentírásban – Milyen írások tartoznak a bibliához?)

A Szentírás, melyet kezünkben tartunk

(Hogyan jutott el hozzánk? – Megbízható-e a kezünkben lévő Szentírás? – Hogyan olvassuk a Szentírást?)

A Szentírás első lapjai

(Ősi tanító elbeszélések – Isten üzenete a világ eredetéről – Isten üzenete az emberről – Az angyalok)

Irodalmi műfajok a Szentírásban

(A jövendölések és csodák helyes szemlélete)

Isten üdvösségterve és az Ószövetség

(Üdvösségterv és üdvtörténet)

Isten kiválaszt egy népet

(Különleges történelem – A választott nép ősei – Isten szövetségre lép választott népével – Az ígéret földjén)

Isten terve és a választott nép

(Mit jelentett a Sinai-hegyi szövetségekötés az izraeliták számára? – Mi volt Isten célja a szövetségekötéssel?)

2. témakör: Isten népet választ magának

Javasolt óraszám: 10 + 4

Isten megszólítja Ábrahámot

(Ábrahám istenélménye – Ábrahám meghívása, szövetségekötés, ígéret)

Izsák feláldozása

(Ábrahám áldozata)

Izsák és családja

(Izsák házassága, Jákob és Ézsau, Jákob menekülése)

Jákob családja Egyiptomba költözik

(Jákob és fiai, József és testvérei)

A választott nép sorsa Egyiptomban

(Mózes születése)

Mózes Isten választottja

(Isten felkészíti Mózeszt hivatására, Mózes kiválasztása, Mózes a fáraó előtt)

A kivonulás

(Húsvéti bárány, kivonulás: átkelés a Vörös-tengeren és a pusztai vándorlás)

A Sinai-hegyi szövetségekötés

(Tízparancsolat kihirdetése, a szövetségekötési áldozat, a nép válasza)

Isten gondoskodik választott népéről

(Manna, vízfakasztás... Bálám áldása)

A szövetség megújítása

(A törvény megújítása, Mózes halála, József)

3. témakör: Isten népe hazára talál, a jeruzsálemi királyság

Javasolt óraszám: 8 + 4

Az Ígéret földjének birtokba vétele

(Átkelés a Jordánon, Jerikó, Ai...)

Isten Bírakat küld választott népe vezetésére

(Gedeon, Sámson...)

Dávid király ősei

(Rút könyve)

Sámuel Isten embere

(Héli és fiai, az isteni hívásra válaszoló Sámuel)

Saul az első király

(Küzdelem a filiszteusokkal, Saul kiválasztása és engedetlensége)

Dávid Isten kedveltje

(A Dávidnak tett messiási ígéret, Dávid bűne és bűnbánata)
Salamon a bölcs király
(Templomépítés, Salamon bölcsessége, gazdagsága és vétke)
Isten prófétákat küld
(Náthán és a későbbi próféták hivatása)

4. témakör: A kettéosztott ország és a babiloni fogság

Javasolt óraszám: 7 + 5
Az ország kettészakadása
(Roboám [Rechabeám] és Jeroboám [Jerobeám], a választott nép szomszédai)
Illés, Elizeus és Ozeás
(A próféták sorsa)
A Messiás prófétái
(Izaiás, Mikeás, Zakariás, Malakiás)
Az északi ország pusztulása
Jeremiás és Bárúk
(A próféta meghívása és sorsa, jövendölés az új szövetségről)
A babiloni fogság
Ezekiel és Dániel
(A II. Izaiás és a kispróféták)

5. témakör: Az ószövetség tanító könyvei (az Ószövetség hitvilága)

Javasolt óraszám: 10 + 4
Elbeszélés a világ és az ember teremtéséről
Elbeszélés az Éden kertről és az ember engedetlenségéről
Büntetés és ígéret
Jób könyve
Jónás könyve
Judit könyve
Eszter könyve
Tóbiás könyve
A zsoltárok könyve
A bölcsesség könyvei

6. témakör: A fogság utáni kor

Javasolt óraszám: 6 + 4
Ezdrás és Nehemiás könyvei
A Makkabeusok kora
A választott nép sorsának alakulása a fogság után
Közeledik a Messiás, a választott nép a rómaiak uralma alá kerül
Közeledik az idők teljessége
(Összefoglaló áttekintés a választott nép sorsáról)
A választott nép hite és élete a Jézus előtt évtizedekben
(Qumrán, diaszpóra, Septuaginta)

Szabadon felhasználható órák: Az egyes témakörökhöz beállított többletórákat a tanár a tanulók érdeklődése szerint használja fel a témával kapcsolatban felmerült kérdések tisztázására.

IV. Módszer

Ebben az évfolyamban – amikor a tanulók az iskolában elkezdnek történelmet tanulni és kialakul bennük a történelemszemlélet – a hitoktatásban úgy rakjuk össze egységes képpé a már ismert ószövetségi elbeszéléseket, hogy *meglássák bennük Isten üdvösségtervének megvalósulását*, hogy hívő szemmel nézze a Krisztus előtti történelmi eseményeket.

Mutassunk rá, hogy választott nép története során számtalanszor megtapasztalta Isten jelenlétét, gondoskodó és irgalmas szeretetét. Vegyék észre, hogy Isten embereket választott ki és bízott meg, hogy akaratát végrehajtsák, hogy üzenetét közvetítsék. Figyeljék meg, hogy Isten választottait hogyan hívja meg és készíti fel küldetésükre.

Ebben az évfolyamban át kell tárgyalni azokat az alapvető hitigazságokat, *amelyek az Ószövetség helyes megértéséhez* szükségesek. A tanár hívja fel a tanulók figyelmét arra, hogy az ószövetségi ember hitvilága még nélkülözötte a krisztusi feltámadás hitének fényét. Mi már többet látunk, ezért semmiképp sem szabad az ő hitüket lebecsülni, ugyanakkor nagy baj lenne, ha mi vissza akarnánk térni az ő szintjükre. Isten első kinyilatkoztatott neve: Jahve volt. Azóta sokkal többet tudunk róla. Már az ószövetségi ember is tudta, a próféták tanítása nyomán, hogy Isten irgalmas és gondviselő Atyánk. Mi pedig már azt is tudjuk, hogy az egy Isten három személy: Atya, Fiú és Szentlélek. Az ószövetségi ember hitt az ő szabadító Istenében, és az általa megígért Messiás eljövételében. Mi Jézus Krisztusban hiszünk, akiben a jövendölések beteljesedtek, aki valóban megszabadított minket és elvezet az ígéret földjére, a boldog örök életre.

A tantárgy tanításához ajánlott irodalom:

Magyar Katolikus Katekizmus	
Szentírás (teljes)	
Hitünk és életünk	(OHB – Szt. István Társulat)
A Biblia üzenete	(Mária Iskolatestvérek)
Így értsd az Ószövetséget	(Solt J.)
Bevezetés az Ószövetségbe saját jegyzet	(Riebl/Stiglmaier – OMC)

V. Követelmények

A Szentíráshoz vonatkozó ismeretek megalapozása. A tanév során megismerik az Ószövetségi Szentírást. Igazodjon el az Szentírás könyvei között. Ismerje a Szentírás irodalmi műfajait. Legyen képes adott szentírási részt kikeresni, és megfelelő szövegkörnyezetbe helyezve azt az Újszövetség fényében helyesen értelmezni. Életkorának megfelelő szinten ismernie kell a választott nép történelmét az ismert bibliai elbeszéléseken keresztül, s meg kell látnia benne, hogyan készítette elő Isten gondviselő szeretettel választott népét az Ígéret beteljesülésére, a Messiás eljövételére. Tudja, hol volt a szövetségkötés, mi annak a jelentősége. Ismerje a Tízparancsolatot, és törekedjen azt a saját életében – az Újszövetség szemléletének megfelelő – gyakorlati megvalósítására. Tudja, kik voltak Izrael első királyai, melyiknek milyen szerepe volt a nép életében. Ismerje az ország két részre szakadásának politikai és vallási okait. Tudja, hogy kik voltak a legismertebb próféták, mi volt az ő szerepük. Végül tudatosítsa, hogy amint a választott nép életében megmutatkozik a *Gondviselő Isten*, ugyanúgy megtapasztalhatja azt saját életében is. (Ott van életem az Isten tenyerén.)

A témakörökhöz tartozó katekizmus kérdések:

1. Miért élünk a világon?
2. Hogyan szerette Isten a világot?
3. Hogyan viszonyozzuk Isten szeretetét?

4. Mit kell hinnünk?
5. Mi a kinyilatkoztatás?
6. Mit üzent Isten az embereknek?
7. Miért nem várunk új kinyilatkoztatást?
8. Kire bízta Jézus Krisztus a kinyilatkoztatást?
9. Hogyan adja tovább az Anyaszentegyház a kinyilatkoztatást?
10. Mi a Szentírás?
11. Honnan tudjuk, hogy mely könyvek tartoznak a Szentírásba?
12. Mi a sugalmazás?
13. Hány részre osztjuk a Szentírás könyveit?
14. Mi a Szenthagyomány?
15. Ki magyarázza tévedés nélkül a Szentírást és a Szenthagyományt?
16. Melyik vallásban található meg a teljes kinyilatkoztatás?
24. Ki az Isten?
25. Milyen az Isten?
26. Hol van az Isten?
27. Miért nem látjuk Istent földi életünkben?
28. Honnan tudjuk, hogy van Isten?
29. Értelmünkkel miből ismerhetjük fel Istent?
30. Mit tud az Isten?
31. Mit tehet meg az Isten?
32. Mit akar az Isten?
33. Milyen irántunk az Isten?
34. Ki teremtette a világot?
35. Miért teremtette Isten a világot?
36. Hogyan teremtette Isten a világot?
37. Mit tesz Isten a világgal?
38. Hogyan gondoskodik Isten az emberekről?
39. Kik az angyalok?
40. Honnan tudunk az angyalokról?
41. Milyen angyalokat teremtett Isten?
42. Jók maradtak-e mind az angyalok?
43. Milyenek irántunk az angyalok?
44. Hogyan nevezük azokat az angyalokat, akik minket oltalmazznak?
116. Mi történik az emberrel, amikor meghal?
119. Mi a mennyország, vagyis az üdvösség?
121. Mit jelent a tisztítóhely?
122. Mi az örök halál, vagyis a kárhozat?
127. Mi a liturgia?
128. Mi a szertartás?
129. Mit történik a liturgiában?
131. Mi a zsoltár?
140. Melyek a keresztény beavatás szentségei?

8. évfolyam (8 + 4): Biblikus erkölcsstan. Krisztus követése

I. Elöljáróban

A tanulók az eddigi hitoktatásban megismerkedtek az Úr Jézus tanításának igen sok részletével, követésének feltételeivel. Ebben az évben ezeket az ismereteket kell megszerezni, beilleszteni egyéb ismeretei közé, melyeket más tantárgyak tanulása során szerzett. El kell érnünk, hogy ezek az ismeretek, egységes képpé álljanak össze, megsejtetve velük Isten üdvözítő tervének lényegét, annak *beteljesülését Jézus Krisztusban és kibontakozását az Egyház életében és a mi egyéni életünkben*. Liberális világunkban nagyon sokféle hatás éri az embereket. Rá kell ébreszteni a tanulókat, hogy az erkölcsi törvények minden ember számára kötelező érvényűek. Így vezethetjük el őket a keresztény nagykorúság szentségéhez, amikor tudatosan elkötelezi magát Jézus Krisztus követésére és csatlakozik Egyházához.

II. Cél és feladatrendszer

a) **Oktatási cél:** Ismerje meg a tanuló az *alapvető keresztény erkölcsi fogalmakat*, a krisztusi élet törvényeit. Megtanítjuk őket, hogyan kell értelmezniük az Úr Jézus példabeszédeit és csodáit, hogy minként váltsák életre Jézus tanítását. A keresztény élethívás: meghívás Jézus Krisztus követésére. Az ember küldetése a világban és az Egyházban. (Házasság – család, papság – szerzetesség). Alapvető erkölcsi fogalmak: törvény, lelkiismeret, felelősség, bűn, önismeret, önnevelés. Az igazi boldogság feltétele a keresztény igényesség Jézus követésében, Isten és az Egyház parancsainak megtartásában. (Főparancs, tízparancs, az Egyház ötparancsa – Áldozatvállalás, a szenvedés és a kereszt értelme – A nyolc boldogság, jócselekedetek, erények – Fiúk és lányok helyes kapcsolata, *a keresztény családmódel*, az önzetlenség, az anyagiasság és az élethajhászás veszélyei) Kialakuló hívő világnézetükben válják tudatossá, hogy *az Egyház tanításában hűségesen őrzi és adja tovább az apostolok tanítását*, a Jézustól kapott kinyilatkoztatást.

b) **Nevelési cél:** Élete legyen személyes válasz Isten üdvözítő szeretetére. – Legyen meggyőződése, hogy minden igazi örömmel és *boldogságnak alapja Isten törvényeinek megtartása*, az Isten által számára kijelölt élethívás elfogadása. Tudatosan vállalja a keresztény élet áldozatait, hogy élete végéig Krisztus követője maradjon az Egyház közösségében. Készüljön fel a keresztény családi életre és a társadalom életében való részvételre. Legyenek a keresztény élet vonzó példái. Tudatosan keressék a nekik megfelelő keresztény katolikus közösségeket. Szívesen vegyenek részt lelki programokon. A bérálásra való felkészítés: tudatosan építse hívő világnézetét, alakítsa életét Jézus tanítása szerint, és találja meg helyét és feladatát az Egyházban, saját egyházközségében.

A tanterv 37 tanítási hétre, heti 2 órával, 74 tanítási órára készült.

III. Témakörök

1. témakör: Az ember méltósága, szabadsága, hivatása

Javasolt óraszám: 10

Az Ember Isten képmása

(Az emberi méltóság)

Hivatásunk a boldogságra

(Mindenkinek boldogan szeretne élni.)

Bűnbeesés, az eredeti bűn és az áteredő bűn

(Az ember Megváltóra szorul)

Irgalmasság és a bűn

(A bűn meghatározása, sokfélesége, a bűnök súlya)

Jézus küldetése

(Krisztusban megjelent a Földön az Istennek tetsző ember)

Jézus a mi Megváltónk

Szabadság és felelősség

(Választás jó és a rossz között)

Az emberi cselekedetek erkölcsisége

(Jó és rossz cselekedetek)

A lelkiismeret

(Fajtái, nevelése – a lelkiismereti alapon történő választás)

Az erények

(Az isteni erények – a sajátosan krisztusi erények – az emberi erények)

2. témakör: Az emberi közösség

Javasolt óraszám: 6

Az emberi közösség

Az emberi hivatás közösségi jellege.

(Hivatások – család)

Az emberi személy tiszteletben tartása

(Egyenlőség és különbözőség – szolidaritás)

Felelősség és részvétel a társadalmi életben

(A közjó – a szubszidiaritás)

A társadalom közösségi feladatai

(Közigazgatás, egészségügy, kultúra... politika)

Igazságosság és szeretet

(Közgazdaság, kereskedelem... kisebb és nagyobb közösségek kapcsolata)

3. témakör: Az isteni üdvözítés: a törvény és a kegyelem

Javasolt óraszám: 8

Ki kedves Isten előtt?

Az erkölcsi törvény

(A természetes erkölcsi törvény)

Az ószövetségi törvény

(Tízparancsolat)

Az evangéliumi törvény

(A főparancs – A nyolc boldogság)

Az Egyház anya és tanító

(Az Egyház parancsai)

A kegyelem és megigazulás

(Az istengyermeki, kegyelmi élet)

Szabadulás a bűntől

(Kereszttség, bűnbocsánat szentsége, tökéletes bánat...)

Az Eukarisztia istengyermeki életünk csúcsa és forrása

4. témakör: Szeresd az Istent (A Tízparancsolat)

Javasolt óraszám: 24

Mester, Mit kell tennem?

Az Istennek szentelt élet

(Elkötelezett istenszolgálat, az egyházi rend, szerzetesség)

A Tízparancsolat

(A Szentírásban, – az egyházi hagyományban, – a Tízparancsolat egysége)

Uradat Istenedet imádd, és csak neki szolgálj!
 (Mikor szolgálunk Istennek?)
 Részvétel az Egyház életében, missziós küldetésében
 (A felnőtt keresztény kötelességei)
 Isteni erények: – hit, Hiszek Istenben, Hiszek Jézus Krisztusban!
 Az erények megvalósítói: a Szűzanya és a szentek példája
 Hiszem, amit Isten kinyilatkoztatott és az Egyház tanít
 Hogyan fejlődik a hitünk?
 (Növekedés a hitben és szeretetben a bérnálás után)
 A keresztény ember reménye
 Rajtam kívül ne legyenek más isteneid!
 (Babona – bálványimádás – jóslás – mágia)
 Istent mindennél jobban szeretem!
 Beszélőviszony az Istennel
 (Az ima – áldozat – ígéretek – fogadalmak)
 Naponta imádkozunk
 (Szóbeli ima, elmélkedés, szentírásolvasás, lelkiolvasmány)
 Miért hiszek Istenben?
 (Akik nem hisznek Istenben: vallástalanság, ateizmus, scientológia...)
 Miért vagyok keresztény?
 (Akik nem hisznek Jézus Krisztusban: zsidók, mohamedánok, unitáriusok, jehovatanúk)
 Miért vagyok katolikus?
 (Akik nem vállalják az Eukarisztikus közösséget: történelmi egyházak, szekták)
 Az Úr neve szent
 („Isten nevében”, a keresztény név, az eskü)
 Isten nevét hiába ne vedd!
 (Az Úr nevének hamis használata, káromkodás, átkozódás, hamis eskü)
 Az Úr napját szenteld meg!
 (A szombat napja – a feltámadás napja – a vasárnap megszentelése)
 Részt veszünk a szentmisén
 (Hogyan vegyünk részt?)
 Minden szentmisén áldozunk
 (Hogyan segít a szentáldozás az istengyermeki életben?)
 Fegyelmezetten élek
 (Önnevelés, önmegtagadás, böjt – bűnbánati napok: péntek, nagyböjt...)
 Rendszeresen gyónunk
 (Milyen lelkitükröt használjunk, mikor menjünk gyónni, lelkivezetés)

5. témakör: Szeresd embertársadat (A Tízparancsolat)

Javasolt óraszám: 16
 Minden ember felebarátunk
 (Testvér, rokon, barát, iskola-, munkatárs, felebarát)
 Férfinak és nőnek teremtette...
 (A tisztaság hivatása – a tisztaság különböző életformái – a tisztaság elleni vétkek – lányok, fiúk kapcsolata)
 A házastársi szeretet
 (Felbonthatatlanság – hűség – gyermekáldás – a házasság méltósága)
 A család Isten tervében
 (A családtagok kötelességei, a szeretet helyes sorrendje, otthoni munka...)

A polgárok és a vezetők kötelességei

(Hazaszeretet, részvétel a közéletben)

Ne ölj! Az emberi élet tisztelete

(Testi és lelki egészségünk védelme – közlekedési szabályok – mértékletesség – káros szenvedélyek – botránkoztatás – abortusz – eutanázia – öngyilkosság)

Ellenségeinket is szeretjük

(Jogos önvédelem, szándékos emberölés, forradalom, háború)

Élet az igazságban: Ne hazudj, mások becsületében kárt ne tégy!

(Igazság és igazságosság)

A személyek méltóságának a tisztelete

(Becsület, alázatosság, a béke megőrzése, a megholtak tisztelete)

A tájékoztatás igazsága

(Tömegtájékoztatás, kultúra, ismeretterjesztés, művészetek)

A személyek és tulajdonuk tisztelete

(Mások javainak megbecsülése – társadalmi igazságosság – a teremtés teljességének tisztelete)

Dolgozz becsületesen!

(Részvétel a közterhekben: adó, társadalmi munka...)

Ajándékozó szeretet

(Alamizsna, karitás, egymásra figyélés, jó emberi kapcsolatok)

A szabadidő felhasználása

(Játék, sport, szórakozás...)

A szív megtisztítása

(A jó szándék, harc a tisztaságért, maradj meg az egyszerűségben az ártatlanságban...)

Ne kívánd...

(Vágyaink fegyelmezése, a lélek vágyai, az anyagi érdekektől való függetlenség, szerénység – irigység)

6. témakör: Bérnálásra készülünk

Javasolt óraszám: 10

Miért vagyok keresztény?

(„Úgy szerette Isten a világot..” Jn 3,16-17)

Az istengyermeki, kegyelmi élet (Jn 15,1-11)

Kit nevezünk nagykorú, felnőtt kereszténynek?

A hívő világnézet alapjai

(„Legyetek készen, hogy megválaszoljatok...” 1Pét 3,15)

Krisztus követése és a keresztény önművelés

(Tanúságtevő élet)

Szerepem és helyem az Egyházban

(Az egyetemes papság)

Az első pünkösöd – az első bérnálás

A Szentlélek tevékenysége az Egyház életében

(A félnék apostolok bátor hitvallók lettek lásd. ApCsel)

A Szentlélek ajándékai

(„Ki-ki azért kapja, hogy használjon vele.” 1Kor 12,7)

A bérnálás szertartása

(Ki bérnálhat? Hogyan bérnál a püspök? Ki lehet bérmaszülő?)

Szabadon felhasználható óra: 0

IV. Módszer

Ebben az évfolyamban a Katekizmusban megfogalmazott és megismert erkölcsi törvények segítségével rá kell vezetnünk tanítványainkat arra, hogy Isten törvényei a természettörvények mindig időszerűek. Ne csupán száraz előadást tartson a tanár, hanem a tanulók is aktív részesei legyenek az órának. Adjunk lehetőséget arra, hogy az őket érdeklő problémákat felvethessék, kérdéseikre mindig kapjanak kielégítő választ.

A tantárgy tanításához ajánlott irodalom:

A Katolikus Egyház Katekizmus	
Tartsd meg a parancsokat!	(Bajtai Zsigmond)
Újszövetségi Szentírás	
Hitünk és életünk	(OHB – Szt. István Társulat)
Találkozás a kereszténységgel	(Tomka Ferenc)
Kérdezz-felelek a szektákról	(Logosz Munkacsoport)
Bérmálásra készülünk	(Dr. Hetény János)
saját jegyzet	

V. Követelmények

Ismerje az alapvető erkölcsi fogalmakat: törvény, lelkiismeret, felelősség, bűn, önismeret, önnevelés. Legyen helyes önismerete. *Tudatosan, lelkiismeretesen élje saját keresztény életét.* Készségesen segítsen rászoruló embertársának. Tudatosan keressék a nekik megfelelő katolikus közösséget. Rendszeresen és felnőtt módon végezzék el a szentgyónásukat. Ismerjék a Tízparancsolatot és azt helyesen értelmezzék. A bérmálásra készülve érjen meg benne – a korának megfelelő szintű – tudatos döntés Jézus követésére. *Saját maga akarjon megbérmálkozni és ne csak azért bérmálkozzon, mert a többiek is most bérmálkoznak.*

A témakörökhöz tartozó katekizmus kérdések:

45. * Ki az ember?
46. Milyenek teremtette Isten az embert?
47. * Mi az emberi méltóság alapja?
48. * Mi rontotta meg az emberek életét?
49. * Mi lett az eredeti bűn következménye?
50. * Hogyan könyörült meg Isten az embereken?
51. * Ki váltotta meg a világot?
52. * Hogyan valósul meg bennünk a megváltás műve?
214. * Mi a házasság szentsége?
215. * Milyen kegyelmet ad Krisztus a házastársaknak?
216. * Miért nevezzük a keresztény családot családgyháznak?
217. * Mi teszi boldoggá a házasságot?
218. * Melyek a keresztény házasság lényeges tulajdonságai?
219. * Kik köthetnek házasságot?
220. * Hogyan kell a házasság szentségének felvételére készülni?
221. * Mikor érvényes a katolikusok házasságkötése?
222. * Mi a vegyes házasság?
223. * Mi a nehézsége a vegyes házasságnak?
224. * Mikor engedi meg az Egyház a vegyes házasságot?
225. * Mikor érvényes egy katolikus és egy meg nem keresztelt házassága?
226. * Köthet-e újabb házasságot az, akinek érvényes házassága van?
229. Mi következik keresztény hitünkéből?

230. * Mire hív meg Isten mindnyájunkat?
231. Mit jelent a keresztyén életszentség?
232. Milyen lelkiületet kíván Krisztus követése?
233. * Mi jelent az ember szabadsága?
234. * Mit jelent a keresztyén ember szabadsága?
235. Mi korlátozza az ember szabadságát?
236. Ki szerezte meg nekünk az igazi szabadságot?
237. Mit jelent az erkölcs?
238. Mikor jó a cselekedet?
239. * Szabad-e a jó érdekében rosszat tenni?
240. * Mi a lelkiismeret?
241. * Hogyan alakítjuk ki magunkban a helyes lelkiismeretet?
242. Mik a jó cselekedetek?
243. Mit alakít ki bennünk a jó cselekedetek gyakorlása?
244. Mi az erény?
245. Melyek az isteni erények?
246. * Mi a hit?
247. * Mi a remény?
248. * Mi a szeretet?
249. Melyek a sajátosan krisztusi erények?
250. Melyek a sarkalatos erények?
251. Mikor gyümölcsözőek cselekedeteink az üdvösségre?
252. * Mi a bűn?
253. * Ki követ el bűnt?
254. Hányféleképpen követünk el bűnt?
255. Egyenlő-e minden bűn?
256. * Ki követ el halálos bűnt?
257. Milyen kárt okozunk magunknak a halálos bűnnel?
258. * Ki követ el bocsánatos bűnt?
259. * Miért veszélyes a bocsánatos bűn?
260. * Melyek a legveszélyesebb bűnös hajlamok?
261. * Melyek az égbekiáltó bűnök?
262. Ki vétkezik a Szentlélek ellen?
263. Mi kísért minket bűnre?
264. Hogyan győzhetjük le a kísértést?
265. * Mi lehet bűnre vezető alkalom?
266. * Miért van szükség közösségi életre?
267. * Melyek a legfontosabb közösségek?
268. * Mi a hatalom és a tekintély célja Isten terve szerint?
269. * Részt kell-e vennie a keresztyén embernek a politikai és közéletben?
270. * Hogyan kell a politikai hatalmat gyakorolni?
271. * Mi a keresztyén politikus hivatása?
272. * Mi az állam feladata?
273. * Mi a közjó?
274. * Mi a szolidaritás?
275. Mi a törvény a Szentírás szerint?
276. Milyen erkölcsi törvényeket ismerünk?
277. * Mi a természeti törvény?
278. Mi az ószövetségi törvény?
279. Mi az újszövetségi törvény?

280. * Mi a kegyelem?
281. * Mit cselekszik Isten lelkünkben a megszentelő kegyelem által?
282. Mikor kapjuk meg először a megszentelő kegyelmet?
283. Meddig marad meg bennünk a megszentelő kegyelem?
284. * Mit cselekszik Isten lelkünkben a segítő kegyelem által?
285. * Hogyan és mit tanít nekünk az Egyház?
286. * Hogyan szól az Egyház öt parancsolata?
287. Melyek a kötelező egyházi ünnepek?
288. * Hogyan kell az Anyaszentegyház ünnepeit megszentelni?
289. Hogyan kell a vasárnapi és ünnepi szentmisén részt venni?
290. * Hogyan kell a pénteki bűnbánati napokat megtartani?
291. * Mikor van kötelező hústilalom?
292. * Mit jelent a szigorú böjt?
293. * Mikor van szigorú böjt?
294. * Kik vannak felmentve a böjt és a hústilalom alól?
295. Mikor kezdődik és meddig tart a húsvéti szentgyónás és szentáldozás ideje?
296. * Miért kell a katolikusoknak egyházi házasságot kötniük?
297. * Mit jelent az, hogy „gyermekedet katolikus módon neveld”?
298. * Milyen anyagi kötelezettségeink vannak Egyházunk iránt?
299. * Hogyan teljesítjük anyagi kötelezettségeinket Egyházunk iránt?
300. * Hogyan szól a főparancs?
301. * Mikor szeretjük Istent mindennél jobban?
302. * Hogyan szól Isten tízparancsolata?
303. * Mire kötelez minket Isten első parancsolata?
304. * Mikor imádjuk Istent?
305. * Mikor szolgálunk Istennek?
306. Ki vétkezik Isten imádása ellen?
307. Ki vétkezik babonával?
308. Kit nevezünk bálványimádónak?
309. * Kit nevezünk ateistának?
310. * Kik a szentek?
311. * Kit tisztelünk a szentek közül leginkább?
312. Miért tartjuk tiszteletben a szentképeket és az ereklyét?
313. * Mire kötelez minket Isten második parancsolata?
314. * Ki vétkezik Isten második parancsolata ellen?
315. * Ki káromkodik?
316. Ki átkozódik?
317. Ki esküszik?
318. Ki esküszik vétkesen?
319. * Mire kötelez minket Isten harmadik parancsolata?
320. Hogyan kell a vasárnapot megszentelnünk?
321. * Ki vétkezik Isten harmadik parancsolata ellen?
322. Mikor szabad vasárnap is dolgozni?
323. * Mikor szeretjük magunkat helyesen?
324. * Ki a felebarátunk?
325. * Mikor szeretjük úgy felebarátunkat, mint magunkat?
326. Miért kell minden embert szeretnünk?
327. * Miért kell ellenségeinket is szeretnünk?
328. * Miben nyilvánul meg leginkább a felebaráti szeretet?
329. * Mire kötelez minket Isten negyedik parancsolata?

330. Miért kell szüleinket tisztelnünk és szeretnünk?
331. * Szüleinken kívül még kiknek kell engedelmeskednünk?
332. * Kiknek nem szabad engedelmeskednünk?
333. * Mi a szülők és előljárók kötelessége?
334. * Mire kötelez minket Isten ötödik parancsolata?
335. * Melyek a testi élet ellen elkövetett leggyakoribb bűnök?
336. * Melyek a lelki élet ellen elkövetett leggyakoribb bűnök?
337. * Melyek az emberiség ellen elkövetett legsúlyosabb bűnök?
338. Mi kötelez minket az ártatlanok védelmére?
339. * Szabad-e életünket kockáztatni vagy feláldozni?
340. Jogos-e az önvédelem?
341. * Mire kötelez minket Isten hatodik parancsolata?
342. * Mit jelent a tiszta élet?
343. Miért nagyon fontos a tiszta élet?
344. * Mi a paráznaság?
345. * Ki vétkezik Isten hatodik parancsolata ellen?
346. * Mi Isten elgondolása a szerelemről és a házasságról?
347. * Miért érték az Egyházban az önként vállalt szüzesség?
348. * Mire kötelez minket Isten hetedik parancsolata?
349. * Köteles-e az ember dolgozni?
350. * Milyen kötelességei vannak a munkaadónak?
351. * Mire kötelez minket az anyagi javak birtoklása?
352. * Mi a kötelességünk a teremtett világ iránt?
353. * Ki vétkezik Isten hetedik parancsolat ellen?
354. Ki károsítja meg felebarátját?
355. * Mire kötelez minket Isten nyolcadik parancsolata?
356. * Ki vétkezik Isten nyolcadik parancsolata ellen?
357. * Ki vétkezik hazugsággal?
358. Mi a kötelességünk a ránk bízott titokkal kapcsolatban?
359. * Mi a kötelessége a hírközlés felelőseinek?
360. * Ki tesz kárt felebarátja becsületében?
361. Mi a különbség a megszólás és a rágalom között?
362. * Ki köteles kártérítésre?
363. * Mire kötelez minket Isten kilencedik parancsolata?
364. * Ki vétkezik Isten kilencedik parancsolata ellen?
365. * Mire kötelez minket Isten tizedik parancsolata?

8. évfolyam (6 + 6): Az Újszövetség, Isten üdvösségtervének beteljesedése (Introdukción)

I. Elöljáróban

A tanulók az eddigi hitoktatásban már igen sok újszövetségi részlettel megismerkedhettek. Ebben az évben ezeket az ismereteket kell megszerezni, *beilleszteni egyéb ismereteik közé*, melyeket más tantárgyak tanulása során szereztek, mint pl. az irodalom, történelem stb. tanulása során. El kell érniük, hogy ezek az ismeretek, mint apró mozaikképek, egységes egészé álljanak össze, megsejtetve velük Isten üdvözítő tervének lényegét és annak beteljesülését. Így vezethetjük el őket a keresztény nagykorúság szentségéhez, amikor tudatosan elkötelezik magukat Jézus Krisztus követésére és csatlakoznak Egyházához.

II. Cél és feladatrendszer

a) **Oktatási cél:** A újszövetségi Szentírára vonatkozó ismeretek megalapozása, az apostoli levelek és az evangéliumok jelentősége az ősegyház életében. Kialakuló hívő világnézetükben válják tudatossá, hogy *az Egyház tanításában hűségesen őrzi és adja tovább az apostolok tanítását*, a Jézustól kapott kinyilatkoztatást. A szemelvények tükrében bemutatjuk, hogy az első keresztények miként ismerték fel Jézus Krisztusban a megígért Messiást, az Urat, hogy tapasztalták meg az ószövetségi jövendölések beteljesülését. Megtanítjuk őket, hogyan kell értelmezniük az Úr Jézus példabeszédeit és csodáit, hogy minként váltsák életre Jézus tanítását.

b) **Nevelési cél:** A bérnálásra való felkészítés: tudatosan építse hívő világnézetét, *alakítsa életét Jézus tanítása szerint, és találja meg helyét és feladatát az Egyházban*, saját egyházközségében. A szemelvények megfelelő alkalmazásával segítjük a tanulót abban, hogy bátran nyíljon meg az életében jelenlévő Jézus Krisztus felé és tudatosan kövesse őt, aki által utunk van az Atyához.

A tanterv 37 tanítási hétre, heti 2 órával, 74 tanítási órára készült.

III. Témakörök

1. témakör: Általános bevezető az újszövetségi Szentírás olvasásába

Javasolt óraszám: 8

A Jézusról szóló tanúságtétel

(Az örömhírt hirdető ősegyház)

Az örömhír lényege

(Jézus Krisztus feltámadt, megváltott és üdvözít minket)

Az első írásos tanúságtételek

Irodalomtörténeti bevezető az Újszövetségbe

(Sugalmazás, keletkezés és műfajok)

Az újszövetségi Szentírás eredeti szövege és fordításai

Hogyan jutunk el a Szentírás megértéséhez?

Mely könyvek tartoznak az újszövetségi Szentíráshoz?

Hogyan olvassuk a Szentírást?

2. témakör: A Krisztus-esemény

Javasolt óraszám: 21

A Krisztus-esemény

(A húsvéti misztérium vö. MKK 126. kérd.)

- Az evangéliumi örömhír négyszeres változatban
(Szinoptikus kérdés)
- Jézus életének külső adatai
(Jézus születésének időpontja és az időszámítás, mikor ünnepeljük...)
- Jézus születése Máté és Lukács evangéliuma alapján
(A megtestesülés misztériuma)
- A Megváltó édesanyja
- Jézus tanítása a Mennyei Atyáról
(Pl. hegyi beszédben, János evangéliuma alapján)
- Jézus megkísértése
(Mindenkiben hasonlónak lett hozzánk, a bűnt kivéve)
- Jézus az Atya akaratának teljesítője
(János evangélium alapján)
- Jézus tanítása az Isten országáról
(Példabeszédek)
- A hegyi beszéd
(Jézus az ószövetségi törvény magyarázója és beteljesítője)
- Jézus új törvénye
(Úgy szeressétek egymást...)
- Jézus az élet Ura
(Lázár, Jairus leánya és a naimi özvegy fiának feltámasztása)
- Jézus tettei, csodái az evangéliumok alapján
(Jézus messiási öntudata)
- Mit szenvedett értünk Jézus?
(Engedelmes volt mindhalálig – Passió)
- Jézus önként áldozta fel életét értünk
(Az utolsó vacsora, a megváltás misztériuma)
- „Ez az ember valóban Isten Fia volt!” (Mt 27,54)
(Jézus valóban meghalt)
- Találkozás a feltámadt Jézussal (Lk 24,13-35)
- A feltámadás tanúi
(Az evangéliumi híradások összevetése, és 1Kor 15,1-11)
- Jézus mennybemenetele
(Az apostolok küldetése)
- Kicsoda Jézus?
(Összefoglalás: Jézus valóságos ember, több mint ember, Isten Fia)
- A húsvéti misztérium
(Összefoglalás, Jézus halála és feltámadása az evangéliumok alapján)

3. témakör: Az első pünkösd és az ősegyház (ApCsel)

- Javasolt óraszám: 8
- Az Apostolok Cselekedeteinek könyve
(Irodalomtörténeti bevezetés)
- Jézus mennybemenetele
- A Szentlélek eljövetele
- Az első keresztyének élete
- Keresztyének Palesztinában
- Saul megtérése
- A pogány misszió és az első zsinat
- Pál apostol útjai

4. témakör: A pogány misszió és Pál apostol levelei

Javasolt óraszám: 11

Miért írt leveleket Pál apostol?

(Irodalomtörténeti bevezetés)

A római levél

(A megigazulás kérdése)

A korintusi levelek

(A közösségi élet problémái, Eukarisztia, a feltámadás tanúi)

A galata levél

(Csak egyetlen evangélium van)

Az efezusi levél

(A megváltás krisztusi műve)

A kolosszei levél

(A megváltás krisztusi műve)

A filippi levél

(Krisztus megalázta magát)

A tesszalóniki levelek

(Krisztus második eljövetele)

A pasztorális levelek

(Isten egyetemes üdvözítő akarata, egyházi elöljárók rendelése)

A Filemonhoz írt levél

(A rabszolgaság kérdése)

A zsidókhöz írt levél

(Krisztus főpapsága és megváltó áldozata)

5. témakör: A „katolikus” levelek és a Jelenések könyve

Javasolt óraszám: 9

Mit jelent, hogy „katolikus” levél?

(Irodalomtörténeti bevezetés)

Jakab apostol levele

(A hit cselekedet nélkül holt)

Péter apostol levelei

(Kitartás a hitben, Krisztus második eljövetele)

János apostol levelei

(Isten a Szeretet)

Júdás apostol levele

(Óvás a tévtanítóktól)

Az apokaliptikus irodalom

(Irodalomtörténeti bevezetés)

Látomás a Gonoszság és Isten szolgálóinak küzdelmeiről (Jel 12)

Látomás az Isten Bárányáról (Jel 5)

Látomás a mennyei Jeruzsálemről, az új égről és az új földről (Jel 21)

Mit tudunk az apostolok további életéről?

6. témakör: Bérnálásra készülünk

Javasolt óraszám: 10

Miért vagyok keresztény?

(„Úgy szerette Isten a világot..” Jn 3,16-17)

Az istengyermeki, kegyelmi élet (Jn 15,1-11)

Kit nevezünk nagykorú, felnőtt kereszténynek?

A hívő világnézet alapjai

(„Legyetek készen, hogy megválaszoljatok...” 1Pét 3,15)

Krisztus követése és a keresztény önművelés

(Tanúságtevő élet)

Szerepem és helyem az Egyházban

(Az egyetemes papság)

Az első pünkösöd – az első bérmálás

A Szentlélek tevékenysége az Egyház életében

(A félenk apostolok bátor hitvallók lettek lásd: ApCsel)

A Szentlélek ajándékai

(„Ki-ki azért kapja, hogy használjon vele.” 1Kor 12,7)

A bérmálás szertartása

(Ki bérmálhat? Hogyan bérmál a püspök? Ki lehet bérmaszülő?)

Szabadon felhasználható óra: 7

IV. Módszer

Ebben az évfolyamban az újszövetségi Szentírást olvasva és magyarázva rá kell vezetnünk tanítványainkat arra, hogy Jézusban felismerjék *Isten üdvözítő szeretetét, és azt egész életükkel viszonzni akarják*. Tehát nemcsak tanulunk a Szentírásról, hanem az életünket is Jézus tanítása szerint akarjuk alakítani. Jézus az Atya akaratát teljesítve beteljesítette Isten üdvözítő tervét. Mi engedelmességünkkel, Jézus-követésünkkel lehetünk annak részesévé. Vö. „...testemben kiegészítem, ami Krisztus szenvedéséből hiányzik, testének, az Egyháznak javára.” (Kol 1,24)

Feltétlenül szükséges, hogy minden tanulónak legyen saját Szentírása – ami tényleg az övé –, amit magával hoz a hittanórára.

A tantárgy tanításához ajánlott irodalom:

Magyar Katolikus Katekizmus

Újszövetségi Szentírás

Hitünk és életünk

(OHB – Szt. István Társulat)

A Biblia üzenete

(Mária Iskolatestvérek)

Így értsd az Újszövetséget

(Solt J.)

Bevezetés az Újszövetségbe

(OMC)

Bérmálásra készülünk

(Dr. Hetény János)

saját jegyzet

V. Követelmények

A nyolcadik osztály végére minden tanulónak ismernie kell az Újszövetségi Szentírás felépítését és legfontosabb tanításait, nem mint betanult értekezéseket, hanem mint olvasásból ismert dolgokat. Ezért kell őket arra készítenünk, hogy *saját Szentírásukat rendszeresen olvassák*. Ismerjék az egyes könyvek a szerzőit, az evangélistákat és az apostolokat. Az evangéliumok alapján legyen tisztában a Krisztus-esemény lényegével, ismerje Jézus életét, tanítását, küldetését. Az ApCsel alapján ismernie kell az Egyház születését és az első keresztények életét. Az apostolok levelei alapján ismerje az Egyház növekedése során felmerülő problémákat, és tanuljon az azokra adott apostoli útmutatásokból. A bérmálásra készülve érjen meg benne – a korának megfelelő szintű – *tudatos döntés Jézus követésére*. Saját maga akarjon megbérmálkozni és ne csak azért, mert a többiek is most bérmálkoznak.

A témakörökhöz tartozó katekizmus kérdések:

1. Miért élünk a világon?
2. Hogyan szerette Isten a világot?
3. Hogyan viszonyozzuk Isten szeretetét?
4. Mit kell hinnünk?
5. Mi a kinyilatkoztatás?
6. Mit üzent Isten az embereknek?
7. Miért nem várunk új kinyilatkoztatást?
8. Kire bízta Jézus Krisztus a kinyilatkoztatást?
9. Hogyan adja tovább az Anyaszentegyház a kinyilatkoztatást?
10. Mi a Szentírás?
11. Honnan tudjuk, hogy mely könyvek tartoznak a Szentírásba?
12. Mi a sugalmazás?
13. Hány részre osztjuk a Szentírás könyveit?
14. Mi a Szenthagyomány?
15. Ki magyarázza tévedés nélkül a Szentírást és a Szenthagyományt?
16. Melyik vallásban található meg a teljes kinyilatkoztatás?
17. Milyen vallásúak vagyunk?
18. Mi az apostoli hitvallás?
19. Mit vallunk meg az apostoli hitvallásban?
20. Hogyan szól az apostoli hitvallás?
21. Hány Isten van?
22. Hogyan nevezzük a három isteni személyt egy szóval?
23. Honnan tudjuk, hogy az egy Isten három személy?
24. Ki az Isten?
25. Milyen az Isten?
26. Hol van az Isten?
27. Miért nem látjuk Istent földi életünkben?
28. Honnan tudjuk, hogy van Isten?
29. Értelmünkkel miből ismerhetjük fel Istent?
30. Mit tud az Isten?
31. Mit tehet meg az Isten?
32. Mit akar az Isten?
33. Milyen irántunk az Isten?
34. Ki teremtette a világot?
35. Miért teremtette Isten a világot?
36. Hogyan teremtette Isten a világot?
37. Mit tesz Isten a világgal?
38. Hogyan gondoskodik Isten az emberekről?
45. Ki az ember?
46. Milyennek teremtette Isten az embert?
47. Mi az emberi méltóság alapja?
48. Mi rontotta meg az emberek életét?
49. Mi lett az eredeti bűn következménye?
50. Hogyan könyörült meg Isten az embereken?
51. Ki váltotta meg a világot?
52. Hogyan valósul meg bennünk a megváltás műve?
53. Kicsoda Jézus Krisztus?
54. Mit jelent Jézus neve?

55. Mit jelent a Krisztus szó?
56. Hogyan lett a Fiúisten emberré?
57. Miért lett a Fiúisten emberré?
58. Jézus Krisztus Isten vagy ember?
59. Kit választott ki Isten, hogy a Megváltó anyja legyen?
60. Milyen ajándékokat kapott Szűz Mária Istentől?
61. Ki volt Jézus Krisztus nevelőapja?
62. Hol született Jézus?
63. Hol nevelkedett Jézus?
64. Mikor kezdett Jézus tanítani?
65. Mivel kezdte tanítását Jézus?
66. Mi az Isten országa?
67. Mit tanított az Úr Jézus?
68. Mit tanít Jézus Istenről?
69. Minek nevezzük az Úr Jézus tanítását?
70. Hogyan váltott meg minket Jézus?
71. Milyen fájdalmakat vállalt értünk Jézus élete utolsó napjaiban?
72. Miért szenvedett és halt meg Jézus?
73. Van-e értelme a szenvedésnek?
74. Kénytelen volt-e Jézus szenvedni?
75. Mikor ünnepeljük Jézus kereszthalálát?
76. Mit jelent az apostoli hitvallásban, hogy Jézus „alászállt a poklokra”?
77. Mit tett Jézus halála után harmadnapon?
78. Mit jelent számunkra Jézus feltámadása?
79. Mit jelent az, hogy Jézus fölment a mennybe?
80. Mit jelentenek ezek a szavak: „ott ül a mindenható Atyaisten jobbján” ?
81. Mikor jön el ismét Jézus?
82. Miért jön el Jézus a világ végén?
83. Mit tesz velünk Isten a világ végén?
84. Ki a Szentlélek?
85. Mikor szállott a Szentlélek az apostolokra?
86. Miért jött el a Szentlélek?
87. Hogyan munkálkodik a Szentlélek az Egyházban?
88. Mi az Anyaszentegyház?
89. Ki alapította az Anyaszentegyházat?
90. Miért alapította az Úr Jézus az Egyházat?
91. Kihez szól az Egyház küldetése?
92. Hány Egyházat alapított Jézus Krisztus?
93. Mit jelentenek a különböző rítusok az Egyházban?
94. Milyen rítusú katolikus keresztények élnek Magyarországon?
95. Melyek Jézus Krisztus Egyházának lényeges tulajdonságai?
96. Kik tanítják az Egyházban tévedés nélkül az igaz hitet?
97. Miben nem tévedhet az Egyház?
98. Mi biztosítja az Egyház tévedhetetlenségét?
99. Milyen Egyházat alapított Jézus Krisztus?
100. Kik tartoznak a Katolikus Egyházhoz?
101. Ki zárja ki magát az Egyház közösségéből?
102. Ki az Anyaszentegyház feje?
103. Kit tett Jézus Krisztus az Anyaszentegyház alapjává?
104. Mi a római pápa?

105. Kik az Egyház püspökei?
106. Kik segítik a püspököket küldetésükben?
107. Mi a küldetése a világi híveknek az Egyházban?
108. Kik a szerzetesek?
109. Mire irányítja az Egyház figyelmét a szerzetesi életforma?
110. Mit jelent a szentek közössége?
111. Kik tartoznak a szentek közösségéhez?
112. Hogyan segítik egymást a zárandokegyház tagjai az üdvösség útján?
113. Mivel segíthetünk a tisztítóhelyen szenvedő lelkeken?
114. Mivel segítenek minket az üdvözültek?
115. Mit tanít az apostoli hitvallás a bűnök bocsánatáról?
116. Mi történik az emberrel, amikor meghal?
117. Hogyan nevezük a halál utáni ítéletet?
118. Mi lesz az ember sorsa a különítélet után?
119. Mi a mennyország, vagyis az üdvösség?
120. Kik jutnak a mennyországba?
121. Mit jelent a tisztítóhely?
122. Mi az örök halál, vagyis a kárhozat?
123. Kik jutnak a kárhozatra?
124. Hogyan nevezük a világ végén bekövetkező ítéletet?
125. Mi lesz az emberek sorsa az utolsó ítélet után?
126. Mi a húsvéti misztérium?
141. Mi a keresztség?
148. Mi a bérálás?
149. Ki bérálhat?
150. Hogyan bérál a püspök?
151. Ki bérálkozhat?
152. Mi a bérmaszülő kötelessége?
154. Mi az Eukarisztia, vagyis az Oltáriszentség?
155. Miért alapította az Úr Jézus az Eukarisztiát?
156. Mikor alapította az Úr Jézus az Eukarisztiát?
157. Mit tett az Úr Jézus e szavakkal: „Ez az én testem, ez az én vérem”?
158. Hogyan van jelen Jézus az Oltáriszentségben?
159. Kiknek adott az Úr Jézus hatalmat, hogy a kenyeret és a bort testévé és vérévé változtassák át?
160. Mikor változtatják át a püspökök és a papok a kenyeret és a bort az Úr Jézus testévé és vérévé?
161. Mi a szentmise?
165. Hogyan veszünk részt a szentmisén?
166. Mi történik, amikor áldozunk?
178. Mi a bűnbocsánat szentsége?
198. Mi a betegek kenete?
206. Mi az egyházi rend?
207. Hányféle módon lehet részesülni Krisztus papságában?
208. Melyek az egyházi rend szentségének fokozatai?
209. Mire kapnak küldetést és hatalmat a felszentelt püspökök?
211. Mi a papok feladata?
212. Kinek van papi hivatása?
213. Mi a diakonusok feladata?
229. Mi következik keresztény hitünküből?

230. Mire hív meg Isten mindnyájunkat?
231. Mit jelent a keresztény életszentség?
232. Milyen lelkületet kíván Krisztus követése?
233. Mi jelent az ember szabadsága?
234. Mit jelent a keresztény ember szabadsága?
235. Mi korlátozza az ember szabadságát?
236. Ki szerezte meg nekünk az igazi szabadságot?
237. Mit jelent az erkölcs?
238. Mikor jó a cselekedet?
239. Szabad-e a jó érdekében rosszat tenni?
240. Mi a lelkiismeret?
241. Hogyan alakítjuk ki magunkban a helyes lelkiismeretet?
266. Miért van szükség közösségi életre?
267. Melyek a legfontosabb közösségek?
269. Részt kell-e vennie a keresztény embernek a politikai és közéletben?
274. Mi a szolidaritás?
275. Mi a törvény a Szentírás szerint?
280. Mi a kegyelem?
281. Mit cselekszik Isten lelkünkben a megszentelő kegyelem által?
284. Mit cselekszik Isten lelkünkben a segítő kegyelem által?

9. évfolyam: Isten üdvözítő tervének megvalósulása az Egyház történelmében

I. Elöljáróban

A középiskolás korúakkal való (katekézis) foglalkozás nevelői és oktatói célja röviden megfogalmazva: a fiatalok elvezetése a nagykorú kereszténységre, *az öntudatos hitre és a Jézus mellett elkötelezett döntésre, hogy a felnőtt keresztény közösség tagjává legyenek.* Ebben az évfolyamban ez a cél jelöli meg az egyháztörténelem tanításának céljait és feladatait. A tanulók az eddigi hitoktatás során az Egyház történelmének sok apró részletével megismerkedhettek. Az egyházfogalom alapvető elemeiről is tanultak már. Most kell ezeket egységes képpé formálni, amikor már kezd kialakulni történelemszemléletük, és *az Egyház életét is el tudják helyezni a történelemben.* A hittanár feladata az is, hogy a hittanórán kívül megszerzett történelmi ismereteket is hívó szemmel gondolják újra, és azokat a hit fényében értelmezzék. Elengedhetetlen, hogy a gyermekekben ellentmondásmentes kép éljen Jézus Egyházáról. Az egyháztörténelem tanításának feladatait, céljait a Kateketika jegyzet így fogalmazza meg: „Az egyháztörténelem tanításának célja tehát az üdvösségtörténettel kapcsolatban a fentebb mondottakon kívül:

1. bemutatni konkrétan, hol és hogyan él tovább Isten üdvözítő szeretete a mai világban: a gondviselés »kitapintása«;
2. a történelem tanítása által helyes egyházfogalom és egyháztudat »sentire cum ecclasia« kialakítása;
3. bemutatni, hogy az Egyház Jézus Krisztus életét éli és művét folytatja, amikor az ő rendeléséből kiosztja a kegyelmet és folyamatosan teljesíti küldetését, az evangélium hirdetését az egész világon;
4. bemutatni, hogy az Egyház Krisztus közössége, amelyben az Ő élete jelenik meg és lesz jelenvaló a világ végezetéig;
5. bemutatni, hogy Jézus tanítása mindig megvalósítható, igaz, olykor csak bátor hitvallás – akár a vértanúság – vállalása árán;
6. bizonyítani, hogy a mai Egyház, amelynek mi is tagjai vagyunk, lényegében ugyanaz, mint amit Krisztus alapított, vagyis az Egyház kezdettől fogva egyetemes, apostoli és szent; – Természetesen nem hallgathatjuk el az Egyház tagjainak bűneit sem, nem kell mindenkit »fehérre mosni«. Az Egyházzal alkotott reális képhez hozzátartozik az is, hogy az az úton levők közössége, mégpedig gyarló emberekből álló közössége, amely mindig megújulásra szorul – *Ecclesia semper reformanda* –, s nem kell az aratás előtt kitépni a konkolyt a búza közül, ahogy pedig sokan szeretnék. Ügyelni kell a helyes szóhasználatra, hogy mikor mondjuk: »az Egyház« tett vagy tanított valamit, és mikor mondjuk: »X.Y. pápa, püspök...« tett vagy tanított valamit;
7. apologetikai szempontból megbízhatóan eligazítani a tanulókat az egyháztörténelem »problematikus« pontjaival kapcsolatban;
8. bemutatni, mit tett az Egyház (nemcsak a papok és szerzetesek) a társadalom javára: természettudományok, iskolázás, nevelés, karitatív művek...;
9. az eretnekmozgalmak tanulságainak levonásával rámutatni, hogy a mai »reformátorok« ötletei nem újdonságok, hanem többször megpróbált olyan javaslatok, melyek zsákutcába vezettek, eleve kudarcra vannak ítélve.”

II. Cél és feladatrendszer

a) **Oktatási cél:** A történelem tanulása folyamán a tanuló sajátítsa el azt a készséget, hogy a történelem eseményeit hívó szemmel nézze és értékelje. Lássa meg benne, hogy – *a történelem minden eseményében Isten üdvösségterve valósul meg;* – Krisztus él tovább

Egyházában, hogy Jézus Krisztus evangéliumának hirdetését és az emberek megszentelését esendő emberekre bízta, a történelemben vándorló Egyházat mégis a Szentlélek vezeti. Ismerje meg a magyar egyház történetének kiemelkedő személyeit és eseményeit.

b) **Nevelési cél:** Ismerje fel a történelmi eseményekben és saját életében Isten üdvözítő szeretetének és gondviselésének jeleit. (Az üdvtörténet a keresztény élet tanítómestere.) – Vállalja az Egyház történelmét, *érezzen együtt Egyházával* (sentire cum Ecclesia), vállaljon felelősséget Egyháza és az emberiség jövőjéért. Legyen meggyőződésévé, hogy Jézus tanítása minden történelmi helyzetben megvalósítható. Olvassák a szentek életét, és *válasszanak példaképet* közülük.

A tanterv 37 tanítási hétre, heti 2 órával, évi 74 órára készült.

III. Témakörök

1. témakör: Az Egyház Isten népe

Javasolt óraszám: 10

Bevezetés a keresztény történelemszemléletbe

Isten népének közössége Krisztus előtt

Az Egyház alapítása

(Az Egyház feladata Jézus művének folytatása)

Jézus terve Egyházáról

(Egy, szent, katolikus, apostoli)

A jövő győzedelmes Egyháza

Pünkösöd az Egyház születése, Péter apostol beszéde

Az apostoli egyház

(Az Egyház lényeges tulajdonságainak felismerése)

Az egyházüldözések kezdete

Az Egyház terjedése a Római Birodalomban

Az Apostoli Zsinat

2. témakör: Az Egyház ókorának történelme

Javasolt óraszám: 15

A Római Birodalom és az Egyház

A vértanúk vére a kereszténység magva

Az Egyház élete az üldözések idején

(Az Egyház kincsei, Szt. Lőrinc vértanú)

Az apostoli atyák – A hitvédő atyák

Az üldözések megszűnése

(Milánói ediktum)

A kereszténység államvallás

Az Egyház élete és szervezete a IV. században

Az első eretnekségek

(Szentháromság-tani és Krisztológiai tévedések)

Az egyetemes zsinatok

Az Egyház belső élete

(Az egyházi szervezet, liturgia...)

A keleti szerzetesek

Szent Benedek

Egyházatyák aranykora

A Római Birodalom bukása

3. témakör: A Egyház a középkorban

Javasolt óraszám: 19

Az Egyház missziós tevékenysége a népvándorlás korában

A barbár népek megtérése

Az Egyház a Keletrómai Császárságban

A Pápai Állam kialakulása és a Nyugatrómai Császárság

Az iszlám kialakulása és térhódítása, a keresztes háborúk

A magyar kereszténység kezdetei

A görög és latin egyház szétválása

A clunyi reform

VII. Gergely reformja és az investitúraharc

A középkori szerzetesek

(Szent Ferenc, Szent Domonkos)

Az Árpád-házi szentek

Az egyetemek, Aquinói Szent Tamás

A középkor művészete

Az Egyház megszentelő tevékenysége a középkorban

A középkori eretnekségek

A spanyol kereszténység és az inkvizíció

A pápák avignoni fogsága és a nyugati egyházszakadás

Az Egyház Magyarországon a reformáció előtt

A humanizmus és a reneszánsz

4. témakör: Az Egyház keresztény újkorban

Javasolt óraszám: 15

A hittérítés kezdete az Újvilágban

A reformáció kezdete

(Luther Márton)

A reformáció elterjedése Európában

(Vallásháborúk)

A Tridenti Zsinat (1545-1563) és a katolikus megújulás

A reformáció és a katolikus megújulás Magyarországon

(Pázmány Péter, Esterházy Miklós)

Az Egyház missziós tevékenysége

(Afrika és Távol-Kelet)

Az anglikán szakadás

A katekizmusok és a hitoktatás alakulása

(Borromeo Szent Károly, Kaniziusz Szent Péter)

A tudomány fejlődése

(Kepler, Kopernikus...)

Szerzetesek a megújulás szolgálatában

(Avilai Szent Teréz, Loyolai Szent Ignác, Néri Szent Fülöp, Kalazanci Szent József)

A pápaság helyzete a feudalizmus korában

A felvilágosodás fény- és árnyoldalai

A magyar katolicizmus a XVIII. században

Az Egyház szenvedése a francia forradalom idején

Beavatkozás az Egyház életébe

(Jozefinizmus, liberalizmus)

5. témakör: Az Egyház a XIX. és a XX. században

Javasolt óraszám: 13

A forradalom utáni katolikus megújulás

(Vianney Szent János, Hofbauer Kelemen, Don Bosco)

Az európai forradalmak és az I. Vatikáni Zsinat

A századforduló pápái

(XIII. Leó, X. Szent Pius)

Az Egyház Magyarországon a Kiegyezés után

Ökumenikus törekvések

A világháború és következményei az Egyház életére

(Materializmus, kommunizmus és ateizmus)

Pápák a két világháború között

(XV. Benedek, XI. Pius, XII. Pius)

A magyar egyházi élet megújulása

(Prohászka Ottokár, Eukarisztikus kongresszus)

A 2. világháború utáni pápák

(XXIII. János, VI. Pál, I. János Pál, II. János Pál)

A 2. világháború következményei

(Apor Vilmos vértanúsága, a kommunista egyházüldözés)

A katolikus iskolák és a hitoktatás helyzetének alakulása a francia forradalom után

(Európa országaiban és Magyarországon)

A II. Vatikáni Zsinat

Az Egyház helyzetének alakulása a kommunizmus bukása után

Szabadon felhasználható óra: 2

IV. Módszer

Ebben az évfolyamban a tanulók már harmadik éve tanulják az iskolában az egyetemes és a magyar történelmet. Ezért az egyháztörténelem tanítása során ki kell térni az iskolai történelem órákon felmerülő esetleges kérdésekre, problémákra. *A hívő ember ugyanis a hit fényében értelmezi a történelem minden eseményét.* A profán történelemírás elsősorban az események társadalmi és gazdasági rugóit keresi, s még a vallási mozgalmakban is ilyen indítékokat lát csupán. Tény, hogy a vallási mozgalmak mögött nem egyszer rejtőznek társadalmi és gazdasági problémák, mégsem szabad figyelmen kívül hagyni, hogy az élet eseményeire az emberek világnézeti meggyőződése és egyéni érdeke is rendkívüli hatással van. (Nemcsak a keresztény hívő meggyőződése, hanem pl. a nacionalizmus, a mohamedánok fanatizmusa, az uralkodók házassági politikája, a felvilágosodás...)

Az egyháztörténelem tanítása nem csupán az események és azok mozgató rugóinak hívő szemléletű tárgyalása, hanem egyben a mai életünk számára is tanulság. A történelem az élet tanítómestere, az egyháztörténelem a keresztény élet tanítómestere. Ezért az oktatás során, az egyes témák feldolgozásában a tanár feltétlenül térjen ki az alábbi szempontokra:

A világban megtapasztalható Isten üdvözítő szeretete, a gondviselés művei ma is „kitapinthatók” (pl. az 1989-es fordulat) – A helyes egyházfogalom és egyháztudat „sentire cum ecclesia” folyamatos fejlesztése, alakítása. – Mutassunk rá, hogy az Egyház Jézus Krisztus életét éli és művét folytatja. Az Egyház Krisztus közössége, amelyben az ő élete lesz jelenvalóvá a világ végezetéig. *A mai Egyház lényegében ugyanaz, mint amit Krisztus alapított,* egyetemes, apostoli és szent. – Mutassunk rá, hogy Jézus tanítása mindig megvalósítható, igaz olykor vértanúság kell hozzá. – Igazítsuk el a tanulókat az egyháztörténelem „problematikus” pontjaival kapcsolatban. Nem ítéldhetjük meg a régi korok másként gondolkodó embereit a mai ismereteink szemüvegén keresztül. – Pl. Szent István és

Szent László király kemény törvényei és intézkedései. – Az internáló táborok kegyetlenkedéséhez képest az inkvizíció börtönei szanatóriumok voltak. – Jó felhívni a figyelmet arra, hogy mit tett az Egyház a társadalom javára: természettudományok, iskolázás, nevelés, karitatív művek... – Az Egyház ma is megújulásra szorul, de érdemes figyelembe venni az eretnekmozgalmak tanulságait, a mai „reformátorok” ötletei nem újdonságok, s amint az eretnekségek története mutatja, zsákutcába vezettek. Az egyháztörténelmi ismereteknek arra kell készítenie minket, hogy hűségesek legyünk az Egyházhoz, s állandóan munkálkodjunk saját megújításunkon, amint ezt pl. a reformot önmagukon kezdő szerzet-alapítók is tették. Tudatosítani kell tanítványainkban, hogy az Egyházban Jézus Krisztus él tovább, *az Egyház mi vagyunk*, Jézus Krisztus a fő, mi pedig a tagok. Ebből következően ne akarjuk az Egyházat a magunk képére alakítani, hanem *mi akarjunk egyre jobban Jézushoz hasonlítani*. Az Egyház egyszerre isteni és emberi intézmény, ezért természetesen vannak gyarló emberi tulajdonságai, amelyek változhatnak és megújíthatók, ugyanakkor az Egyház Istentől rendelt alkotmánya meg nem változtatható. Az Egyház mindig hierarchikus intézmény marad, a Tanítóhivatalra mind a hitigazságok helyes értelmezőjére, mind az erkölcsi törvények magyarázójára mindig szükség lesz, a lelkipásztori szolgálat mindig megkívánja az engedelmességet. Mindez azt is megkívánja, hogy az Egyházban tisztséget viselők a rájuk bízott hivatalt szolgálatnak tekintsék: „Veletek vagyok keresztény, értetek vagyok püspök.” (Szent Ágoston)

Nem kevesen vannak, akik az Egyház hierarchikus felépítése helyett demokratikus felépítést követelnek. Ám épp a mai helyzet mutatja meg, hogy végül a demokrácia sem oldja meg önmagában az emberi problémákat, hiszen naponta megtapasztaljuk, hogy milyen hatalmi visszaélésekre és népnnyúzó intézkedésekre ad lehetőséget a demokratikus államforma, ha nincs az embereknek erkölcsi alapjuk. Ez vezetett el odáig, hogy nagyon sokan visszasírják a diktatórikus közéletet, elfeledkezve annak negatív következményeiről, amelytől annyira szabadulni akartak. Valójában ez arra utal, hogy a hierarchikus államforma is megfelel az ember természetének, ha a hatalom birtokosai hatalmukat *szolgálatnak* tekintik és nem céljuk a minél gyorsabb egyéni meggazdagodás.

A tantárgy tanításához ajánlott irodalom:

Magyar Katolikus Katekizmus	
Újszövetségi Szentírás	
Isten népének története	(Katolikus Középiskolai Főhatóság)
Egyháztörténelem	(Dr. Szántó Konrád)
Jézus kezdettől fogva jelen van az Egyházban	(Mária Iskolatestvérek)
Krisztus tanúi a történelemben saját jegyzet	(Bajtai Zsigmond)

V. Követelmények

A kilencedik évfolyam végére a tanuló ismerje meg az Egyház történetének kiemelkedő eseményeit. A történelem eseményeit hívó szemmel nézze és értékelje. Lássza meg benne, hogy a történelem minden eseményében Isten üdvösségterve valósul meg: *Krisztus él tovább Egyházában*, hogy Jézus Krisztus evangéliumának hirdetését és az emberek megszentelését esendő emberekre bízta, a történelemben vándorló Egyházat mégis a Szentlélek vezeti. Ismerje meg a magyar egyház történetének kiemelkedő személyeit és eseményeit. Olvassák a szentek életét és *válasszanak példaképet* maguknak.

A témakörhöz tartozó katekizmus kérdések:

(A kérdések nem részei a tananyagnak, de annak megértéséhez elengedhetetlenül szükségesek)

1. Miért élünk a világon?
2. Hogyan szerette Isten a világot?
3. Hogyan viszonyozzuk Isten szeretetét?
4. Mit kell hinnünk?
5. Mi a kinyilatkoztatás?
6. Mit üzent Isten az embereknek?
7. Miért nem várunk új kinyilatkoztatást?
8. Kire bízta Jézus Krisztus a kinyilatkoztatást?
9. Hogyan adja tovább az Anyaszentegyház a kinyilatkoztatást?
10. Mi a Szentírás?
11. Honnan tudjuk, hogy mely könyvek tartoznak a Szentírásba?
12. Mi a sugalmazás?
13. Hány részre osztjuk a Szentírás könyveit?
14. Mi a Szenthagyomány?
15. Ki magyarázza tévedés nélkül a Szentírást és a Szenthagyományt?
16. Melyik vallásban található meg a teljes kinyilatkoztatás?
17. Milyen vallásúak vagyunk?
18. Mi az apostoli hitvallás?
19. Mit vallunk meg az apostoli hitvallásban?
20. Hogyan szól az apostoli hitvallás?
84. Ki a Szentlélek?
85. Mikor szállott a Szentlélek az apostolokra?
86. Miért jött el a Szentlélek?
87. Hogyan munkálkodik a Szentlélek az Egyházban?
88. Mi az Anyaszentegyház?
89. Ki alapította az Anyaszentegyházat?
90. Miért alapította az Úr Jézus az Egyházat?
91. Kihez szól az Egyház küldetése?
92. Hány Egyházat alapított Jézus Krisztus?
93. Mit jelentenek a különböző rítusok az Egyházban?
94. Milyen rítusú katolikus keresztények élnek Magyarországon?
95. Melyek Jézus Krisztus Egyházának lényeges tulajdonságai?
96. Kik tanítják az Egyházban tévedés nélkül az igaz hitet?
97. Miben nem tévedhet az Egyház?
98. Mi biztosítja az Egyház tévedhetetlenségét?
99. Milyen Egyházat alapított Jézus Krisztus?
100. Kik tartoznak a Katolikus Egyházhoz?
101. Ki zárja ki magát az Egyház közösségéből?
102. Ki az Anyaszentegyház feje?
103. Kik tett Jézus Krisztus az Anyaszentegyház alapjává?
104. Mi a római pápa?
105. Kik az Egyház püspökei?
106. Kik segítik a püspököket küldetésükben?
107. Mi a küldetése a világi híveknek az Egyházban?
108. Kik a szerzetesek?
109. Mire irányítja az Egyház figyelmét a szerzetesi életforma?
110. Mit jelent a szentek közössége?

111. Kik tartoznak a szentek közösségéhez?
112. Hogyan segítik egymást a zárandokegyház tagjai az üdvösség útján?
113. Mivel segíthetünk a tisztítóhelyen szenvedő lelkeken?
114. Mivel segítenek minket az üdvözültek?
115. Mit tanít az apostoli hitvallás a bűnök bocsánatáról?
132. Mik a szentségek?
133. Ki alapította a szentségeket?
134. Ki cselekszik az Egyház szentségeiben?
135. Hogyan éltetik a szentségek az Egyházat?
136. Hány szentség van?
154. Mi az Eukarisztia, vagyis az Oltáriszentség?
155. Miért alapította az Úr Jézus az Eukarisztiát?
156. Mikor alapította az Úr Jézus az Eukarisztiát?
157. Mit tett az Úr Jézus e szavakkal: „Ez az én testem, ez az én vérem”?
158. Hogyan van jelen Jézus az Oltáriszentségben?
159. Kiknek adott az Úr Jézus hatalmat, hogy a kenyeret és a bort testévé és vérévé változtassák át?
161. Mi a szentmise?
162. Miből áll a szentmise?
163. Mi történik az Ige liturgiájában?
164. Mi történik az Eukarisztia liturgiájában?
165. Hogyan veszünk részt a szentmisén?
178. Mi a bűnbocsánat szentsége?
179. Mely szavakkal alapította Jézus a bűnbocsánat szentségét?
186. Miért szükséges a bűnbánat és az erős fogadás?
187. Mikor van bűnbánatunk?
188. Mi az erős fogadás?
189. Mit cselekszünk, amikor gyónunk?
194. Mi az elégtétel?
196. Mi a bűcsú?
197. Kik nyerhetnek bűcsút?
206. Mi az egyházi rend?
207. Hányféle módon lehet részesülni Krisztus papságában?
208. Melyek az egyházi rend szentségének fokozatai?
209. Mire kapnak küldetést és hatalmat a felszentelt püspökök?
210. Ki szolgáltathatja ki az egyházi rend szentségét?
211. Mi a papok feladata?
212. Kinek van papi hivatása?
213. Mi a diakonusok feladata?
214. Mi a házasság szentsége?
218. Melyek a keresztény házasság lényeges tulajdonságai?
219. Kik köthetnek házasságot?
221. Mikor érvényes a katolikusok házasságkötése?
222. Mi a vegyes házasság?
223. Mi a nehézsége a vegyes házasságnak?
224. Mikor engedi meg az Egyház a vegyes házasságot?
225. Mikor érvényes egy katolikus és egy meg nem keresztelt házassága?
226. Köthet-e újabb házasságot az, akinek érvényes házassága van?
227. Mik a szentelmények?
228. Melyek az ismertebb szentelmények?

232. Milyen lelkiületet kíván Krisztus követése?
233. Mi jelent az ember szabadsága?
234. Mit jelent a keresztény ember szabadsága?
235. Mi korlátozza az ember szabadságát?
236. Ki szerezte meg nekünk az igazi szabadságot?
237. Mit jelent az erkölcs?
240. Mi a lelkiismeret?
241. Hogyan alakítjuk ki magunkban a helyes lelkiismeretet?
266. Miért van szükség közösségi életre?
267. Melyek a legfontosabb közösségek?
268. Mi a hatalom és a tekintély célja Isten terve szerint?
269. Részt kell-e vennie a keresztény embernek a politikai és közéletben?
270. Hogyan kell a politikai hatalmat gyakorolni?
271. Mi a keresztény politikus hivatása?
272. Mi az állam feladata?
273. Mi a közjó?
274. Mi a szolidaritás?
275. Mi a törvény a Szentírás szerint?
276. Milyen erkölcsi törvényeket ismerünk?
277. Mi a természeti törvény?
278. Mi az ószövetségi törvény?
279. Mi az újszövetségi törvény?
298. Milyen anyagi kötelezettségeink vannak Egyházunk iránt?
299. Hogyan teljesítjük anyagi kötelezettségeinket Egyházunk iránt?
307. Ki vétkezik babonával?
308. Kiket nevezünk bálványimádónak?
309. Kiket nevezünk ateistának?
310. Kik a szentek?
311. Kiket tisztelünk a szentek közül leginkább?
312. Miért tartjuk tiszteletben a szentképeket és az ereklyéket?
326. Miért kell minden embert szeretnünk?
327. Miért kell ellenségeinket is szeretnünk?
328. Miben nyilvánul meg leginkább a felebaráti szeretet?
331. Szüleinken kívül még kiknek kell engedelmeskednünk?
332. Kiknek nem szabad engedelmeskednünk?
333. Mi a szülők és elöljárók kötelessége?
337. Melyek az emberiség ellen elkövetett legsúlyosabb bűnök?
338. Mi kötelez minket az ártatlanok védelmére?
339. Szabad-e életünket kockáztatni vagy feláldozni?
340. Jogos-e az önvédelem?
347. Miért érték az Egyházban az önként vállalt szüzesség?
349. Köteles-e az ember dolgozni?
350. Milyen kötelességei vannak a munkaadónak?
351. Mire kötelez minket az anyagi javak birtoklása?
352. Mi a kötelességünk a teremtett világ iránt?
358. Mi a kötelességünk a ránk bízott titokkal kapcsolatban?
359. Mi a kötelessége a hírközlés felelőseinek?

10. évfolyam: Az üdvtörténet misztériumai a liturgiában (Liturgikus dogmatika)

I. Elöljáróban

A kereszténység nem hitigazságok, erkölcsi törvények és szép szokások összessége, hanem *élet*, *Isten* Jézus Krisztusban felismert *szerepének tudatos viszonzása*. Isten nem tetteket hirdetett ki, hanem szavával és tetteivel belépett az emberiség történelmébe. Nem csupán tanított, hanem kegyelmi erejével, irgalmasságával is kitárult az ember felé, hogy megszentelje és az üdvösségre vezesse. Ennek szellemének felel meg a II. Vatikáni Zsinat rendelkezése, melynek alapján a dogmatika tanításánál az üdvtörténeti módszert kell alkalmazni.

II. Cél és feladatrendszer

a) **Oktatási cél:** Az Egyház liturgiájából kiindulva a dogmatika segítségével bemutatjuk, hogy a különféle liturgikus időszakok, cselekmények és jelképek *üdvtörténetünk misztériumaira* emlékeztetnek, vagy – amennyiben szentségi liturgiáról van szó – ezeket a misztériumokat jelenítik meg.

b) **Nevelési cél:** Az üdvtörténet misztériumait felidézõ, megjelenítõ liturgia bemutatásával segítjük a tanulót annak elfogadásában, hogy az üdvtörténet *misztériumait az élõ Isten szerepének jeleként* fogja fel. Válgjon a katolikus hit személyes meggyõzõdésévé, amit képes belátni, befogadni (hiszem, mert az Egyház tanítja), megélni és másoknak továbbadni.

A tanterv 37 tanítási hétre, heti 2 órával, évi 74 órára készült.

III. Témakörök

1. témakör: Bevezetõ az üdvtörténet misztériumait megjelenítõ liturgiába

Javasolt óraszám: 6

Alapfogalmak: üdvtörténet, misztérium, liturgia, dogma...

A liturgia mint a misztériumok emlékezete és megjelenítõje

(Az emlékezés és a megjelenítés közötti lényeges különbség)

Az imádság és a liturgikus imádságok

(Imaformák, hogyan imádkozunk? Külsõ és belsõ magatartás)

A zsolozsma

(Az Egyház folyamatos közös imája)

A liturgia résztvevõi

(Celebráns, különbözõ szolgálatok: ministráns, kántor... sekrestyés, aktív hívek)

A liturgia nyelve, a liturgikus ének és zene

2. témakör: Az üdvtörténet legfõbb misztériumai

Javasolt óraszám: 15

A Szentháromság ünnepe – a Szentháromság dogmatikája

Advent felkészülés a Megváltó születésére

A Teremtõ Atyáról szóló dogmatikai tanítás

A bûnbeesés és a Megváltó megígérése, a rossz misztériuma

Az ószövetségi ember hite és hitvilága

Karácsony és a karácsonyi ünnepkör ünnepei

A megtestesülés dogmatikája

Az Isten országa

Nagybõjt, földi sorsunkra és a Megváltó szenvedésére emlékezünk

- A húsvéti misztérium ünneplése
(Nagyhét)
- A húsvéti ünnepkör ünnepei
(A húsvéti idő)
- A húsvéti misztérium
- Pünkösöd
(A húsvéti ünnepkör lezárója)
- A Szentlélekről szóló dogmatikai tanítás

3. témakör: Az Eukarisztia ünneplése, a misztériumok megjelenítése

- Javasolt óraszám: 17
- A szentmise mint a misztériumok megjelenítője
(Gyarló példa: a hologram)
- A szentmisében az értünk meghalt és feltámadt Jézussal találkozunk, vele egyesülünk
(Pl. a két jóbarát)
- Bűnbánó lélekkel állunk Isten elé
(Bevezető és a szentáldozás)
- Jézussal együtt imádkozunk
(Dicsőítő és kérő imádságaink)
- Odafigyelünk Isten üzenetére
(Ószövetségi olvasmány)
- Az apostoli intelmek nekünk is szólnak
(Szentlecke)
- Az evangéliumban Jézus tanít
(Tanítását a homilia alkalmazza életünkre)
(Az igeliturgia Jézus életének és tanításának egy-egy momentumát állítja figyelmünk középpontjába)
- Hitvallás, válaszunk Jézus tanítására
(Részösszefoglalás)
- Hálaadás Mennyei Atyánk jóságáért, természetes és kegyelmi ajándékaiért
- Az áldozat liturgiájában Jézus jelenvalóvá teszi húsvéti misztériumát
- Az utolsó vacsora elbeszélése és Jézus jelenléte az Eukarisztiában
- Jézussal együtt saját magunkat ajánljuk fel a Mennyei Atyának
- Megemlékezünk testvéreinkről
(Szentek, egyházi vezetők, élők, megholtak)
- Együtt imádkozunk Jézussal
(Miatyánk)
- A szentáldozásban Jézussal egyesülünk
- Befejező hálaadás, a ránk váró feladatokra készülünk
(Csend)
- Isten áldásával megyünk az emberek közé
(Részösszefoglalás)

4. témakör: A szentségek az Egyház éltető misztériumai

- Javasolt óraszám: 15
- A szentségek a kegyelem látható, hatékony jelei
- A keresztség liturgiája
- A keresztség dogmatikája
(Megigazulás, kegyelmi élet, a megszentelő és az aktuális kegyelem)
- A bérmálás liturgiája

- A bérmálás dogmatikája
(Az Úr Lelke rajtam – minket is betölt a Szentlélek, ajándékaiban részesülünk)
- Az Eukarisztia liturgiája
(A szentáldozás szertartása)
- Az Eukarisztia dogmatikája
(A szentáldozás részesedés Jézus áldozatában)
- A kiengesztelődés szentségének liturgiája
- A kiengesztelődés szentségének dogmatikája
(Feloldozás az Egyház szolgálata által)
- A betegek szentségének liturgiája
- A betegek szentségének dogmatikája
- Az egyházi rend szentségének liturgiája
- Az egyházi rend szentségének dogmatikája
- A házasság szentségének liturgiája
- A házasság szentségének dogmatikája

5. témakör: Az igeliturgia, a szentek tisztelete és a szentelmények

- Javasolt óraszám: 13
- A szentmise és a szentségek igeliturgiája
(Miért végzünk mindent igeliturgiával kapcsolatban?)
- Az igeliturgia
(A pap nélküli igeliturgia felépítése és végzője)
- A Szűzanya tisztelete
(Ünnepei, alkalmai)
- A Szűzanya és a szentek tiszteletének dogmatikája
- A szentek tiszteletének ünnepei
- Az ereklyék és a megszentelt tárgyak
- A szentelmények fogalma és dogmatikája
- A temetés liturgiája
- A körmenetek liturgiája
- A legismertebb ájtatosságok
(Litánia, keresztút, rózsafüzér...)
- Ismertebb szentelmények
(Szentelések és áldások)
- Az istentiszteleti helyek
- A liturgikus tárgyak, könyvek és eszközök
(Rendeltetésük, előírások)

Szabadon felhasználható óra: 9

IV. Módszer

A liturgikus dogmatika hatékony tanítása csak *élő hitű közösségben* lehetséges. Azzal a tisztelettel közeledjünk az ismeretanyaghoz, amely tisztelet pl. az élő ember vizsgálatához szükséges. Az élő hittől elvonatkoztatott tárgyalás csak az igazságrendszer és a hagyományos szokásokat tudja vizsgálni, de sosem fogja megsejteni a misztériumot, és sosem fogja megérteni a liturgiát. (Ahogy a mikroszkópos vizsgálatra kimetszett sejtszövet már nem élő része a testnek.)

A tanítás során vegyük figyelembe, hogy tanítványaink nem teológusok, hanem élő hitű keresztények, akiknek nem a részletproblémákkal kell elsősorban foglalkozniuk, *hanem otthon kell érezniük magukat*, bármiféle liturgikus ünneplésben vesznek részt, tudniuk kell,

hogy valójában mi is történik ott, hogy valóban tevékeny résztvevői lehessenek a liturgiának. Természetesen a hittanárnak fel kell készülnie az esetleg felmerülő részletkérdésekre is, illetve megígérni, hogy utána néz a felmerült kérdésnek. Sok ilyen kérdés merülhet fel, akár a liturgia történetével vagy a szertartások egyes elemeivel kapcsolatban.

A tantárgy tanításához ajánlott irodalom:

Magyar Katolikus Katekizmus	
Újszövetségi Szentírás	
Katolikus dogmatika	(Katolikus Középiskolai Főhatóság)
Dogmatika	(Dr. Gál Ferenc)
Liturgia	(Várnagy Antal)
Hitünk és életünk	(OHB – Szt. István Társulat)
saját jegyzet	

V. Követelmények

A tizedik évfolyam végére a tanuló ismerje meg az *egyházi év liturgiáját*, annak dogmatikáját. A liturgikus időszakokban tudatosítsa, hogy az események üdvösségtörténetünk misztériumait jelenítik meg, hogy abban hívő lélekkel vehessen részt. Ismerje a *szentségeket*, amelyekkel él, mint a kegyelem látható, hatékony jeleit. Mélyítse el a *Szűzanya* és a szentek iránti tiszteletét. Olvassa a szentek életét, válasszon példaképet magának. Ismerje a leggyakoribb szentelményeket.

A tudatos lelkiélet és a liturgiában való részvétel nem választható el egymástól. Ebben az évfolyamban a hitoktatásnak *a lelkiéletben való fejlődést* kell szolgálnia. Ezért nem elégséges, hogy tanítványainknak helyes ismereteik legyenek, hanem elengedhetetlen, hogy napról napra növekedjenek hitben, reményben és szeretetben.

A témakörökhöz tartozó katekizmus kérdések:

Az alább megjelölt kérdéscsoportok az eddigi hitoktatásban már tárgyalásra kerültek. A tananyag ezek ismeretét feltételezi, illetve megköveteli az esetleges hiányok pótlását.

Hitünk megvallása: 1-125. kérdések.

A keresztyén misztérium ünneplése: 126-228. kérdések.

A keresztyén imádság: 366-379. kérdések.

1. Miért élünk a világon?
2. Hogyan szerette Isten a világot?
3. Hogyan viszonyozzuk Isten szeretetét?
4. Mit kell hinnünk?
5. Mi a kinyilatkoztatás?
6. Mit üzent Isten az embereknek?
7. Miért nem várunk új kinyilatkoztatást?
8. Kire bízta Jézus Krisztus a kinyilatkoztatást?
9. Hogyan adja tovább az Anyaszentegyház a kinyilatkoztatást?
10. Mi a Szentírás?
11. Honnan tudjuk, hogy mely könyvek tartoznak a Szentírásba?
12. Mi a sugalmazás?
13. Hány részre osztjuk a Szentírás könyveit?
14. Mi a Szentagyomány?
15. Ki magyarázza tévedés nélkül a Szentírást és a Szentagyományt?
16. Melyik vallásban található meg a teljes kinyilatkoztatás?
17. Milyen vallásúak vagyunk?
18. Mi az apostoli hitvallás?

19. Mit vallunk meg az apostoli hitvallásban?
20. Hogyan szól az apostoli hitvallás?
21. Hány Isten van?
22. Hogyan nevezzük a három isteni személyt egy szóval?
23. Honnan tudjuk, hogy az egy Isten három személy?
24. Ki az Isten?
25. Milyen az Isten?
26. Hol van az Isten?
27. Miért nem látjuk Istent földi életünkben?
28. Honnan tudjuk, hogy van Isten?
29. Értelmünkkel miből ismerhetjük fel Istent?
30. Mit tud az Isten?
31. Mit tehet meg az Isten?
32. Mit akar az Isten?
33. Milyen irántunk az Isten?
34. Ki teremtette a világot?
35. Miért teremtette Isten a világot?
36. Hogyan teremtette Isten a világot?
37. Mit tesz Isten a világgal?
38. Hogyan gondoskodik Isten az emberekről?
39. Kik az angyalok?
40. Honnan tudunk az angyalokról?
41. Milyen angyalokat teremtett Isten?
42. Jók maradtak-e mind az angyalok?
43. Milyenek irántunk az angyalok?
44. Hogyan nevezzük azokat az angyalokat, akik minket oltalmaznak?
45. Ki az ember?
46. Milyennek teremtette Isten az embert?
47. Mi az emberi méltóság alapja?
48. Mi rontotta meg az emberek életét?
49. Mi lett az eredeti bűn következménye?
50. Hogyan könyörült meg Isten az embereken?
51. Ki váltotta meg a világot?
52. Hogyan valósul meg bennünk a megváltás műve?
53. Kicsoda Jézus Krisztus?
54. Mit jelent Jézus neve?
55. Mit jelent a Krisztus szó?
56. Hogyan lett a Fiúisten emberré?
57. Miért lett a Fiúisten emberré?
58. Jézus Krisztus Isten vagy ember?
59. Kit választott ki Isten, hogy a Megváltó anyja legyen?
60. Milyen ajándékokat kapott Szűz Mária Istentől?
61. Ki volt Jézus Krisztus nevelőapja?
62. Hol született Jézus?
63. Hol nevelkedett Jézus?
64. Mikor kezdett Jézus tanítani?
65. Mivel kezdte tanítását Jézus?
66. Mi az Isten országa?
67. Mit tanított az Úr Jézus?
68. Mit tanít Jézus Istenről?

69. Minek nevezzük az Úr Jézus tanítását?
70. Hogyan váltott meg minket Jézus?
71. Milyen fájdalmakat vállalt értünk Jézus élete utolsó napjaiban?
72. Miért szenvedett és halt meg Jézus?
73. Van-e értelme a szenvedésnek?
74. Kénytelen volt-e Jézus szenvedni?
75. Mikor ünnepeljük Jézus kereszthalálát?
76. Mit jelent az apostoli hitvallásban, hogy Jézus „alászállt a poklokra”?
77. Mit tett Jézus halála után harmadnapon?
78. Mit jelent számunkra Jézus feltámadása?
79. Mit jelent az, hogy Jézus fölment a mennybe?
80. Mit jelentenek ezek a szavak: „ott ül a mindenható Atyaisten jobbján”?
81. Mikor jön el ismét Jézus?
82. Miért jön el Jézus a világ végén?
83. Mit tesz velünk Isten a világ végén?
84. Ki a Szentlélek?
85. Mikor szállott a Szentlélek az apostolokra?
86. Miért jött el a Szentlélek?
87. Hogyan munkálkodik a Szentlélek az Egyházban?
88. Mi az Anyaszentegyház?
89. Ki alapította az Anyaszentegyházat?
90. Miért alapította az Úr Jézus az Egyházat?
91. Kihez szól az Egyház küldetése?
92. Hány Egyházat alapított Jézus Krisztus?
93. Mit jelentenek a különböző rítusok az Egyházban?
94. Milyen rítusú katolikus keresztények élnek Magyarországon?
95. Melyek Jézus Krisztus Egyházának lényeges tulajdonságai?
96. Kik tanítják az Egyházban tévedés nélkül az igaz hitet?
97. Miben nem tévedhet az Egyház?
98. Mi biztosítja az Egyház tévedhetetlenségét?
99. Milyen Egyházat alapított Jézus Krisztus?
100. Kik tartoznak a Katolikus Egyházhoz?
101. Ki zárja ki magát az Egyház közösségből?
102. Ki az Anyaszentegyház feje?
103. Kit tett Jézus Krisztus az Anyaszentegyház alapjává?
104. Mi a római pápa?
105. Kik az Egyház püspökei?
106. Kik segítik a püspököket küldetésükben?
107. Mi a küldetése a világi híveknek az Egyházban?
108. Kik a szerzetesek?
109. Mire irányítja az Egyház figyelmét a szerzetesi életforma?
110. Mit jelent a szentek közössége?
111. Kik tartoznak a szentek közösségéhez?
112. Hogyan segítik egymást a zarándokegyház tagjai az üdvösség útján?
113. Mivel segíthetünk a tisztítóhelyen szenvedő lelkeken?
114. Mivel segítenek minket az üdvözültek?
115. Mit tanít az apostoli hitvallás a bűnök bocsánatáról?
116. Mi történik az emberrel, amikor meghal?
117. Hogyan nevezzük a halál utáni ítéletet?
118. Mi lesz az ember sorsa a különítélet után?

119. Mi a mennyország, vagyis az üdvösség?
120. Kik jutnak a mennyországba?
121. Mit jelent a tisztítóhely?
122. Mi az örök halál, vagyis a kárhozat?
123. Kik jutnak a kárhozatra?
124. Hogyan nevezzük a világ végén bekövetkező ítéletet?
125. Mi lesz az emberek sorsa az utolsó ítélet után?
126. Mi a húsvéti misztérium?
127. Mi a liturgia?
128. Mi a szertartás?
129. Mit történik a liturgiában?
130. Melyek a liturgikus imádságok?
131. Mi a zsoltár?
132. Mik a szentségek?
133. Ki alapította a szentségeket?
134. Ki cselekszik az Egyház szentségeiben?
135. Hogyan éltetik a szentségek az Egyházat?
136. Hány szentség van?
137. Mely szentségek törlik el a halálos bűnt?
138. Mely szentségekhez nem járulhat, aki tudja, hogy halálos bűnben van?
139. Mely szentségeket szabad csak egyszer felvenni?
140. Melyek a keresztyén beavatás szentségei?
141. Mi a keresztség?
142. Lehet-e keresztség nélkül más szentséget érvényesen felvenni?
143. Ki keresztelhet?
144. Hogyan kell keresztelni?
145. Kit lehet megkeresztelni?
146. Mikor lehet kisgyermeket megkeresztelni?
147. Mi a keresztszülő kötelessége?
148. Mi a bérálás?
149. Ki bérálhat?
150. Hogyan bérál a püspök?
151. Ki bérálkozhat?
152. Mi a bérmaszülő kötelessége?
153. Miben tér el a bérálás gyakorlata a görög szertartásban?
154. Mi az Eukarisztia, vagyis az Oltáriszentség?
155. Miért alapította az Úr Jézus az Eukarisztiát?
156. Mikor alapította az Úr Jézus az Eukarisztiát?
157. Mit tett az Úr Jézus e szavakkal: „Ez az én testem, ez az én vérem”?
158. Hogyan van jelen Jézus az Oltáriszentségben?
159. Kiknek adott az Úr Jézus hatalmat, hogy a kenyeret és a bort testévé és vérévé változtassák át?
160. Mikor változtatják át a püspökök és a papok a kenyeret és a bort az Úr Jézus testévé és vérévé?
161. Mi a szentmise?
162. Miből áll a szentmise?
163. Mi történik az Ige liturgiájában?
164. Mi történik az Eukarisztia liturgiájában?
165. Hogyan veszünk részt a szentmisén?
166. Mi történik, amikor áldozunk?

167. Ki áldozhat?
168. Hogyan készülünk lelkileg a szentáldozásra?
169. Hogyan készülünk testileg a szentáldozásra?
170. Hogyan áldozhatunk?
171. Mit teszünk a szentáldozás után?
172. Mi a szentáldozás hatása?
173. Ki áldozik méltatlanul?
174. Mi jelzi templomainkban, hogy az Úr Jézus az Eukarisztiában jelen van?
175. Hogyan köszöntjük az Úr Jézust az Oltáriszentségben?
176. Hogyan köszöntik a görög és örmény rítusú katolikusok az Eukarisztiát?
177. Melyek a gyógyulás szentségei?
178. Mi a bűnbocsánat szentsége?
179. Mely szavakkal alapította Jézus a bűnbocsánat szentségét?
180. Mi a szentgyónás hatása?
181. Mikor kell gyónni?
182. Miért ajánlatos a gyakori gyónás?
183. Mi a rendje a bűnbocsánat szentségének?
184. Hogyan vizsgáljuk meg lelkiismeretünket?
185. Mit kell feltétlenül meggyónnunk?
186. Miért szükséges a bűnbánat és az erős fogadás?
187. Mikor van bűnbánatunk?
188. Mi az erős fogadás?
189. Mit cselekszünk, amikor gyónunk?
190. Mit kell tennie annak, aki halálos bűnt kifejezett a gyónásból?
191. Mit kell tennie annak, aki szándékosan kihagyott a gyónásból halálos bűnt?
192. Mit tesz a gyóntató pap a bűnbevallás után?
193. Mit teszünk a szentgyónás után?
194. Mi az elégtétel?
195. Mit kell tennünk, ha halálos bűnünk van, de nincs alkalmunk meggyónni?
196. Mi a búcsú?
197. Kik nyerhetnek búcsút?
198. Mi a betegek kenete?
199. Mi a betegek kenetének szentírási alapja?
200. Hogyan segíti a betegek kenete a szenvedőket?
201. Milyen hatása van még a betegek kenetének?
202. Ki veheti fel a betegek kenetét?
203. Hányszor lehet a betegek kenetét felvenni?
204. Mi a szent útravaló?
205. Melyek a közösség szolgálatának szentségei?
206. Mi az egyházi rend?
207. Hányféle módon lehet részesülni Krisztus papságában?
208. Melyek az egyházi rend szentségének fokozatai?
209. Mire kapnak küldetést és hatalmat a felszentelt püspökök?
210. Ki szolgálthatja ki az egyházi rend szentségét?
211. Mi a papok feladata?
212. Kinek van papi hivatása?
213. Mi a diákonusok feladata?
214. Mi a házasság szentsége?
215. Milyen kegyelmet ad Krisztus a házastársaknak?
216. Miért nevezzük a keresztény családot családegyháznak?

217. Mi teszi boldoggá a házasságot?
218. Melyek a keresztény házasság lényeges tulajdonságai?
219. Kik köthetnek házasságot?
220. Hogyan kell a házasság szentségének felvételére készülni?
221. Mikor érvényes a katolikusok házasságkötése?
222. Mi a vegyes házasság?
223. Mi a nehézsége a vegyes házasságnak?
224. Mikor engedi meg az Egyház a vegyes házasságot?
225. Mikor érvényes egy katolikus és egy meg nem keresztelt házassága?
226. Köthet-e újabb házasságot az, akinek érvényes házassága van?
227. Mik a szentelmények?
228. Melyek az ismertebb szentelmények?
366. Mit teszünk, amikor imádkozunk?
367. Melyek az imádság formái?
368. Melyek az imádság módjai?
369. Miért imádkozunk?
370. Miért a liturgia az Egyház legfontosabb imádsága?
371. Hogyan kell imádkoznunk, ha Istentől valamit kérünk?
372. Mikor kell imádkoznunk?
373. Kikért imádkozunk?
374. Mivel kezdjük és végezzük az imádságot?
375. Melyik a legtökéletesebb imádság?
376. Imádkozhatunk-e a szentekhez?
377. Melyik imádsággal köszöntjük Jézus édesanyját?
378. Melyek még a legismertebb imádságaink?
379. Mit fejezünk ki az „Amen” szóval?

11. évfolyam: Az üdvtörténet erkölcsi tanulságai (Erkölcstan)

I. Elöljáróban

Ma már minden hittanár megtapasztalja, hogy nem keresztény világban élünk, az emberek nagy részének értékrendje nem keresztény értékrend, gyakran még a keresztények magatartása sem felel meg az evangéliumi törvénynek. Az a liberális világ, amely ma körülvesz bennünket, amelynek hatását magunkon és gyermekeinken érezzük – a maga önzésével és erkölcsi szabadosságával, nem azonos a múlt század liberalizmusával, mert abban még fontos szerepet kapott az emberi becsület és tisztesség, az egyén és a közösség egymásra utaltsága. Az ember szabadsága azt jelenti, hogy felelősen tud dönteni élete kérdéseiben. Ez feltételezi azt, hogy van egy *objektív erkölcsi norma*, amelyhez az embernek magát mérnie kell. A szabadság nem lehet szabadosság, s nem lehet korlátlanág. Az egyes emberek szabadságát, a másik ember hasonló szabadsága korlátozza. A keresztény ember szabadsága Isten ajándéka, amely lehetővé teszi, hogy felismerje és önként megtegye az Ő akaratát, és így eljusson az örök életre.

A mai keresztények hallottak ugyan arról, hogy az Egyháznak van *társadalmi tanítása* – amelyeket a Rerum Novarumban és az azóta kiadott pápai körlevelekben is megtalálhatunk –, de ezt a tanítást nemcsak a keresztény értelmiségiek nem ismerik, hanem gyakran még a hitoktatók, sőt a papok sem. Ha azt akarjuk, hogy fiataljaink valóban keresztény felnőttek legyenek, akkor meg kell velük ismertetni az Egyház társadalmi tanítását, helyesen kell gondolkodniuk a nemiségről és a házasságról, továbbá a közéletéről (politikáról) és a gazdasági élet kérdéseiről. (Lásd Magyar Katolikus Katekizmus kérdései: 230–239, továbbá: 266–274. – Feltételezzük, hogy ezeket a kérdéseket már a hitoktatók is ismerik, ezért nem idézzük.)

Az erkölcsiség alapjai: *szabad akarat, lelkiismeret*. Életünk célja az örök élet, melyre Mennyei Atyánk mindnyájunkat meghívott. Szeretetből engedelmeskedünk hívásának és járunk azon az úton, amelyet atyai tanácsaival, törvényeivel vezet, melyre Jézus tanít minket.

Mindenki megtapasztalhatja, hogy *a jó ismerete még senkit sem tesz jóvá*. A megismert jó megvalósítására rá is kell nevelni az embereket. Ezért nem elég, ha az iskola csak tanít, hanem nevelnie is kell. Keresztény életünket közösségben éljük meg. Közösségben élünk Istennel és közösségben élünk embertársainkkal. Istenhez és egymáshoz való viszonyunkat különböző törvények szabályozzák. Nagyon fontos, hogy a mai szekularizált világban ráirányítsuk a figyelmet arra, hogy tudatosan kerüljük a rosszat, és törekedjünk a jóra, hogy tudatosan alakítsuk lelkiismeretünket Jézus tanítása szerint.

A hívő emberek nagy része minden fenntartás nélkül elfogadja az Egyház tanítóhivatalának irányutatását, amikor a hit kérdéseiről van szó. Nem ilyen egyértelmű a keresztények magatartása, amikor az Egyház tanítóhivatalának elfogadása azt kívánná, hogy *az erkölcsi kérdésekben is fogadják el az Egyház tanítását*. Jézus istenségét és mindentudását vonja kétségbe az, aki úgy véli, hogy az „idő szavára” hallgatva azt meg kellene változtatnunk. Sokan nem veszik észre, hogy a mai művelt, magát kereszténynek valló Nyugat-Európában, a felnőtt lelkiismeretre hivatkozó társadalomban élő keresztény családokban is csak egy-két gyermek van, és elnéptelenednek a keresztény családok ott, ahol a szomszédban 5-6 gyermekes mohamedán család él.

II. Cél és feladatrendszer

a) **Oktatási cél:** A keresztény élet erkölcsi alapelveinek és azok gyakorlati alkalmazásának ismerete a felnőtt keresztény életben. Az üdvtörténet erkölcsi tanításának feltárásával bemutatjuk a tanulónak a keresztény ember szabadságát, azt hogy a keresztény

ember erkölcsös élete nem más, mint a személyére vonatkozó *isteni akarat felfedezése és szabadon vállalt megvalósítása* Isten kegyelme által, melyet Jézus Krisztus megváltó halála és feltámadása szerzett meg nekünk. Meg kell ismerniük a tanulóknak a *keresztény társadalmi tanítás* alapelemeit és az abból fakadó tennivalóit, a közösségi élet követelményeit és törvényeit mind a keresztény családban, mind a társadalomban: a közéletben (a politikában), a kultúrában, egészségügyben, közgazdaságban és az élet más területein.

b) **Nevelési cél:** Élete legyen *tudatos, személyes válasz Isten üdvözítő szeretetére*. Szeretettel engedelmeskedünk hívásának és járunk azon az úton, amelyet atyai tanácsaival, törvényeivel vezet, melyre Jézus tanít minket. Használjon életkorának és körülményeinek megfelelő lelkitükröt, a negatív (bűnöket felsoroló) lelkitükrön kívül használjon pozitív (a szeretet követelményeire figyelmeztető) lelkitükröt. A személytelen követelmény-etikák és az önmegváltást sugalló, pszichologizáló erénytanok szemléletmódját elkerülve az erkölcsi életet az Isten hívására válaszoló önmegvalósítási folyamatnak tekintse. Segítjük őt a hamis istenkép felszámolásában, s ugyanakkor arra bátorítjuk, hogy kudarcaiban mindig bizalommal forduljon Istenhez. *Tudatosan vállalja a keresztény élet áldozatait*, hogy élete végéig Krisztus követője maradjon az Egyház közösségében. Pályaválasztásban, párválasztásban, baráti kör megválasztásában és szórakozásban vegye figyelembe a krisztusi élet követelményeit

A tanterv 37 tanítási hétre, heti 2 órával, évi 74 órára készült.

III. Témakörök

1. témakör: Az ember az Isten képmása

Javasolt óraszám: 11

Az ember erkölcsi személyisége

(Értelem és szabad akarat)

Az erkölcs

(Fogalma, változó és változatlan elemei)

Erkölcs és erkölcstan

(A jó ismerete még nem tesz jóvá)

A keresztény erkölcs

(Mivel több, mint a becsületes ember?)

A végső cél

(Isten örök életre hív minden embert)

Az erkölcsi norma

Az emberi felelősség

(Tetteink következményeinek vállalása)

A lelkiismeret

Az erények

A bűn és fajtái

Összefoglalás: Az erkölcs nem magánügy

2. témakör: Az erkölcsi élet alapja és útmutatója: A törvény

Javasolt óraszám: 6

A törvény

(Fogalom, fajtái)

A Természettörvény

(A kinyilatkoztatás előtt)

A Tízparancsolat és az ószövetségi Törvény

Az újszövetségi Törvény

(Jézus Krisztus beteljesítette az ószövetségi törvényt)
 Szeresd Uradat Istenedet...
 (A főparancs)
 Jézus új parancsa
 (Úgy szeressétek egymást...)

3. témakör: Az üdvtörténet fordulópontjai: bűnbeesés és megváltás

Javasolt óraszám: 8
 A bűn és következménye
 (Az eredeti bűn: Ter 3.1-24)
 A bűn és következménye
 (Az áteredő bűn, vö. Róm 7,14-25)
 Bűnbánat és megtisztulás az Ószövetségben
 Jézus tanítása a bűnről
 (Nem az áteredő bűnről szól, még akkor se, ha alkalom lenne rá: Jn 9,1-3)
 Jézus haláláig tartó szenvedésével megváltott minket
 Szent Péter beszéde a megtérésről (ApCsel 2,14-41 – 10,34-43)
 Tanítás Jézus főpapságáról és megváltó áldozatáról (Zsidókhöz írt levél)
 Szent Pál tanítása a bűnről és a megigazulásról (Római levél)
 Mária, a bűn nélkül fogantatott asszony
 (Összefoglalás)

4. témakör: Jézus az emberiség egyetlen Megváltója

Javasolt óraszám: 10
 Honnan a bűn?
 (Ádám öröksége, mai bűneink következményei)
 A személyes bűn
 (Elfordulás Istentől, ki követ el bűnt?)
 Jézus mindnyájunkért meghalt
 (Krisztus társörökösei vagyunk – „Nem azért küldte Isten Fiát a világba...” Jn 3,16-17)
 Hogyan valósul meg bennünk a megváltás műve? (MKK 52. kérd.)
 Isten bűneink ellenére is szeret minket
 (Jézus és a bűnösök)
 Megtérés és bűnbánat
 (Isten megbocsátó szeretetének elfogadása – Péter bánata Lk 22,54-62)
 Újjászületésünk a keresztségben (Jn 3,1-18 – 20,21-23 – Róm 6,1-14 – Ef 2,1-10)
 A bűnbocsánat szentsége
 Meghívás az életszentségre (MKK 230. kérd. – 1Pét 1,13-21)
 Jézus által van szabad utunk az Atyához (Jn 14,6 – Gal 5,1 – Ef 2,18)

5. témakör: Szeresd Uradat, Istenedet...

Javasolt óraszám: 14
 Hiszek Istenben
 Mi következik keresztény hitünkből?
 Amikor imádkozunk, Istennel beszélgetünk
 Odafigyelünk Isten szavára
 (Szentírásolvasás, az Egyház tanítása)
 A vallás nem magánügy
 A keresztény ember reménye

Bátran követem Jézust, teljesítem Isten akaratát
 Van értelme a szenvedésnek és az áldozatnak
 A bűnbánó lelkiület (1Tesz 4,1-2)
 (Milyen lelkitükröt használjak? – jóratörekvés, rendszeres szentgyónás)
 Istent mindennél jobban szeretem
 (Válasz Isten szeretetére)
 Isten az én legfőbb Uram, őt imádom, neki szolgállok
 Szeretettel beszélünk Istenről
 Résztveszünk a szentmisén
 Az isteni erények

6. témakör: Szeresd felebarátodat...

Javasolt óraszám: 12
 Isten és emberszeretet
 (Minden ember felebarátunk, a közellévő is)
 Szeretjük ellenségeinket
 Szeretet a családban
 (A szeretet sorrendje: házastárs, gyerekek, szülők, testvérek...)
 Felkészülés a házasságra és a családi életre
 A házastársi szeretet
 Együtt szeretjük gyermekeinket
 Szeretjük szüleinket
 Szeretjük testvéreinket
 Testvér és felebarát
 (Aki viszonzza, illetve aki nem viszonzza szeretetünket)
 Szeretjük barátainkat, munkatársainkat
 A sajátosan krisztusi erények (MKK 249. kérd.)
 A sarkalatos erények (MKK 250. kérd.)

7. témakör: Közösségben élünk

Javasolt óraszám: 11
 Miért van szükség közösségi életre?
 A legfontosabb közösségek
 (Család, – Egyház, egyházmegye, egyházközség, – állam, település, ...)
 Feladataink az Egyházban
 Keresztény ember a közéletben (MKK 266–274. kérd.)
 (Szolidaritás, szubszidiaritás)
 A keresztény nevelés
 A kultúra értékei
 Az irgalmasság testi cselekedetei
 (Közegészségügyi kérdések)
 Kereskedelem és közgazdaság keresztény szemmel
 A társadalmi igazságosság és megbecsülés
 A hírközlő eszközök irányítóinak felelőssége
 Az emberi kibontakozás
 (Munka és szabadidő)

Szabadon felhasználható óra: 2

IV. Módszer

A felnövő fiatalok keresztény nagykorúságához feltétlenül szükséges, hogy elvezessük őket a hívő gondolkodásra, mind az egyéni, mind a közösségi élet vonatkozásában. Ezért nem elégedhetünk meg a legfontosabb elméleti és gyakorlati erkölcsstani ismeretek oktatásával, hanem meg kell tanítanunk őket lelkiismeretük helyes formálására, hogy *mindenben azt keressék, mit kíván tőlük Isten és az emberek szeretete*. Meg kell tanulniuk – megfelelő feladatok adásával -, hogy választ találjanak az életben felmerülő erkölcsi kérdésekre, hogy tudatosan alakítsák életüket elveik szerint és a gyakorlatban is találják meg a keresztény megoldást, ahogy Jézus is tenné.

Mivel az élet számtalan kérdést felvet, nem törekedhetünk minden kérdés részletes tisztázására, de rá kell vezetnünk a tanulókat a problémák keresztény megoldására. Vezessük el őket arra a felismerésre, hogy ebben is egymás segítségére szorulnak, mert senki nem érthet mindenhez. Különösen fontos, hogy tudatosítsuk bennük, *nem mindig a hatalmon lévőknak van igaza*, érdemes a jóért küzdeni, még akkor is, ha az eredménytelennek látszik.

A tantárgy tanításához ajánlott irodalom:

Magyar Katolikus Katekizmus

Szentírás

Katolikus erkölcsstan

(Katolikus Középiskolai Főhatóság)

Erkölcsteológia

(Boda László)

Hitünk és életünk

(OHB – Szt. István Társulat)

saját jegyzet

V. Követelmények

Isten szeretete nem csupán jámbor kívánságokat állít elénk, hanem kemény követelményeket. Isten mindnyájunkat szeret, bűneink ellenére elfogad – úgy, amilyenek vagyunk –, de azt akarja, hogy *jobbá legyünk*. (Vö. Jézus példabeszéde a farizeusról és a vámosról.) „Aki utánam akar jönni...”

A tanuló ismerje meg az alapvető keresztény erkölcsi fogalmakat, a krisztusi élet törvényeit. Tanulja meg, hogy Krisztus követése alapvető keresztény hivatásunk. A Szentírás példáin keresztül ismerje fel, hogy *a törvények az emberiség javát szolgálják*. Gondolkodásában, cselekedeteiben tükröződjék a felelősségtudat. Tudjon különbséget tenni erkölcsileg jó és az erkölcsileg rossz között. Tetteiért *vállalja a felelősséget*. Legyen tudatában annak, hogy cselekedetei hatással vannak a szűkebb közösség – család – és a társadalom életére is. Törekedjen a biztos lelkiismeret kialakítására.

A témakörökhöz tartozó katekizmus kérdések:

Az alább megjelölt kérdéscsoportok az eddigi hitoktatásban már tárgyalásra kerültek. A tananyag ezek ismeretét feltételezi, illetve megköveteli az esetleges hiányok pótlását.

Élet Krisztusban: 229-365. kérdések:

229. Mi következik keresztény hitünkből?
230. Mire hív meg Isten mindnyájunkat?
231. Mit jelent a keresztény életszentség?
232. Milyen lelkiületet kíván Krisztus követése?
233. Mi jelent az ember szabadsága?
234. Mit jelent a keresztény ember szabadsága?
235. Mi korlátozza az ember szabadságát?
236. Ki szerezte meg nekünk az igazi szabadságot?
237. Mit jelent az erkölcs?
238. Mikor jó a cselekedet?

239. Szabad-e a jó érdekében rosszat tenni?
240. Mi a lelkiismeret?
241. Hogyan alakítjuk ki magunkban a helyes lelkiismeretet?
242. Mik a jó cselekedetek?
243. Mit alakít ki bennünk a jó cselekedetek gyakorlása?
244. Mi az erény?
245. Melyek az isteni erények?
246. Mi a hit?
247. Mi a remény?
248. Mi a szeretet?
249. Melyek a sajátosan krisztusi erények?
250. Melyek a sarkalatos erények?
251. Mikor gyümölcsözőek cselekedeteink az üdvösségre?
252. Mi a bűn?
253. Ki követ el bűnt?
254. Hányféleképpen követünk el bűnt?
255. Egyenlő-e minden bűn?
256. Ki követ el halálos bűnt?
257. Milyen kárt okozunk magunknak a halálos bűnnel?
258. Ki követ el bocsánatos bűnt?
259. Miért veszélyes a bocsánatos bűn?
260. Melyek a legveszélyesebb bűnös hajlamok?
261. Melyek az égbekiáltó bűnök?
262. Ki vétkezik a Szentlélek ellen?
263. Mi kísért minket bűnre?
264. Hogyan győzhetjük le a kísértést?
265. Mi lehet bűnre vezető alkalom?
266. Miért van szükség közösségi életre?
267. Melyek a legfontosabb közösségek?
268. Mi a hatalom és a tekintély célja Isten terve szerint?
269. Részt kell-e vennie a keresztény embernek a politikai és közéletben?
270. Hogyan kell a politikai hatalmat gyakorolni?
271. Mi a keresztény politikus hivatása?
272. Mi az állam feladata?
273. Mi a közjó?
274. Mi a szolidaritás?
275. Mi a törvény a Szentírás szerint?
276. Milyen erkölcsi törvényeket ismerünk?
277. Mi a természeti törvény?
278. Mi az ószövetségi törvény?
279. Mi az újszövetségi törvény?
280. Mi a kegyelem?
281. Mit cselekszik Isten lelkünkben a megszentelő kegyelem által?
282. Mikor kapjuk meg először a megszentelő kegyelmet?
283. Meddig marad meg bennünk a megszentelő kegyelem?
284. Mit cselekszik Isten lelkünkben a segítő kegyelem által?
285. Hogyan és mit tanít nekünk az Egyház?
286. Hogyan szól az Egyház öt parancsolata?
287. Melyek a kötelező egyházi ünnepek?
288. Hogyan kell az Anyaszentegyház ünnepeit megszentelni?

289. Hogyan kell a vasárnapi és ünnepi szentmisén részt venni?
290. Hogyan kell a pénteki bűnbánati napokat megtartani?
291. Mikor van kötelező hústilalom?
292. Mit jelent a szigorú böjt?
293. Mikor van szigorú böjt?
294. Kik vannak felmentve a böjt és a hústilalom alól?
295. Mikor kezdődik és meddig tart a húsvéti szentgyónás és szentáldozás ideje?
296. Miért kell a katolikusoknak egyházi házasságot kötniük?
297. Mit jelent az, hogy „gyermekeidet katolikus módon neveld”?
298. Milyen anyagi kötelezettségeink vannak Egyházunk iránt?
299. Hogyan teljesítjük anyagi kötelezettségeinket Egyházunk iránt?
300. Hogyan szól a főparancs?
301. Mikor szeretjük Istent mindennél jobban?
302. Hogyan szól Isten tízparancsolata?
303. Mire kötelez minket Isten első parancsolata?
304. Mikor imádjuk Istent?
305. Mikor szolgálunk Istennek?
306. Ki vétkezik Isten imádása ellen?
307. Ki vétkezik babonával?
308. Kit nevezünk bálványimádónak?
309. Kit nevezünk ateistának?
310. Kik a szentek?
311. Kit tisztelünk a szentek közül leginkább?
312. Miért tartjuk tiszteletben a szentképeket és az ereklyét?
313. Mire kötelez minket Isten második parancsolata?
314. Ki vétkezik Isten második parancsolata ellen?
315. Ki káromkodik?
316. Ki átkozódik?
317. Ki esküszik?
318. Ki esküszik vétkesen?
319. Mire kötelez minket Isten harmadik parancsolata?
320. Hogyan kell a vasárnapot megszentelnünk?
321. Ki vétkezik Isten harmadik parancsolata ellen?
322. Mikor szabad vasárnap is dolgozni?
323. Mikor szeretjük magunkat helyesen?
324. Ki a felebarátunk?
325. Mikor szeretjük úgy felebarátunkat, mint magunkat?
326. Miért kell minden embert szeretnünk?
327. Miért kell ellenségeinket is szeretnünk?
328. Miben nyilvánul meg leginkább a felebaráti szeretet?
329. Mire kötelez minket Isten negyedik parancsolata?
330. Miért kell szüleinket tisztelnünk és szeretnünk?
331. Szüleinken kívül még kiknek kell engedelmeskednünk?
332. Kiknek nem szabad engedelmeskednünk?
333. Mi a szülők és elöljárók kötelessége?
334. Mire kötelez minket Isten ötödik parancsolata?
335. Melyek a testi élet ellen elkövetett leggyakoribb bűnök?
336. Melyek a lelki élet ellen elkövetett leggyakoribb bűnök?
337. Melyek az emberiség ellen elkövetett legsúlyosabb bűnök?
338. Mi kötelez minket az ártatlanok védelmére?

339. Szabad-e életünket kockáztatni vagy feláldozni?
340. Jogos-e az önvédelem?
341. Mire kötelez minket Isten hatodik parancsolata?
342. Mit jelent a tiszta élet?
343. Miért nagyon fontos a tiszta élet?
344. Mi a paráznaság?
345. Ki vétkezik Isten hatodik parancsolata ellen?
346. Mi Isten elgondolása a szerelemről és a házasságról?
347. Miért érték az Egyházban az önként vállalt szüzesség?
348. Mire kötelez minket Isten hetedik parancsolata?
349. Köteles-e az ember dolgozni?
350. Milyen kötelességei vannak a munkaadónak?
351. Mire kötelez minket az anyagi javak birtoklása?
352. Mi a kötelességünk a teremtett világ iránt?
353. Ki vétkezik Isten hetedik parancsolat ellen?
354. Ki károsítja meg felebarátját?
355. Mire kötelez minket Isten nyolcadik parancsolata?
356. Ki vétkezik Isten nyolcadik parancsolata ellen?
357. Ki vétkezik hazugsággal?
358. Mi a kötelességünk a ránk bízott titokkal kapcsolatban?
359. Mi a kötelessége a hírközlés felelőseinek?
360. Ki tesz kárt felebarátja becsületében?
361. Mi a különbség a megszólás és a rágalom között?
362. Ki köteles kártérítésre?
363. Mire kötelez minket Isten kilencedik parancsolata?
364. Ki vétkezik Isten kilencedik parancsolata ellen?
365. Mire kötelez minket Isten tizedik parancsolata?

12. évfolyam: Hiszem, értem, vallom (Az üdvtörténet alapjai az ész fényében)

I. Elöljáróban

Ebben az évfolyamban jutnak el a fiatalok az érett felnőttkor küszöbére, amikor életreszólóan dönteniük kell életük fontos kérdéseiben: hivatás, pályaválasztás, párválasztás... Nem mindegy, hogy milyen értékrend alapján és hogyan döntenek. El kell jutniuk a megalapozott hívó világnézetre, *képesnek kell lenniük a tudatos önnevelésre*, Jézus-követésre, fel kell ismerniük hivatásukat, feladataikat és helyüket a társadalomban, Egyházban és családban.

„Aki hallgatja szavamat, és tettekre is váltja, az okos emberhez hasonlít, aki sziklára építette a házát. Szakadt a zápor, ömlött az ár, süvített a szél, és nekizúdult a háznak, de nem dőlt össze, mert szikla volt az alapja. Aki hallgatja ugyan tanításomat, de nem váltja tettekre, a balga emberhez hasonlít, aki házát homokra építette. Szakadt a zápor, ömlött az ár, süvített a szél, és nekizúdult a háznak. Az összedőlt és romhalmazzá vált.” (Mt 7,24-27)

A hittanórák célja ne csak az ismeretközlés legyen, hanem vezesse el a tanulókat a krisztusi életre! Adjunk nekik alkalmat, hogy *kérdéseiket nyugodtan megfogalmazzák és feltegyék*. Természetesen a tanárnak ezekre a kérdésekre válaszolnia kell, adott esetben külön utánanézőve a felvetett problémának.

II. Cél és feladatrendszer

a) **Oktatási cél:** A hit előfeltételeit és hitünk alapigazságait az ész természetes fényében (csupán a természettudomány, a történettudomány és a logikus gondolkodású filozófia segítségével) vizsgáljuk, és rámutatunk arra, hogy ezek *az igazságok az emberi ész fényében is megállják a helyüket*. Át kell tekintenünk hitünk fő igazságait és azok kapcsolatát a természettudomány, a humán tudomány és a mai élet gyakorlati kérdéseivel.

b) **Nevelési cél:** A hit előfeltételeinek ésszerűségére utalva tudatosítjuk a tanulóban, hogy a Jézusba vetett hit nemcsak *ésszerű állásfoglalás*, hanem Isten kegyelmével *vállalt elkötelezettség* és megvalósítandó feladat is. Legyen hite öntudatos állásfoglalás, melyet mások előtt is ki tud fejteni, és meg tud védeni. Mindezt Jézus Krisztusban való elkötelezettsége, egyéni, családi és közösségi élete támassza alá.

A tanterv – az érettségire való tekintettel – 32 tanítási hétre, heti 2 órára, évi 64 órára készült

III. Témakörök

1. témakör: A vallás ténye és lehetősége

Javasolt óraszám: 10

A vallás fogalma

(Istenhit, túlvilág, az Istent kereső ember)

A vallások eredete és története

(Az ember vágya a boldogságra, nyitottsága a Végtelenre)

(A kereszténység előtti ismert vallások, monoteizmus politeizmus – bálványimádás)

A zsidó vallás sajátosságai

A mai világvallások

(Kereszténység, zsidóság, mohamedanizmus, hinduizmus, buddhizmus)

A keresztény vallás megkülönböztető jegyei

Miért vagyok keresztény?

Isten létének jelei – Istenérvek

(Filozófia)

Az örök élet hitének racionális alapjai

(Az örök élet realitása és az emberi elképzelések – valóság és mitológia)

Az ateizmus, a materializmus és a panteizmus

Mit tudhatunk meg emberi képességeinkkel Istenről?

(Isten egészen más mint a világ. Ő az Abszolút Szent Titok)

2. témakör: A kinyilatkoztatás lehetősége és ténye

Javasolt óraszám: 10

A kinyilatkoztatás fogalma és lehetősége

(A magánkinyilatkoztatás)

A kinyilatkoztatás tényének igazolhatósága és igazolása

(Közvetlen és közvetett megtapasztalás – nemcsak az van, az a valóság amit természettudományos eszközökkel tudunk vizsgálni)

Az ószövetségi kinyilatkoztatás – a zsidóság történelmi tapasztalatai Istenről

A leírt kinyilatkoztatás, sugalmazás

Jézus Krisztus kinyilatkoztatása

Van-e, lehet-e más vallásoknak igazolt kinyilatkoztatása?

Az ószövetségi és újszövetségi kinyilatkoztatás a történelem színe előtt

(Külső érvek)

(Nem keresztény és keresztény források)

Mit mond a régészet?

(Ásatások, leletek és a természettudományos vizsgálatok – pl. a turini lepel)

Az önmagát kinyilatkoztató Jézus Krisztus tanúsága

(Belső érvek)

Az Egyház mint a kinyilatkoztatás tévedhetetlen öre és tanítója

(A Szentagyomány, a Tanítóhivatal és a tévedhetetlenség)

3. témakör: A Krisztus-esemény bizonyossága

Javasolt óraszám: 6

A Jézus jelenség – Krisztus-esemény fogalma és igazolhatósága

Jézus életének főbb állomásai – Jézus tanítása – Jézus csodái – Jézus sorsa – Jézus pere

Jézus messiási és isteni öntudatának ténye

Jézus feltámadása

(Tény, igazolhatóság és helyes értelmezés – vö. 1Kor 15,1-58)

A feltámadt Jézus Krisztussal való találkozás

(Az újszövetségi írások helyes értelmezése)

A kétezer éves liturgia tanúságtétele

(Összefoglalás)

4. témakör: Az Egyház jézusi alapítása és szükséges volta

Javasolt óraszám: 14

Jézus örömhíre

(A Teremtő Isten Gondviselő Atyánk, aki minden embert üdvözíteni akar)

Jézus Isten Országának örömhírének hirdetését tanítványainak közösségére bízta

Szükség van-e az Egyházra?

(Szükséges feladatok. – Keresztények közösség vagy fej nélkül?)

Az Egyház életének előkészítése és elindítása

(Az Eukarisztikus közösség: ezt tegyétek...!)

Az Egyház születése

- (Az apostolok közössége a Szentlélek készítésére a világ elé lép)
- Az Egyház ószövetségi gyökerei
 - (Isten népe, Isten választott népe)
- Az Egyház fogalma, ahogy azt Jézus „elképzelte”
 - (Az Egyház lényeges tulajdonságai, ismertető jegyei)
- Az Egyház ismertető jelei az ősegyház életében
 - (Biblikus egyházkép, ahogy az apostolok tanították)
- Az Egyház Jézus Krisztus titokzatos teste
 - (Az Egyház hierarchikus felépítettsége)
- Az egyháztudat fejlődése a történelemben
 - (Az Egyház fejlődését a Szentlélek irányítja)
- A Katolikus Egyház önértelmezése a II. Vatikáni zsinat tanítása alapján
- Az Egyház önazonossága a történelemben
 - (A szakadások és eretnokségek, és azok kiváltó okai)
- Az ökumenizmus igénye és jelentősége
 - (Párbeszéd az elszakadt testvérekkel, az egység feltételei és reális lehetősége)

5. témakör: Az örök élet az ember reményének beteljesülése

- Javasolt óraszám: 7
- Az élet értelme, az emberiség sorsa
 - (Miért érdemes küzdeni, szenvedni?)
- Mi lesz velünk, ha meghalunk?
- A szentek közössége
- A világ vége
 - (Nem természetes folyamat eredménye, hanem Isten újjáteremtő aktusa)
- Krisztus második eljövetele, a feltámadás és az ítélet napja
- Az örök élet az ember reményének beteljesülése
 - Eszkatológia)
- A keresztyén remény
 - (Összefoglalás)

6. témakör: A hívő világnézet – életre szóló döntés

- Javasolt óraszám: 5
- A keresztyén ember hite és világnézete
 - (Feleletet keresek az életben felmerülő kérdésekre)
- A hit világa és az emberi tudományok kapcsolata
- A keresztyén ember életelvei és élete
 - (Krisztus követése, jóra való törekvés)
- A keresztyén ember helye és szerepe az Egyházban
- Mit kíván tőlem az Isten?
 - (Keresem, s ha megtaláltam felkészülve vállalom)

Szabadon felhasználható óra: 8 (javaslat: felkészülés az érettségire)

IV. Módszer

A felnőtt keresztyénnek a *hit fényében kell tudnia felelni az élet kérdéseire*. Meg kell felelnie Jézus követelményeinek és felelősséggel kell vállalnia helyét és feladatait az Egyházban. Az érettségire készülő fiatal minderre folyamatosan kell felkészíteni, fokozatosan saját lábára állítva az ismeretszerzésben, az önnevelésben, hogy végül szabad elhatározással kötelezhessen el magát Jézus Krisztus követésére. *Fel kell ismernie Isten rá*

vonatkozó akaratát és ennek megfelelően kell vállalkoznia Isten ügyének szolgálatára. Mindezt Isten kegyelmével együttműködve, áldozatkész jóakarattal és derűs örömmel. (Vö. 1 Pét 3,15) Ezt a hittanár akkor tudja elérni, ha maga is ilyen elkötelezett keresztény, ha rá is jellemző az az öröm, amiről János apostol tanúskodik. (1Jn 1,1-4 és Jn 20,3-10.30-31) Írassunk a tanulókkal egy-egy házi dolgozatot, megadott témából, melynek alapján tudjon előadást is tartani.

A tantárgy tanításához ajánlott irodalom:

Magyar Katolikus Katekizmus

Szentírás

Alapvető hittan

(Katolikus Középiskolai Főhatóság)

Hitünk és életünk

(OHB – Szt. István Társulat)

Találkozás a kereszténységgel

(Tomka Ferenc)

saját jegyzet

V. Követelmények

A középiskola elvégzésével befejeződik a tanulók hitoktatása. A tanuló ismerje az üdvösségtörténet alapigazságait. Váljon *elkötelezett keresztény emberré*. Hite legyen öntudatos állásfoglalás. Hitismeretei olyan szintűek legyenek, hogy tudjon beszélni hitéről, tudja azt megvédeni. Pályaválasztásában, párválasztásban baráti körének megválasztásában és a szórakozásban is vegye figyelembe a krisztusi élet követelményeit. Tudatosan készüljön a felnőtt keresztény életre. Az érettségiző tanulóknak el kell jutniuk arra a szintre, hogy egy-egy megadott kérdésben, kellő felkészülés után, önálló *előadást tartsanak*.

A témakörökhöz tartozó katekizmus kérdések:

A hittanból érettségiző tanulóknak tudni kell válaszolniuk a Magyar Katolikus Katekizmus valamennyi kérdésére. Az emelt szintű érettségire készülő tanulóknak a kérdésekre megfogalmazott válaszokat szó szerint kell tudniuk, tőlük nem elég a csupán tartalmilag helyes válasz. (A szó szerinti válasz tudása a hitoktatóképzőkre vagy a teológiai főiskolákra illetve az egyetemre való felvétel előfeltétele.)

A hittan érettségi vizsga általános követelményei (Világnézetileg elkötelezett, katolikus tanulók részére)

Az érettségi vizsga általános formai követelményei

A vizsga formája *középszinten* szóbeli, *emelt szinten* írásbeli és szóbeli.

A vizsgázónak és vizsgáztatónak azonos felekezethez kell tartoznia, a vizsgáztatónak saját egyházától is megbízással kell rendelkeznie. Ha a vizsgálónak más felekezethez tartozik, akkor nem bírálhatja felül az akkreditált szaktanár értékelését. Feladata a vizsga törvényességének felügyelete.

A szóbeli vizsgán a vizsgázó 3 részből álló tételt kap: egy *biblikus* tétel, egy *dogmatikai és erkölcstani* tétel és egy *történelmi, gyakorlati* tétel. A szóbeli érettségi vizsga tételeit a szaktanár fogalmazza meg és azokat – a megfelelő jóváhagyás után –, fél évvel az érettségi vizsga előtt közölni kell a tanulókkal.

Írásbeli dolgozat egy megtartandó előadás leírt szövege. Az érettségiző három megadott tétel közül választhat. Az írásbeli tételeket központilag fogalmazzák meg minden évben – a Püspöki Kar megbízása és a hittanárok javaslatainak figyelembe vételével –, s azokat a más tárgyak tételeihez hasonlóan kell kezelni és kihirdetni.

Az érettségi vizsga általános tartalmi követelményei az érettségi tételek megfogalmazásához

Középszinten

Ismerje az Egyház *hitvallását*. Ismerje a tanuló a keresztény egyház tanításának alapvető tételeit. Ismerje a katekizmus valamennyi kérdésének anyagát. Ismerje a jelentős bibliai helyeket és azok helyes értelmezését. Tudja, hogy mely könyvek tartoznak a Bibliába. Ismerje a leggyakoribb imádságokat.

Legyenek bevezetéstudományi ismeretei az *Ószövetségre* vonatkozóan. Ismerje a tanuló az őstörténetet, benne a teremtő Istent, aki az embereknek – bűne ellenére – gondját viseli. Ismerje az ősatyák és a kiválasztott nép történetének fontos eseményeit, a Jézusra vonatkozó próféciákat, azok keletkezésének körülményeit.

Ismerje a tanuló az *újszövetségi könyvek* keletkezésének történetét és célját, lásson párhuzamokat és eltéréseket, valamint ezek okát. Ismerje Jézus Krisztus földi életének eseményeit, tanítását, példabeszédeit, csodáit, megváltó áldozatát és feltámadását, Isten üdvözítő tervének legfontosabb pontjait. Legyenek alapvető ismeretei Jézusnak és az apostoli kornak történeti háttéréről. Ismerje a Szentlélek tevékenységéről szóló bibliai tanítást, az Egyház történelmének kezdeteit, fontos fordulópontjait, lássa ezekben Isten kegyelmi tevékenységét, gondviselő szeretetét. Ismerjen az emberi élet és az Egyház megújítására törekvő egyháztörténeti személyiségeket, közösségeket és mozgalmakat, lásson életükben példát Krisztus elkötelezett követésére, az Egyház szeretetére. Lássa, hogy Isten kegyelme által ma is közöttünk és bennünk él, és általunk is munkálkodik, gondviselésének terveiben és munkájában feladatot bíz ránk.

Ismerje az Egyház *liturgiáját*, szentségeit, imádságait, énekeit és jelképeit, a liturgikus év ünnepeit, eredetüket, jelentőségüket, az ünnepi szokásokat, az egyházi előírásokat. (Böjti fegyelem, házassági, stb.) Legyen tájékozott a szentek, elsősorban a Szűzanya tiszteletével kapcsolatos kérdésekben.

Ismerje az *Egyházról* szóló tanítást, ismerje egyházának szervezetét, főbb szolgálati területeit, vezetőit és felelős személyeit. Ismerje egyházának előírásait, követelményeit és hagyományos szokásait.

Ismerje a *történelmi egyházakat*, a közöttük lévő eltéréseket: tanításukban, liturgiájukban és felépítésükben. Ismerje a különböző *szekták* jellegzetességeit, és veszélyeit a keresztények

egységére. Ezek ismeretében tudja igazolni saját katolikus álláspontját. Saját hitéhez ragaszkodva tudja tiszteletben tartani és megérteni a más felekezethez tartozókat, annak tudatában, hogy minél közelebb kerülünk Jézus Krisztushoz, annál közelebb kerülünk egymáshoz is, és így jutunk el az igazi egységre Jézus Krisztusban. *A nagy világvallások* alapvető gondolataiban ismerje fel a tanuló Isten üdvözítő tervének nagyszerűségét, aki Jézus Krisztus által minden embert el akar vezetni az igazság ismeretére és az örök üdvösségre. Ismerje a nem hívők és a másként gondolkodók leggyakoribb kifogásait, és adjon rájuk kielégítő választ.

Ismerje a tanuló a keresztény ember felelősségét a teremtett világban, hogy mint *a Teremtő munkatársa* azt építse és szépítse, védje az életet és környezetét. Lássa feladatait és kötelességeit a saját családjá, közössége és népe iránt. Ismerje a keresztény etika normáit a családi- és a közélettel kapcsolatban, a munka, a pihenés és a társadalmi élet területén.

Emelt szinten

A középszintű vizsga követelményeinek *elmélyültebb és részletesebb* ismerete, magasabb fogalmi szinten. A ketekizmus kérdéseire megfogalmazott válaszok szó szerinti ismerete, a legjelentősebb bibliai részletek emlékezetből való idézése. Legyen képes hívő világnézetén alapuló előadások tartására.

Az emelt szintű hittan érettségi vizsga feltételezi, hogy a vizsgázó *külön olvasmányai*val vagy hittan fakultáción való részvételével szerez a tantervi anyagot meghaladó ismereteket.

Legyen jártas az egyháztörténelem jelentős kérdéseiben. Ismerje iskolájának történetét. Tudjon véleményt alkotni a mai vallási áramlatokról, különbséget tenni ökumené és szinkretizmus között. Ismerje az egyházi művészet főbb alkotásait.

Legyen jártas az *Egyház tanításáról* a közéleti, társadalmi, gazdasági, kulturális, egészségügyi... kérdésekben. Ismerje a keresztény nevelés alapelveit és gyakorlati tudnivalóit.

Érdeklődési területének megfelelően legyen jártas a humán és reáltudományoknak a hívő világnézetet érintő kérdéseiben.

A legfontosabb imádságok és tudnivalók

A keresztség

Az Atya, a Fiú és a Szentlélek nevében. Ámen.

A Szentháromság dicsőítése

Dicsőség az Atyának, a Fiúnak és a Szentléleknek, miképpen kezdetben, most és mindörökké. Ámen.

Az apostoli hitvallás

Hiszek egy Istenben, mindenható Atyában, mennynek és földnek teremtőjében. És Jézus Krisztusban, az ő egyszülött Fiában, a mi Urunkban, aki fogantatott Szentlélektől, született Szűz Máriától, szenvedett Poncius Pilátus alatt; megfeszítették, meghalt és eltemették. Alászállt a poklokra, harmadnapon feltámadt a halottak közül, fölment a mennybe, ott ül a mindenható Atyaisten jobbján; onnan jön el ítélni élőket és holtakat. Hiszek a Szentlélekben. Hiszem a katolikus Anyaszentegyházat, a szentek közösségét, a bűnök bocsánatát, a test feltámadását és az örök életet. Ámen.

Az Úr imája (Miatyánk)

Mi Atyánk, aki a mennyekben vagy, szenteltessék meg a te neved, jöjjön el a te országod, legyen meg a te akaratod, amint a mennyben, úgy a földön is. Mindennapi kenyerünket add meg nekünk ma, és bocsásd meg vétkeinket, miképpen mi is megbocsátunk az ellenünk vétkezőknek, és ne vígy minket kísértésbe, de szabadíts meg a gonosztól. (Mert tiéd az ország, a hatalom és a dicsőség mindörökké.) Ámen.

Az isteni erények felindítása

Istenem, hiszek tebenned, mert örökké igazmondó vagy.

Istenem, remélek tebenned, mert mindenkor hű és irgalmas vagy.

Istenem, mindennél jobban szeretlek téged, mert végtelenül jó és szeretetre méltó vagy.

Az angyali üdvözlét (Üdvözlégy)

Üdvözlégy Mária! Kegyelemmel teljes, az Úr van teveled, áldott vagy te az asszonyok között, és áldott a te méhednek gyümölcse, Jézus. Asszonyunk, Szűz Mária, Istennek szent anyja! Imádkozzál érettünk, bűnösökért, most és halálunk óráján. Ámen.

Az Úr angyala

Az Úr angyala köszönté a Boldogságos Szűz Máriát, – és ő méhében foganá Szentlélektől szent Fiát.

Üdvözlégy...

Íme az Úrnak szolgáló leánya, – legyen nekem a te igéd szerint.

Üdvözlégy...

És az Ige testté lón, – és miköztünk lakozék.

Üdvözlégy...

Imádkozzál érettünk Istennek szent Anyja. – Hogy méltók lehessünk Krisztus ígéreteire.

Könyörögjünk. Kérünk téged, Úristen, önts lelkünkbe szent kegyelmedet, hogy akik az angyali üzenet által szent Fiadnak, Jézus Krisztusnak megtestesülését megismertük, az ő kinszenvedése és keresztsége által a feltámadás dicsőségébe vitessünk. Ugyanazon a mi Urunk Jézus Krisztus által. Ámen.

Reggeli imádság

Szívem első gondolata
Hozzád száll fel Istenem,
Te őriztél meg az éjjel,
Maradj ma is énvelem!
Téged áldlak és imádlak,
Mint szerető gyermeked,
Szívem csakis azt akarja,
Ami kedves teneked.
Édes Jézus, add kegyelmed,
Őrizz engem szüntelen,
Hogy egész nap neked éljek
Tiszta szívvel, büntelen.
Szűz Mária, Jézus anyja,
Te mindnyájunk anyja vagy,
Oltalmaz meg minden bajtól,
Kísértésben el ne hagyj! Ámen.

Esti imádság

Ó édes Istenem,
Hálát ad most lelkem,
Hogy egész napon át
Úgy szerettél engem.
Bánom sok vétkeimet,
Szent Fiadnak vére
Mossa meg kegyesen
Szívemet fehérre!
Virrasszon felettem
Gondviselő szemed,
Kérlek, óvd ez éjjel
Testemet, lelkemet.
Szűzanyám, s őrangyal
Legyetek énvelem,
Ha ti rám vigyáztok,
Nyugodt lesz éjjelem. Ámen.

Más reggeli imádság

Szívből kérlek Istenem,
Ma egész nap légy velem.
Segíts meg, hogy jó legyek,
Mindenkivel jót tegyek.
Ha rám nézel e napon
Öröm legyen arcodon. Ámen

Más esti imádság

Kezed közé leteszem
Elmúlt napom, Istenem.
Minden munkám, örömöm,
Ami jó volt, köszönöm.
Ígérem, még jobb leszek

Órizd Uram, gyermeked. Ámen.

Krisztus lelke szentelj meg engem

Krisztus lelke, szentelj meg engem, Krisztus teste, üdvözíts engem, Krisztus vére, ihless meg engem, Krisztus oldalából folyó víz, tisztíts meg engem, Ó édes Jézus, hallgass meg engem! Szent sebeidbe rejts el engem, Ne engedd, hogy elszakadjak Tőled. A gonosz ellenségtől oltalmazz engem. Halálom óráján hívj magadhoz engem! És engedj Hozzád jutnom, hogy szentjeiddel dicsérjelek, Mindörökkön örökké. Ámen.

Fogadd el Uram, szabadságomat

Fogadd el Uram, szabadságomat, fogadd egészen. Vedd értelmemet, akaratomat s emlékezőm. Mindazt amim van, és ami vagyok, Te adtad ingyen. Visszaadok Uram egyszerre mindent. Legyen felettünk korlátlan úr rendelkezésed. Csak egyet hagyj meg ajándéku: szeretnem Téged. Csak a szeretet maradjon enyém a kegyelemmel, s minden, de minden gazdagság enyém, más nem kell. Ámen.

Most segíts meg Mária...

Most segíts meg Mária, Ó irgalmas Szűzanya! Keservét a bűnnek, bajnak eloszlatni van hatalmad. Hol már ember nem segíthet, a Te erőd nem török meg. Hő imáit gyermekidnek nem, Te soha nem veted meg. Hol a szükség kínja nagy, mutasd meg, hogy Anyánk vagy. Most segíts meg Mária, Ó irgalmas Szűzanya! Ámen.

Oltalmad alá futunk...

Oltalmad alá futunk Istennek szent Anyja. Ne vesd meg könnyörgésünket szükségünk idején, hanem oltalmazz meg minket minden veszedelemtől mindenkor, dicsőséges és áldott Szűz. Asszonyunk, Közbenjárónk és Szószólónk! Engeszteld értünk Fiadat, ajánlj minket Fiadnak, mutass be minket Szent Fiadnak. Ámen

Szűz szülője Istennek...

Szűz szülője Istennek, Engedd, hogy tied legyek. Tied élet s halálban, Tied jó és balsorsban, Tied küzdve, szenvedve, Tied most és örökre. Szűz szülője Istennek, Engedd, hogy tied legyek. Anyám, benned bízom és remélek, Anyám, teutánad epedek. Anyám, te jóságos, kegyelmezz, Anyám, te hatalmas védelmezz. Anyám, ó jöjj, segíts küzdeni! Anyám, ó jöjj segíts szenvedni! Anyám, ó jöjj, ne hagyj elveszni! Hiszen tudsz segíteni, ó hatalmas! Akarsz is segíteni ó irgalmas! Kell is segítened ó hűségese! Fogsz is segíteni, ó kegyelmes! Anyám, te vagy a kegyelmek anyja, Szomorúak vigasztalója, Bűnösök oltalmazója és menedéke, Föld reménye s mennyek ékessége! Ki kérte még segítségedet hasztalanul? Ki távozott tőled meghallgatatlanul? Azért bizton mondom minden szenvedésben: Mária mindig segít, minden időben. Biztosan állítom életben s halálban: Mária mindig segít, minden balsorsban. Azért hiszem s meghalok ezen hitemben, Hogy veled leszek ó Anyám, fõnn az égben. Szűz szülője Istennek, Engedd, hogy tied legyek. Ámen

Szent József légy házunk õre

Szent József légy házunk ura, kis családunk pátrónusa. Egyetértés, hű szeretet egyesítse szíveinket. Az ég felé mutass utat, gyámolítsd az ellankadtat. Küzdelmünkben légy segélyünk, erényekben példaképünk. Átadjuk a ház kulcsait, oltalmazz és védj lakóit. Zárd ki mindazt, ami káros, ami üdvünk hátrányos. Engedd be az Isten-áldást, minden jóban gyarapodást. Ajánlj minket Jézusodnak és szeplőtelen Szűz Arádnak, hogy családunk kiseded háza Názáretnek legyen mása. Amen

A szentolvasó (Rózsafüzér)

Az első három Üdvözlégyben:

1. aki hitünket növelje.
2. aki reményünket erősítse.
3. aki szeretetünket tökéletesítse.

Az örvendetes olvasó titkai:

1. akit te, Szent Szűz a Szentlélektől fogantál.
2. akit te, Szent Szűz Erzsébetet látogatván hordoztál.
3. akit te, Szent Szűz a világra szültél.
4. akit te, Szent Szűz a templomban bemutattál.
5. akit te, Szent Szűz a templomban megtaláltál.

A fájdalmas olvasó titkai:

1. aki érettünk vérrel verítékezett.
2. akit érettünk megostoroztak.
3. akit érettünk tövissel koronáztak.
4. aki érettünk a keresztet hordozta.
5. akit érettünk keresztre feszítettek.

A dicsőséges olvasó titkai:

1. aki a halálból feltámadt.
2. aki a mennybe fölment.
3. aki nekünk a Szentlelket elküldte.
4. aki téged, Szent Szűz a mennybe fölvelt.
5. aki téged, Szent Szűz a mennyben megkoronázott.

A szentségek

1. a keresztség
2. a bérmálás
3. az Eukarisztia
4. a bűnbocsánat szentsége
5. a betegek kenete
6. az egyházi rend
7. a házasság

Hitünk fő igazságai

1. Egy Isten van. – Az egy Istenben három személy van: az Atya, a Fiú és a Szentlélek.
2. Isten a világ teremtő Ura és gondviselő Atyja.
3. A Fiúisten emberré lett, meghalt és feltámadt, hogy minket megváltson és üdvözítsen.
4. Isten irgalmas, a megtérő bűnösnek szívesen megbocsát. – Isten igazságos, a jókat megjutalmazza, a gonoszokat pedig megbünteti.
5. Isten kegyelme az üdvösségre szükséges.
6. Az ember lelke halhatatlan, teste pedig feltámad.
7. Jézus Krisztus Egyházat alapított, és ennek legfőbb pásztorja a római pápa.

Jézus örömhíre

Mennyei Atyánk végtelenül szeret minket, meghív országába, gyermekévé fogad, és földi életünk után hazavár az örök életre.

A főparancsolat (Vö. Mk 12,30-31)

1. Szeresd Uradat, Istenedet teljes szívedből, teljes lelkedből, teljes elmédből és minden erődből.
2. Szeresd felebarátodat, mint önmagadat.

Jézus „új parancsa” (Vö. Jn 13,35)

Úgy szeressétek egymást, amint én szerettelek titeket.

A tízparancsolat

1. Uradat, Istenedet imádd, és csak neki szolgálj!
2. Isten nevét hiába ne vedd!
3. Az Úr napját szenteld meg!
4. Atyádat és anyádat tiszteld!
5. Ne ölj!
6. Ne paráználkodj!
7. Ne lopj!
8. Ne hazudj, és mások becsületében kárt ne tégy!
9. Felebarátod házastársát ne kívánd!
10. Mások tulajdonát ne kívánd!

Az Egyház öt parancsolata

1. A vasárnapot és az egyházi ünnepeket szentmisével és munkaszünettel szenteld meg!
2. A pénteki bűnbánati napokat és a parancsolt böjtöket tartsd meg!
3. Évente gyónjál és legalább a húsvéti időben áldozz meg!
4. Házasságodat az Egyház törvényei szerint kösd meg, és gyermekeidet katolikus módon neveld!
5. Az Egyházat anyagi hozzájárulásoddal is támogasd!

Így készülünk a szentgyónásra***A Szentlélek segítségét kérjük***

Szentlélek Úristen, add kegyelmedet, hogy bűneimet megismerjem, szívből megbánjam, és őszintén meggyónjam.

Megvizsgáljuk lelkiismeretünket

Utoljára gyóntam:... Áldozni szoktam:... Bűneim...

(Valamelyik lelkítükör segítségével gondolatban szedd össze, és jegyezd meg, hogy milyen bűnökkel bántottad meg a jó Istent. Ha valamit meg akarsz kérdezni, akkor arra is készülj fel!)

Megbánjuk bűneinket (Bánatimádság)

Istenem, szeretlek téged, ezért teljes szívemből bánom, hogy bűneimmel megbántottalak. Kérlek, bocsáss meg nekem. Ígérem, hogy ezentúl a jóra törekszem, és a bűnt kerülöm. (Más bánatimát is mondhatsz. Nézz a kereszten szenvedő Jézusra, és így indíts magadban bánatot!)

LELKITÜKRÖK

A) Lelkitükör Isten tíz parancsolata alapján

1. *Isten teremtő, mennyei Atyám.* – Szeretem-e Őt, és szívesen beszélgetek-e vele? Ismerem-e tanítását? Figyelek-e üzenetére? Őt szolgálom-e életemmel tanulásommal? Szoktam-e rendszeresen imádkozni? (Imádság elhanyagolása)
2. *Istenről tisztelettel és szeretettel beszéljünk.* – Hogyan beszéltem róla? (Káromkodás)
3. *Vasárnap az Úr napja.* – Neki szentelem-e? Hogyan vettem részt a szentmisén? Szoktam-e áldozni? Hogyan töltöttem a vasárnapot? (Misemulasztás)
4. *Szüleim Isten helyettesei.* Ezért engedelmeskedünk, segítünk és örömet szerzünk nekik, imádkozunk értük. – Így szeretem-e őket? (Engedetlenség, felelés, megszorítás.)
5. *Isten testi és lelki életet adott nekünk. Ezért vigyázunk a magunk és mások életére.* – Vigyáztam-e egészségemre? Jó voltam-e másokhoz? Segítettem-e nekik? (Csúfolódás, verekedés, veszekedés, rosszra tanítás, közlekedési szabályok megsértése.)
6. *Légy szemérmes! Isten akarata, hogy testben-lélekben tisztán éljünk.* – Ilyen voltam-e gondolataimban, szavaimban, cselekedeteimben? (Szemérmetlenkedés.)
7. *Isten ránk bízta a világot. Azt kívánja, hogy becsületesen dolgozzunk, és becsüljük meg a magunk és mások tulajdonát.* – Vigyáztam-e a magam és mások holmijára? Aadtam-e a magamból más rászorulóknak? Hogyan végeztem munkámat? (Lopás, károkozás, kötelességmulasztás, lustaság.)
8. *Jézus azt akarja, hogy megbízhatóak legyünk, vigyázzunk a becsületre, mindenkiről szeretettel beszéljünk.* – Megbízható, őszinte voltam? Megvédtem-e más becsületét? (Hazugság, árulkodás, rágalmozás, titok kibeszélése.)
9. *Mennyei Atyánk azt akarja, hogy szüleink hűségesen szeressék egymást.* – Örülök-e annak, hogy szüleim szeretik egymást? (Békétlenség, pártoskodás a családban.)
10. *A jószívű és önzetlen ember kedves Isten előtt.* – Mit teszek Jézus kedvéért? Milyenek a kívánságaim? (Torkosság, irigység, önzés, gőg.)

B) Lelkitükör a szeretet parancsa alapján

I. Mennyei Atyámat mindennél jobban szeretem!

1. Hit: Ismerem-e Jézus tanítását? Figyelek-e Isten üzenetére? Szeretettel beszélek-e Istenről?
2. Imádság: Szívesen imádkozom-e minden nap? Odafigyelek-e imádság közben?
3. Szentmise: Szívesen járok-e szentmisére? Szoktam-e gyakran áldozni? Hogyan viselkedem a szentmisén? Mondom-e a közös imádságokat?
4. Bűnbánat: Töreksem-e hibáim kijavítására? Megbánom-e naponta bűneimet? Rendszeresen gyónok-e? Hogyan tartom meg a bűnbánati napokat? (Péntek)

II. Szeretem embertársaimat, ahogyan Jézus szeretett minket!

1. Szüleim: Engedelmes vagyok-e? Szoktam segíteni, örömet szerezni? Megbízható vagyok?
2. Testvéreim, társaim: Jóindulatú és udvarias vagyok-e? Szoktam-e másoknak segíteni, örömet szerezni? Vigyázok-e mások holmijára? Szemérmes vagyok-e?
3. Közösség: Teljesítem-e kötelességeimet vállalok-e közmunkát? Igazságos vagyok-e? Megbízható, becsületes vagyok-e? Békességes vagyok-e?

4. Egyház: Segítek-e másokat a kegyelmi életben? A hittantanulásban? Figyelek-e egyházi előjárómra?

C) *Lelkitükör a leggyakoribb „gyermekbűnök” szerint*

1. Nem imádkoztam (reggel, este). Rosszul imádkoztam. Hitem ellen beszéltem. Nem tanultam meg a hittant.
2. Káromkodtam. Átkozódtam. Szitkozódtam. Feleslegesen vagy hamisan (hazugságra) esküdtem. Szent dolgokkal tréfálkoztam.
3. Szentmisét mulasztottam, vagy elkéstem. Templomban rossz voltam.
4. Szüleimet megszorítottam. Nem engedelmeskedtem. Nem segítettem. Feleseltem. Nevelőimet kijátszottam.
5. Veszekedtem. Csúfolódtam. Verekedtem. Haragot tartottam. Más bűnre csábítottam. Egészségemre nem vigyáztam. Nem tartottam meg a közlekedési szabályokat.
6. Szemérmetlenül néztem. Szemérmetlenül beszéltem. Szemérmetlenül játszottam.
7. Leckémet nem tanultam meg. Loptam. Csaltam. Kárt okoztam. Holmimra nem vigyáztam. Kötelességemet elmulasztottam.
8. Hazudtam. Árulkodtam. Rágalmaztam. Titkot elárultam.
9. Önző voltam. Elégedetlen voltam. Telhetetlen voltam. Irigy voltam. Hiú voltam. Öntelt voltam.
10. Nem törekedtem hibáimat kijavítani.

D) *Lelkitükör fiatalok számára.*

Mikor gyóntam utoljára?

Milyen gyakran szoktam áldozni?

I. *Mennyei Atyámat mindennél jobban szeretem!*

1. *A hit:* Ismerem-e hitünk tanítását? Utánanézek-e a felmerülő nehézségeknek? Figyelek-e Isten üzenetére? Olvasom-e naponta a Szentírást? Szeretettel beszélek-e Istenről, vallásról, egyházamról?
2. *Az imádság:* Rendszeresen, szívesen és jól imádkozom-e? Részt veszek-e a közös imádságokban? Szoktam-e saját szavaimmal is imádkozni?
3. *A szentmise:* Szívesen és pontosan járok-e szentmisére? Tevékeny-e részvételem? Szoktam-e áldozni? Tudatosan követem-e Jézust? Segítségére vagyok-e másoknak, hogy részt tudjanak venni a vasárnapi szentmisén?
4. *A bűnbánat:* Komolyan törekszem-e hibáim kijavítására? Tudom-e fegyelmezni magamat, szavaimat, indulataimat? Egészséges-e életmódom, mértékletes vagyok-e? Megbánom-e naponta bűneimet? Meg tudok-e bocsánati másoknak? Hogyan tartom meg a bűnbánati napokat? Rendszeresen gyónok-e? Van-e lelkiezetőm, akitől tanácsot kérhetek?

II. *Szeretem embertársaimat, ahogy Jézus szeretett minket!*

1. *A család:* Megbecsülöm-e szüleimet? Segítek-e nekik? Megbízhatnak-e bennem? Jó kapcsolatban vagyok-e velük? Nem akarom-e kihasználni őket? Elnézó vagyok-e gyengeségeik iránt?
2. *A testvérek és társak:* Jóindulatú, udvarias vagyok-e mindenkihez? Tudok-e megbocsátani? Okoztam-e kárt valakinek, jóvátettem-e? Vigyázok-e mások életére, becsületére, testi-lelki épségére és egészségére? Szereztem-e másoknak örömet?

- Szoktam-e másoknak segíteni? Megértő vagyok-e, törődöm-e mások bajával?
3. *Jövendőbelim:* Van-e bennem felelősségtudat? Nem éltem-e vissza mások bizalmával? Fegyelmezni tudom-e nemi ösztönömet? Kerülöm-e a bűnre vezető alkalmat?
 4. *A közösség:* Becsülettel teljesítem-e kötelességeimet? Továbbképezem-e magamat? Részt veszek-e a közösség életében? Fejleszttem-e képességeimet? Vállalok-e társadalmi munkát? Igazságos vagyok-e? Helyesen kezelem-e az anyagi javakat? Nem életem-e vissza helyzetemmel? Megbízható, igazmondó vagyok-e? Beilleszkedek-e a közösségbe, elviselem-e az embereket, és én elviselhető vagyok-e?
 5. *Egyházam:* Részt veszek-e a keresztény közösség életében? Milyen apostoli szolgálatokat vállalok? Segítek-e másokat a kegyelmi életben? Tanúságtévő keresztény vagyok-e?

Rövid bánatima:

Istenem, szeretlek téged! Ezért teljes szívemből bánom, hogy bűneimmel megbántottalak. Kérlek, bocsáss meg nekem. Ígérem, hogy ezentúl a jóra törekszem, és a bűnt kerülöm.

A SZENTGYÓNÁS MÓDJA

1. *Belépve a gyóntatószékbe vagy gyóntatóhelyiségbe köszönünk:*
Dicsértessék a Jézus Krisztus!
2. *Letérdelünk (vagy leülünk) és keresztvetéssel kezdjük:*
Az Atya, a Fiú és a Szentlélek nevében. Amen.
3. *A lelkiatya szavai után így valljuk meg bűneinket:*
Gyónom a Mindenható Istennek, és neked, lelkiatyám:
Utoljára gyóntam:... Áldozni szoktam:... Ezeket a bűnöket követtem el: *(Ezután el kell mondani az utolsó szentgyónásunk óta elkövetett bűneinket, és feltenni az esetleges kérdéseket.) Végül ezt mondjuk:* Más bűnömre nem emlékszem.
4. *Meghallgatjuk a lelkiatya szavait, válaszolunk esetleges kérdéseire, végül elfogadjuk az elégtételt. Ezután újra megbánjuk bűneinket:*
Istenem, szeretlek téged, és ezért teljes szívemből bánom, hogy bűneimmel megbántottalak. Kérlek, bocsáss meg nekem. Ígérem, hogy ezentúl a jóra törekszem, és a bűnt kerülöm.
5. *Keresztvetéssel fogadjuk a gyóntató feloldozását, s felelünk:* Amen.
6. *A pap szavaira:* Magasztaljuk Istent, mert jószágos hozzánk, *válaszoljuk:* Mert örökké szeret minket.
7. *Ezután felállunk, köszöniünk:* Dicsértessék a Jézus Krisztus! *és távozzunk.*

Húsvét ünnepnapja 2035-ig

Ismertetjük húsvét ünnepének változó időpontját, hogy a mindenkori éves tantervet ennek figyelembevételével készíthessük el.

2000. április 23.	2012. április 8.	2024. március 31.
2001. április 15.	2013. március 31.	2025. április 20.
2002. március 31.	2014. április 20.	2026. április 5.
2003. április 20.	2015. április 5.	2027. március 28.
2004. április 11.	2016. március 27.	2028. április 16.
2005. március 27.	2017. április 16.	2029. április 1.
2006. április 16.	2018. április 1.	2030. április 21.
2007. április 8.	2019. április 21.	2031. április 13.
2008. március 23.	2020. április 12.	2032. március 28.
2009. április 12.	2021. április 4.	2033. április 17.
2010. április 4.	2022. április 17.	2034. április 9.
2011. április 24.	2023. április 9.	2035. március 25.

Minta tanmenet

1. évfolyam: Isten gyermekei vagyunk (Keresztény alapismeretek)

Hónap	Hét	Óra	Tananyag
Szeptember	I.	1.	Ismerkedés. Veni Sancte Spiritus
		2.	Jézussal találkozunk (Jn 1,35-42)
	II.	3.	A templom az Isten háza (Lk 19,1-10)
		4.	Jézus első munkatársai (Mk 2,13-17– Jn 20,30-31)
	III.	5.	Teremtőnk és Gondviselőnk (Mt 6,25-34)
		6.	Ki olyan jó, mint a mi Mennyei Atyánk? (Lk 11,11-18)
	IV.	7.	Jézusra figyelünk (Mt 7,21 – Mt 14,13-14)
		8.	Jézussal beszélgetünk (Lk 10,38-42 – Lk 11,5-9)
Október	V.	9.	Jézus példabeszéde a magvetőről (Mt 13,1-9.18-23)
		10.	Ismétlő összefoglalás
	VI.	11.	Szeretjük szüleinket (Lk 2,51-52)
		12.	Isten gyermeke lettem (Róm 6,3-4 – Róm 8,12-18)
	VII.	13.	Naponta imádkozunk (ApCsel 2,42)
		14.	A megbocsátás és elfogadás (Mt 18,21-35)
	VIII.	15.	Engedelmesség, tisztelet (Róm 13,1-7)
		16.	Jóakarát, ajándékozás (Lk 6,27-36)
November	IX.	17.	Az irgalmas szamaritánus (Lk 10,25-37)
		18.	Kiengesztelődés – megbocsátás (Mt 5,23-24)
	X.	19.	Mi lesz velünk ha meghalunk? (Lk 16,19-31)
		20.	Példaképeink a szentek (ApCsel 7,54-60)
	XI.	21.	Jézus az élet ura (Mk 5,21-24), Jézus az élet ura (Mk 5,35-42)
		22.	Az elrejtett kincs (Mt 13,44-46)
	XII.	23.	A királyi lakoma (Lk 14,15-24), A Mennysorság
		24.	Jézus a mi királyunk (Jn 6,14-15 – Jn 18,33-40)
December	XIII.	25.	Ismétlő összefoglalás
		26.	Advent: az angyali üdvözlét (Lk 1,26-38)
	XIV.	27.	Mikulás: megajándékozunk egymást (Mt 6,1-4)
		28.	Mária és József várja a gyermeket (Mt 1,20-24)
	XV.	29.	Jézus szent neve (Lk 2,21)
		30.	Jézus születése, Ő a mi karácsonyi ajándékunk (Lk 2,1-7)
Január	XVI.	31.	A napkeleti bölcsek (Mt 2,1-12)
		32.	Jézus Isten is meg ember is (Lk 2,41-53)
	XVII.	33.	Ismétlő összefoglalás
		34.	Jézus a názáreti zsinagógában (Lk 4,14-22)
	XVIII.	35.	A kánai mennyegző (Jn 2,1-11)
		36.	A szentmisén Jézussal találkozunk (Mt 18,20)

	XIX.	37.	A szent helyek és dolgok „kezelése” (Jn 2,13-17)	
		38.	A csodálatos halfogás (Lk 5,1-11)	
Február	XX.	39.	A jerikói vak meggyógyítása (Lk 18,35-43)	
		40.	A vihar lecsendesítése (Mk 4,35-40)	
	XXI.	41.	Péter hitvallása (Mt 16,13-20)	
		42.	A nagyböjt, húsvéti felkészülés ideje (Mt 2,18-22)	
	XXII.	43.	Tartsatok bűnbánatot (Mk 1,14-15)	
		44.	Jézus megjövendöli szenvedését (Mt 16,21-23)	
	XXIII.	45.	Aki utánam akar jönni, vegye fel keresztjét (Mt 16,24-27)	
Március	XXIV.	46.	A vakonszülött meggyógyítása (Jn 9,1-41)	
		47.	Ti vagytok a világ világossága (Mt 5,13-16)	
	XXV.	48.	Hiszek Jézus Krisztusban (Lk 18,35-43)	
		49.	Ismétlő összefoglalás	
	XXVI.	50.	Lelkipásztoraink: papok, püspökök, pápa (Jn 21,15-17)	
		51.	Lelkipásztoraink: papok, püspökök, pápa (Jn 21,15-17)	
	XXVII.	52.	Bevonulás Jeruzsálembe: Jézus a Messiás (Jn 12,12-19)	
		53.	Jézus értünk szenvedett és meghalt a kereszten (Lk 23,1-26)	
	Április	XXVIII.	54.	Jézus értünk szenvedett és meghalt a kereszten (Lk 23,27-43)
			55.	Jézus értünk szenvedett és meghalt a kereszten (Lk 23,56)
XXIX.		56.	Húsvét: Jézus feltámadása (Lk 24,1-12)	
		57.	Mi történt húsvétkor?	
XXX.		58.	Ismétlő összefoglalás	
		59.	Az emmauszi tanítványok (Lk 24,13-35)	
Május	XXXI.	60.	Jézus feltámadásának tanúi (1Kor 15,1-11)	
		61.	Jézus feltámadásának tanúi (1Kor 15,1-11)	
	XXXII.	62.	Az első keresztények (ApCsel 2,42-47)	
		63.	Szent István vértanú (ApCsel 7,54-8,3)	
	XXXIII.	64.	Jézus visszatért az Atyához (ApCsel 1,3-11)	
		65.	Máriával együtt imádkozó apostolok (ApCsel 1,1-14)	
	XXXIV.	66.	A Szentlélek pünkösdi eljövetele (ApCsel 2,1-11)	
		67.	Isten népének tagjai lettünk (ApCsel 8,26-38)	
Június	XXXV.	68.	Az Egyház növekedése (ApCsel 12,1-19)	
		69.	Így élünk mi, keresztények (ApCsel 11,26)	
	XXXVI.	70.	A Szentháromság ünnepe (Mt 28,16-20)	
		71.	Ismétlő összefoglalás	
	XXXVII.	72.	Év végi ismétlés	
		73.	Év végi ismétlés	
		74.	Te Deum	

2. évfolyam: Jézus hív – Jézus Krisztus az Isten Fia, a mi Megváltónk

Hónap	Hét	Óra	Tananyag
Szeptember	I.	1.	Veni Sancte Spiritus
		2.	Év eleji ismétlés
	II.	3.	Az első tanítványok meghívása (Mk 1,16-20)
		4.	Jézus és a gyerekek (Mk 10,13-16)
	III.	5.	Jézus imádkozni tanít (Mt 6,7-16)
		6.	Lévi, a vámos meghívása (Lk 5,27-32)
	IV.	7.	Jézus és a bűnös asszony (Jn 8,1-11)
		8.	A gazdag ifjú találkozása Jézussal (Mk 10, 17-22)
Október	V.	9.	Ismétlő összefoglalás
		10.	A béna meggyógyítása (Mk 2,1-12)
	VI.	11.	Jézus gyógyítani küldi apostolait (Mk 6,7-13)
		12.	Jézus a Názáreti zsinagógában (Lk 4,14-21)
	VII.	13.	A kánai menyegző (Jn 2, 1-11)
		14.	A csodálatos kenyérszaporítás (Jn 6, 1-15)
	VIII.	15.	Jézus tanítása az örök élet kenyeréről (Jn 6,22-59)
		16.	Hiszek Jézus Krisztusban (Jn 6,66-68)
November	IX.	17.	Jézus az élet ura (Jn 11,1-44)
		18.	Jézus megmutatja isteni hatalmát (Összefoglaló ismétlés)
	X.	19.	Mi Atyánk, aki a mennyekben vagy (Mt 6,9-12)
		20.	Szenteltessék meg a Te neved (Mt 11,25-30)
	XI.	21.	Isten akaratát keresem (Jn 6,37-40)
		22.	Mi az, ami igazán fontos? (Jn 6,26-34)
	XII.	23.	Mindennapi kenyér – szentáldozás (Mt 4,1-4)
		24.	Várakozásunk – advent (Mt 3,1-12) Bocsásd meg vétkeinket, miképpen mi is...
December	XIII.	25.	Jézus a helyes imádságra tanít (Mt 6,5-9)
		26.	Ismétlő összefoglalás
	XIV.	27.	Az ország, ahol Jézus élt és tanított
		28.	Az angyali üdvözlét (Lk 1,26-38) Mária látogatása Erzsébetnél (Lk 1,39-57)
	XV.	29.	Szent József a Szentcsalád őre (Mt 1,18-25)
		30.	Jézus születése (Róm 8,32. – Tit 2,11)
Január	XVI.	31.	Az első látogatók, a pásztorok (Lk 2,1-20)
		32.	Jézus bemutatása a templomban (Lk 2,22-35)
	XVII.	33.	A napkeleti bölcsek látogatása (Mt 2,1-12)
		34.	A 12 éves Jézus a templomban (Lk 2,41-52)
	XVIII.	35.	Összefoglaló ismétlés: Jézus a Fiúisten aki értünk emberré lett (Róm 4,24-25)
		36.	Jézus megkeresztelkedése (Mt 3,13-17)
	XIX.	37.	Csend, ima, önfegyelem, böjt (Mt 4,1-11)
		38.	Jézus színeváltozása (Lk 9,28-36)

Február	XX.	39.	A templom megtisztítása, (Jn 2,13-16)
		40.	Jézus Simon farizeus házában (Lk 7,36-50)
	XXI.	41.	Farizeus és a vámos (Lk 18,9-14)
		42.	Nagyböjt
	XXII.	43.	Példabeszéd a szőlőmunkásokról (Mt 20,-1-16)
		44.	A helyes önértékelés (Lk 14,7-11)
XXIII.	45.	Jézus a jó pásztor (Jn 10,1-18)	
	46.	Péter vallomása (Mt 16,13-20)	
Március	XXIV.	47.	Ismétlő összefoglalás
		48.	Jézus bevonulása Jeruzsálembe (Jn 12,12-19)
	XXV.	49.	A főtanács határozata Jézus ellen (Jn 11,45-53)
		50.	Az utolsó vacsora előkészítése (Lk 7,-18)
	XXVI.	51.	Jézus alázatos szeretete tisztít meg minket (Jn 13,1-16)
		52.	Jézus ünnepélyesen felajánlja értünk életét (Mk 14,22-25)
XXVII.	53.	A szentmise rendelése (1Kor 11,23-26)	
	54.	A szentmisében Jézust ismerjük fel (Lk 24,13-32)	
Április	XXVIII.	55.	Jézus az Olajfák hegyén (Lk 22,39-46)
		56.	Jézus elfogása, Jézus a főtanács előtt (Mt 26,57-66)
	XXIX.	57.	Jézus a kereszten – János és Mária (Jn 19,25-27)
		58.	Jézus Szíve tisztelete (Jn 19,31-35)
	XXX.	59.	A Szent Háromnap eseményei
60.		A Szent Háromnap eseményei	
Május	XXXI.	61.	Jézus feltámadt (Jn 20,1-10 – Róm 1,4)
		62.	Összefoglaló ismétlés: Így szeretett minket Jézus (Jn 19,38-20,10)
	XXXII.	63.	Az emmauszi tanítványok (Lk 24,13-35)
		64.	A feltámadt Jézus ajándéka (Jn 20,19-23)
	XXXIII.	65.	Boldogok akik nem látnak és mégis hisznek (Jn 20,19-29)
		66.	Jézus Péterre bízta Egyházát (Jn 21,15-17)
XXXIV.	67.	Jézus mennybemenetele (Mt 28,16-20)	
	68.	A Szentlélek eljövetele (ApCsel 2,1-13)	
Június	XXXV.	69.	Saul, miért üldözöl engem? (ApCsel 9,1-9)
		70.	A feltámadás tanúi. (1Kor 15,1-11)
	XXXVI.	71.	Összefoglaló ismétlés
		72.	Év végi ismétlés
	XXXVII.	73.	Év végi ismétlés
74.		Te Deum	

3. évfolyam: Találkozás Jézussal a bűnbocsánatban és az Eukarisztiában

Hónap	Hét	Óra	Tananyag
Szeptember	I.	1.	Veni Sancte Spiritus
		2.	Ismétlés. Mit tudunk Jézusról? (Lk 1,1-4)
	II.	3.	Jézus a Názáreti zsinagógában (Lk 4,14-22)
		4.	Jézus tanítása szerint élünk (Mt 7,21-27)
	III.	5.	A lelkiismeret (Róm 7,18-25)
		6.	Ki tartozik Jézushoz? (Mt 21,28-32 – Lk 8,19-21)
	IV.	7.	Példabeszéd a tékozló fiú atyjáról (Lk 15,11-32)
		8.	Úgy szerette Isten a világot... (Jn 3,16-17)
Október	V.	9.	Péter bűnbánata (Lk 22,54-62) (Megtérés, bűnbánat)
		10.	A keresztségben Isten gyermeke lettem
	VI.	11.	Az etióp udvarnok megtérése (ApCsel 8,26-38)
		12.	Ismétlő összefoglalás
	VII.	13.	Naponta imádkozunk (Lk 18,1-8)
		14.	Urunk színeváltozása (Lk 9,28-36)
	VIII.	15.	Mindaz aki kér, kap (Mt 7,7-12) (Ne csak kérj, tedd a jót!)
		16.	Imádság Jézus nevében, Jézus lelkületével
November	IX.	17.	A főparancs (Mt 22,34-40)
		18.	Jézus megkísértése (Lk 4,1-12), 1. parancs
	X.	19.	Jézus nevében (ApCsel 4,13-22)
		20.	Jézus nevére hajoljon meg minden térd... (Fil 2,5-11 – Mt 5,33-37), 2. parancs
	XI.	21.	Gyógyítás szombaton (Mt 12,1-14), 3. parancs
		22.	Szent Pál Troászban (ApCsel 20,1-12)
	XII.	23.	Ismétlő összefoglalás
		24.	Az utolsó vacsora ünneplése (1Kor 11,23-26)
December	XIII.	25.	A szentmisén Jézust vesszük körül (Mk 10,13-16) Hívő részvétel a szentmisén
		26.	Jézus megtisztít minket – bűnbánat a szentmisén (Lk 17,11-19)
	XIV.	27.	Az újszövetségi Szentírás – az apostoli tanítás (Jn 20,30-31)
		28.	Hitvallás, tanúságtétel (ApCsel 5,40-42)
	XV.	29.	Jézussal együtt magunkat is felajánljuk (Lk 2,21-24)
		30.	Mária hálaadó éneke (Lk 1,46-55) Karácsony
Január	XVI.	31.	Karácsony és húsvét kapcsolata, amiért Jézus közénk jött
		32.	Jézus jelenlétét teszi áldozatát (Mt 26,26-28)
	XVII.	33.	Jézus önként adta oda életét értünk (Jn 10,1-18)
		34.	Mindennapi kenyérünk Jézus, az örök élet kenyere (Lk 11,1-4)
	XVIII.	35.	Ki mehet áldozni? (Mt 8,5-13)

		36.	A szentmiséhez hozzátartozik a szentáldozás (Mt 15,21-28)
	XIX.	37.	Áldozás után Jézussal beszélgetünk (Lk 10,38-42)
		38.	Az Úr áldásával a mindennapi életbe (Mt 28,16-20)
Február	XX.	39.	Ismétlő összefoglalás
		40.	Szeresd szüleidet! (Lk 2,51-53), 4. parancs
	XXI.	41.	Az élet Isten ajándéka – szüleink szeretetéből élünk
		42.	Szeresd embertársaidat! (Mt 25,31-46 – Mt 7,12)
	XXII.	43.	Élj békességben! (Jn 13,34-35 – vö. Mt 10,34-42)
		44.	Jézus bűneink ellenére is szeret – ellenségszeretet (Mt 18,23-35 – Mt 5,43-48)
XXIII.	45.	Nagyobb boldogság adni, mint kapni (ApCsel 20,35 – vö. Mk 12,41-44)	
	46.	Teljesítsd kötelességedet! (Mt 25,14-30 – 2Tesz 3,6-15, vö. Lk 17,7-10)	
Március	XXIV.	47.	A földi javak és a mennyei kincs (Mt 6,19-24 – Lk 12,13-21 – 1Tim 6,17-19 – Jak 5,1-5)
		48.	Légy megbízható! (Jn 10,11-18 – 2Kor 1,19-20)
	XXV.	49.	Isten országáért dolgozunk! (2Kor 5,11-15)
		50.	Légy őszinte! (Mt 5,37 – Jak 5,12)
	XXVI.	51.	Ismétlő összefoglalás
		52.	A csodálatos kenyérszaporítás (Jn 6,1-15)
XXVII.	53.	A kánai menyegző (Jn 2,1-11) (Az átváltoztatás fogalma)	
	54.	Mit tett Jézus az utolsó vacsorán? (Mt 26,26-28 – 1Kor 11,23-26)	
Április	XXVIII.	55.	Péter apostol hite – hiszek az Oltáriszentségben
		56.	A szentáldozás (Lk 24,13-31 – Mt 15,21-28) Az áldozás gyakorlati, technikai kérdései
	XXIX.	57.	Ki mehet áldozni? (1Kor 11,27-32) (Felkészülés a szentáldozásra: szentségi böjt...)
		58.	Szentáldozás után (Jn 1,35-42, vö. Lk 10,38-42)
XXX.	59.	A Szent Háromnap eseményei	
	60.	A Szent Háromnap eseményei	
Május	XXXI.	61.	Ismétlés
		62.	Senki sem juthat az Atyához, csak általam (Jn 14,1-6)
	XXXII.	63.	Zakeus (Lk 19,1-10) (Találkozás a bűnbocsátó Jézussal)
		64.	A bűn a lélek betegsége (Jn 9,1-41)
	XXXIII.	65.	Tartsatok bűnbánatot (Mt 3,1-12, vö. Lk 3,1-16 – Mt 7,13-14)
		66.	Jézus megbízást ad a bűnbocsátásra (Jn 20,19-23)
XXXIV.	67.	Így készülünk a szentgyónásra (Lk 22,54-62) (Lelkiismeret-vizsgálás és lelkitükör)	
	68.	Szentgyónás után (Lk 17,11-19) (Hálaadás, elégtétel)	
Június	XXXV.	69.	Jézus hív, kövessük (Mt 19,16-22)
		70.	Összefoglaló ismétlés
	XXXVI.	71.	Év végi ismétlés
		72.	Év végi ismétlés
XXXVII.	73.	Év végi ismétlés	

		74.	Te Deum
--	--	-----	---------

4. évfolyam: Népem vagytok – mondja az Úr

Hónap	Hét	Óra	Tananyag
Szeptember	I.	1.	Veni Sancte Spiritus – Vedd és olvasd! (A Bibliára vonatkozó legfontosabb alapismeretek)
		2.	Hogyan készült a Szentírás? (Jer 36,1-32 – 2Mak 2,13-32)
	II.	3.	Mi az Isten terve énvelem? (Ábrahám meghívása)
		4.	Ábrahám legnagyobb próbatétele (Izsák feláldozása)
	III.	5.	Ábrahám könyörög a bűnösökért (Lót megmenekülése)
		6.	Szabad-e veszélyeztetni örök életünket? (Jákob és Ézsau)
	IV.	7.	Jákob idegenben (Jákob menekülése)
		8.	Elfeledkezik-e rólunk az Isten (József és testvérei)
Október	V.	9.	József Egyiptom kormányzója lesz
		10.	Ábrahám családjából nagy nép lesz
	VI.	11.	Legyőzhetjük-e a rosszat? (Mózes születése)
		12.	Mózes küldetése (A csipkebokor)
	VII.	13.	Az egyiptomi csapások
		14.	Ki szabadít meg bűneinktől? (A húsvéti bárány)
	VIII.	15.	Átkelés a Vörös-tengeren
		16.	Számíthat-e rád az Isten? (A szövetségekötés)
November	IX.	17.	Ismétlő összefoglalás
		18.	Hol vannak a te bálványaid? (Az aranyborjú)
	X.	19.	Milyen táplálék erősíti a lelkünket? (A manna)
		20.	Alkalmas eszköze vagy-e az Úrnak? (Kémek)
	XI.	21.	Ki lehet Isten papja? (Kóré lázadása)
		22.	Ki szólhat bele Isten terveibe? (Bálám jövendölése)
	XII.	23.	Mi a győzelmi jelvényünk? (A rézkígyó)
		24.	Átkelés a Jordánon (Jerikó elfoglalása)
December	XIII.	25.	A szövetség megújítása (Mózes halála)
		26.	Mire való a lemondás és a böjt? (Gedeon) Mit adhatsz te Istennek? (Jefte)
	XIV.	27.	Adhat-e örömet a bűn? (Sámson) Meghallod-e az Úr hívását? (Sámuel)
		28.	Mit jelent neked az Úr hívása? (Héli és fiai)
	XV.	29.	Vereséget szenvedhet-e az Isten? (A frigyláda sorsa)
		30.	Karácsony
Január	XVI.	31.	Milyen ember vagy? (Saul a király)
		32.	Saul engedetlensége
	XVII.	33.	Kik az Isten kedvencei? (Dávid felkenése)
		34.	Győzhetnek-e a kicsinyek is? (Dávid és Góliát)
	XVIII.	35.	Mi a legszebb győzelem? (Dávid és Saul – Dávid zsoltáránekei)
		36.	Igazságosak-e az emberek? (Az amalekiták legyőzése)
	XIX.	37.	Hízaléggel előbbre jutsz? (Saul halála)

		38.	Szabad-e vétkezniük a hatalmasoknak? (Dávid és Uriás)
Február	XX.	39.	Nem élsz vissza a szeretettel? (Absalom lázadása)
		40.	Ki az igazán bölcs ember? (Salamon imája)
	XXI.	41.	A salamoni ítélet (Az igazi okosság)
		42.	Kitől kérjünk tanácsot? (Roboám és Jeroboám)
	XXII.	43.	Ismétlő összefoglalás
		44.	Lehet-e kölcsönt adni Istennek (Illés próféta és a száreptai özvegy)
	XXIII.	45.	Az élő Isten megmutatkozik (Illés áldozata)
		46.	Hol találsz meg az Istent? (Illés menekülése)
Március	XXIV.	47.	Mit kaptál a keresztségben? (Elizeus – Námán gyógyulása)
		48.	Mennyibe kerül a lelki gyógyulás? (Giezi bűne és bűnhődése)
	XXV.	49.	Meghálálod-e az Isten jóságát? (Izaiás próféta példázata a szőlőskertről)
		50.	Bízatsz-e Isten ígéretében? (Izaiás jóvendölései)
	XXVI.	51.	Ki alkalmas az Úr szolgálatára? (Jeremiás meghívása)
		52.	Ki áll melletted amikor szenvedsz? (Jeremiás próféta sorsa)
	XXVII.	53.	Van-e élet a halál után? (Ezekiel próféta látomása)
		54.	Hogyan vallom meg hitemet? (Dániel és három társa)
Április	XXVIII.	55.	Kell-e félni az emberektől? (A három ifjú hűsége)
		56.	Kiderül-e minden rosszaság? (A bálványok leleplezése)
	XXIX.	57.	Szabad-e megtagadni az Istent? (Dániel és az oroslánok)
		58.	Szabad-e szent dolgokkal tréfálni? (Baltazár lakomája)
	XXX.	59.	A Szent Háromnap
		60.	A Szent Háromnap
Május	XXXI.	61.	Ismétlő összefoglalás
		62.	Mindig a többségnek van igaza? (Matatiás)
	XXXII.	63.	Mi értékesebb az életnél? (Makkabeusok)
		64.	Elfuthatsz-e Isten elől? (Jónás menekülése)
	XXXIII.	65.	Hányszor bocsát meg az Isten? (Ninive megtérése)
		66.	Miért szenvednek a jók is? (A béketűrő Jób)
XXXIV.	67.	Meddig kell bízni Istenben? (Judit bátorsága)	
	68.	Jótettért jót várj? (Tóbiás vaksága)	
Június	XXXV.	69.	Hogyan vigyáz ránk az Isten? (Tóbiás gyógyulása)
		70.	Kérdezz még többet! (Ezdrás összeszedi a szentírási könyveket)
	XXXVI.	71.	Év végi ismétlés
		72.	Év végi ismétlés
	XXXVII.	73.	Év végi ismétlés
		74.	Te Deum

5. évfolyam: Az élet Isten népének közösségében (Liturgia)

Hónap	Hét	Óra	Tananyag
Szeptember	I.	1.	Miért járunk templomba? (Veni Sancte Spiritus)
		2.	A liturgikus ünneplés
	II.	3.	Az ószövetségi nép nagy ünnepei
		4.	Jézus a jeruzsálemi templomban
	III.	5.	Az ősegyház liturgiája
		6.	Mi a szertartás és mi a rítus? (MKK 128., 93.)
	IV.	7.	A liturgikus közösség vezetője
		8.	Liturgikus szolgálatok (Ministránsok..., sekrestyés, kántor)
Október	V.	9.	Ünnep a keresztyén családokban
		10.	Közösségi ünnepeink
	VI.	11.	Részvétel az ünneplő Egyház életében (Összefoglalás)
		12.	A templom az Isten háza
	VII.	13.	A templomok kialakulása (ApCsel 2,46 – 20,7-12)
		14.	A templomok belső felépítése, részei, berendezései
	VIII.	15.	A különböző stílusú templomok
		16.	Liturgikus tárgyak
November	IX.	17.	Liturgikus ruhák
		18.	Leggyakoribb képeink és jelképeink
	X.	19.	A templomok díszítése és rendben tartása
		20.	Egyéb szent helyek (Temető, kápolnák, útszéli keresztek)
	XI.	21.	Összefoglalás
		22.	Mindennapjaink
	XII.	23.	Heti ünnepünk a vasárnap (Isten harmadik parancsa)
		24.	Ünnepkörök (Az egyházi év és a szentek ünnepei)
December	XIII.	25.	Adventben a keresztyén ember a Megváltó születését várja
		26.	Jézusról jövendöltek a próféták
	XIV.	27.	Keresztelő János, a Megváltó előhírnöke
		28.	Mária ünnepek
	XV.	29.	A karácsonyi ünnepkör
		30.	Évközi időszak – Jézus nyilvános működése
Január	XVI.	31.	Jézus Krisztus valóságos Isten és valóságos ember
		32.	Összefoglalás
	XVII.	33.	A szentségekre vonatkozó alapismeretek
		34.	A beavatás szentségei: a keresztség
	XVIII.	35.	A beavatás szentségei: az Eukarisztia
		36.	A beavatás szentségei: a bérmálás
XIX.	37.	A gyógyulás szentségei: a bűnbocsánat szentsége	
	38.	A gyógyulás szentségei: a betegek kenete	
Február	XX.	39.	A közösség szolgálatának szentségei: az egyházi rend
		40.	A közösség szolgálatának szentségei: a házasság
	XXI.	41.	A szentelmények: litánia, rózsafüzér, keresztút...

		42.	Búcsú a földi élettől: a temetés
	XXII.	43.	Az ereklyék tisztelete, körmenetek és az áldások
		44.	Összefoglalás
	XXIII.	45.	A liturgia, a szentmise keresztény életünk csúcsa és forrása
		46.	A szentmise szerkezete, és kialakulása
Március	XXIV.	47.	A szentmise „kellékei”
		48.	A szentmise közös imádságai és könyörgései
	XXV.	49.	A szentmise énekei és a zsoltárok, a szent zene
		50.	Olvasmányok és szentbeszéd
	XXVI.	51.	Hitvallásunk és felajánlott adományaink
		52.	A hívek könyörgése
	XXVII.	53.	Az Eukarisztia hálaadás, Isten ajándékai üdvösségünk történetében
		54.	Összefoglalás
Április	XXVIII.	55.	A nagyböjt, felkészülés a Szent Háromnapra
		56.	Amit Jézus az utolsó vacsorán tett
	XXIX.	57.	Nagycsütörtök, az utolsó vacsora napja
		58.	Jézus meghív menegzős lakomájára (vö. Mt 5,23.)
	XXX.	59.	Nagypéntek, Jézus szenvedése és kereszthalála
		60.	Húsvét vigíliája és ünnepe, Jézus feltámadása
Május	XXXI.	61.	A húsvéti misztérium (vö. MKK 126. kérd.)
		62.	A húsvéti misztérium (vö. MKK 126. kérd.)
	XXXII.	63.	Az Eukarisztiában Jézussal találkozunk
		64.	Ismétlés
	XXXIII.	65.	Jézus mennybemenetele (ApCsel 1,1-11)
		66.	A Szentlélek eljövetele (ApCsel 2,1-44)
	XXXIV.	67.	A Szentháromság ünnepe (Jn 16,12-15)
		68.	Úrnapja (Lk 9,10-17)
Június	XXXV.	69.	Jézus Szíve tisztelete
		70.	Nagyboldogasszony
	XXXVI.	71.	Szent István király
		72.	Árpád-házi szentek
	XXXVII.	73.	Összefoglalás
		74.	Te Deum

6. évfolyam: Egyházunk a történelemben

Hónap	Hét	Óra	Tananyag
Szeptember	I.	1.	Veni Sancte Spiritus
		2.	Az Apostolok Cselekedeteinek könyve
	II.	3.	Péter apostol élete
		4.	Szent Pál apostol és levelei
	III.	5.	Szent János apostol
		6.	Szent Lukács evangélista
	IV.	7.	Az Egyház Isten gyermekeinek közössége, családja
		8.	Jézus azért alapította Egyházát, hogy művét folytassa
Október	V.	9.	Az Egyház Krisztus titokzatos teste
		10.	Jézus ígérete: mindvégig Egyházával marad
	VI.	11.	Jézus elküldte a Szentlelket, az Egyházának éltető lelkét
		12.	Jézus egy Egyházat akart (Egy)
	VII.	13.	Jézus megbízást adott áldozatának megjelenítésére, a bűnök megbocsátására (Szent)
		14.	Jézus Egyházába minden embert meghív (Katolikus)
	VIII.	15.	Jézus tanítását és a lelkipásztori szolgálatot apostolaira bízta (Apostoli)
		16.	Kik tartoznak Isten országához? (A szentek közössége)
November	IX.	17.	Összefoglalás
		18.	A jeruzsálemi egyház élete (ApCsel 2,1-47)
	X.	19.	Inkább kell engedelmeskedni Istennek, mint embernek
		20.	Az Egyház Istentől való (ApCsel 5,34-42)
	XI.	21.	A hierarchia kiépülése (Diákonusok, presbiterek rendelése)
		22.	A kereszténység elterjedése – Szent Pál útjai
	XII.	23.	Az Egyház az igaz hit őrzője
		24.	Isten magvetése – vértanúk, Szent Lőrinc
December	XIII.	25.	Az Oltáriszentség vértanúja (Szent Tarziciusz)
		26.	Észak-afrikai vértanúk, vértanú akták, Szent Jusztinus
	XIV.	27.	Szent Polikárp és Antiochiai Szent Ignác
		28.	Konstantini fordulat, Az első egyetemes zsinatok
XV.	29.	Szent Atanáz	
	30.	Karácsony, Jézus születése ünnepének kialakulása	
Január	XVI.	31.	Az első szerzetesek és remeték, Szent Antal, Pachomiusz
		32.	Szent Ambrus és Szent Ágoston
	XVII.	33.	Aranyszájú Szent János
		34.	Szent Jeromos a Biblia fordítója
	XVIII.	35.	Nagy Szent Leó
		36.	Szent Benedek
	XIX.	37.	Nagy Szent Gergely

		38.	Ismétlés: Az egyházatyák szerepe
Február	XX.	39.	Szent Remig
		40.	A clunyi megújulás
	XXI.	41.	Ignác konstantinápolyi pátriárka
		42.	A nyugati és a keleti egyház kapcsolata és szakadása
	XXII.	43.	Szent István, Szent Adalbert, Szent Imre és Szent Gellért
		44.	Szent László, Szent Margit és Szent Erzsébet, Szent Kinga
	XXIII.	45.	A magyar nép kereszténnyé lesz
		46.	VII. Szent Gergely az Egyház szabadságáért
Március	XXIV.	47.	Mohamed és a mohamedánok
		48.	A keresztesháborúk
	XXV.	49.	Szent Domonkos és Szent Ferenc
		50.	Miért kell az Egyháznak folytonosan megújulnia?
	XXVI.	51.	Küzdelem a hit egységéért
		52.	A Tridenti Egyetemes Zsinat
	XXVII.	53.	A szerzetesek szerepe az Egyház megújulásában
54.		Az Egyháztól elszakadt közösségek	
Április	XXVIII.	55.	Borromei Szent Károly: Megújulás a Tridenti Zsinat után
		56.	Loyolai Szent Ignác
	XXIX.	57.	Pázmány Péter: Megújulás Magyarországon
		58.	Xavéri Szent Ferenc
	XXX.	59.	VI. Piusz és VII. Piusz
		60.	A Szent Háromnap
Május	XXXI.	61.	A Szent Háromnap
		62.	Szalézi Szent Ferenc, Bosco Szent János
	XXXII.	63.	Az I. Vatikáni Zsinat és a Pápai Állam megszűnése
		64.	Az Egyház szolgálata a társadalmi fejlődésben, a szociális tanítás
	XXXIII.	65.	X. Szent Piusz
		66.	A keresztény egység igénye
	XXXIV.	67.	Prohászka Ottokár
68.		Ma is érdemes élni és meghalni Krisztusért	
Június	XXXV.	69.	A II. Vatikáni Zsinat
		70.	A magyar egyház kálváriája, üldöztetése
	XXXVI.	71.	Az Egyház ma is tovább él, az egyházi élet és a szerzetesrendek megújulása
		72.	Év vgi ismétlés
	XXXVII.	73.	Év vgi ismétlés
		74.	Te Deum

7. évfolyam (8 + 4): Biblikus hittan. Alapvető bibliai ismeretek, hitünk az apostoli hitvallásban

Hónap	Hét	Óra	Tananyag
Szeptember	I.	1.	Veni Sancte Spiritus
		2.	Az Istent kereső ember (Mi a vallás)
	II.	3.	Isten szólt – Isten szóba állt az emberrel
		4.	Isten írásba foglalt üzenete (Ki a Szentírás szerzője?)
	III.	5.	A Szentírás, melyet kezünkben tartunk
		6.	A Szentírás első lapjai – Isten üzenete a világról, az emberről
	IV.	7.	Irodalmi műfajok a Szentírásban
		8.	Isten üdvösségterve és az Ószövetség
Október	V.	9.	Isten kiválaszt egy népet (Különleges történelem)
		10.	Isten terve és a választott nép (a Sinai-hegyi szövetségekötés)
	VI.	11.	Mit mond az anyagvilág Istenről? Mit mond emberi természetünk az Istenről?
		12.	Hiszek egy Istenben (Egyistenhit, többistenhit)
	VII.	13.	Isten kinyilatkoztatja önmagát: Az egy Isten három Személy
		14.	Isten a mi Mennyei Atyánk, a világ Teremtő Ura
	VIII.	15.	Az ember Isten nagyszerű teremtménye, akit meghívott
		16.	Isten igazságos és irgalmas – A bűn – Isten bűneink ellenére jó
November	IX.	17.	Mennyei Atyánk Megváltót ígért nekünk – Az ószövetségi nép istenhite és vallása
		18.	Keresztelő Szent János fellépése – Jézus bemutatkozása
	X.	19.	Jézus tanítványokat gyűjt
		20.	Jézus új Istenarcot mutat nekünk (Mi Atyánk – Atyánk az Isten)
	XI.	21.	Jézus példabeszédekben tanít
		22.	Jézus szavának ereje van: gyógyít, csodákat tesz
	XII.	23.	Jézus szavának ereje van: megbocsátja a bűnöket
		24.	Jézus meghirdeti Isten országát
December	XIII.	25.	Jézus tanítása a boldogságról
		26.	Jézus legfőbb parancsa a szeretet
	XIV.	27.	Lehet- e mindenkit szeretni? (Ellenségszeretet – Mt 5,43)
		28.	Az egyházi év – Advent
	XV.	29.	Jézus igazolja magát és tanításait
		30.	Ki vagy Te Uram? (Jézus valóságos Isten és valóságos ember) – Karácsony

Január	XVI.	31.	Az Angyali üdvözlés – Szűz Mária és Szent József
		32.	Jézus születése, gyermekkor – nyilvános működése előtt
	XVII.	33.	Mit tudunk Jézusról?
		34.	Jézus megígéri a Szentlelket
	XVIII.	35.	Ki a Szentlélek?
		36.	Jézus előkészíti az Egyház alapítását – Te Péter vagy...
XIX.	37.	Jézus rábízta magát tanítványaira – Az utolsó vacsora	
	38.	Jézus hierarchikus Egyházat alapít – Aki titeket hallgat...	
Február	XX.	39.	Az apostolok küldetése, az örömhír hirdetése – (Mt 28,19)
		40.	A Szentlélek kiáradása, az Egyház születése
	XXI.	41.	Jézus örömhíre – Az evangéliumok keletkezése
		42.	Szent Pál missziós tevékenysége, levelei
	XXII.	43.	Apostoli levelek
		44.	Kik tartoznak Jézus Egyházához? – Az Apostoli Zsinat
XXIII.	45.	A szentek közössége – Az elhunytak sorsa	
	46.	Jézus második eljövetele, a feltámadás és az ítélet napja	
Március	XXIV.	47.	A Mennyei Jeruzsálem – Jelenések Könyve
		48.	Az ősegyház imaélete
	XXV.	49.	A zsolozsma
		50.	Az imádságban Istennel találkozunk
	XXVI.	51.	Az ima formái (Hálaadó, kérő, dicsőítő)
		52.	Egyéni, közösségi imák
XXVII.	53.	Nagyböjt, Hamvazószerda	
	54.	A sikeres élet titka (Legyen meg a Te akaratod...)	
Április	XXVIII.	55.	Az Egyház a szentségek által él és élét
		56.	A Nagyhét liturgiája – Virágvasárnap,
	XXIX.	57.	Nagycsütörtök, Az Eukarisztia ünneplése – A szentmise,,
		58.	„Ez a kehely az új szövetség az én véremben...” (Lk 22,20) – Nagyobb szeretete senkinek sincs annál...” (Jn 15,13)
	XXX.	59.	Nagypéntek, Jézus szenvedése – passió, keresztút
60.		Húsvét vigíliája	
Május	XXXI.	61.	A húsvéti misztérium
		62.	Ismétlés
	XXXII.	63.	Összefoglalás
		64.	A beavató szentségek (Kereszttség, bérmálás, Oltáriszentség)
	XXXIII.	65.	A gyógyulás szentségei (Bűnbocsánat, betegek kenete)
		66.	A közösség szolgálatának szentségei (Egyházi rend, házasság)
XXXIV.	67.	Élsz-e a szentségek kegyelmeivel? (Összefoglalás)	

		68.	A litánia, rózsafüzér, keresztút
Június	XXXV.	69.	A szentelmények, temetés, körmenetek
		70.	Néhány probléma az imádsággal kapcsolatban
	XXXVI.	71.	Pünkösöd a Szentlélek eljövedele – A Szentháromság ünnepe – Jézus Szíve tisztelet
		72.	Az Oltáriszentség ünnepe – Részvételünk a szentmisén
	q	73.	Összefoglalás
		74.	Te Deum

7. évfolyam (6 + 6): Isten üdvösségterve az Ószövetségben (Introdukción)

Hónap	Hét	Óra	Tananyag	
Szeptember	I.	1.	Veni Sancte Spiritus	
		2.	Isten szóba állt az emberrel – szava kötelez	
	II.	3.	Isten írásba foglalt üzenete	
		4.	Mely írások tartoznak a Bibliához?	
	III.	5.	A Szentírás, melyet kezünkben tartunk	
		6.	A Szentírás első lapjai	
	IV.	7.	Irodalmi műfajok a Szentírásban	
		8.	Isten üdvösségterve és az Ószövetség	
Október	V.	9.	Isten kiválaszt egy népet	
		10.	Isten terve és a választott nép	
	VI.	11.	Hogyan olvassuk a Szentírást?	
		12.	Összefoglalás	
	VII.	13.	Isten megszólítja Ábrahámot	
		14.	Izsák feláldozása (Ábrahám áldozata)	
	VIII.	15.	Izsák és családja	
		16.	Jákob családja Egyiptomba költözik	
November	IX.	17.	A választott nép sorsa Egyiptomban (Mózes születése)	
		18.	Mózes Isten választottja	
	X.	19.	Átkelés a Vörös-tengeren	
		20.	A Sinai hegyi szövetségekötés	
	XI.	21.	Isten gondoskodik választott népéről	
		22.	A szövetség megújítása	
	XII.	23.	Összefoglalás	
		24.	Az Ígéret földjének birtokba vétele	
December	XIII.	25.	Isten bírakat küld választott népe vezetésére	
		26.	Dávid király ősei (Rut könyve)	
	XIV.	27.	Sámuel Isten embere	
		28.	Saul, Dávid, Salamon király	
	XV.	29.	Isten prófétákat küld	
		30.	Akit az ősatyák vártak, jövendölések a Megváltóról – Karácsony	
	Január	XVI.	31.	Az ország kettészakadása
			32.	Illés
XVII.		33.	Elizeus és Ozeás (A próféták sorsa)	
		34.	Izaiás	
XVIII.		35.	Mikeás, Zakariás, Malakiás	
		36.	Az északi ország pusztulása	
XIX.		37.	Jeremiás és Báruk	
		38.	A babiloni fogság	
Február	XX.	39.	Ezekiel	
		40.	Dániel	
	XXI.	41.	A II. Izaiás és a kispróféták	

		42.	Összefoglalás
	XXII.	43.	A zsoltárok könyve
		44.	A zsoltárok könyve
	XXIII.	45.	A bölcsesség könyvei
		46.	Elbeszélés a világ és az ember teremtéséről
Március	XXIV.	47.	Elbeszélés az Éden kertről és az ember engedetlenségéről
		48.	Büntetés és ígéret
	XXV.	49.	Összefoglalás
		50.	Jób könyve
	XXVI.	51.	Jónás könyve
		52.	Judit könyve
XXVII.	53.	Eszter könyve	
	54.	Tóbiás könyve	
Április	XXVIII.	55.	Összefoglalás
		56.	Az ószövetségi ember élete
	XXIX.	57.	Az ószövetségi áldozatok
		58.	Ezdrás, Nehemiás
	XXX.	59.	A Szent Háromnap eseményei
60.		A Szent Háromnap eseményei	
Május	XXXI.	61.	Ismétlés
		62.	Makkabeus Judás
	XXXII.	63.	A Makkabeusok kora
		64.	A választott nép szétszóródása
	XXXIII.	65.	A Bibliát görög nyelvre fordítják (Deuterokanonikus könyvek)
		66.	A szamaritánusok
	XXXIV.	67.	A Qumráni közösség
		68.	Összefoglalás: a választott nép sorsának alakulása a fogság után
Június	XXXV.	69.	Közeledik a Messiás, a választott nép a rómaiak uralma alá kerül
		70.	Közeledik az idők teljessége (Összefoglaló áttekintés a választott nép sorsáról)
	XXXVI.	71.	A választott nép hite és élete a Jézus előtt évtizedekben
		72.	Év végi ismétlés
	XXXVII.	73.	Összefoglalás
		74.	Te Deum

8. évfolyam (8 + 4): Biblikus erkölcsstan. Krisztus követése

Hónap	Hét	Óra	Tananyag
Szeptember	I.	1.	Veni Sancte Spiritus
		2.	Az Ember Isten képmása (Az emberi méltóság)
	II.	3.	Hivatásunk a boldogságra (Mindenki boldogan szeretne élni)
		4.	Bünbeesés, az eredeti bün és az áteredő bün – az ember Megváltóra szorul
	III.	5.	Irgalmasság és a bün (A bün meghatározása, sokfélesége, a bünök súlya)
		6.	Jézus a mi Megváltónk (Jézus küldetés: Krisztusban megjelent a Földön az Istennek tetsző ember)
	IV.	7.	Szabadság és felelősség (Választás jó és a rossz között)
		8.	Az emberi cselekedetek erkölcsisége (Jó és rossz cselekedetek)
Október	V.	9.	A lelkiismeret (Fajtai, nevelése – a lelkiismereti alapon történő választás)
		10.	Az erények (Az isteni erények – a sajátosan krisztusi erények – az emberi erények)
	VI.	11.	Az emberi közösség
		12.	Az emberi hivatás közösségi jellege (Hivatások – család)
	VII.	13.	Az emberi személy tiszteletben tartása (Egyenlőség és különbözőség – szolidaritás)
		14.	Felelősség és részvétel a társadalmi életben (A közjó – a szubszidiaritás)
	VIII.	15.	A társadalom közösségi feladatai (Közigazgatás, egészségügy, kultúra... politika)
		16.	Igazságosság és szeretet (közgazdaság, kereskedelem... kisebb és nagyobb közösségek kapcsolata)
November	IX.	17.	Ki kedves Isten előtt?
		18.	Az erkölcsi törvény (A természetes erkölcsi törvény)
	X.	19.	Az ószövetségi törvény (Tízparancsolat)
		20.	Az evangéliumi törvény (A főparancs – a nyolc boldogság)
	XI.	21.	Az Egyház anya és tanító (Az Egyház parancsai)
		22.	A kegyelem és megigazulás – az istengyermeki, kegyelmi élet
	XII.	23.	Szabadulás a büntől (Keresztség, bünbocsánat szentsége, tökéletes bánat)
		24.	Az Eukarisztia istengyermeki életünk csúcsa és forrása
December	XIII.	25.	Az Istennek szentelt élet (Elkötelezett istenszolgálat, az egyházi rend, szerzetesség)

		26.	A Tízparancsolat (A Szentírásban – az egyházi hagyományban – a Tízparancsolat egysége)
	XIV.	27.	Uradat Istenedet imádd, és csak neki szolgálj! – Részvétel az Egyház életében, missziós küldetésében (A felnőtt keresztény kötelességei)
		28.	Isteni erények: – hit, Hiszek Istenben, Hiszek Jézus Krisztusban!
	XV.	29.	Az erények megvalósítói: a Szűzanya és a szentek példája
		30.	Áttekintő ismétlés: Mit kaptunk Jézus által? (Karácsony)
Január	XVI.	31.	Hiszem, amit Isten kinyilatkoztatott és az Egyház tanít
		32.	Hogyan fejlődik a hitünk? (Növekedés a hitben és szeretetben a bérálás után)
	XVII.	33.	A keresztény ember reménye
		34.	Rajtam kívül ne legyenek más isteneid! (Babona, bálványimádás, jóslás, mágia)
	XVIII.	35.	Istent mindennél jobban szeretem!
		36.	Beszélőviszony az Istennel (Az ima – áldozat – ígéretek – fogadalmak)
XIX.	37.	Naponta imádkozunk (Szóbeli ima, elmélkedés, szentírásolvasás, lelki olvasmány)	
	38.	Miért hiszek Istenben? (Akik nem hisznek: vallástalanság, ateizmus, scientológia...)	
Február	XX.	39.	Miért vagyok keresztény? (Akik nem hisznek Jézus Krisztusban...)
		40.	Miért vagyok katolikus? (Akik nem vállalják az Eukarisztikus közösséget...)
	XXI.	41.	Az Úr neve szent („Isten nevében”, a keresztény név, az eskü)
		42.	Isten nevét hiába ne vedd! (az Úr nevének hamis használata...)
	XXII.	43.	Az Úr napját szenteld meg! (A vasárnap megszentelése)
		44.	Részteszünk a szentmisén (Hogyan vegyünk részt)
	XXIII.	45.	Minden szentmisén áldozunk
46.		Fegyelmezetten élek (Önnevelés, önmegtagadás, böjt – bűnbánati napok...)	
Március	XXIV.	47.	Rendszeresen gyónunk
		48.	Minden ember felebarátunk (Testvér, rokon, barát, iskola – munkatárs, felebarát)
	XXV.	49.	Férfinak és nőnek teremtette...
		50.	A házastársi szeretet
	XXVI.	51.	A család Isten tervében
		52.	A polgárok és a vezetők kötelességei (Hazaszeretet, részvétel a közéletben)
XXVII.	53.	Ajándékozó szeretet	
	54.	A szabadidő felhasználása (Játék, sport, szórakozás...)	
Április	XXVIII.	55.	A szív megtisztítása – Ne kívánd...

		56.	Miért vagyok keresztény? („Úgy szerette Isten a világot...” Jn 3,16-17)
	XXIX.	57.	Az istengyermeki, kegyelmi élet (Jn 15,1-11)
		58.	Kit nevezünk nagykorú, felnőtt kereszténynek?
	XXX.	59.	A Szent Háromnap
		60.	A Szent Háromnap
Május	XXXI.	61.	Ismétlés
		62.	A hívő világnézet alapjai („Legyetek készen, hogy...” 1Pt 3,15)
	XXXII.	63.	Krisztus követése és a keresztény önnevelés (Tanúságtevő élet)
		64.	Szerepem és helyem az Egyházban (Az egyetemes papság)
	XXXIII.	65.	A Szentlélek tevékenysége az Egyház életében
		66.	A Szentlélek ajándékai („Ki-kik azért kapja, hogy használjon vele.” 1Kor 12,7)
	XXXIV.	67.	Az első pünkösöd és a bérmlás
		68.	Ne ölj! Az emberi élet tisztelete
Június	XXXV.	69.	Élet az igazságban: Ne hazudj, mások becsületében kárt ne tégy!
		70.	A személyek méltóságának a tisztelete
	XXXVI.	71.	A tájékoztatás igazsága
		72.	A személyek és tulajdonuk tisztelete
	XXXVII.	73.	Dolgozz becsületesen! (Részvétel a közterhekben: adó, társadalmi munka...)
		74.	Te Deum

8. évfolyam (6 + 6): Az Újszövetség, Isten üdvösségtervének beteljesedése (Introdukción)

Hónap	Hét	Óra	Tananyag
Szeptember	I.	1.	Veni Sancte Spiritus
		2.	A Jézusról szóló tanúságtétel (Az örömhírt hirdető ősegyház)
	II.	3.	Az örömhír lényege
		4.	Irodalomtörténeti bevezető az Újszövetségbe
	III.	5.	Az első írásos tanúságtételek
		6.	Mely könyvek tartoznak az újszövetségi Szentíráshoz?
	IV.	7.	Az evangéliumi örömhír négyszeres változatban
		8.	Az újszövetségi Szentírás eredeti szövege és fordításai
Október	V.	9.	Hogyan olvassuk a Szentírást?
		10.	Hogyan jutunk el a Szentírás megértéséhez?
	VI.	11.	Jézus tanítása a Mennyei Atyáról
		12.	Jézus megkísértése
	VII.	13.	Jézus az Atya akaratának teljesítője (János evangéliuma alapján)
		14.	Jézus tanítása az Isten országáról (Példabeszédek)
	VIII.	15.	A hegyi beszéd
		16.	Jézus új törvénye (Úgy szeressétek egymást...)
November	IX.	17.	Jézus tettei, csodái az evangéliumok alapján
		18.	Jézus az élet Ura
	X.	19.	A Megváltó édesanyja
		20.	Összefoglalás
	XI.	21.	Az Apostolok Cselekedeteinek könyve
		22.	Jézus megígéri, hogy elküldi a Szentlelket
	XII.	23.	A Szentlélek eljövetele
		24.	Az első keresztények élete Palesztinában
December	XIII.	25.	Saul megtérése
		26.	A pogány misszió és az első zsinat, Pál apostol útjai
	XIV.	27.	Miért írt leveleket Pál apostol?
		28.	Összefoglalás
XV.	29.	Jézus életének külső adatai	
	30.	Jézus születése Máté és Lukács evangéliuma alapján	
Január	XVI.	31.	A római levél (A megigazulás kérdése)
		32.	A korintusi levelek
	XVII.	33.	A galata levél (Csak egyetlen evangélium van)
		34.	Az efezusi levél (A megváltás krisztusi műve)
	XVIII.	35.	A kolosszei levél (A megváltás krisztusi műve)
		36.	A filippi levél (Krisztus megalázta magát)
	XIX.	37.	A filippi levél (Krisztus megalázta magát)
		38.	A tesszalóniki levelek (Krisztus második eljövetele)
Február	XX.	39.	A pasztorális levelek
		40.	A Filemonhoz írt levél (A rabszogság kérdése)

	XXI.	41.	A zsidókhöz írt levél
		42.	Összefoglalás
	XXII.	43.	Mit jelent, hogy „katolikus” levél? (Irodalomtörténeti bevezetés)
		44.	Jakab apostol levele (A hit cselekedet nélkül holt)
	XXIII.	45.	János apostol levelei (Isten a Szeretet)
		46.	Péter apostol levelei
Március	XXIV.	47.	Júdás apostol levele (Óvás a tévtanítóktól)
		48.	Az apokaliptikus irodalom (Irodalomtörténeti bevezetés)
	XXV.	49.	Látomás a Gonoszság és Isten szolgálóinak küzdelmeiről (Jel 12)
		50.	Látomás az Isten Bárányáról (Jel 5)
	XXVI.	51.	Látomás a mennyei Jeruzsálemről, az új égről és új földről (Jel 21)
		52.	Nagyöjt
	XXVII.	53.	Mit szenvedett értünk Jézus?
		54.	Jézus önként áldozta fel életét értünk
Április	XXVIII.	55.	A Krisztus-esemény (A húsvéti misztérium vö. MKK 126. kérd.)
		56.	„Ez az ember valóban Isten Fia volt!” (Mt 27,54)
	XXIX.	57.	A Nagyhét
		58.	Találkozás a feltámadt Jézussal (Lk 24,13-35)
	XXX.	59.	A feltámadás tanúi (Az evangéliumi híradások összevetése és 1Kor 15,1-11)
		60.	Jézus mennybemenetele (Az apostolok küldetése)
Május	XXXI.	61.	A húsvéti misztérium (Összefoglalás)
		62.	Mit tudunk az apostolok további életéről?
	XXXII.	63.	A hívő világnézet alapjai (1Pt 3,15)
		64.	Miért vagyok keresztény?
	XXXIII.	65.	Kit nevezünk nagykorú, felnőtt kereszténynek?
		66.	Az első pünkösöd – az első bérmálás
XXXIV.	67.	Az istengyermeki, kegyelmi élet (Jn 15,1-11)	
	68.	A Szentlélek tevékenysége az Egyház életében	
Június	XXXV.	69.	A Szentlélek ajándékai
		70.	A bérmálás szertartása
	XXXVI.	71.	Szerepem és helyem az Egyházban (Az egyetemes papság)
		72.	Év végi ismétlés
	XXXVII.	73.	Év végi ismétlés
		74.	Te Deum

9. évfolyam: Isten üdvözítő tervének megvalósulása az Egyház történelmében

Hónap	Hét	Óra	Tananyag
Szeptember	I.	1.	Veni Sancte Spiritus
		2.	Bevezetés a keresztény történelemszemléletbe
	II.	3.	Isten népének közössége Krisztus előtt
		4.	Az Egyház alapítása
	III.	5.	Jézus terve Egyházáról (Egy, szent, katolikus, apostoli)
		6.	A jövő győzedelmes Egyháza
	IV.	7.	Pünkösöd az Egyház születése, Péter apostol beszéde
		8.	Az apostoli egyház (Az Egyház lényeges tulajdonságainak felismerése)
Október	V.	9.	Az egyházüldözések kezdete
		10.	Az Egyház terjedése a Római Birodalomban
	VI.	11.	Az Apostoli Zsinat
		12.	A Római Birodalom és az Egyház
	VII.	13.	A vértanúk vére a kereszténység magva
		14.	Az Egyház élete az üldözések idején
	VIII.	15.	Az apostoli atyák
		16.	A hitvédő atyák
November	IX.	17.	Az üldözések megszűnése (Milánói rendelet)
		18.	A kereszténység államvallás
	X.	19.	Az Egyház élete és szervezete a IV. században
		20.	Az első eretnekségek , Az egyetemes zsinatok
	XI.	21.	Az Egyház belső élete (Az egyházi szervezet, liturgia...)
		22.	A keleti szerzetesek, Szent Benedek
	XII.	23.	Egyházatyák aranykora
		24.	A Római Birodalom bukása
December	XIII.	25.	Az Egyház missziós tevékenysége a népvándorlás korában
		26.	A barbár népek megtérése – Az Egyház a Keletrómai Császárságban
	XIV.	27.	A Pápai Állam kialakulása és a Nyugatrómai Császárság
		28.	Az iszlám kialakulása és térhódítása, a kereszties háborúk
	XV.	29.	A magyar kereszténység kezdetei
		30.	Karácsony
Január	XVI.	31.	A görög és latin egyház szétválása
		32.	A clunyi reform
	XVII.	33.	VII. Gergely reformja és az invesztitúraharc
		34.	A középkori szerzetesek (Szent Ferenc, Szent Domonkos)
	XVIII.	35.	Az Árpád-házi szentek

		36.	Az egyetemek, Aquinói Szent Tamás
	XIX.	37.	A középkor művészete
		38.	Az Egyház megszentelő tevékenysége a középkorban
Február	XX.	39.	A középkori eretnokségek
		40.	A spanyol kereszténység és az inkvizíció
	XXI.	41.	A pápák avignoni fogsága és a nyugati egyházszakadás
		42.	Az Egyház Magyarországon a reformáció előtt
	XXII.	43.	A humanizmus és a reneszánsz
		44.	A hittérítés kezdete az Újvilágban
	XXIII.	45.	A reformáció kezdete (Luther Márton)
		46.	A reformáció elterjedése Európában (Vallásháborúk)
Március	XXIV.	47.	A Tridenti Zsinat (1545-1563) és a katolikus megújulás
		48.	A reformáció és a katolikus megújulás Magyarországon
	XXV.	49.	Az Egyház missziós tevékenysége (Afrika és Távols-Kelet)
		50.	Az anglikán szakadás
	XXVI.	51.	A katekizmusok és a hitoktatás alakulása
		52.	A tudomány fejlődése (Kepler, Kopernikus...)
	XXVII.	53.	Szerzetesek a megújulás szolgálatában
		54.	A pápaság helyzete a feudalizmus korában
Április	XXVIII.	55.	A felvilágosodás fény- és árnyoldalai
		56.	Az Egyház szenvedése a francia forradalom idején
	XXIX.	57.	A magyar katolicizmus a XVIII. században
		58.	Beavatkozás az Egyház életébe (Jozefinizmus, liberalizmus)
	XXX.	59.	A forradalom utáni katolikus megújulás
		60.	A Nagyhét eseményei
Május	XXXI.	61.	A Nagyhét eseményei
		62.	Az európai forradalmak és az I. Vatikáni Zsinat
	XXXII.	63.	A századforduló pápai (XIII. Leó, X. Szent Piusz)
		64.	Az Egyház Magyarországon a Kiegyezés után
	XXXIII.	65.	Ökumenikus törekvések
		66.	A világháború és következményei az Egyház életére
q	67.	Pápák a két világháború között (XV. Benedek, XI. Piusz, XII. Piusz)	
		68.	A magyar egyházi élet megújulása
Június	XXXV.	69.	A 2. világháború utáni pápák
		70.	A 2. világháború következményei
	XXXVI.	71.	A katolikus iskolák és a hitoktatás helyzetének alakulása a francia forradalom után (Európa országaiban és Magyarországon)
		72.	A II. Vatikáni Zsinat
	XXXVII.	73.	Az Egyház helyzetének alakulása a kommunizmus bukása után
		74.	Te Deum

10. évfolyam: Az üdvtörténet misztériumai a liturgiában (Liturgikus dogmatika)

Hónap	Hét	Óra	Tananyag
Szeptember	I.	1.	Veni Sancte Spiritus
		2.	Alapfogalmak: üdvtörténet, misztérium, liturgia, dogma...
	II.	3.	A liturgia mint a misztériumok emlékezete és megjelenítője
		4.	Az imádság és a liturgikus imádságok
	III.	5.	A zsolozsma (Az Egyház folyamatos közös imája)
		6.	A liturgia résztvevői
	IV.	7.	A liturgia nyelve, a liturgikus ének és zene
		8.	Összefoglalás
Október	V.	9.	A rózsafüzér
		10.	A szentségek a kegyelem látható, hatékony jelei
	VI.	11.	A keresztség liturgiája
		12.	A keresztség dogmatikája
	VII.	13.	A bérmálás liturgiája
		14.	A bérmálás dogmatikája
	VIII.	15.	Az Eukarisztia liturgiája (A szentáldozás szertartása)
		16.	Az Eukarisztia dogmatikája (A szentáldozás részesedés Jézus áldozatában)
November	IX.	17.	A kiengesztelődés szentségének liturgiája
		18.	A kiengesztelődés szentségének dogmatikája
	X.	19.	A betegek szentségének liturgiája
		20.	A betegek szentségének dogmatikája
	XI.	21.	Az egyházi rend szentségének liturgiája
		22.	Az egyházi rend szentségének dogmatikája
	XII.	23.	A házasság szentségének liturgiája
		24.	A házasság szentségének dogmatikája
December	XIII.	25.	Összefoglalás
		26.	A Teremtő Atyáról szóló dogmatikai tanítás
	XIV.	27.	Az őszövetségi ember hite és hitvilága
		28.	A bűnbeesés és a Megváltó megígérése, a rossz misztériuma
	XV.	29.	Advent felkészülés a Megváltó születésére
		30.	Karácsony és a karácsonyi ünnepkör ünnepei (A megtestesülés dogmatikája)
Január	XVI.	31.	A Szűzanya tisztelete (Ünnepei, alkalmi)
		32.	A Szűzanya és a szentek tiszteletének dogmatikája
	XVII.	33.	A szentek tiszteletének ünnepei
		34.	Az ereklyék és a megszentelt tárgyak
	XVIII.	35.	A szentelmények fogalma és dogmatikája
		36.	A temetés liturgiája
	XIX.	37.	A körmenetek liturgiája

		38.	A legismertebb ájtatosságok (Litánia, rózsafüzér,...)
Február	XX.	39.	Ismertebb szentelmények (Szentelések és áldások)
		40.	Az istentiszteleti helyek
	XXI.	41.	A liturgikus tárgyak, könyvek és eszközök (Rendeltetésük, előírások)
		42.	Ismétlő óra
	XXII.	43.	A szentmise és a szentségek igeliturgiája
	XXIII.	44.	A szentmise mint a misztériumok megjelenítője
		45.	Bűnbánó lélekkel állunk Isten elé (Bevezető és a szentáldozás)
		46.	Jézussal együtt imádkozunk (Dicsőítő és kérő imádságaink)
Március	XXIV.	47.	Odafigyelünk Isten üzenetére (Ószövetségi olvasmány)
		48.	Az apostoli intelmek nekünk is szólnak (Szentlecke)
	XXV.	49.	Az evangéliumban Jézus tanít
		50.	Hitvallás, válaszuk Jézus tanítására (Részösszefoglalás)
	XXVI.	51.	Nagyböjt
		52.	A Keresztút
	XXVII.	53.	A húsvéti misztérium
54.		A húsvéti misztérium	
Április	XXVIII.	55.	A húsvéti misztérium ünneplése (Nagycsütörtök liturgiája)
		56.	A húsvéti misztérium ünneplése (Nagypéntek liturgiája)
	XXIX.	57.	A húsvéti misztérium ünneplése (Húsvét vigíliája)
		58.	A húsvéti misztérium ünneplése (Húsvét vigíliája)
	XXX.	59.	A húsvéti ünnepkör ünnepei (A húsvéti idő)
		60.	A szentmisében a feltámadt Jézussal találkozunk
Május	XXXI.	61.	Az áldozat liturgiájában Jézus jelenlétévé teszi húsvéti misztériumát
		62.	Jézus jelenléte az Eukarisztiában
	XXXII.	63.	Jézussal együtt saját magunkat ajánljuk fel a Mennyei Atyának
		64.	Együtt imádkozunk Jézussal (Miatyánk)
	XXXIII.	65.	Befejező hálaadás, a ránk váró feladatokra készülünk (Csend)
		66.	Isten áldásával megyünk az emberek közé
	XXXIV.	67.	A pap nélküli igeliturgia felépítése és végzője
68.		Pünkösöd (A húsvéti ünnepkör lezárója)	
Június	XXXV.	69.	A Szentlélekről szóló dogmatikai tanítás
		70.	A Szentháromság ünnepe
	XXXVI.	71.	A Szentháromság dogmatikája
		72.	Év végi ismétlés
	XXXVII.	73.	Év végi ismétlés
		74.	Te Deum

11. évfolyam: Az üdvtörténet erkölcsi tanulságai (Erkölcstan)

Hónap	Hét	Óra	Tananyag
Szeptember	I.	1.	Veni Sancte Spiritus
		2.	Az ember erkölcsi személyisége (Értelem és szabad akarat)
	II.	3.	Az erkölcs (Fogalma, változó és változatlan elemei)
		4.	Erkölc és erkölcstan (A jó ismerete még nem tesz jóvá)
	III.	5.	A keresztény erkölcs
		6.	A végső cél (Isten örök életre hív minden embert)
	IV.	7.	Az erkölcsi norma
		8.	Az emberi felelősség (Tetteink következményeinek vállalása)
Október	V.	9.	A lelkiismeret
		10.	Az erények
	VI.	11.	A bűn és fajtái
		12.	Összefoglalás: Az erkölcs nem magánügy
	VII.	13.	A törvény (Fogalom, fajtái)
		14.	A Természet törvény (A kinyilatkoztatás előtt)
	VIII.	15.	A Tízparancsolat és az ószövetségi Törvény
		16.	Az újszövetségi Törvény
November	IX.	17.	Szeresd Uradat Istenedet... (A főparancs) Jézus új parancsa (Úgy szeressétek egymást...)
		18.	A bűn és következménye (Az eredeti bűn Ter 3,1-24)
	X.	19.	Bűnbánat és megtisztulás az Ószövetségben
		20.	Jézus tanítása a bűnről
	XI.	21.	Jézus haláláig tartó szenvedésével megváltott minket
		22.	Szent Péter beszéde a megtérésről
	XII.	23.	Tanítás Jézus főpapságáról és megváltó áldozatáról
		24.	Szent Pál tanítása a bűnről és a megigazulásról
December	XIII.	25.	Mária, a bűn nélkül fogantatott asszony (Összefoglalás)
		26.	Ádám öröksége, mai bűneink következményei – A személyes bűn
	XIV.	27.	Jézus mindnyájunkért meghalt a kereszten
		28.	Hogyan valósul meg bennünk a megváltás műve?
	XV.	29.	Isten bűneink ellenére is szeret minket (Jézus és a bűnösök)
		30.	Jézus által van szabad utunk az Atyához (Karácsony)
Január	XVI.	31.	Meghívás az életszentségre
		32.	Megtérés és bűnbánat
	XVII.	33.	Újjászületésünk a keresztségben
		34.	A bűnbocsánat szentsége
	XVIII.	35.	A bűnbánó lelkület (Milyen lelkitükröt használjak?)

		36.	Istent mindennél jobban szeretem (Válasz Isten szeretetére)
	XIX.	37.	Isten az én legfőbb Uram, Őt imádom, neki szolgálók
		38.	Szeretettel beszélünk Istenről
Február	XX.	39.	Isten és emberszeretet
		40.	Szeretjük ellenségeinket
	XXI.	41.	Szeretet a családban
		42.	Felkészülés a házasságra és a családi életre
	XXII.	43.	A házastársi szeretet
		44.	Együtt szeretjük gyermekeinket
XXIII.	45.	Szeretjük szüleinket	
	46.	Szeretjük testvéreinket	
Március	XXIV.	47.	Testvér és felebarát
		48.	Szeretjük barátainkat, munkatársainkat
	XXV.	49.	Hiszek Istenben
		50.	Mi következik keresztény hitünkből?
	XXVI.	51.	Amikor imádkozunk, Istennel beszélgetünk
		52.	Odafigyelünk Isten szavára
XXVII.	53.	A vallás nem magánügy	
	54.	A keresztény ember reménye	
Április	XXVIII.	55.	Bátran követem Jézust, teljesítem Isten akaratát
		56.	Az isteni erények
	XXIX.	57.	Van értelme a szenvedésnek és az áldozatnak
		58.	Résztveszünk a szentmisén
XXX.	59.	A sajátosan krisztusi erények (MKK 249. kérd.)	
	60.	A Nagyhét szertartásai	
Május	XXXI.	61.	A Nagyhét szertartásai
		62.	A sarkalatos erények (MKK 250. kérd.)
	XXXII.	63.	Miért van szükség közösségi életre?
		64.	A legfontosabb közösségek
	XXXIII.	65.	Feladataink az Egyházban
		66.	Keresztény ember a közéletben
XXXIV.	67.	A keresztény nevelés	
	68.	A kultúra értékei	
Június	XXXV.	69.	Az irgalmasság testi cselekedetei
		70.	Kereskedelem és közgazdaság keresztény szemmel
	XXXVI.	71.	A társadalmi igazságosság és megbecsülés
		72.	A hírközlő eszközök irányítóinak felelőssége
	XXXVII.	73.	Az emberi kibontakozás (Munka és szabadidő)
74.		Te Deum	

12. évfolyam: Hiszem, értem, vallom (Az üdvtörténet alapjai az ész fényében)

Hónap	Hét	Óra	Tananyag
Szeptember	I.	1.	Veni Sancte Spiritus
		2.	A vallás fogalma
	II.	3.	A vallások eredete és története
		4.	A zsidó vallás sajátosságai
	III.	5.	A mai világvallások
		6.	A keresztény vallás megkülönböztető jegyei
	IV.	7.	Miért vagyok keresztény?
		8.	Isten létének jelei
Október	V.	9.	Az örök élet hitének racionális alapjai
		10.	Az ateizmus, a materializmus és a panteizmus
	VI.	11.	Áttekintés: Mit tudhatunk meg emberi képességeinkkel Istenről?
		12.	A keresztény ember hite és világnézete
	VII.	13.	A hit világa és az emberi tudományok kapcsolata
		14.	A keresztény ember életelvei és élete (Krisztus-követés, jóratörekvés)
	VIII.	15.	Az élet értelme, az emberiség sorsa
		16.	Mi lesz velünk, ha meghalunk?
November	IX.	17.	A szentek közössége
		18.	A világ vége
	X.	19.	Krisztus második eljövetele, a feltámadás és az ítélet napja
		20.	Az örök élet az ember reményének beteljesülése (Eszkatológia)
	XI.	21.	Áttekintés: A keresztény remény
		22.	A kinyilatkoztatás fogalma és lehetősége
	q	23.	A kinyilatkoztatás tényének igazolhatósága és igazolása
		24.	Az ószövetségi kinyilatkoztatás
December	XIII.	25.	A leírt kinyilatkoztatás, sugalmazás
		26.	Van-e, lehet-e más vallásoknak igazolt kinyilatkoztatása?
	XIV.	27.	A kinyilatkoztatások a történelem színe előtt
		28.	Mit mond a régészet?
	XV.	29.	Felkészülés a hittan érettségire: A hívő világnézet alapjai
		30.	Áttekintés: Jézus életének főbb állomásai (Karácsony)
Január	XVI.	31.	Jézus kinyilatkoztatása, Jézus örömhíre
		32.	Örömhírének hirdetését tanítványaira bízta
	XVII.	33.	Szükség van-e az Egyháza?
		34.	Az Egyház életének előkészítése és elindítása
	XVIII.	35.	Az Egyház születése
		36.	Az Egyház ószövetségi gyökerei

	XIX.	37.	Az Egyház fogalma, ahogy azt Jézus „elképzelte”
		38.	Az Egyház ismertető jelei az ősegyház életében
Február	XX.	39.	Az Egyház Jézus Krisztus titokzatos Teste
		40.	Az egyháztudat fejlődése a történelemben
	XXI.	41.	A Szent Hagyomány, a Tanítóhivatal és a tévedhetetlenség
		42.	A Katolikus Egyház önértelmezése a II. Vatikáni zsinat tanítása alapján
	XXII.	43.	Az Egyház önazonossága a történelemben
		44.	Az ökumenizmus igénye és jelentősége
	XXIII.	45.	A keresztény ember helye és szerepe az Egyházban
46.		Mit kíván tőlem az Isten?	
Március	XXIV.	47.	A megtervezett lelkiélet
		48.	Akiknek nemcsak elveik vannak
	XXV.	49.	Isten terve a keresztény család életében
		50.	Só és kovász, Isten terve a társadalomban
	XXVI.	51.	A keresztény ember a mai világban
		52.	A Krisztus-esemény fogalma és igazolhatósága
XXVII.	53.	Jézus messiási és isteni öntudatának ténye	
	54.	Az önmagát kinyilatkoztató Jézus Krisztus tanúsága	
Április	XXVIII.	55.	Az újszövetségi írások helyes értelmezése
		56.	A kétezer éves liturgia tanúságtétele (Összefoglalás)
	XXIX.	57.	Életreszóló döntés: Tudom, kinek hittem!
		58.	Kinek tartanak engem az emberek, és TE?
XXX.	59.	A Nagyhét szertartása	
	60.	A Nagyhét szertartása	
Május	XXXI.	61.	<p>Felkészülés az érettségire</p>
		62.	
	XXXII.	63.	
		64.	
XXXIII.	65.		
	66.		
XXXIV.	67.		
	68.		
Június	XXXV.	69.	
		70.	
	XXXVI.	71.	
		72.	
XXXVII.	73.		
	74.		

Elsőáldozók felkészítése augusztus utolsó hetében, téma és foglalkozási terv

Hétfő	Közös 9.00–9.45	<i>Jézus a Mennyei Atya szeretetére tanít</i> Lk 15,11-32. A tékozló fiú atyja Mt 6,25-34. Gondoskodik Lk 11,11-13. Ki olyan jó? Jn 3,16-17. Úgy szerette... Mennysországra hív
	Tízórai szünet Csoportos 10.15–11.00	<hr/> <i>Hálaadó imádság</i> Megtönljük, mi mindent kaptunk Mennyei Atyánktól Csendben vagyunk Köszönetet fogalmazunk Keresztvetés, kéztartás
	Játékszünet Közös vagy csoportos 11.15– 12.00	<hr/> <i>Közös próba</i> a templomban: Térdhajtás, templomi viselkedés Szentmise közös imái Elsőáldozási ígélet Imakönyvhasználat
	Ebédészünet Közös 15.15–15.45 Uzsonna szünet Csoportos 16.15–17.00	<hr/> <i>A szentmisén</i> Jézussal találkozunk Rajzos imakönyv szerint
		<hr/> Önnevelés: A) Lelkitükör I–III. parancsai B) Lelkitükör I. Mennyei Atyámat mindennél jobban szeretem (Elsőáldozók könyve, 240–241. o.) A bánatima
Kedd	Közös 9.00–9.45	<hr/> <i>Jézus rendkívüli tettei</i> Jn 2,1-11. A kánai mennyegző Jn 6,1-15. Kenyérszaporítás Jn 6. Az Eukarisztia Mt 26,26-28. Utolsó vacsora. Az átváltoztatás
	Tízórai szünet Csoportos 10.15–11.00	<hr/> <i>Jézussal beszélgetünk</i> Csendben Jézusra figyelünk, hiszünk benne, elfogadjuk, amit mond. Magunkban fogalmazunk: Köszönet, ígélet, kérés.
	Játékszünet Közös vagy csoportos 11.15– 12.00	<hr/> <i>Közös próba</i> a templomban A szentmise eszközei Az ostya és a szentostya Áldozás, két szín alatt Áldozási próba

		Elsőáldozási ígélet
	Ebédészünet Közös 15.15–15.45	Jézus <i>embertársainak szeretetére</i> tanít Lk 2,51-53. Légy engedelmes Mt 7,12. Légy jóakaró Mt 18,23-35. Élj békeességben Mt 25,14-30. Teljesítsd kötelességedet
	Uzsonna szünet Csoportos 16.15–17.00	<i>Önnevelés:</i> A) Lelkitükör IV–X. parancsai B) Lelkitükör II. Szeretem embertársaimat (Elsőáldozók könyve, 241–242. o.) A bánatima gyakorlása
Szerda	Közös 9.00–9.45	<i>Isten bűneink ellenére szeret</i> Lk 19,1-10. Jézus és Zakeus Jn 8,1-11. Jézus és a bűnös Lk 23,33-43. A megtérő lator Mk 2,1-12. Jézus megbocsát Jn 20,19-23. Jézus bűnbocsátó hatalmat ad
	Tízórai szünet Csoportos 10.15–11.00	<i>Hogyan gyónjunk?</i> Közös megbeszélés után csoportonként próba. Csoportmegbeszélés: A gyónás módja Elsőáldozók könyve, 243. o.
	Játékszünet Közös vagy csoportos 11.15–12.00	<i>Gónási próba</i> (folytatás) Olvasmányok: A király szolgái (Elsőáldozók könyve 195. o.) Édesapám megbocsátott (Elsőáldozók könyve 200. o.)
	Ebédészünet Közös 15.15–15.45	<i>Mi a bűn?</i> Mi történik, amikor gyónunk? Gyónásra készülünk Lelekiismeretvizsgálás Bánatindítás
	Uzsonna szünet Csoportos 16.15–17.00	<i>Gyakorlás</i> Mit kell tennem Jézusért? Mit kell másként, jobban tennem? Mi bántja lelkiismeretemet, megvizsgáljuk lelkiismeretünket
Csütörtök	Közös 9.00–9.45	<i>Résztveszünk a szentmisén</i> Lk 22,14-20. Vágyva vágytam Lk 24,13-31. Emmausz Egy igazi jóbarát Ki mehet áldozni? Minden szentmisén áldozunk

	Tízórai szünet Csoportos 10.15–11.00	<hr/> <i>Gyakorlás</i> Mt 8,5-13. Uram, nem vagyok Áldozás utáni imádság: köszönet, ígéret, kérés
	Játékszünet Közös vagy csoportos 11.15– 12.00	<hr/> <i>Közös próba</i> a templomban Áldozási próba Elsőáldozási ígéret „Tisztelendő Bácsi/Atya miért lett pap?”
	Ebédészünet Közös 15.15–15.45	<hr/> <i>Gyónási próba</i> Olvasmány: Lk 13,23-24, Mt 7,13-14. A szűk kapu Ki az erősebb? (Elsőáldozók könyve 89. o.)
	Uzsonna szünet Csoportos 16.15–17.00	<hr/> <i>Gyónási próba</i> (folytatás) Olvasmány: Lk 18,9-14. Ki kedves Istennél? Ki a hibás? (Elsőáldozók könyve 84–85. o.)
Péntek	Közös 9.00–9.45	<hr/> <i>Jézus életét adta értünk</i> Lk 9,28-36. Jézus színeváltozása Mt 16,13-19. Péter hitvallása Lk 22,39-44 Jézus szenvedése Lk 23,44-49, Jn 19,30. Jézus halála Jn 20,19-31. Jézus feltámadása
	Tízórai szünet Csoportos 10.15–11.00	<hr/> <i>Gyakorlás</i> Bűnbánat felindítása Lk 22,54-63. Péter bánata Lk 23,39-43. A lator bánata Bánatimát fogalmazzunk: istenem szeretlek...
	Játékszünet Közös vagy csoportos 11.15– 12.00	<hr/> <i>Közös próba</i> a templomban Áldozási próba Elsőáldozási ígéret Jn 19,28-35. Jézus szíve
	Ebédészünet Közös 15.15–15.45	<hr/> <i>Közös lelkiismeretvizsgálás</i>
	Uzsonna szünet Csoportos 16.15–17.00	<hr/> <i>Szentségimádási óra</i> Mt 22,1-14, Lk 14,15-24. Mennyei lakomára készülünk Lk 15,1-10. Elveszett bárány Jn 10,1-21. Jézus a jó pásztor Mt 11,25-30. Jöjjetek hozzám
Szombat	Közös 9.00–9.45	<hr/> <i>Jézus minket is hív</i> Mk 2,13-17. Lévi meghívása

	Mk 10,17-22. A gazdag ifjú Mk 5,21-42. Jairus leánya Mt 14,22-33. Jézusban remélünk Jn 14,1-6. Jézus helyet készít
Tízórai szünet	
Csoportos 10.15–11.00	<hr/> <i>Gyakorlás</i> Mt 15,21-28. Az asszony hite Áldozás utáni imádság: köszönet, ígéret, kérés
Játékszünet	
Közös vagy csoportos 11.15– 12.00	<hr/> <i>Közös próba</i> a templomban Áldozási próba Elsőáldozási ígéret Ki mehet áldozni? X. Pius gyakori áldozás
Ebédszünet 15.00–17.45	<hr/> Gyónásra minden gyermek hozzátartozójával jön

OHB tanterv

Függelék I. A Római katolikus hitoktatás kerettanterve

*Összeállította
az Országos Hitoktatási Bizottság
Hittantervi, Hittankönyvszerkesztő és
Hittankönyvbíráló Munkacsoportja*

Keszthelyi Ferenc
püspök, OHB elnök

Dr. Pápai Lajos
püspök, a Katolikus iskolabizottság elnöke

Dr. Rédly Elemér
OHB igazgató

Egyházmegyei megbízottak:

Antal Géza, Farkas István, Felföldi László, Laczkó Ferenc, Nagy Vendel, Papp András, Dr. Rátkai László, Sárbogárdi Tamás, Szarvas István, Udvardi György, Vasáros József, Vénusz Gyula

Eger 1996.

BEVEZETÉS

Katekézisiünk oktatási célja: Megismertetni Jézus örömhírét, tanítását és életét, amint azt Egyházunk tanítja.

Katekézisiünk nevelési célja: Az új nemzedék bevezetése a keresztény életbe, hogy az Egyház öntudatos tagja legyen. Legyen tudatában annak, hogy Isten meghívta örök Országába. Töltse el Krisztus öröme, hogy ne csak értelmét és akaratát, hanem érzélemlát is gazdagítsa Jézus tanítása. M

Megjegyzések

Tantervünk elkészítésénél figyelembe vettük:

- A II. Vatikáni Zsinat, a Katolikus Egyház Katekizmusa, a püspöki szinodusok, a pápai megnyilatkozások és az új Kódex irányelveit.
- A gyermekek életkori sajátosságait és életkörülményeit.
- Az Egyház hitének kifejtésénél az üdvtörténeti szempontot, a Krisztus-központúságot.
- A nemzeti alaptantervet és a ráépülő kerettanterveket, közöttük a katolikus iskolák kerettantervét.

Tantervünk az iskolák 1-től 12. osztályáig készült, bármely iskolatípusra: a 8 + 4, a 6 + 6 és a 4 + 8 osztályos iskolák és a szakmunkásképzés sajátos anyagát egyaránt figyelembe veszi. A tanterv heti két hittanórát feltételez. A 12 évre való tananyagelosztást alkalmazni kell valamennyi iskolai és plébániai hitoktatásban, beleértve az egyházi iskolák hitoktatását

is. Tantervünkől a speciális helyzetben lévők oktatásánál lehet eltérni (a csökkent látóképességűek, hallássérültek...), alkalmazkodva a számukra előírt oktatási módhoz. A közvetlen felkészítés az elsőáldozásra és a bérálásra iskolai hitoktatás esetén is a plébánián történik. Az óvodáskorúak keresztény nevelésére külön katolikus nevelési terv készül.

A hitoktatásnak rendszeresen visszatérő feladatai *a tanulók életkorának megfelelő motiváltságú készítés:*

- a napi imádságra, illetve a napi szentírásolvasásra;
- a vasárnapi szentmisén való részvételre, illetve a gyakori szentáldozásra és a rendszeres szentgyónásra;
- a mindennapi szeretetre, önfegyelemre és önnevelésre;
- a becsületes munkára és kötelességteljesítésre...

A hitoktatónak meg kell követelnie tanítványaitól az *alapvető becsületes emberi magatartást* – amit a keresztény magatartás is feltételez –, különös tekintettel arra, hogy a mai ún. „semleges” iskolák csak tanítani akarnak és nem tűznek ki nevelési célokat. Mi többet akarunk adni tanítványainknak és ezért többet is kell tőlük követelnünk. A kereszténység mindenképpen áldozatvállalást, kereszthordozást kíván. A hitoktatónak meg kell éreztetnie az áldozatvállalás, a kereszthordozás nagyszerűségét és örömét, amiből az alapvető becsületes emberi magatartás is megszületik. Ezért a hitoktatás semmiképp nem elégedhet meg a hitismeretek közlésével, mintha csupán a keresztény műveltség elemeit akarnánk átadni tanítványainknak. A hittanórák keretében alkalmat kell adni a fiataloknak arra, hogy hitükkel és mindennapi keresztény életükkel kapcsolatos problémáikat felvethessék, és azokra megfelelő választ kapjanak.

Tantervünk feltételezi, hogy a hittanárok és hitoktatók hitoktatásra felkészített, megfelelő teológiai, pedagógiai és a kateketikai ismeretekkel rendelkező, *élő hitű katekéták, akik ismerik és szeretik tanítványaikat*, ismerik életkori sajátosságaikat; akik a rájuk bízottak hitének fejlődését, mindennapi helyzetüket és gondjaikat figyelembe véve készítik el az egyes tanulócsoporthoz tanmenetét és óravázlatait.

Mindezek a követelmények felételezik, hogy *csak az lehet hitoktató*, aki maga is elkötelezett, hívő katolikus keresztény, aki tevékenyen kapcsolódik egy plébánia életéhez, aki megfelelő képesítéssel (hitoktatói vagy hittanári oklevél) rendelkezik és a helyi ordináriustól missio canonicát kapott. Minden hitoktatónak kötelessége, hogy a lelkipásztorokkal és hitoktató társaival élő kapcsolatban legyen.

Tantervünk függelékében közöljük azokat az imádságokat és énekeket, amelyeket osztályának megfelelően minden tanulónak el kell sajátítania.

Tantervünk a Magyar Katolikus Püspöki Kar jóváhagyásával válik kötelezővé, melyet a készülő hittankönyvekben és a hitoktatásban figyelembe kell venni. Tantervi módosítást, kísérleti tanterv bevezetését csak az Országos Hitoktatási Bizottság Hittantervi, Hittankönyvszerkesztő és Hittankönyvbíráló Munkacsoportjának véleményezésével lehet kérni.

A 8 OSZTÁLYOS ÁLTALÁNOS ISKOLÁK HITTANTANTERVE

I. életkori fázis:

Előzetes megjegyzések az 1–3. osztályok tantervéhez

Az iskolába kerülő gyermekek hitoktatása *a hit ébresztésével kezdődik*. Bevezetjük őket a keresztény hit világába és elvezetjük őket *a tudatos lelkiélet kezdetére*, a rendszeres szentgyónásra és a gyakori szentáldozásra.

1. osztály: KERESZTÉNY ALAPISMERETEK

Oktatási cél: *Bevezetés a keresztény hit világába.* Ismerkedjen meg a gyermek a történeti Jézus életének főbb eseményeivel. Ismerje meg Jézust, mint akit az Atya küldött. A gyermek ismerje meg hitünk elemi igazságait: Isten gyermekei vagyunk; Jézus Krisztus által leszünk Isten gyermekei; tanítás a Mennyei Atyáról. Jézus tanítványokat gyűjtött maga köré, közülük választotta ki apostolait. Ő alapította az Egyházat, amelyben élünk. Váljanak számára ismerőssé, érthetővé a vallási jelek, főbb szimbólumok; ismerkedjen meg Isten leírt üzenetével, a Bibliával; a liturgikus év eseményeivel és kellékeivel; az egyházi élet személyeivel.

Nevelési cél: *Az Isten iránti szeretet megalapozása,* a keresztény élet elemeinek gyakorlása. Jézus tanítása fényében tudatosan reflektáljon személyes élete eseményeire, feladataira. Vallási tapasztalatai révén váljék képessé a személyes imádságra, szorgalmazzuk a családi imádságot. Érezze jól magát Isten gyermekeinek családjában. Bevezetés a plébániai és a templomi életbe. – További követelmény: megtanítani az alapvető imádságokat és az egyszerűbb egyházi énekeket.

Javasolt témakörök:

- 1) Isten gyermekei vagyunk
- 2) Isten szeret minket
- 3) Jézus a Fiúisten, aki értünk emberré lett
- 4) Jézus embertársaink szeretetére tanít
- 5) Jézus életét adta értünk
- 6) Jézus most is jelen van életünkben

2. osztály: JÉZUS KRISZTUS AZ ISTEN FIA, A MI MEGVÁLTÓNK

Oktatási cél: *Az elsőáldozásra való felkészítés első éve.* A gyermek ismerje meg Jézus életének és tanításának főbb mozzanatait az evangéliumok alapján, különös tekintettel az Eukarisztia, a bűnbánat és a bűnbocsátással kapcsolatos vonatkozásokra. Ismerje meg Jézus tanítását: a Teremtőről, az emberről, a bűnről, Isten irgalmasságáról és az örök életéről. Ismerje fel Jézus csodáiban isteni erejét és irántunk való szeretetét. Jézus van jelen az Eukarisztiában, „aki meghalt bűneinkért és feltámadt megigazulásunkra”.

Nevelési cél: *A keresztény élet alapvető gyakorlatainak meggyökereztetése:* imádság, templombajárás, áldozatvállalás, kötelelességteljesítés, jócselekedetek, részvétel az egyházi év ünnepein. Példánkkal, az Oltáriszentség jelenlétében tanúsított magatartásunkkal ébresszük fel a gyermek hitét az Eukarisztiában jelenlévő Jézus Krisztusban. Segíteni kell annak felismerésében, hogy Jézusban Isten szeret minket, aki nekünk is megbocsát, és minket is meghív az örök életre.

Javasolt témakörök:

- 1) Isten terve és az ember
- 2) A názáreti Jézus a megígért Megváltó
- 3) Jézus Isten örömhírét hozza
- 4) Jézus az Isten Báránya (a húsvéti misztérium)
- 5) Jézus él tovább Egyházában

3. osztály: TALÁLKOZÁS JÉZUSSAL A BŰNBOCSÁNATBAN ÉS AZ EUKARISZTIÁBAN

Oktatási cél: *Ismerje meg a gyermek a megváltás fogalmának egyes elemeit: kegyelem, bűn, áldozat, jóvátétel...; továbbá a szentgyónáshoz és szentáldozáshoz szükséges ismereteket: erkölcsi törvény, lelkiismeret, szándékosság, a bűnök különböző fajtái, bűnbánat, erősfogadás, gyónás, feloldozás, a bűnbánat öröme, elégtétel... áldozás, kegyelem állapota, Oltáriszentség, Jézus jelenléte, Jézus áldozata, hálaadás, Jézussal való együttlétünk öröme...*

Nevelési cél: *A Krisztus-központú gondolkodás, a rendszeres szentségi élet kialakítása, a hálaadás, az eukarisztikus és a bűnbánó lelkület megalapozása. Élje át a gyermek Jézussal való közösségünk örömét. Felkészülés a gyónásra, a kiengesztelődés (kölcsonös megbocsátás), a lelkiismeretvizsgálás gyakorlata, a bánat és erős fogadás felindítása, a gyónás módja... felkészülés a szentáldozásra, az áldozás módjai, imádság szentáldozás után...*

Javasolt témakörök:

- 1) Jézus a megváltás művét folytatja Egyházában
- 2) A bűnbocsánat szentsége
- 3) Jézus jelenvalóvá teszi áldozatát: az Eukarisztia
- 4) A szentáldozás Megjegyzés:

Megjegyzés:

A szorványban élő görögkatolikusokra való tekintettel az elsőáldozók könyvében görögkatolikus liturgikus függelék legyen.

A közvetlen, gyakorlati felkészítés az elsőáldozásra iskolai hitoktatás esetén is a plébánián történik.

II. életkori fázis:

Előzetes megjegyzések a 4–6. osztályok tantervéhez

A gyermek hite fejlődésének fontos szakasza az *elsőáldozás utáni kor*, melynek feladata: a Jézus Krisztussal való személyes kapcsolat tudatosítása és állandó elmélyítése; a rendszeres lelkiélet: a napi imádság, szentáldozás és szentgyónás által. A hitoktatóknak segíteniük kell a gyermekeket a helyes lelkiismeretvizsgálásban, a gyónásban és az szentáldozás gyakorlatában. Segítse őket, hogy templombajáró embertársaikkal megismerkedve és különböző szolgálatokat vállalva (ministrálás, felolvasás, énekar...) bekapcsolódjanak a plébánia közösségébe.

4. osztály: NÉPEM VAGYOK – mondja az Úr

Oktatási cél: *Ismerkedés Isten üzenetével, a Szentírással. A gyermek ismerje meg a Szentírás legfontosabb (őszövetségi és újszövetségi) részleteit, ismerje fel bennük Istennek nekünk szóló üzenetét, valamint a belőlük sugárzó végtelen isteni szeretetet.*

Az őszövetségi elbeszélések alapján szeretnénk megéreztetni a gyermekkel Isten végtelen, ajándékozó szeretetét, amelynek csúcscaként egyszülött Fiát adta értünk, hogy „mindaz, aki hisz benne, meg ne haljon, hanem örökké éljen”. Ezzel az elsőáldozás utáni időben fokozatosan elmélyítjük a gyermek hitismereteit.

Törekednünk kell arra is, hogy a tanuló észrevegye az ószövetségi elbeszélések Újszövetségre mutató jellegét. Nem szabad azonban elfelejtenünk, hogy ebben az életkori szakaszban a gyermek még nem rendelkezik történelmi ismeretekkel, nem képes történelmi távlatban gondolkodni. A történetek bizonyos időrendiségben következnek egymás után, így ezek lesznek azok a mozaikszemek, amelyekből később – a 7. osztályban –, összerakhatjuk Isten üdvözítő tervének történelmi képét.

Nevelési cél: *Tanuljuk meg felismerni a Szentírásban Isten nekünk szóló üzenetét.* Alapcélkitűzés, hogy megragadjuk a gyermek bizalommal teli érdeklődését, és azt Isten szeretetére irányítsuk. Az elsőáldozás utáni időben ezzel mélyítjük el Istennel való szeretetkapcsolatát. Tudatosítanunk kell benne, hogy miként a bibliai ember élete, az ő élete is Isten kezében van. Segítsük őt abban, hogy mindennapi életében bizalommal hagyatkozzék a Mennyei Atya gondviselő jóságára. Alakítsuk ki benne a készséget, hogy figyeljen a népét féltő szeretettel vezető és a minden problémára válaszoló Úr szavára.

A fenti célok megvalósítása feltételezi, hogy minden gyereknek lehetősége legyen az újszövetségi szentírás rendszeres olvasására.

Javasolt témakörök:

- 1) Pátriárkák
- 2) A szövetség
- 3) Királyok és próféták
- 4) Tanítás az Isten országáról
- 5) Az Apostolok Cselekedetei
- 6) Az apostolok levelei az egyházaknak és nekünk

5. osztály: ÉLET ISTEN NÉPÉNEK KÖZÖSSÉGÉBEN

Oktatási cél: *A liturgikus alapismeretek bővítése.* A tanulóban elmélyítjük a szentmise, a szentségek, a liturgikus ünnepek, cselekmények, helyek, idők és kellékek jelképrendszerének ismeretét, hitünk megünnepeelt igazságait. A különböző rítusok.

Nevelési cél: *Cselekvő bekapcsolódás az üdvösség nagy eseményeinek ünneplésébe.* Tevékeny részvétel a szentmisén: imádság, éneklés, ministrálás... Bekapcsolódás az Egyház imádságos életébe: zsoltosma, keresztút, rózsafüzér, litánia ... Az egyéni, családi és közösségi imaélet elmélyítése.

Javasolt témakörök:

- 1) Isten népe ünnepel
- 2) Az ünneplés helye, ideje és kellékei
- 3) A húsvéti misztérium ünneplése
- 4) A liturgikus év ünnepei
- 5) A szentségek és szentelmények

6. osztály: EGYHÁZUNK A TÖRTÉNELEMBEN

Oktatási cél: *Az Egyházban továbbélt Krisztust mutatjuk be az Egyház történelméből vett képek által.* – Segítjük a tanulót abban, hogy sokrétű és korszerű ismereteket szerezhessen az Egyház alapításáról, lényegéről, (isteni és emberi sajátosságairól), életéről, szervezeteiről és céljáról.

Nevelési cél: *Vállalja Egyházát, érezzen együtt Egyházával (sentire cum Ecclesia), vállaljon felelősséget Egyházáért.*

Javasolt témakörök:

- 1) Az üdvösség műve az Egyház életében bontakozik ki
- 2) Az Egyház életének indulása
- 3) Az Egyház elterjedése a világban
- 4) Az Egyház folyamatos megújulása
- 5) Az Egyház ma is tovább él

III. életkori fázis 1. szakasza:

Előzetes megjegyzések a 7–8. osztályok tantervéhez

A fiatalok hitének fejlődésében különösen nagy jelentősége van a serdülőkor első szakaszának. A fiatal ebben az életkorban szinte mindent megkérdőjelez, hogy ismereteit új alapra építhesse. Ebben az időben készül fel a bérmlásra. Ekkor kell gyerekes vallási gyakorlataiban megújulnia, hogy lelkiélete, lelkiismeretvizsgálata megfeleljen életkori sajátosságainak, hogy hite megélt hit legyen. Ekkor kell egyre tudatosabban bekapcsolódnia a keresztény közösség életébe, megtalálva helyét és a rá váró feladatokat.

A hittanórák keretében alkalmat kell adni a fiataloknak arra, hogy hitükkel és mindennapi keresztény életükkel kapcsolatos problémáikat felvethessék, és azokra megfelelő választ kapjanak. Hitének úgy kell megerősödni és önállósodnia, hogy a rendszeres szentségi életet és minden vasárnap a szentmisén való részvételt a bérmlás szentségének felvétele, a 8. osztály után is folytassa. Tudatosítani kell, hogy a bérmlásban ezt vállalja.

7. osztály (8 + 4): BIBLIKUS HITTAN

Oktatási cél: *Hitünk legfontosabb tanításainak megismertetése a kinyilatkoztatás, a Biblia és a Szentmagyomány alapján, ahogy Egyházunk tanítja. Építse be a tanuló ismeretvilágába a legfontosabb hitigazságokat.*

Nevelési cél: *Váljon a katolikus hit személyes meggyőződésévé, amit képes belátni, befogadni (hiszem, mert az Egyház tanítja), megélni és másoknak továbbadni.*

Javasolt témakörök:

- 1) Kinyilatkoztatás és hit
- 2) Hiszek egy Istenben, az Atyában
- 3) Hiszek Jézus Krisztusban, Isten egyszülött Fiában
- 4) Hiszek a Szentlélekben
- 5) A keresztény misztérium ünneplése
- 6) A keresztény imádság

8. osztály (8 + 4): BIBLIKUS ERKÖLCSTAN

Oktatási cél: *Ismerje meg a tanuló az alapvető keresztény erkölcsi fogalmakat, a krisztusi élet törvényeit. Tanulja meg, hogy Krisztus követése keresztény élethivatásunk.*

Nevelési cél: *Élete legyen személyes válasz Isten üdvözítő szeretetére. – Legyen meggyőződése, hogy minden igazi örömmek és boldogságnak alapja Isten törvényeinek megtartása, az Isten által számára kijelölt élethívatal elfogadása. Tudatosan vállalja a keresztény élet áldozatait, hogy élete végéig Krisztus követője maradjon az Egyház*

közösségében. Készüljön fel a keresztény családi életre és a társadalom életében való részvételre.

Javasolt témakörök:

- 1) Meghívások a Bibliában, az ember hivatása
- 2) Az emberi személy méltósága
- 3) Az emberi közösség
- 4) Az isteni üdvözítés: a törvény és a kegyelem
- 5) Szeresd Istent
- 6) Szeresd embertársadat

A közvetlen felkészülés a bérnámásra
iskolai hitoktatás esetén is a plébánián történik.

A 4 OSZTÁLYOS GIMNÁZIUMOK ÉS KÖZÉPISKOLÁK HITTANTANTERVE

III. életkori fázis 2. szakasza:

A középiskoláskorúakkal való foglalkozás (katekézis) nevelői és oktatói célja: *a fiatalok elvezetése a nagykorú kereszténységre, az öntudatos hitre és a Jézus mellett elkötelezett döntésre, hogy a felnőtt keresztény közösség tagjává legyenek.*

9. osztály: EGYHÁZTÖRTÉNELEM

Oktatási cél: A történelem tanulása folyamán *a tanuló sajátítsa el azt a készséget, hogy a történelem eseményeit hívő szemmel nézze és értékelje.* Lássa meg benne, hogy – a történelem minden eseményében Isten üdvösségterve valósul meg; – Krisztus él tovább Egyházában, – hogy Jézus Krisztus evangéliumának hirdetését és az emberek megszentelését esendő emberekre bízta; – a történelemben vándorló Egyházat a Szentlélek vezeti. Ismerje meg a magyar egyház történetének kiemelkedő személyeit és eseményeit.

Nevelési cél: *Ismerje fel a történelmi eseményekben és saját életében Isten üdvözítő szeretetének és gondviselésének jeleit.* (Az üdvtörténet a keresztény élet tanítómestere.) – Vállalja az Egyház történelmét, érezzen együtt Egyházával (sentire cum Ecclesia), vállaljon felelősséget Egyháza és az emberiség jövőjéért. Legyen meggyőződésévé, hogy Jézus tanítása minden történelmi helyzetben megvalósítható. További követelmények: Olvassák a szentek életét, és válasszanak példaképet közülük.

Javasolt témakörök:

- 1) Bevezetés a keresztény történelemszemléletbe
- 2) Az Egyház ókorának történelme mint üdvtörténet
- 3) A középkori üdvtörténet
- 4) Az újkori üdvtörténet
- 5) A legújabb kori üdvtörténet

10. osztály: AZ ÜDVTÖRTÉNET MISZTÉRIUMAI A LITURGIÁBAN

Oktatási cél: Az Egyház liturgiájából kiindulva a dogmatika segítségével bemutatjuk, hogy a különféle *liturgikus időszakok, cselekmények és jelképek üdvtörténetünk misztériumaira emlékeztetnek*, vagy – amennyiben szentségi liturgiáról van szó – ezeket a misztériumokat jelenítik meg.

Nevelési cél: Az üdvtörténet misztériumait felidézõ, megjelenítõ liturgia bemutatásával segítjük a tanulót annak elfogadásában, hogy *az üdvtörténet misztériumait az élõ Isten szeretetének jeleként fogja fel*. Válgjon a katolikus hit személyes meggyõzõdésévé, amit képes belátni, befogadni (hiszem, mert az Egyház tanítja), megélni és másoknak továbbadni.

Javasolt témakörök:

- 1) Általános bevezetõ az üdvtörténet misztériumait megjelenítõ liturgiába
- 2) A liturgikus ünnepek és idõszakok dogmatikája
- 3) A húsvéti misztériumot megjelenítõ Eukarisztia
- 4) A szentségek, mint a kegyelem látható jelei
- 5) A Szûzanya és a szentek tisztelete; a szentelmények

11. osztály: ERKÖLCSTAN AZ ÜDVTÖRTÉNET ALAPJÁN

Oktatási cél: Az üdvtörténet erkölcsi tanításának feltárásával bemutatjuk a tanulónak, hogy *az ember erkölcsös élete nem más, mint a személyére vonatkozó isteni akarat felfedezése és szabadon vállalt megvalósítása*, Isten kegyelme által, melyet Jézus Krisztus megváltó halála és feltámadása szerzett meg nekünk.

Nevelési cél: *Élete legyen személyes válasz Isten üdvözítõ szeretetére*. A személytelen követelmény-etikák és az önmegváltást sugalló, pszichologizáló erénytanok szemléletmódját elkerülve, az erkölcsi életet az Isten hívására válaszoló önmegvalósítási folyamatnak tekintse. Segítjük õt a hamis istenkép felszámolásában, s ugyanakkor arra bátorítjuk, hogy kudarcaiban mindig bizalommal forduljon Istenhez. Tudatosan vállalja a keresztyén élet áldozatait, hogy élete végéig Krisztus követõje maradjon az Egyház közösségében. Pályaválasztásban, párválasztásban, baráti köre megválasztásában és a szórakozásban vegye figyelembe a krisztusi élet követelményeit.

Javasolt témakörök:

- 1) Az ember Isten képmása
- 2) Az erkölcsi élet alapjai
- 3) Az üdvtörténet fordulópontjai: bûnbeesés és megváltás
- 4) Istent mindennél jobban szeretjük
- 5) Szeressük embertársainkat, amint Jézus szeretett minket
- 6) Élet Jézus tanítása szerint a családban és a társadalomban

12. osztály: HISZEM, ÉRTEM, VALLOM

Oktatási cél: *Az üdvtörténet alapigazságait (a hit elõfeltételeit) az ész természetes fényében* (csupán a természettudomány, a történettudomány és a logikus gondolkodású filozófia segítségével) *vizsgáljuk*, és rámutatunk arra, hogy ezek az igazságok az emberi ész fényében is *megállják a helyüket*.

Nevelési cél: A hit elõfeltételeinek ésszerûségére utalva tudatosítjuk a tanulóban, hogy a Jézusba vetett hit *nemcsak ésszerû állásfoglalás*, hanem Isten kegyelmével vállalt elkötelezettség és megvalósítandó feladat is. Legyen hite öntudatos állásfoglalás, melyet mások elõtt is ki tud fejteni, igazolni és amit meg tud védeni. Mindezt Jézus Krisztusban való elkötelezettsége, élete támassza alá.

Javasolt témakörök:

- 1) A vallás ténye és lehetősége
- 2) A Krisztus-esemény bizonyossága
- 3) Az Egyház jézusi alapítása és szükséges volta
- 4) A kinyilatkoztatás lehetősége és ténye
- 5) Az örök élet az ember reményének beteljesülése

A 6 + 6 ÉS 4 + 8 OSZTÁLYOS ISKOLÁK HITTANTANTERVE

Az 1–6. és a 9–12. osztályok tanterve azonos a 8 + 4 osztályos iskolákéval, a 7. és 8. osztályok tanterve ezektől eltérő.

III. életkori fázis 1. szakasza:

Előzetes megjegyzések a 7.–8. osztályok tantervéhez

A fiatalok hitének fejlődésében különösen nagy jelentősége van a serdülőkor első szakaszának. A fiatal ebben az életkorban szinte mindent megkérdőjelez, hogy ismereteit új alapra építhesse. Ekkor *kezdjük lerakni hívő világnézetének alapjait*. Vallási gyakorlataiban is meg kell újulnia, hogy lelkiélete, lelkiismeretvizsgálata megfeleljen életkori sajátosságainak, hogy *hite megélt hit legyen*. A hittanórák keretében alkalmat kell adni a fiataloknak arra, hogy hitükkel és mindennapi keresztény életükkel kapcsolatos problémáikat felvethessék, és azokra megfelelő választ kapjanak.

7. osztály (6 + 6): AZ ÓSZÖVETSÉGI ÜDVTÖRTÉNET

Oktatási cél: A Szentírástra vonatkozó ismeretek megalapozása. A tanuló életkorának megfelelően bemutatjuk, hogy a zsidóság a maga történelmében hogyan ismerte és tapasztalta meg az üdvösséget ígérő Isten jelenlétét, gondoskodó szeretetét, amellyel a Messiás eljövételét előkészítette.

Nevelési cél: Segítsük a tanulót annak tudatosításában, hogy *az ő saját életében is jelen van a boldogságot ígérő és előkészítő gondviselő Isten*. Szeresse meg és rendszeresen olvassa a Szentírást. Tanulja meg az Egyház tanítása szerint értelmezni és alkalmazni.

Javasolt témakörök:

- 1) Általános bevezető az ószövetségi üdvtörténetbe
- 2) Istenélmények Ábrahámától Mózesig
- 3) Isten megtapasztalása Józsuétól Salamonig
- 4) Istenélmények a próféták aranykorában és a perzsa korban
- 5) A hellenista kor emberének tapasztalata Istenről

8. osztály (6 + 6): AZ ÚJSZÖVETSÉGI ÜDVTÖRTÉNET

Oktatási cél: Szemelvények tükrében bemutatjuk, hogy az ősegyház tagjai miként tapasztalták meg Jézus Krisztusban az ószövetségi ígéretek és várakozások beteljesülését, és hogyan jut el az üdvösség örömhíre az egész világra. Jézus Krisztus tanításából ismerje meg, hogy *ki az Isten és ki az ember, akit az üdvösségre meghívott*.

Nevelési cél: Az ősegyház tanúságtétele alapján legyen meggyőződve arról, hogy Jézus Krisztus a megígért Megváltó, az Isten Fia, aki legyőzte a halált. *A tanuló ismerje fel, hogy neki is Jézus Krisztus által van útja az Atyához.*

Javasolt témakörök:

- 1) Általános bevezető az újszövetségi üdvtörténetbe
- 2) A Krisztus-esemény
- 3) Az első pünkösöd és az ősegyház
- 4) A Krisztus-eseményről tanúságot tevő Pál apostol levelei
- 5) A Krisztus-eseményről tanúságot tevő katolikus levelek és az apokaliptikus irodalom

A 10 OSZTÁLYOS ÁLTALÁNOS ISKOLÁK 9. ÉS 10. OSZTÁLYÁNAK HITTANTANTERVE

Az 1–8. osztályos tanterve azonos a 8 osztályos általános iskolákéval.

III. életkori fázis 2. szakasza:

Előzetes megjegyzések a 9–10. osztályos tantervéhez

A fiatalok jelentős része nem tanul tovább középiskolában. Számukra a tankötelezettség a 9. osztály után, a 10. osztályban fejeződik be, ezért az ő hitoktatásuk külön tantervet igényel. Hitoktatásuknak elsődleges feladata segíteni hitük fejlődését, hogy *mindennapi életükre az evangélium örömhírében találjanak útmutatást*.

9. osztály: EGYHÁZTÖRTÉNELEM

Oktatási cél: Az egyháztörténelemből vett képek által tanulja meg, hogy *az Egyház és Jézus Krisztus elválaszthatatlan*, hogy az ember boldogságát igazán csak Jézus Krisztus tanítása alapján érheti el. Jézus azért alapította Egyházát, hogy tanítását és éltető kegyelmét közvetítse a világ végéig.

Nevelési cél: Ismerje fel a történelmi eseményekben és saját életében Isten üdvözítő szeretetének jeleit. (Az üdvtörténet a keresztyén élet tanítómestere.) – Vállalja az Egyház történelmét, *érezzen együtt Egyházával* (sentire cum Ecclesia), vállaljon felelősséget Egyháza és az emberiség jövőjéért.

Javasolt témakörök:

- 1) Az Egyház alapítása és fejlődése
- 2) Az Egyház a vértanúk korában
- 3) Az Egyház a népvándorlás korában
- 4) A magyarok megtérése
- 5) Az Egyház állandó megújulása
- 6) A legújabb kor Egyháza

10. osztály: KERESZTÉNY ÉLET

Oktatási cél: *Keresztyén élethívatus: meghívás Krisztus követésére.* Ismerje a keresztyén ember feladatát, küldetését a világban. Legyen tisztában az alapvető erkölcsi fogalmakkal.

Nevelési cél: *Tudatosan és örömmel vállalja a keresztyén élet áldozatait*, hogy élete végéig Krisztus követője maradjon az Egyház közösségében. Legyen meggyőződése, hogy minden igazi örömmek és boldogságnak alapja Isten törvényeinek megtartása.

Javasolt témakörök:

- 1) Alapvető keresztény erkölcsi fogalmak
- 2) A hegyi beszéd tanulságai
- 3) A lelkiélet mindennapos gyakorlatai
- 4) Élet a családban
- 5) Élet a társadalomban
- 6) A keresztény ember reménye

A 2 ÉVES SZAKKÉPZŐ ISKOLÁK HITTANTANTERVE**IV. életkori fázis:**

Előzetes megjegyzések az ipariskolák 11–12. osztályainak tantervéhez

Szakképző iskolákba (ipariskola) járó fiatalok számára különösen fontos, hogy *becsületese meberségre épüljön hitük*. Mindennapi életükben, családjukban, munkájukban és szórakozásukban bizonyuljanak igaz kereszténynek. A szakiskolákban tanulók katekézisének feladata a fiatalok elvezetése a nagykorú kereszténységre, az öntudatos hitre és a Jézus mellett elkötelezett döntésre, hogy a felnőtt keresztény közösség tagjává legyenek.

11. osztály: AZ ÉLET KÉRDÉSEI

Oktatási cél: A tanév során – az egyházi évet figyelembe véve – *kapjon hívő választ az életben felmerülő egzisztenciális, világnézeti kérdésekre*. Ismerje meg Jézus tanítását az ember életének céljáról, az ember igazi boldogságáról.

Nevelési cél: A keresztény élethivatás megalapozása. Legyen saját véleménye, *tudatosan alakítsa életét Jézus tanítása szerint*. Vezessük rá őt a munka becsületére és szeretetére, az igazságosságra és az emberi felelősség vállalására.

Javasolt témakörök:

- 1) Rólad van szó
- 2) A keresztény családról
- 3) Amit a Szentírásról tudni illik
- 4) A megtervezett lelkiélet
- 5) Akiknek nemcsak elvei vannak
- 6) A hívő ember világnézete

12. osztály: ISTEN TERVE AZ EMBERREL

Oktatási cél: *Ismertessük meg Isten szeretetének jeleit a történelemben és a mindennapi életben*. Kapjon eligazítást az életben felmerülő kérdésekre: a társadalom, a gazdasági élet és a közélet keresztény szemléletére, a szabadságra, az egyéni és kollektív felelősségre, az élet és halál kérdéseire.

Nevelési cél: *Vegyen részt az Egyház, az egyházközség életében*. Tudatosan alakítsa és vállalja keresztény világnézetét, jusson el a Jézus Krisztusban való elkötelezettségre, annak tudatos vállalására, legyen a az egyházközség aktív tagja.

Javasolt témakörök:

- 1) Álom a keresztény társadalomról – avagy utópia?
- 2) Isten üdvösségterve és megvalósulása a történelemben

- 3) Jézus él Egyházában
- 4) Örök életre készülünk
- 5) Keresztények a mai világban
- 6) Életre szóló döntés

Függelék II. A MKK kérdéseinek elrendezése az általános iskola 1–8. osztályának kateketikai tantervének megfelelően

Bevezető megjegyzések

Katekézisünk oktatási célja: Megismertetni és átadni Jézus örömhírét, tanítását és életét, amint azt Egyházunk tanítja.

Katekézisünk nevelési célja: Az új nemzedék bevezetése a keresztény életbe, hogy az Egyház öntudatos tagja legyen. Legyen tudatában annak, hogy Isten meghívta örök Országába. Töltse el Krisztus öröme, hogy necsak értelmét és akaratát, hanem érzelmvilágát is gazdagítsa Jézus tanítása.

Ebben a tantervi függelékben a Magyar Katolikus Katekizmus (MKK) 1995. kiadására hivatkozunk. Az előző 1989-es, illetve 1990-es kiadások még a régi katekizmusok felépítését követték. Ez az 1995-ös kiadás felépítésében, témáinak illetve kérdéseinek sorrendjében, a Katolikus Egyház Katekizmusának felépítését követi. Így a MKK kérdéseinek sorszáma ebben a kiadásban eltér az előző kiadások sorszámától, ám ez a sorszámozás sem akarja megadni a megjelölt témák tanításának sorrendjét.

A tanterv szerint az egyes osztályok számára javasolt kérdéseket illetve kérdéscsoportokat egy-egy tanév során kell feldolgozni. Az adott éven belül a hitoktatók – ill. a tankönyvek írói –, a kérdéseket a hitre nevelés pedagógiai szempontjait figyelembe véve tárgyalják, s a kérdések tárgyalásában azt a sorrendet kell követniük, amely lehetővé teszi, hogy az alapvető vallási fogalmak logikusan, fokozatosan épüljenek egymásra.

A hit fejlődésének megfelelően, a katekézis oktatási és nevelési célja szempontjából, az iskolások katekézisét több életkori, fejlődési korcsoportra oszthatjuk:

- A: 1–3. osztály: felkészülés az eukarisztikus életre;
- B: 4–6. osztály: megerősödés az istengyermeki életben;
- C: 7–8. osztály: felkészülés a bérmlásra;
- D: 9–12. osztály: felkészülés a keresztény nagykorúságra.

Ezt a csoportosítást figyelembe véve a kérdéscsoportok elosztásánál egy-egy kérdést a csoporton belül csak egyszer jelölünk meg, ami nem akadályozza meg azt, hogy a tanítás során más osztályokra kijelölt kérdések is sorra kerülhessenek, ha a hitoktató ezt szükségesnek találja.

A MKK kérdéseinek és feleleteinek jelentős része olyan fogalmi gondolkodási szintet feltételez, melyre valójában csak a 12–14 éves korú fiatalok képesek. Hitünk misztériumainak értelmi megközelítését, vallási fogalmaink megalapozását, azonban már korábban meg kell kezdenünk. Így a kisebbek számára kijelölt kérdések között szerepelnek nehezebb kérdések is, amelyeket nem kell még „megtanulniuk”. Ezeknek csak az adott fogalom megalapozását kell szolgálniuk.

A 8. osztályos általános iskolák 7–8. osztályos anyagában a katekizmus minden kérdése megtalálható. Így a számukra kijelölt kérdések között több olyan is található, amelyek ebben a korosztályban már nem igényelnek részletesebb tárgyalást, csak a rendszerezés kedvéért kerülnek be az anyagba.

Ez a tanterv elsősorban azok számára készült, akik az általános iskola 8. osztályában az 1. osztálytól kezdve folyamatosan részt vesznek a hitoktatáson. Azok részére, akik később kapcsolódnak be az oktatásba, helyzetüknek megfelelően kell módosítani azt a tantervet. Ez a gyakorlatban azt jelenti, hogy saját osztályuk hittanóráin kívül részt kell venniük egy „pótló” kurzuson. Ennek értelmében egy-egy csoport anyagát a pótló csoport egy-egy tanévébe kell besűríteni. Aki pl. 4. osztályban kezd hittant tanulni, annak a 4. osztályos anyag mellett el kell végeznie az 1., 2. és 3. osztály anyagát is ahhoz, hogy megkeresztelkedhessen, illetve elsőáldozó lehessen. Aki még később jelentkezik, 1 év alatt juthat el a keresztelésig illetve az

elsőáldozásig, megtanulva az A csoport (1., 2., 3. osztály) anyagát; utána 1 évig kell tanulnia a B csoport (4., 5., 6. osztály) anyagát; és csak ez után következő évben bérnálkozhat, miután a C csoport (7., 8. osztály) anyagát is elsajátította.

A kérdések elosztása az 1–8. osztályig megtalálható a Prohászka Ottokár iskola tantervében, amely teljesen azonos az Országos Hittantanterv kérdélosztásával.

Függelék III. A legfontosabb imádságok és tudnivalók

Lásd a Prohászka-tantervben:

A kereszttetés	Más esti imádság
A Szentháromság dicsőítése	A szentolvasó (Rózsafüzér)
Az apostoli hitvallás	A szentségek
Az Úr imája (Miatyánk)	Hitünk fő igazságai
Az isteni erények felindítása	Jézus örömhíre
Az angyali üdvözlés (Üdvözlégy)	A főparancsolat (Vö. Mk 12,30-31)
Az Úr angyala	Jézus „új parancsa” (Vö. Jn 13,35)
Reggeli imádság	A tízparancsolat
Más reggeli imádság	Az Egyház öt parancsolata
Esti imádság	

Katolikus és nemkatolikus iskolák 12 osztályos hittan tanterve. Áttekintő táblázat

Oszt.	Általános iskola és szakmunkásképző tanterve (10+2)	Általános és középiskolák tanterve (8+4)	Általános és középiskolák tanterve (6+6)	Általános és középiskolák tanterve (4+8)
1.	Keresztény alapismeretek (Jézus által ismerjük meg az Atyát, Benne ismerjük meg a Fiút, és általa ismerjük meg a Szentlelket – Keresztény környezetismeret)			
2.	Jézus az Isten Fia, a mi Megváltónk (Távolabbi felkészülés az elsőáldozásra)			
3.	Találkozás Jézussal a bűnbocsánatban és az Eukarisztiában (Áldozási és gyónási tudnivalók) A kéthónapos közvetlen felkészülés az elsőáldozásra iskolai hitoktatás esetén is a plébánián történik.			
4.	Népem vagytok – mondja az Úr (Ismerkedés Isten üzenetével, a Szentírással)			
5.	Élet Isten népének közösségében (Liturgikus alapismeretek)			
6.	Egyházunk a történelemben (Az egyházfogalom – Képek az Egyház történelméből)			
7.	Biblikus hittan (Alapvető bibliai ismeretek – Isten üdvösségterve – hitünk az apostoli hitvallásban)		Az ószövetségi üdvtörténet (Introdukción – Isten üdvösségterve az Ószövetségben)	
8.	Biblikus erkölcsan (Életünk Jézus Krisztus követésében)		Az újszövetségi üdvtörténet (Introdukción – Isten üdvösségtervének kibontakozása Jézus Krisztus által)	
	A közvetlen felkészülés a bérmálásra iskolai hitoktatás esetén is a plébánián történik.			
9.	Egyháztörténelem (Képek az Egyház történelméből)	Egyháztörténelem (Isten üdvösségtervének megvalósulása a történelemben)		
10.	Keresztény élet (A mindennapi élet alapvető követelményei)	Az üdvtörténet misztériumai a liturgiában (Dogmatika, liturgia)		
11.	Az élet kérdései (Az egyházi év)	Erkölcsan az üdvtörténet alapján (Erkölcsan, közéleti kérdések)		
12.	Isten terve az emberrel (Üdvösségtörténelem)	Hiszem, értem, vallom (Alapvető hittan)		

1. évfolyam: Isten gyermekei vagyunk (Keresztény alapismeretek)

I. életkori fázis:

Előzetes megjegyzések az 1–3. osztályok tantervéhez

Az iskolába kerülő gyermekek hitoktatása *a hit ébresztésével kezdődik*. Bevezetjük őket a keresztény hit világába és elvezetjük őket *a tudatos lelkiélet kezdetére*, a rendszeres szentgyónásra és a gyakori szentáldozásra.

Oktatási cél: *Bevezetés a keresztény hit világába.* Ismerkedjen meg a gyermek a történeti Jézus életének főbb eseményeivel. Ismerje meg Jézust, mint akit az Atya küldött. A gyermek ismerje meg hitünk elemi igazságait: Isten gyermekei vagyunk; Jézus Krisztus által leszünk Isten gyermekei; tanítás a Mennyei Atyáról. Jézus tanítványokat gyűjtött maga köré, közülük választotta ki apostolait. Ő alapította az Egyházat, amelyben élünk. Váljanak számára ismerőssé, érthetővé a vallási jelek, főbb szimbólumok; ismerkedjen meg Isten leírt üzenetével, a Bibliával; a liturgikus év eseményeivel és kellékeivel; az egyházi élet személyeivel.

Nevelési cél: *Az Isten iránti szeretet megalapozása*, a keresztény élet elemeinek gyakorlása. Jézus tanítása fényében tudatosan reflektáljon személyes élete eseményeire, feladataira. Vallási tapasztalatai révén váljék képessé a személyes imádságra, szorgalmazzuk a családi imádságot. Érezze jól magát Isten gyermekeinek családjában. Bevezetés a plébániai és a templomi életbe. – További követelmény: megtanítani az alapvető imádságokat és az egyszerűbb egyházi énekeket.

Javasolt témakörök:

- 1) Isten gyermekei vagyunk
- 2) Isten szeret minket
- 3) Jézus a Fiúisten, aki értünk emberré lett
- 4) Jézus embertársaink szeretetére tanít
- 5) Jézus életét adta értünk
- 6) Jézus most is jelen van életünkben

2. évfolyam: Jézus hív – Jézus Krisztus az Isten Fia, a mi Megváltónk

I. életkori fázis:

Előzetes megjegyzések az 1–3. osztályok tantervéhez

Az iskolába kerülő gyermekek hitoktatása *a hit ébresztésével kezdődik*. Bevezetjük őket a keresztény hit világába és elvezetjük őket *a tudatos lelkiélet kezdetére*, a rendszeres szentgyónásra és a gyakori szentáldozásra.

Oktatási cél: *Az elsőáldozásra való felkészítés első éve*. A gyermek ismerje meg Jézus életének és tanításának főbb mozzanatait az evangéliumok alapján, különös tekintettel az Eukarisztia, a bűnbánat és a bűnbocsátással kapcsolatos vonatkozásokra. Ismerje meg Jézus tanítását: a Teremtőről, az emberről, a bűnről, Isten irgalmasságáról és az örök életről. Ismerje fel Jézus csodáiban isteni erejét és irántunk való szeretetét. Jézus van jelen az Eukarisztiában, „aki meghalt bűneinkért és feltámadt megigazulásunkra”.

Nevelési cél: *A keresztény élet alapvető gyakorlatainak meggyökereztetése*: imádság, templombajárás, áldozatvállalás, kötelességteljesítés, jócselekedetek, részvétel az egyházi év ünnepein. Példánkkal, az Oltáriszentség jelenlétében tanúsított magatartásunkkal ébresszük fel a gyermek hitét az Eukarisztiában jelenlévő Jézus Krisztusban. Segíteni kell annak felismerésében, hogy Jézusban Isten szeret minket, aki nekünk is megbocsát, és minket is meghív az örök életre.

Javasolt témakörök:

- 1) Isten terve és az ember
- 2) A názáreti Jézus a megígért Megváltó
- 3) Jézus Isten örömhírét hozza
- 4) Jézus az Isten Báránya (a húsvéti misztérium)
- 5) Jézus él tovább Egyházában

3. évfolyam: Találkozás Jézussal a bűnbocsánatban és az Eukarisztiában

I. életkori fázis:

Előzetes megjegyzések az 1–3. osztályok tantervéhez

Az iskolába kerülő gyermekek hitoktatása *a hit ébresztésével kezdődik*. Bevezetjük őket a keresztény hit világába és elvezetjük őket *a tudatos lelkiélet kezdetére*, a rendszeres szentgyónásra és a gyakori szentáldozásra.

Oktatási cél: *Ismerje meg a gyermek a megváltás fogalmának egyes elemeit: kegyelem, bűn, áldozat, jóvátétel...; továbbá a szentgyónáshoz és szentáldozáshoz szükséges ismereteket: erkölcsi törvény, lelkiismeret, szándékosság, a bűnök különböző fajtái, bűnbánat, erősfogadás, gyónás, feloldozás, a bűnbánat öröme, elégtétel... áldozás, kegyelem állapota, Oltáriszentség, Jézus jelenléte, Jézus áldozata, hálaadás, Jézussal való együttlétünk öröme...*

Nevelési cél: *A Krisztus-központú gondolkodás, a rendszeres szentségi élet kialakítása, a hálaadás, az eukarisztikus és a bűnbánó lelkiület megalapozása. Élje át a gyermek Jézussal való közösségünk örömét. Felkészülés a gyónásra, a kiengesztelődés (kölsönös megbocsátás), a lelkiismeretvizsgálás gyakorlata, a bánat és erős fogadás felindítása, a gyónás módja... felkészülés a szentáldozásra, az áldozás módjai, imádság szentáldozás után...*

Javasolt témakörök:

- 1) Jézus a megváltás művét folytatja Egyházában
- 2) A bűnbocsánat szentsége
- 3) Jézus jelenvalóvá teszi áldozatát: az Eukarisztia
- 4) A szentáldozás Megjegyzés:

Megjegyzés:

A szorványban élő görögkatolikusokra való tekintettel az elsőáldozók könyvében görögkatolikus liturgikus függelék legyen.

A közvetlen, gyakorlati felkészítés az elsőáldozásra iskolai hitoktatás esetén is a plébánián történik.

4. évfolyam: Népem vagytok – mondja az Úr

II. életkori fázis:

Előzetes megjegyzések a 4–6. osztályok tantervéhez

A gyermek hite fejlődésének fontos szakasza az *elsőáldozás utáni kor*, melynek feladata: a Jézus Krisztussal való személyes kapcsolat tudatosítása és állandó elmélyítése; a rendszeres lelkiélet: a napi imádság, szentáldozás és szentgyónás által. A hitoktatóknak segíteniük kell a gyermekeket a helyes lelkiismeretvizsgálásban, a gyónásban és az szentáldozás gyakorlatában. Segítse őket, hogy templombajáró embertársaikkal megismerkedve és különböző szolgálatokat vállalva (ministrálás, felolvasás, énekkar...) bekapcsolódjanak a plébánia közösségébe.

Oktatási cél: *Ismerkedés Isten üzenetével, a Szentírással.* A gyermek ismerje meg a Szentírás legfontosabb (ószövetségi és újszövetségi) részleteit, ismerje fel bennük Istennek nekünk szóló üzenetét, valamint a belőlük sugárzó végtelen isteni szeretetet.

Az ószövetségi elbeszélések alapján szeretnénk megéreztetni a gyermekkel Isten végtelen, ajándékozó szeretetét, amelynek csúcaként egyszülött Fiát adta értünk, hogy „mindaz, aki hisz benne, meg ne haljon, hanem örökké éljen”. Ezzel az elsőáldozás utáni időben fokozatosan elmélyítjük a gyermek hitismereteit.

Törekednünk kell arra is, hogy a tanuló észrevegye az ószövetségi elbeszélések Újszövetségre mutató jellegét. Nem szabad azonban elfelejtenünk, hogy ebben az életkori szakaszban a gyermek még nem rendelkezik történelmi ismeretekkel, nem képes történelmi távlatban gondolkodni. A történetek bizonyos időrendiségben következnek egymás után, így ezek lesznek azok a mozaikszemek, amelyekből később – a 7. osztályban –, összerakhatjuk Isten üdvözítő tervének történelmi képét.

Nevelési cél: *Tanuljuk meg felismerni a Szentírásban Isten nekünk szóló üzenetét.* Alapcélkitűzés, hogy megragadjuk a gyermek bizalommal teli érdeklődését, és azt Isten szeretetére irányítsuk. Az elsőáldozás utáni időben ezzel mélyítjük el Istennel való szeretetkapcsolatát. Tudatosítanunk kell benne, hogy miként a bibliai ember élete, az ő élete is Isten kezében van. Segítsük őt abban, hogy mindennapi életében bizalommal hagyatkozzék a Mennyei Atya gondviselő jóságára. Alakítsuk ki benne a készséget, hogy figyeljen a népét féltő szeretettel vezető és a minden problémára válaszoló Úr szavára.

A fenti célok megvalósítása feltételezi, hogy minden gyereknek lehetősége legyen az újszövetségi szentírás rendszeres olvasására.

Javasolt témakörök:

- 1) Pátriárkák
- 2) A szövetség
- 3) Királyok és próféták
- 4) Tanítás az Isten országáról
- 5) Az Apostolok Cselekedetei
- 6) Az apostolok levelei az egyházaknak és nekünk

5. évfolyam: Az élet Isten népének közösségében (Liturgia)

II. életkori fázis:

Előzetes megjegyzések a 4–6. osztályok tantervéhez

A gyermek hite fejlődésének fontos szakasza az *elsőáldozás utáni kor*, melynek feladata: a Jézus Krisztussal való személyes kapcsolat tudatosítása és állandó elmélyítése; a rendszeres lelkiélet: a napi imádság, szentáldozás és szentgyónás által. A hitoktatóknak segíteniük kell a gyermekeket a helyes lelkiismeretvizsgálásban, a gyónásban és az szentáldozás gyakorlatában. Segítse őket, hogy templombajáró embertársaikkal megismerkedve és különböző szolgálatokat vállalva (ministrálás, felolvasás, énekkar...) bekapcsolódjanak a plébánia közösségébe.

Oktatási cél: *A liturgikus alapismeretek bővítése.* A tanulóban elmélyítjük a szentmise, a szentségek, a liturgikus ünnepek, cselekmények, helyek, idők és kellékek jelképrendszerének ismeretét, hitünk megünnepeelt igazságait. A különböző rítusok.

Nevelési cél: *Cselekvő bekapcsolódás az üdvösség nagy eseményeinek ünneplésébe.* Tevékeny részvétel a szentmisén: imádság, éneklés, ministrálás... Bekapcsolódás az Egyház imádságos életébe: zsoltosma, keresztút, rózsafüzér, litánia ... Az egyéni, családi és közösségi imaélet elmélyítése.

Javasolt témakörök:

- 1) Isten népe ünnepel
- 2) Az ünneplés helye, ideje és kellékei
- 3) A húsvéti misztérium ünneplése
- 4) A liturgikus év ünnepei
- 5) A szentségek és szentelmények

6. évfolyam: Egyházunk a történelemben

II. életkori fázis:

Előzetes megjegyzések a 4–6. osztályok tantervéhez

A gyermek hite fejlődésének fontos szakasza az *elsőáldozás utáni kor*, melynek feladata: a Jézus Krisztussal való személyes kapcsolat tudatosítása és állandó elmélyítése; a rendszeres lelkiélet: a napi imádság, szentáldozás és szentgyónás által. A hitoktatóknak segíteniük kell a gyermekeket a helyes lelkiismeretvizsgálásban, a gyónásban és az szentáldozás gyakorlatában. Segítse őket, hogy templombajáró embertársaikkal megismerkedve és különböző szolgálatokat vállalva (ministrálás, felolvasás, énekkar...) bekapcsolódjanak a plébánia közösségébe.

Oktatási cél: *Az Egyházban továbbélő Krisztust mutatjuk be az Egyház történelméből vett képek által.* – Segítjük a tanulót abban, hogy sokrétű és korszerű ismereteket szerezhesen az Egyház alapításáról, lényegéről, (isteni és emberi sajátosságairól), életéről, szervezeteiről és céljáról.

Nevelési cél: *Vállalja Egyházát, érezzen együtt Egyházával (sentire cum Ecclesia), vállaljon felelősséget Egyházáért.*

Javasolt témakörök:

- 1) Az üdvösség műve az Egyház életében bontakozik ki
- 2) Az Egyház életének indulása
- 3) Az Egyház elterjedése a világban
- 4) Az Egyház folyamatos megújulása
- 5) Az Egyház ma is tovább él

7. évfolyam (8 + 4):Biblikus hittan. Alapvető bibliai ismeretek, hitünk az apostoli hitvallásban

III. életkori fázis 1. szakasza:

Előzetes megjegyzések a 7–8. osztályok tantervéhez

A fiatalok hitének fejlődésében különösen nagy jelentősége van a serdülőkör első szakaszának. A fiatal ebben az életkorban szinte mindent megkérdőjelez, hogy ismereteit új alapra építhesse. Ebben az időben készül fel a bérálásra. Ekkor kell gyerekes vallási gyakorlataiban megújulnia, hogy lelkiélete, lelkiismeretvizsgálata megfeleljen életkori sajátosságainak, hogy hite megélt hit legyen. Ekkor kell egyre tudatosabban bekapcsolódnia a keresztény közösség életébe, megtalálva helyét és a rá váró feladatokat.

A hittanórák keretében alkalmat kell adni a fiataloknak arra, hogy hitükkel és mindennapi keresztény életükkel kapcsolatos problémáikat felvethessék, és azokra megfelelő választ kapjanak. Hitének úgy kell megerősödni és önállósodnia, hogy a rendszeres szentségi életet és minden vasárnap a szentmisén való részvételt a bérálás szentségének felvétele, a 8. osztály után is folytassa. Tudatosítani kell, hogy a bérálásban ezt vállalja.

Oktatási cél: *Hitünk legfontosabb tanításainak megismertetése a kinyilatkoztatás, a Biblia és a Szentagyomány alapján, ahogy Egyházunk tanítja. Építse be a tanuló ismeretvilágába a legfontosabb hitigazságokat.*

Nevelési cél: *Váljon a katolikus hit személyes meggyőződésévé, amit képes belátni, befogadni (hiszem, mert az Egyház tanítja), megélni és másoknak továbbadni.*

Javasolt témakörök:

- 1) Kinyilatkoztatás és hit
- 2) Hiszek egy Istenben, az Atyában
- 3) Hiszek Jézus Krisztusban, Isten egyszülött Fiában
- 4) Hiszek a Szentlélekben
- 5) A keresztény misztérium ünneplése
- 6) A keresztény imádság

8. évfolyam (8 + 4): Biblikus erkölcsstan. Krisztus követése

III. életkori fázis 1. szakasza:

Előzetes megjegyzések a 7–8. osztályok tantervéhez

A fiatalok hitének fejlődésében különösen nagy jelentősége van a serdülőkor első szakaszának. A fiatal ebben az életkorban szinte mindent megkérdőjelez, hogy ismereteit új alapra építhesse. Ebben az időben készül fel a bérmlásra. Ekkor kell gyerekes vallási gyakorlataiban megújulnia, hogy lelkiélete, lelkiismeretvizsgálata megfeleljen életkori sajátosságainak, hogy hite megélt hit legyen. Ekkor kell egyre tudatosabban bekapcsolódnia a keresztény közösség életébe, megtalálva helyét és a rá váró feladatokat.

A hittanórák keretében alkalmat kell adni a fiataloknak arra, hogy hitükkel és mindennapi keresztény életükkel kapcsolatos problémáikat felvethessék, és azokra megfelelő választ kapjanak. Hitének úgy kell megerősödni és önállósodnia, hogy a rendszeres szentségi életet és minden vasárnap a szentmisén való részvételt a bérmlás szentségének felvétele, a 8. osztály után is folytassa. Tudatosítani kell, hogy a bérmlásban ezt vállalja.

Oktatási cél: *Ismerje meg a tanuló az alapvető keresztény erkölcsi fogalmakat, a krisztusi élet törvényeit. Tanulja meg, hogy Krisztus követése keresztény élethivatásunk.*

Nevelési cél: *Élete legyen személyes válasz Isten üdvözítő szeretetére. – Legyen meggyőződése, hogy minden igazi örömmek és boldogságnak alapja Isten törvényeinek megtartása, az Isten által számára kijelölt élethívás elfogadása. Tudatosan vállalja a keresztény élet áldozatait, hogy élete végéig Krisztus követője maradjon az Egyház közösségében. Készüljön fel a keresztény családi életre és a társadalom életében való részvételre.*

Javasolt témakörök:

- 1) Meghívások a Bibliában, az ember hivatása
- 2) Az emberi személy méltósága
- 3) Az emberi közösség
- 4) Az isteni üdvözítés: a törvény és a kegyelem
- 5) Szeresd Istent
- 6) Szeresd embertársadat

A közvetlen felkészülés a bérmlásra
iskolai hitoktatás esetén is a plébánián történik.

9. évfolyam: Isten üdvözítő tervének megvalósulása az Egyház történelmében

III. életkori fázis 2. szakasza:

A középiskoláskorúakkal való foglalkozás (katekézis) nevelői és oktatói célja: *a fiatalok elvezetése a nagykorú kereszténységre, az öntudatos hitre és a Jézus mellett elkötelezett döntésre, hogy a felnőtt keresztény közösség tagjává legyenek.*

Oktatási cél: A történelem tanulása folyamán *a tanuló sajátítsa el azt a készséget, hogy a történelem eseményeit hívő szemmel nézze és értékelje.* Lássa meg benne, hogy – a történelem minden eseményében Isten üdvösségterve valósul meg; – Krisztus él tovább Egyházában, – hogy Jézus Krisztus evangéliumának hirdetését és az emberek megszentelését esendő emberekre bízta; – a történelemben vándorló Egyházat a Szentlélek vezeti. Ismerje meg a magyar egyház történetének kiemelkedő személyeit és eseményeit.

Nevelési cél: *Ismerje fel a történelmi eseményekben és saját életében Isten üdvözítő szeretetének és gondviselésének jeleit. (Az üdvtörténet a keresztény élet tanítómestere.)* – Vállalja az Egyház történelmét, érezzen együtt Egyházával (sentire cum Ecclesia), vállaljon felelősséget Egyháza és az emberiség jövőjéért. Legyen meggyőződésévé, hogy Jézus tanítása minden történelmi helyzetben megvalósítható. További követelmények: Olvassák a szentek életét, és válasszanak példaképet közülük.

Javasolt témakörök:

- 1) Bevezetés a keresztény történelemszemléletbe
- 2) Az Egyház ókorának történelme mint üdvtörténet
- 3) A középkori üdvtörténet
- 4) Az újkori üdvtörténet
- 5) A legújabb kori üdvtörténet

10. évfolyam: Az üdvtörténet misztériumai a liturgiában (Liturgikus dogmatika)

III. életkori fázis 2. szakasza:

A középiskoláskorúakkal való foglalkozás (katekézis) nevelői és oktatói célja: *a fiatalok elvezetése a nagykorú kereszténységre, az öntudatos hitre és a Jézus mellett elkötelezett döntésre, hogy a felnőtt keresztény közösség tagjává legyenek.*

Oktatási cél: Az Egyház liturgiájából kiindulva a dogmatika segítségével bemutatjuk, hogy a különféle *liturgikus időszakok, cselekmények és jelképek üdvtörténetünk misztériumaira emlékeztetnek*, vagy – amennyiben szentségi liturgiáról van szó – ezeket a misztériumokat jelenítik meg.

Nevelési cél: Az üdvtörténet misztériumait felidéző, megjelenítő liturgia bemutatásával segítjük a tanulót annak elfogadásában, hogy *az üdvtörténet misztériumait az élő Isten szeretetének jeleként fogja fel*. Váljon a katolikus hit személyes meggyőződésévé, amit képes belátni, befogadni (hiszem, mert az Egyház tanítja), megélni és másoknak továbbadni.

Javasolt témakörök:

- 1) Általános bevezető az üdvtörténet misztériumait megjelenítő liturgiába
- 2) A liturgikus ünnepek és időszakok dogmatikája
- 3) A húsvéti misztériumot megjelenítő Eukarisztia
- 4) A szentségek, mint a kegyelem látható jelei
- 5) A Szűzanya és a szentek tisztelete; a szentelmények

11. évfolyam: Az üdvtörténet erkölcsi tanulságai (Erkölcstan)

III. életkori fázis 2. szakasza:

A középiskoláskorúakkal való foglalkozás (katekézis) nevelői és oktatói célja: *a fiatalok elvezetése a nagykorú kereszténységre, az öntudatos hitre és a Jézus mellett elkötelezett döntésre, hogy a felnőtt keresztény közösség tagjává legyenek.*

Oktatási cél: Az üdvtörténet erkölcsi tanításának feltárásával bemutatjuk a tanulónak, hogy az *ember erkölcsös élete* nem más, mint *a személyére vonatkozó isteni akarat felfedezése és szabadon vállalt megvalósítása*, Isten kegyelme által, melyet Jézus Krisztus megváltó halála és feltámadása szerzett meg nekünk.

Nevelési cél: *Élete legyen személyes válasz Isten üdvözítő szeretetére.* A személytelen követelmény-etikák és az önmegváltást sugalló, pszichologizáló erénytanok szemléletmódját elkerülve, az erkölcsi életet az Isten hívására válaszoló önmegvalósítási folyamatnak tekintse. Segítjük őt a hamis istenkép felszámolásában, s ugyanakkor arra bátorítjuk, hogy kudarcaiban mindig bizalommal forduljon Istenhez. Tudatosan vállalja a keresztény élet áldozatait, hogy élete végéig Krisztus követője maradjon az Egyház közösségében. Pályaválasztásban, párválasztásban, baráti köre megválasztásában és a szórakozásban vegye figyelembe a krisztusi élet követelményeit.

Javasolt témakörök:

- 1) Az ember Isten képmása
- 2) Az erkölcsi élet alapjai
- 3) Az üdvtörténet fordulópontjai: bűnbeesés és megváltás
- 4) Istent mindennél jobban szeretjük
- 5) Szeressük embertársainkat, amint Jézus szeretett minket
- 6) Élet Jézus tanítása szerint a családban és a társadalomban

12. évfolyam: Hiszem, értem, vallom (Az üdvtörténet alapjai az ész fényében)

III. életkori fázis 2. szakasza:

A középiskoláskorúakkal való foglalkozás (katekézis) nevelői és oktatói célja: *a fiatalok elvezetése a nagykorú kereszténységre, az öntudatos hitre és a Jézus mellett elkötelezett döntésre, hogy a felnőtt keresztény közösség tagjává legyenek.*

Oktatási cél: *Az üdvtörténet alapigazságait (a hit előfeltételeit) az ész természetes fényében (csupán a természettudomány, a történettudomány és a logikus gondolkodású filozófia segítségével) vizsgáljuk, és rámutatunk arra, hogy ezek az igazságok az emberi ész fényében is megállják a helyüket.*

Nevelési cél: A hit előfeltételeinek ésszerűségére utalva tudatosítjuk a tanulóban, hogy a Jézusba vetett hit *nemcsak ésszerű állásfoglalás, hanem Isten kegyelmével vállalt elkötelezettség és megvalósítandó feladat is.* Legyen hite öntudatos állásfoglalás, melyet mások előtt is ki tud fejteni, igazolni és amit meg tud védeni. Mindezt Jézus Krisztusban való elkötelezettsége, élete támassza alá.

Javasolt témakörök:

- 1) A vallás ténye és lehetősége
- 2) A Krisztus-esemény bizonyossága
- 3) Az Egyház jézusi alapítása és szükséges volta
- 4) A kinyilatkoztatás lehetősége és ténye
- 5) Az örök élet az ember reményének beteljesülése

7. évfolyam (6 + 6): Isten üdvösségterve az Ószövetségben (Introdukción)

Az 1–6. és a 9–12. osztályok tanterve azonos a 8 + 4 osztályos iskolákéval, a 7. és 8. osztályok tanterve ezektől eltérő.

III. életkori fázis 1. szakasza:

Előzetes megjegyzések a 7.–8. osztályok tantervéhez

A fiatalok hitének fejlődésében különösen nagy jelentősége van a serdülőkor első szakaszának. A fiatal ebben az életkorban szinte mindent megkérdőjelez, hogy ismereteit új alapra építhesse. Ekkor *kezdjük lerakni hívő világnézetének alapjait*. Vallási gyakorlataiban is meg kell újulnia, hogy lelkiélete, lelkiismeretvizsgálata megfeleljen életkori sajátosságainak, hogy *hite megélt hit legyen*. A hittanórák keretében alkalmat kell adni a fiataloknak arra, hogy hitükkel és mindennapi keresztény életükkel kapcsolatos problémáikat felvethessék, és azokra megfelelő választ kapjanak.

Oktatási cél: *A Szentírásra vonatkozó ismeretek megalapozása.* A tanuló életkorának megfelelően bemutatjuk, hogy a zsidóság a maga történelmében hogyan ismerte és tapasztalta meg az üdvösséget ígérő Isten jelenlétét, gondoskodó szeretetét, amellyel a Messiás eljövételét előkészítette.

Nevelési cél: Segítsük a tanulót annak tudatosításában, hogy *az ő saját életében is jelen van a boldogságot ígérő és előkészítő gondviselő Isten*. Szeresse meg és rendszeresen olvassa a Szentírást. Tanulja meg az Egyház tanítása szerint értelmezni és alkalmazni.

Javasolt témakörök:

- 1) Általános bevezető az ószövetségi üdvtörténetbe
- 2) Istenélmények Ábrahámától Mózesig
- 3) Isten megtapasztalása Józsuétól Salamonig
- 4) Istenélmények a próféták aranykorában és a perzsa korban
- 5) A hellenista kor emberének tapasztalata Istenről

8. évfolyam (6 + 6): Az Újszövetség, Isten üdvösségtervének beteljesedése (Introdukción)

Az 1–6. és a 9–12. osztályok tanterve azonos a 8 + 4 osztályos iskolákéval, a 7. és 8. osztályok tanterve ezektől eltérő.

III. életkori fázis 1. szakasza:

Előzetes megjegyzések a 7.–8. osztályok tantervéhez

A fiatalok hitének fejlődésében különösen nagy jelentősége van a serdülőkor első szakaszának. A fiatal ebben az életkorban szinte mindent megkérdőjelez, hogy ismereteit új alapra építhesse. Ekkor *kezdjük lerakni hívő világnézetének alapjait*. Vallási gyakorlataiban is meg kell újulnia, hogy lelkiélete, lelkiismeretvizsgálata megfeleljen életkori sajátosságainak, hogy *hite megélt hit legyen*. A hittanórák keretében alkalmat kell adni a fiataloknak arra, hogy hitükkel és mindennapi keresztény életükkel kapcsolatos problémáikat felvethessék, és azokra megfelelő választ kapjanak.

Oktatási cél: Szemelvények tükrében bemutatjuk, hogy az ősegyház tagjai miként tapasztalták meg Jézus Krisztusban az ószövetségi ígéretek és várakozások beteljesülését, és hogyan jut el az üdvösség örömhíre az egész világra. Jézus Krisztus tanításából ismerje meg, hogy *ki az Isten és ki az ember, akit az üdvösségre meghívott*.

Nevelési cél: Az ősegyház tanúságtétele alapján legyen meggyőződve arról, hogy Jézus Krisztus a megígért Megváltó, az Isten Fia, aki legyőzte a halált. *A tanuló ismerje fel, hogy neki is Jézus Krisztus által van útja az Atyához*.

Javasolt témakörök:

- 1) Általános bevezető az újszövetségi üdvtörténetbe
- 2) A Krisztus-esemény
- 3) Az első pünkösöd és az ősegyház
- 4) A Krisztus-eseményről tanúságot tevő Pál apostol levelei
- 5) A Krisztus-eseményről tanúságot tevő katolikus levelek és az apokaliptikus irodalom

9. évfolyam (10): Egyháztörténelem

Az 1–8. osztályok tanterve azonos a 8 osztályos általános iskoláéval.

III. életkori fázis 2. szakasza:

Előzetes megjegyzések a 9–10. osztályok tantervéhez

A fiatalok jelentős része nem tanul tovább középiskolában. Számukra a tankötelezettség a 9. osztály után, a 10. osztályban fejeződik be, ezért az ő hitoktatásuk külön tantervet igényel. Hitoktatásuknak elsődleges feladata segíteni hitük fejlődését, hogy *mindennapi életükre az evangélium örömhírében találjanak útmutatást*.

Oktatási cél: Az egyháztörténelemből vett képek által tanulja meg, hogy *az Egyház és Jézus Krisztus elválaszthatatlan*, hogy az ember boldogságát igazán csak Jézus Krisztus tanítása alapján érheti el. Jézus azért alapította Egyházát, hogy tanítását és éltető kegyelmét közvetítse a világ végéig.

Nevelési cél: Ismerje fel a történelmi eseményekben és saját életében Isten üdvözítő szeretetének jeleit. (Az üdvtörténet a keresztyén élet tanítómestere.) – Vállalja az Egyház történelmét, *érezzen együtt Egyházával* (sentire cum Ecclesia), vállaljon felelősséget Egyháza és az emberiség jövőjéért.

Javasolt témakörök:

- 1) Az Egyház alapítása és fejlődése
- 2) Az Egyház a vértanuk korában
- 3) Az Egyház a népvándorlás korában
- 4) A magyarok megtérése
- 5) Az Egyház állandó megújulása
- 6) A legújabb kor Egyháza

10. évfolyam (10): Keresztény élet

Az 1–8. osztályok tanterve azonos a 8 osztályos általános iskoláéval.

III. életkori fázis 2. szakasza:

Előzetes megjegyzések a 9–10. osztályok tantervéhez

A fiatalok jelentős része nem tanul tovább középiskolában. Számukra a tankötelezettség a 9. osztály után, a 10. osztályban fejeződik be, ezért az ő hitoktatásuk külön tantervet igényel. Hitoktatásuknak elsődleges feladata segíteni hitük fejlődését, hogy *mindennapi életükre az evangélium örömhírében találjanak útmutatást*.

Oktatási cél: *Keresztény élethívás: meghívás Krisztus követésére.* Ismerje a keresztény ember feladatát, küldetését a világban. Legyen tisztában az alapvető erkölcsi fogalmakkal.

Nevelési cél: *Tudatosan és örömmel vállalja a keresztény élet áldozatait, hogy élete végéig Krisztus követője maradjon az Egyház közösségében. Legyen meggyőződése, hogy minden igazi örömmel és boldogságnak alapja Isten törvényeinek megtartása.*

Javasolt témakörök:

- 1) Alapvető keresztény erkölcsi fogalmak
- 2) A hegyi beszéd tanulságai
- 3) A lelkiélet mindennapos gyakorlatai
- 4) Élet a családban
- 5) Élet a társadalomban
- 6) A keresztény ember reménye

11. évfolyam (szakközépiskola): Az élet kérdései

IV. életkori fázis:

Előzetes megjegyzések az ipariskolák 11–12. osztályainak tantervéhez

Szakképző iskolákba (ipariskola) járó fiatalok számára különösen fontos, hogy *becsület* *emberségre épüljön hitük*. Mindennapi életükben, családjukban, munkájukban és szórakozásukban bizonyuljanak igaz kereszténynek. A szakiskolákban tanulók katekézisének feladata a fiatalok elvezetése a nagykorú kereszténységre, az öntudatos hitre és a Jézus mellett elkötelezett döntésre, hogy a felnőtt keresztény közösség tagjává legyenek.

Oktatási cél: A tanév során – az egyházi évet figyelembe véve – *kapjon hívő választ az életben felmerülő egzisztenciális, világnézeti kérdésekre*. Ismerje meg Jézus tanítását az ember életének céljáról, az ember igazi boldogságáról.

Nevelési cél: A keresztény élethivatás megalapozása. Legyen saját véleménye, *tudatosan alakítsa életét Jézus tanítása szerint*. Vezessük rá őt a munka becsületére és szeretetére, az igazságosságra és az emberi felelősség vállalására.

Javasolt témakörök:

- 1) Rólad van szó
- 2) A keresztény családról
- 3) Amit a Szentírásról tudni illik
- 4) A megtervezett lelkiélet
- 5) Akiknek nemcsak elvei vannak
- 6) A hívő ember világnézete

12. évfolyam (szakközépiskola): Isten terve az emberrel

IV. életkori fázis:

Előzetes megjegyzések az ipariskolák 11–12. osztályainak tantervéhez

Szakképző iskolákba (ipariskola) járó fiatalok számára különösen fontos, hogy *becsületesebb emberségre épüljön hitük*. Mindennapi életükben, családjukban, munkájukban és szórakozásukban bizonyuljanak igaz kereszténynek. A szakiskolákban tanulók katekézisének feladata a fiatalok elvezetése a nagykorú kereszténységre, az öntudatos hitre és a Jézus mellett elkötelezett döntésre, hogy a felnőtt keresztény közösség tagjává legyenek.

Oktatási cél: *Ismertessük meg Isten szeretetének jeleit a történelemben és a mindennapi életben.* Kapjon eligazítást az életben felmerülő kérdésekre: a társadalom, a gazdasági élet és a közélet keresztény szemléletére, a szabadságra, az egyéni és kollektív felelősségre, az élet és halál kérdéseire.

Nevelési cél: *Vegyen részt az Egyház, az egyházközség életében.* Tudatosan alakítsa és vállalja keresztény világnézetét, jusson el a Jézus Krisztusban való elkötelezettségre, annak tudatos vállalására, legyen a az egyházközség aktív tagja.

Javasolt témakörök:

- 1) Álom a keresztény társadalomról – avagy utópia?
- 2) Isten üdvösségterve és megvalósulása a történelemben
- 3) Jézus él Egyházában
- 4) Örök életre készülünk
- 5) Keresztények a mai világban
- 6) Életre szóló döntés